

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్యలు

అధికార నివేదిక

(మూడవ సమావేశము : మూడవ రోజు)

సోమవారము, 24 సెప్టెంబరు, 1990

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

వివిధ పరిశ్రమలకు సహజవాయువు కేటాయింపు

29-

*1690-(బి)- శ్రీ కూడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురము) :- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) వాణిజ్య వినియోగార్థం గోదావరి బేసిన్ లో లభించు సహజవాయువు బావులు ఎన్ని :

(ఆ) వివిధ పరిశ్రమలకు గ్యాస్ ను కేటాయించుటకై ఒ.ఎన్.జి.సి. నిర్ణయించిన ప్రాధాన్యత లేవి :

(ఇ) తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో గ్యాస్ కేటాయింపు నిమిత్తం ఒ.ఎన్.జి.సి.లో ముడిబడియున్న పరిశ్రమలెన్ని ?

అధికీ, రవాణాశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య) :- అధ్యక్షా, నేను ఈ ప్రశ్నకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అందిన సమాచారాన్ని అందించే దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నానే తప్ప ఇది ఆసలు మన పరిధిలోకి వచ్చేది కాదు. అయినప్పటికీ కూడ నేను ఒ.ఎన్.జి.సి ఆఫీసు వాళ్లతో మాట్లాడి కొంత సమాచారాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది. అది సభకు తెలియపరుస్తాను.

(అ) కృష్ణా, గోదావరి జేసిన్ లో వాణిజ్యపరమైన వినియోగానికి తీర ప్రాంతంలో 21 గ్యాస్ బావులు, తీరం అవతల 5 గ్యాస్ బావులు ఉన్నాయి.

(ఆ) గ్యాస్ కేటాయింపు నిమిత్తం ఒ.ఎన్.జి.సి. కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వ పెట్రోలియం. సహజవాయువు మంత్రిత్వ శాఖ ప్రాధాన్యతలను నిర్ణయిస్తుంది. ఆ మంత్రిత్వశాఖ నిర్ణయించిన ప్రాధాన్యత గురించి తెలియదు.

(ఇ) మూడు పరిశ్రమలు ఆవేవంటే :-

- (1) మెన్సర్స్ నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్స్ అండ్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్;
- (2) మెన్సర్స్ ఇస్సార్ గుజరాత్ లిమిటెడ్;
- (3) మెన్సర్స్ గజేత్ ఆనంద్ పెట్రో కెమికల్స్ లిమిటెడ్. కాకినాడ.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదని అంటున్నారు. అయినప్పటికీ ఇది మన రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అయ్యే ప్రధానమైన ఒక అంశం కాబట్టి మనం తెలుసుకొని ప్రజలకు తెలియజేవలసిన అవసరం వున్నది. అందులో ప్రధానమైనది గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రయారిటీస్ లో ఏ, ఏ ఇండస్ట్రీస్ కు ప్రాధాన్యత యివ్వాలి. మాకు తెలిసినంత పవరకు గ్యాస్ ప్రాడక్షన్ కు టాప్ ప్రయారిటీ యివ్వాలి. ఇప్పుడు మంత్రిగారు తెలియజేసిన దానిలో కాకినాడలో నాగార్జున పెర్మిలైజర్స్ కు, ఇస్సార్ గుజరాత్ లిమిటెడ్ కు, మెన్సర్స్ గజేత్ ఆనంద్ పెట్రోకెమికల్స్ లిమిటెడ్ గాకుండా గతంలో గోదావరి పెర్మిలైజర్స్ కు కూడా ఎలాటేమెంట్ ఇచ్చిన విషయం తెలుసా ? యాజ్ ఆన్ టుడే టోటల్ ప్రాడక్షన్ ఎంత? ఉన్న ప్రాడక్షన్ లో ప్రజంట్ టయప్ ఎంత? గోదావరి పెర్మిలైజర్స్ కు, ఇస్సార్ కు ఇంకా ఎస్.టి.పి.సి. ఎలాటేమెంట్ ఎంత వున్నది? ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రామిస్ చేసిన ఈ గోదావరి బేసిన్ లో 2,3 పవర్ ప్లాంట్స్ కొవ్వారు, విజ్ఞేశ్వరం దగ్గరకు వచ్చిన ప్లాంట్స్ కు ఎంత టయప్ ఇచ్చినారు ? పూర్వం ఎలాటేమెంట్ ఎంత వున్నది? అలాగే కాకినాడ, అమలాపురంలో కూడా 400 మెగావాట్స్ చొప్పున గ్యాస్ బేస్ పవర్ ప్రాడక్షన్ వస్తుందని చెప్పారు. దాని వివరాలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. రోశయ్య :- అధ్యక్షా, నేను మొదటే మనవిచేశాను. కేంద్రంలో ఒ.ఎన్.జి.సి. వేరు- మంత్రిత్వశాఖ వేరు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దగ్గర వున్న సమాచారం చాలా తక్కువ. వారు అడిగిన ప్రయారిటీస్ కు సంబంధించినంత వరకు ఇటీవల కొద్ది మాసాల క్రితం పెట్రోలియం శాఖ మంత్రి గ్యాస్ వీటికి సంబంధించిన గురుపాదస్వామిగారిని మన రాష్ట్ర పార్లమెంట్ సభ్యులు, ముఖ్యమంత్రి గారు కలిసి మాట్లాడినప్పుడు మేము ప్రయారిటీస్ ను ఇంకా వర్క్ అవుట్ చేస్తున్నాం. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక స్పష్టమైన ప్రయారిటీస్ ను నిర్ధారణ చేయలేదనే మాట చెప్పారు. ఏమయినప్పటికీ కూడ మన రాష్ట్రంలో అదృష్టవశాత్తు లభ్యం అవుతున్న సహజ వాయువును మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు కావాలని గట్టిగా ఒత్తిడి చేసిన మీదట కొన్ని కమిటీమెంట్స్ ఇచ్చారు. ఉదాహరణకు విజ్ఞేశ్వరం దగ్గర 4 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్లు వారు కమిటీమెంట్ ఇచ్చారు. అలాగే నాగార్జున పెర్మిలైజర్స్ మరియు కెమికల్స్, కాకినాడకు 13 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్లు. ఇస్సార్ గుజరాత్ లిమిటెడ్ కు 8 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్లు, గజేత్ ఆనంద్ పెట్రోకెమికల్స్ కు 3 లక్షల 40 వేల క్యూబిక్ మీటర్లు ఒక రోజుకు ఇచ్చారు. ఇవి గాకుండా ఎస్.టి.పి.సి.కి ఒక్క రోజుకు 1.5 మిలియన్ క్యూబిక్ మీటర్స్ కమిటీమెంట్ ఇచ్చారు. అయితే ఈ సమాచారం మన రాష్ట్రంలో వున్న ఆఫీసు వాళ్లు తెలియపరచలేదు. అదేరకంగా మనకు సంబంధించినంత వరకు 1990-91లో రమారమి 360 మెగావాట్స్ శక్తి కలిగిన ఒక థర్మల్ ప్లాంట్ ను కట్టుకోడానికి 1.5 ఎం.సి.ఎం.డి. యివ్వడం జరిగింది. మిగిలిన ఇండస్ట్రీయల్ అప్లికేషన్స్ అన్నీ పెండింగ్ లో వున్నాయి. అయితే ఈ రాష్ట్రలో వున్న ఒ.ఎన్.జి.సి. కార్యాలయం దగ్గర ఉన్న సమాచారం మాత్రమే సభకు తెలియపరిచారు. ఇది పైనలు కాదు, కంప్లీటు కాదు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా, ముఖ్యమైనది...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- రోశయ్యగారు మీరు అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు ఇచ్చారు. Every question is important. Sufficient answer you have got.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :- హౌస్ హోల్డ్ కరెంటు ఇస్తామని మునిసిపాలిటీస్, మీ రిక్వైర్మెంట్ ఎంత వున్నది? హౌస్ హోల్డ్ కరెంటు తీసుకుంటారా అని మునిసిపాలిటీస్ ను వారు అడగడం జరిగింది. ఇది ఎంతవరకు నిజం? ఈ విధంగా అయితే మునిసిపాలిటీలకు ఎలాటిమెంట్ కు ఎంత గ్యాస్ కావాలనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒ.ఎన్.జి.సి. వాళ్లు. ఆ టెటర్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు ఇంటిమేట్ చేశారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :- ఆ సమాచారం నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (అచంట) :- సహజ వాయువును పరిశ్రమలకు కేటాయించినారన్నారు. ఈ సహజ వాయువు కేటాయింపుకు ముందుకు వచ్చే పరిశ్రమలు ఈ సహజ వాయువు తీసుకోవడం వల్ల ఎక్కువ రేటు అవుతుందని కొన్ని పరిశ్రమలు మరల చెనక్కు వెళ్లిపోతున్నాయని మన రాష్ట్రంలో అనుకుంటున్నారు. అది ఎంతవరకు వాస్తవం. రెండవది మంత్రివర్గులు కొన్ని బావుల నుండి ఇంత గ్యాస్ వస్తుందని చెప్పారు. టోటల్ గా మన రాష్ట్రం మొత్తం మీద వారు ఇచ్చిన బావులలో ఎంత గ్యాస్ ప్రొడ్యూస్ అవుతుంది ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :- ఈ ఉప ప్రశ్నలు వస్తాయనే వుద్దేశ్యంతోనే నా దగ్గర చాలా తక్కువ సమాచారం అఫీసు వాళ్లు ఇచ్చారు. అంతమాత్రం నేను వివరించగలనని మొదట్లోనే వివరించాను. రెండవది ధర గురించి ఎవరు అడగరు. ధర్మల్ ఫైవన్ కు ఇస్తున్న రేటు ఫైనలైజ్ చేయకపోయినా, అయ్యారారు నలుగురితో పాటుగా ఏ ధర అయితే నిర్ణయిస్తారో ఆ ధరే మాకు ఛార్జి చేయవచ్చని మనం కమిటీమెంట్ తీసుకోవడం జరిగింది. కరెక్ట్ రేటు ఇంకా మనకు కమ్యూనికేట్ కాలేదు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :- ఎక్కువ ధర డిమాండ్ చేస్తున్నారని గోదావరి డెల్టా ప్రాంతం భీమవరం వాళ్లకు ఇచ్చిన కమిటీమెంట్ ను వాళ్లు విత్ డ్రా చేసుకున్నారుని విన్నాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- వారి దగ్గర సమాచారం లేదన్నారు గదా? Subject relates to Government of India.

Sri Ashok Gajapathi Raju (Vizianagaram) :- The Minister says the State Government has nothing to do with the subject. To my knowledge all State Governments (Where oil and gas is tapped) which get royalty keep a close watch on the revenue they are likely to get from the centre. Therefore, the attention of our State Government is also required to find out what royalty it is likely to get. Is the State Government doing that?

శ్రీ కె. రోశయ్య :- దానినే రాయల్టీ అంటారు. ఆ రాయల్టీని పెంచమని ఇటీవల అస్సాం, గుజరాత్ వాళ్లు అడిగారు. మన దగ్గర ఇప్పటివరకు ఈ ఆయిల్ మీద ఇంత ఇస్తామని కాని, ఇంత ఇవ్వడం కానీ స్పెసిఫిక్ గా మా దగ్గర సమాచారం లేదు. నేను మొదట చెప్పాను. వాళ్ల అఫీసుకు డిలిఫెన్ చేసి అడిగితే సమాచారం తప్ప వేరే లేదని. ఇప్పుడు మనకు ఎమయినా వస్తుందా అనేది వ్రాసారా అంటే నా దగ్గర సమాచారం లేదు. కావాలంటే తెలుసుకొని చెబుతాను.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య (ఇందుర్తి) :- ఈ గోదావరీ నదీ ప్రవాహం సాగిస్తున్న కఠినసగర్ జిల్లాలో బొగ్గు నిక్షేపాలు వున్న గోదావరి, మహాదేవపురం ఏరియాలో గ్యాస్ వుత్పత్తి వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అందుచేత ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఏమయినా పరిశీలన చేయడం జరిగిందా? లేకపోతే ఇప్పుడు ఏమయినా పరిశీలన చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :- నా దగ్గర వున్న సమాచారంలో అలాంటిది ఏమీ లేదు. కానీ ఒక్కటి మాత్రం నేను చేయగలను. వారు చెప్పిన ఏరియాలో ఇదివరలో సర్వే చేసి వుంటే మంచిది. తెలుసుకుంటాను. లేనిపక్షంలో అక్కడ కూడా వుందని వారంటున్నారు కాబట్టి సర్వే చేయడంని వారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తాను.

ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో శస్త్రచికిత్స కాలం

30-

*936 నర్మల శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు (వర్ధన్న పేట), ఎ. మాధవరెడ్డి (భువనగిరి), చి. బాలేరెడ్డి (కారవాన్) :- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో శస్త్రచికిత్సకాలంకు సరిఅయిన సదుపాయములు కల్పించని విషయం వాస్తవమేనా :

(ఆ) అయినచో, ఆ శస్త్రచికిత్సకాలంకు సరిఅయిన సదుపాయములు కలుగజేయుటకు ప్రభుత్వము తీసికొన్న చర్య ఏమి?

ముఖ్యమంత్రి తరుఫున, రోడ్డు భువనాల శాఖమంత్రి (శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి) :- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు :- జవాబు చాలా విచిత్రంగా వున్నది. ఉస్మానియా ఆసుపత్రి మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చాలా ప్రొమీజియస్ అండ్ ఓర్గెన్జ్ హాస్పిటల్. నిమ్న తరువాత చాలా పేరు ప్రఖ్యాతులు గాంచినది. సూపర్ స్పెషాలిటీస్, డెవలప్ మెంట్స్ వున్నాయి. కానీ చాలా విచారకరమైన విషయం ఏమిటంటే ఈ ఆసుపత్రిలో ఆపరేషన్ థియేటర్లలో ఎయిర్ కండిషనర్స్ లేవు. ఇప్పుడు వున్న పరిస్థితులలో ఎయిర్ కండిషన్ వుండాలనే విషయం ఈ ప్రభుత్వం ఒక ముఖ్యమైన అంశంగా భావిస్తున్నదా. లేదా అనేది బోధపడడం లేదు. మరి సమాధానం ఏమో లేదు, తావులేదండీ అని చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు ఆపరేషన్ థియేటర్లలో కార్మియాక్ మానిటర్స్ లేవు. అదే విధంగా ఆపరేషన్ జరుగుతూ వుంటే కార్మియాక్ అరెస్ట్ జరిగే ప్రమాదం వున్నది. అలాంటి పరిస్థితిలో ఆపరేషన్ చేస్తూ వుంటే మానిటర్ లేకపోతే చాలా ఇబ్బంది కలుగుతుంది. అదే విధంగా వెంటిలేటర్స్ కావాలి. ఈ మూడు చాలా అవసరమైన పరికరాలు. వీటిని ఈ ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేయాలని అనుకుంటున్నది ?

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- అధ్యక్షా, వారు చెప్పినట్లుగా కొన్ని థియేటర్లలో ఎయిర్ కండిషనర్స్ లేని మాట వాస్తవమే. అయితే ఇవి ఎప్పుడో 1986కు పూర్వం కట్టిన థియేటర్లలో

లేవు. తరువాత ఒత్తిడి ఎక్కువ అయిన కొద్ది ప్రక్కన వున్న మామూలు రూములనే థియేటర్స్ గా కన్వర్ట్ చేయడం జరిగింది. మరి ఇప్పడేమో మేము రినోవేషన్ టేకప్ చేశాము. ఇప్పటికే బ్రెయిన్, హార్డ్, తరువాత కిడ్నీ ఈ మూడు థియేటర్స్ ను ఎయిర్ కండిషన్ చేయడం జరిగింది. అలాగే మిగతా థియేటర్స్ ను కూడా అతి త్వరలోనే రమారమి ఒక కోటి రూపాయల ఖర్చుతో రినోవేషన్ చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. వారన్నట్లుగా మానిటర్డ్ మాత్రం వున్నాయి. గతంలోని విషయం తెలియదు కానీ ఇప్పుడు మాత్రం వున్నాయి. అవి పని చేస్తున్నాయి.

8.40 శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు :- అక్కడ వున్న ఇబ్బందులు మంత్రిగారి దృష్టికి వస్తున్నాయా?
 ❧ మంత్రిగారు తప్పుడు సమాచారం సభకు అందజేస్తున్నారు. రోగులుపడే ఇబ్బందులు గమనించి మేము సభ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాము. ఈ విషయం మీద అవసరమయితే సభా సంఘాన్ని వేయాలి. మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటే ఈ రోజు ఆయన హాస్పటల్ కు వెళ్లి సమాచారం తెలుసుకోవచ్చు. లేకపోతే ఇద్దరో, ముగ్గురో సభ్యులతో సభా సంఘాన్ని వేయాలి. ఏడు థియేటర్స్ వుంటే ఒక్క దానిలో కూడా ఎయిర్ కండిషన్ లేవు.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి :- అన్ని థియేటర్స్ లోను ఎయిర్ కండిషన్ లేదు వున్నాయనడం లేదు. కొన్నిటిలో వున్నవి. హార్డ్, బ్రెయిన్, కిడ్నీ ఈ థియేటర్స్ లో మాత్రమే ఎయిర్ కండిషన్ లేదు వున్నవి. మిగతా థియేటర్స్ కూడా రినోవేషన్ చేస్తామని అంటున్నాము.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు :- కార్డియాక్ మానిటర్డ్ గురించి అధ్యక్షా...

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఉన్నవి సరిగ్గా పని చేయడం లేదని అంటున్నారు. వాటి విషయం చెప్పండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- ఏదయినా వుంటే సభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా రిపేర్ చేస్తాము.

డాక్టర్ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్) :- మంత్రిగారు సభకు తప్పుడు సమాచారం ఇవ్వడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు అన్ని పక్షాల సభ్యులతో కలిసి ఒక కమిటీని వేయడం, అది ప్రభుత్వానికి రికమెండేషన్స్ ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు కార్డియాక్ మానిటర్డ్ ఇప్పటికీ పని చేయడం లేదు. తరువాత ఆపరేషన్ థియేటర్స్ లో మినిమమ్ ఫెసిలిటీస్ లేకపోవడం వలన ఎమర్జెన్సీ ఆపరేషన్స్ కూడా పోస్టపోన్ చేసిన మాట వాస్తవమా. కాదా? ఇప్పుడు క్వచ్చన్ అవర్ తరువాత దయచేసి మంత్రిగారు అంగీకరిస్తే సంబంధిత అధికారులను తీసుకొని మంత్రిగారు, ఇద్దరు, ముగ్గురు సభ్యులతో - మేము కూడా ఫాలో అయి ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని విజిట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. చాలా సమస్యలు వున్నాయి. ఎనిమిది ఆపరేషన్ థియేటర్స్ వుంటే దాదాపు నాలుగు థియేటర్స్ కు పైన పని చేయడం లేదు. దీని గురించి మంత్రిగారు వివరంగా చెప్పాలి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- ఇక్కడ తప్పుడు సమాచారం ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. ఏమయినా డిఫెక్ట్ వుంటే తెలియజెప్పితే సరిచేసుకోడానికి ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఎవ్వరయినా

పోవాలనుకొంటే మా సూపరింటెండెంట్ గారికి చెబుతాను. మా ఎం.ఎల్.ఎ.లు వస్తున్నారు. వారికి అన్నీ చూపించమని చెప్పడానికి నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ చి. బాలరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి పోవడానికి మంత్రిగారు మాకు సలహా ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. మాకు ఆసుపత్రికి వెళ్లి చెక్ చేసే అధికారం వున్నది. అక్కడున్న ఏ థియేటర్ లలా కూడా ఎయిర్ కండిషనర్స్ పని చేయడం లేదు. ఎయిర్ కండిషనే కాదు ఆ థియేటర్స్ కు సప్లయ్ అయ్యే డ్రింకింగ్ వాటర్ కూడా సప్లయ్ చేసే పరిస్థితి కూడా యీ వేళ దిగజారిపోయింది. శానిటేషన్ బాగుండదు. ఆక్సిజన్, రక్తం మరియు సరైన మందులు సప్లయ్ చేయరు. మూడవది ఈ థియేటర్ల గతి ఏమో కానీ అక్కడున్న శవాల గదిలో 10 సంవత్సరముల నుండి అక్కడున్న ఎయిర్ కండిషనర్ పనిచేయకుండా వుండడం వలన వందల శవాలు కుళ్లిపోతూ రోడ్డు మీదకు వాసన వస్తూ వుండడం చేత ప్రజలు ఎంతో ఇబ్బందులు పడుతూ వుంటే దానిని సరిచేయమని మేము పలుసార్లు చెప్పినప్పటికీ కూడా ఏమీ చర్య తీసుకోవడం లేదు. గతంలో హౌస్ కమిటీ ఇచ్చిన రిపోర్ట్ ను కూడా ఇంప్లీమెంట్ చేయలేకపోతున్నారు. కేవలం ఉస్మానియా ఆసుపత్రి మీద ఒక హౌస్ కమిటీని వేస్తే బండారం అంతా బయటపడుతుంది. అక్కడున్న ప్రజలను కాపాడగలుగుతారు. ఇవ్వాళ హైద్రాబాద్ ప్రజలు ఎంత మొరపెట్టుకున్నా ఎవ్వరూ వినే పరిస్థితిలో లేరు. కాబట్టి సభాసంఘాన్ని వేయాలని కోరుతున్నాను. మందులు బయట నుంచి తెచ్చుకోమని రోగులను ఎంతో ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. వీటిని తొలగించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకొంటుంది ?

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- అధ్యక్షా, బద్దం బాలరెడ్డి గారికి ఆవేశం ఎక్కువ. కాబట్టి వారు ఏదో చెబుతున్నారు. కానీ వాస్తవానికి అక్కడ ఎయిర్ కండిషనర్స్ రెండు వున్నాయి. అవి పని చేస్తున్నాయి. లేదా వారు మరొకసారి చూసి వచ్చి చెబుతామంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఉన్న డిపెక్ట్ ను కప్పిపుచ్చుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం ఏ మాత్రం లేదు. ఏమయినా అలాంటి డిపెక్ట్ వుంటే చెప్పవచ్చు. మేము సరిదిద్దుకోవడానికి సిద్ధంగా వున్నాము.

శ్రీ బి. బాలరెడ్డి :- అవి పని చేయడం లేదు. మేము రోజు అక్కడి నుంచే వెళ్లుతున్నాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- సరే, మీరు హైలైట్ చేశారు గదా. ఇప్పటికయినా సరి చేసుకుంటారు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- వాళ్లు రోజూ ఎందుకు వెళుతున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఆ వరమ రహస్యం ఏమిటో ?

(నవ్వులు)

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి (భైరతాబాద్) :- బీద ప్రజలకు ఏదయినా తలకు గాయం తగిలో, ఆక్సిడెంట్ అయినందు వలననో ఆపరేషన్ నిమిత్తం ఆసుపత్రికి తీసుకువెళ్లినప్పుడు వారికి స్కానింగ్ చేయించుకొని రమ్మని, ఎక్స్రే తీయించుకొని రమ్మని మెడిసిన్ వోకో, లేక వేరే వేరే ఆసుపత్రులకు పంపిస్తున్నారు. వాటికి వెయ్యి రూపాయల వరకు ఛార్జీ అవుతున్నది.

ఎప్పుడయితే మందులు కొనలేక కష్టంగా వున్న వాళ్లు ఏ విధంగా స్కానింగ్ చేయించుకొని రాగలరు? దాని గురించి మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకొంటారు? గాంధీ ఆసుపత్రిలో కానీ, ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో కానీ ఆపరేషన్స్ చేసేప్పుడు పవర్ కట్ అయితే అక్కడ జనరేటర్స్ తో నడపడానికి సదుపాయం కల్పించినారా? అవి పని చేస్తున్నాయా ?

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- అక్కడ జనరేటర్స్ వున్నాయి. అలాంటి పెయిల్యూర్ సందర్భాలలో జనరేటర్స్ ఎయిర్ కండిషనర్స్ ను పని చేయిస్తున్నారు.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :- నేను ఒక ఆపరేషన్ సమయంలో అక్కడ వున్నాను. కరెంట్ ఆఫ్ అయిపోతే ఆపరేషన్ అక్కడితోనే ఆగిపోయింది. జనరేటర్స్ పనిచేయడం లేదని చెప్పినారు. మరి స్కానింగ్ విషయం ఏమయింది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇప్పుడు మినిష్టర్ గారు ఆపరేటర్స్ అక్కడ లేక స్కానింగ్ కు మెడిన్ వాకు వెళ్లమని రెఫర్ చేస్తున్నారు. దానికి జవాబు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- స్కానింగ్ ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో లేదు. క్వాన్టర్ ఆసుపత్రిలో వున్నది. దానిని ఏర్పాటు చేయడానికి కూడా ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :- బీద ప్రజలు మెడిన్ వా ఆసుపత్రికి పోతే బిల్ ఇస్తారు. ఆ బిల్ గవర్నమెంట్ పే చేస్తుందా?

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- వారు ఇచ్చిన సలహా గురించి ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర) :- ఉస్మానియా ఆసుపత్రి పరిస్థితి ఎంత అధ్వాన్నంగా వున్నదో గౌరవనీయ సభ్యులు చాలా మంది మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. నేను అడిగే ప్రశ్న రిలవెంట్ కాదనవచ్చు. కానీ అయ్యా దయచేసి మంత్రిగారిని ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను. ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి పోతే ఏ మందు దొరకదు. ఆరుకు తలనొప్పి మందు కూడా దొరకదు. కారణం 80 లక్షల రూపాయలు ఏనాడో వివిధ కంపెనీలకు బాకీ పడ్డారు. గవర్నమెంట్ చెల్లించలేదు. ఇది వాస్తవమా? అయితే ఎప్పటిలోగా చెల్లిస్తారు? హాస్పిటల్స్ పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నదనే విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా?

8.50 శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- వారు చెప్పిన బాకీల వ్యవహారం నాకు తెలియదు. గతములో ఉ॥ ఏమేమి జరిగిందో తెలియదు. తెలుసుకోలేదు. డ్రగ్స్ మాత్రము - వారు అన్నట్లుగా తల నొప్పికి కూడా మందు లేదంటున్నారు, అది అవాస్తవం- మందులు వున్నవి. ఏ వ్యాధికి కావలసిన మందులు ఆ వ్యాధి కొరకు వున్నవి. దాని విషయములో ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- నేను అక్కడి సూపరింటెండెంటుతో మాట్లాడిన విషయం చెబుతున్నాను. నేను ఆ మాట అంటే ఆయన మీద కఠినంగా యాక్షను తీసుకోవచ్చు. కాని 80 లక్షల రూపాయలు బాకీ పడ్డారు. అది యధార్థము. అడ్డబుచ్చ చెల్లించనందున, ఏ కంపెనీ మందులు యిచ్చే పరిస్థితిలో లేదు. ఇది యధార్థమైనటువంటి పరిస్థితి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- నేను ఇందాక మనవి చేశాను. బాకీ విషయం తెలియదు. తెలుసుకొని చెప్పమంటే చెబుతాను. కాని యిప్పుడు మాత్రము 75 లక్షల రూపాయల ఖరీదు కలిగినటువంటి మందులు స్టాకులో వున్నవి.

డాక్టర్ పి. శంకరరావు (షాద్ నగర్) :- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్ కు ఏదైతే బడ్జెటు కేటాయిందారో ఒక కోటి 20 లక్షల రూపాయలు - సంవత్సరం పాడవునా మేంబేనెన్ను గురించి ప్రభుత్వం ప్రావైడ్ చేసింది. అక్కడ 1500 పైన బెడ్స్ వుండడం వల్ల, ప్రతి బెడ్ కు రోజుకు ఆరు రూపాయలతో, యిన్వెస్టిగేషను, మందులు, మేంబేనెన్ను, యివి అప్పీ చేయడం చాలా కష్టము. అందువల్ల ప్రభుత్వం దీని విషయములో తీవ్రముగా ఆలోచించి బడ్జెటును యింక్రీజ్ చేస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే పేషెంట్స్ కు మందులు యిచ్చే పరిస్థితి కష్టమైపోతుంది. అక్కడ వున్న ఎక్స్ రే ఎక్స్ ప్లెమెంట్ గాని ల్యాబ్ ఎక్స్ ప్లెమెంట్ గాని 30 సంవత్సరాల క్రితము కొన్నటువంటిదే వున్నదే. మెడ్సిన్, సి.డి.ఆర్. హాస్పిటల్స్ లాంటి చోట లేబెస్ ఎక్స్ ప్లెమెంట్ వుంది. అక్కడ మాత్రము పురాతనమైనటువంటి ఎక్స్ ప్లెమెంట్ వుంది. అక్కడ నైన సదుపాయాలు లేవు. ఇక్కడ మెడికల్ బడ్జెటు 2 నుండి 2. 1/2 పర్సెంట్ వుంది. వేరే రాష్ట్రాలలో ఎక్కడా వుంది. బడ్జెటును యింక్రీజ్ చేస్తే రోగుల మందులకు, ఇన్వెస్టిగేషన్ కు వుపయోగపడుతుందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- వారు చెప్పిన విషయములో, రాబోయే బడ్జెటులో తగు జాగ్రత్త తీసుకోదానికి ప్రయత్నం చేస్తామని, వారు చెప్పిన విషయాలు అన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (చేపల్లె) :- అధ్యక్షా, గాంధీ హాస్పిటల్ కు సంబంధించినంత వరకు, శవాలను పెట్టడానికి హాల్ నిర్మాణం కొరకు గత ప్రభుత్వం 2 లక్షల 50 వేల రూపాయలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దానిని స్టంబింపజేసినట్లు తెలుస్తున్నది. పోస్ట్ మార్టం చేసే విషయానికి వస్తే, ఆర్.డి.ఓ., యం.ఆర్.ఓ., సంచనామా చేసే అధికారులు, రెండు మూడు రోజుల అయినా అందుబాటులో లేనందున, శవాలను నాలుగైదు రోజులు అక్కడ వుంచే పరిస్థితి వుంది. అందుచేత ఉస్మానియా, గాంధీ హాస్పిటల్స్ లో స్పెషల్ గా యం.ఆర్.ఓ., ఆర్.డి.ఓ.లను నియమించి త్వరగా పోస్ట్ మార్టం చేయించే కార్యక్రమానికి పూనుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- వారి సూచనను ఆలోచన చేస్తాము.

RELEASE OF CONVICTS ON PAROLE

31.

*1709-(C)-Q- Sarvasri. P. Janardhan Reddy and V. Rambhupal Chowdary (Kurnool) :- Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) number of convicts released on parole from jails from 1-4-1987 to 20-11-1989 in Hyderabad City ;

(b) whether all the convicts released on parole reported to the concerned jails ; and

(c) number of them involved in criminal activities again after release on parole ?

Chief Minister (Dr. M. Channa Reddy) :- Sir, (a) 224

(b) No Sir, 23 convicts are yet to be surrendered.

(c) One only.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు సి, కి సమాధానం చెబుతూ ఒకరు మాత్రమే అన్నారు. ఆ ఒకరు ఎవరు? ఎప్పుడు అతను వదలబడినాడు? పోలీసు డిపార్టుమెంటు రికమండు చేస్తే వదలబడ్డాడా? అతను చేసిన నేరాల కేసులు ఏమిటి? అతను ఎంత మందిని చంపాడో ముఖ్యమంత్రిగారు తెలియజేయాలి.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :- సర్కార్ అనేవాడు. అతను ఒకడు రాలేదు. పోలీసు డిపార్టుమెంటు వారు వదలకూడదని సిఫారసు చేశారు గాని అప్పుడు వుండే హాం మినిస్టరుగారు వారిని విడుదల చేయమని ఆర్డరు వేయడం వల్ల యిది జరిగింది.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :- డీటేలు చెప్పలేదు.

Sri P. Nageswara Rao (Khammam) :- When he was released.

Dr. M. Channa Reddy :- On 5-6-1989.

(Interruptions)

5-6-1989. అతను రావలసింది - డేట్ 6-7-89 వుండెను. అతను తిరిగి రాలేదు.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :- అతను నేరాలు ఏమి చేశాడు?

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :- ఇతను బోయనపల్లి - క్రయిమ్ నెం. 6/85 - పోలీసు స్టేషనులో అరెస్టు చేయబడ్డాడు. ఆయనకు లైఫ్ సెంటెన్స్ ఇవ్వబడింది. అయినా he was confined to the Central Prison on 25-10-1985. His mother (Mrs. Begum) presented a representation to the then Home Minister on 3-8-88 for grant of parole for her son. Since the Deputy Commissioner of Police, Detective Department, Hyderabad reported that there would be possibility of breach of peace in the locality if the convict was cleared on parole. As such the parole applied for, was rejected in a memo.. Subsequently, she (his mother) again presented a representation to the Home Minister for the release of her son on parole on the ground that she was suffering from diabetics and her son's presence was needed. for one month. అతను తరువాత పెరోల్ లో వున్నప్పుడు కొన్ని

కేసుల్లో చిక్కుపడ్డాడు. The convict did not surrender to the Police on 6/7 and again one woman by name Smt. Sultana Begum, i.e., ఆయన తల్లి ఆయన కొరకు అప్లికేషన్ యిచ్చింది. But the parole extension sanctioned was therefore cancelled in a memo dated 20-7- after obtaining orders of the then Home Minister, since he was involved in the dacoit cases, he was remanded for the judicial custody on 15th. Since he was a convict he should have been surrendered to the prisons. ఆయన అట్లా చేయకున్నా కోర్టు వారు అతనిని బేయిల్ పైన విడుదల చేశారు;

by obtaining bail on 26-7-89 by the 11th Metropolitan Magistrate, Secunderabad. It is reported by the police that they did bring it to the said Metropolitan Magistrate that the convict was a life convict and that he should not be granted bail. In spite of these, it is not known how the Metropolitan Magistrate granted the Bail. The above convict has been absenting ever since and the police could not apprehend him so far. The Dy. Commissioner of Police who was contacted on Telephone said that the convict was involved in three other cases, subsequently. It is stated that there is a criminal case in Hymayathnagar Police Station for attempting murder. there is another crime case 226/89 at Boinpally Police Station. Again on 29-3-90 he was involved in a case of attempt to murder and the crime related to Sanjeeva Reddy Nagar Police Station. The Dy. Commissioner of Police, Detective Department said that all the efforts of the police to apprehend him did not materialise so far and that the whereabouts of the convict was not known. He also told that the convict was natorious and noted rowdy.

9.00 | శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- సరియైన సమాధానం రాలేదండి.

ప||

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- వచ్చింది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- హైదరాబాదులో చాలా సీరియస్ గా ఉంది. హోం మినిష్టరు గారు పెరోల్ యిచ్చారు అని చెప్పారు. పెరోల్ యిచ్చినట్లుంటే హోం మినిష్టరు గారి పేరు ఏమిటి? ముఖ్యమంత్రి గారు ఇన్వెస్టిగేషన్ లేదు గాని నా దగ్గర ఇన్వెస్టిగేషన్ ఉంది. టాన్స్ ఫోర్సు హెడ్ కానిస్టేబుల్ ని చంపి వేశాడు. ముఖ్యమంత్రి గారి కానిస్టేబుల్స్ లో పార్వతెజ్ వద్ద మొన్న బాంబులు వేసి రివాల్వరుతో ఒకరిని కాల్చి చంపివేశాడు. ముఖ్యమంత్రి గారి కానిస్టేబుల్స్ లోనే రక్షణ లేకపోతే మా కానిస్టేబుల్స్ లో రక్షణ ఏమి ఉంటుంది? భీష్మ అనే అతను పారిపోతే కర్నాటక పోలీసులు అతనిని ఎన్కౌంటరులో చంపివేయడం జరిగింది. మద్రాసులో ఆటో శంకర్ అనే అతను పారిపోతే ఇమిడియేట్ గా పట్టుకున్నారు. 10 మందిని చంపాడు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ|| సభ్యులు షేమ్, షేమ్ అని అరిచారు)

మీ ప్రభుత్వ హయాములోనే పెరోల్ మీద బయటకు వచ్చినాడు. పెరోల్ మీద వచ్చిన తరువాత యిన్ని మర్దర్లు చేస్తూ ఉంటే -- గవర్నమెంటు, పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఎందుకు అతనిని పట్టుకోలేకపోతున్నది. జంటనగరాలలోని జనము భయాందోళనలతో ఉన్నారు. బాంబులు వేస్తూ రివాలవులతో కాల్చి చంపుతున్నాడు. నరసింహరెడ్డి అనే హెడ్ కానిస్టేబుల్ని చంపాడు. బేగంపేటలో ఉన్నాడని తెలిసి పోలీసులు వెళితే పారిపోయాడు. అతనిని పోలీసులు పట్టుకోలేకపోయినారు. జనము భయపడుతున్నారు. దీని మీద ప్రభుత్వము వారు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఎంతమందిని యిప్పటివరకు మర్దరు చేసినాడు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- నటారియస్ అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినారు కదా.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :- రెండు సార్లు హాం డిపార్టుమెంటు వారు వ్యతిరేకంగా అభిప్రాయం యిచ్చినా -- పెరోల్ మీద వదలి పెట్టిన వారు అప్పటి హాం మంత్రి -- శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి గారు.

(బ్రెజర్ బెంచెస్ వైపు నుంచి కొంతమంది సభ్యులు షేమ్, షేమ్ అని కేకలు వేసారు)

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ|| సభ్యులు చాలా మంది లేచారు)

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిలి) :- మీరు చేసినది ఏమిటి?

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు (కుప్పం) :- రాష్ట్రములో లా అండ్ ఆర్డరు ఉందా? చాలా ప్రశాంతంగా ఉందని చెప్పారు? యిది కరక్షేనా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ముఖ్యమంత్రి గారు రెలవెంట్ ఫ్యాక్టు చెప్పారు. మీరు తొందరపడితే ఎట్లాగు? మీరు తొందరపడకూడదు.

Sri. K. Vidyadhara Rao (Chintalapudi) :- Who is provoking ? ప్రావాకేట్ చేసినది ఎవరు?

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :- అప్పుడు ఎవరు హాం మినష్టరుగా ఉన్నారు అని అడిగినప్పుడు నేను చెప్పాను కాని, ఈ విషయంలో తొందరపడవలసిన అవసరం లేదు. దాని తరువాత గౌరవనీయ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా చాలా అత్యాచారాలు జరిగినవి కాని, తరువాత పోలీసువారు పట్టుకోలేకపోవడం చాలా విచారకరమే కాని, దురుద్దేశ్యముతో లేదు. సభ్యులు దగ్గర ఎడిషనల్ ఇన్స్పెక్టర్ ఉంటే పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు యిస్తే తీసుకుని విచారణ చేస్తారు.

Sri K. Vidyadhara Rao :- What sort of Chief Minister we have.. Is he scared to tell the facts? Is he scared to tell the relevant facts ?

Mr. Deputy Speaker :- You are hopelessly out of order. I have not given you permission. Please resume your seat.

శ్రీ కె. విద్యాదరరావు :- విజయవాడలో నిన్న రాష్ట్రములో ప్రశాంతమైన వాతావరణం ఉందని ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇచ్చినారు. యిక్కడ వారి నియోజకవర్గంలోనే జరుగుతూ ఉంటే.....

Mr. Deputy Speaker :- If you have got the further information, you please send it to the Government and the Government will do the needful.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- నాకు సమాచారం తెలుసు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీ దగ్గరున్నటువంటి ఇన్ఫర్మేషన్ పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- ఎక్కడెక్కడ చంపారో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీ దగ్గర ఫర్దర్గా ఇన్ఫర్మేషన్ ఉంటే ఇవ్వండి

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- ఎంతమందిని చంపారో చెప్పమనండి. అతని మీద ఎన్ని కేసులు పెట్టారు? అతను ఎంతమందిని మర్దం చేశాడు ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- వారు చెప్పారు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- మెట్రోపాలిటన్ మెజిస్ట్రేట్ పెరోల్ మీద వదలి వేయడం జరిగింది. యితను ఎంతమందిని మర్దం చేశారు? వారు చెప్పినది సరియైన ఆన్సరు కాదు

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :- సర్కార్పై he was involved in 14 cases in all.. three cases of murder.. చివరాలు తీసుకుని గౌరవనీయులైన సభ్యులకు అందచేస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- యిప్పటివరకు అతనిని ఎందుకు అరెస్ట్ చేయలేదు? మద్రాసులో ఆటో శంకర్ పారిపోతే మద్రాసు పోలీసులు పట్టుకున్నారు. కర్నాటకలో భీష్మాను అక్కడ పోలీసులు కాల్చి చంపారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- సీరియస్గానే యాక్షన్ తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- ప్రభుత్వము తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- పోలీసు డిపార్టుమెంటును ఎలర్ట్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :- ప్రజలు ఎంతో భయాందోళనలతో జంట నగరాలలో ఉన్నారు.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :- 14 కేసులకు సంబంధించి డిటెయిల్స్ రెడీగా ఇప్పుడు వా దగ్గర లేవు. రెండు రోజులలో గౌరవనీయులైన సభ్యులకు అందచేస్తాను. తమరికి మరొక కాపీ అందచేస్తాను. వారి దగ్గర ఎడిషనల్ సమాచారం ఉంటే - పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ఆ సమాచారం అందచేస్తే వారు విగరన్గా ప్రయత్నం చేస్తారు.

సెంటెనరీ సెలిబ్రేషన్స్ సందర్భంగా ముద్దాయిలను ప్రభుత్వపరంగా వదలడం సంభవించిందా? రిలీజ్ చేస్తే ఎంత మందిని రిలీజ్ చేశారు? పెరోల్ చేయడానికి పాటించే నిబంధనలు ఏమి? గత సమావేశములో నెహ్రూ సెంటెనరీ సెలిబ్రేషన్స్ సందర్భంగా ముద్దాయిలను రిలీజ్ చేస్తామని అన్నారు. ఎంతమందిని రిలీజ్ చేశారు ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- జి.ఓ. నెం. 1437, తేది 10-9-1957లో కొన్ని రూల్సు తయారుచేసి ఇవ్వబడినవి. దానికి మరల సవరణ 23-10-1981వ తేదీన చేయడం జరిగింది. దాని ప్రకారం. the parole shall not be granted during the first three years of the imprisonment, in the following category. 1) Habitual offender. 2) prisoners convicted for rioting, dacoity, murder, forgery, rape etc., 3) Hardend prisoners in cells : 4) Prisoners who are frequently involved in Prisoners Disciplinary Action ; 5) Prisoners who are convicted in the Arms Act ; and Explosives Act., and 6) counterfeit Indian coins or currency notes.

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :- నా నియోజకవర్గము, లక్ష్మణ గూడెం నర్సాపూర్ లో హెడ్ కానిస్టేబుల్ ను చంపడం జరిగింది. తరువాత ఆయన మతకల్లోలాలలో చిక్కుకొని వున్నారు. ఈయన ప్రధానంగా పెద్ద గూండా. కాబట్టి, దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వములో పోలీసు వ్యవస్థ ఆయనను పట్టుకోవడంలో విఫలమయింది. ఆయనను కనిపిస్తే కాల్చివేయమని ఆదేశాలు ఇవ్వూ చేసిన మాట వాస్తవమేనా? వెంటనే పట్టుకొనడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొంటారు? దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- గౌరవసభ్యులు రెఫర్ చేస్తున్న కేసు - Crime No: 165/90 under section 307/302/332/- IPC., and under section 25 and 27 of the Arms Act under section 365 of Explosive Act. 345 of TADA Act and a Crime No.. at Jinnaram Police Station of Medak District. On 20/7/90 the accused opened fire on the Police Party which was deputed to apprehend him at Lakshetigudem, resulting in the death of Head Constable of Task Force. Sri Narasimha Reddy, Head Constable died due to bullet injuries caused by the accused. The accused Shoukadbaba was arrested by the Task Force of the City Police.

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి :- అతన్ని కనిపిస్తే కాల్చమని ఆదేశాలిచ్చారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- మీరు అనుమతిస్తే ఆ 14 కేసుల వివరాలు గౌరవ సభ్యులు కావలెనని అన్నారు. ఆ వివరాలు నాకు వచ్చాయి. చదివి వినిపిస్తాను.

(చంటరెడ్డి)

Mr. Deputy Speaker :- If that information is available please convey. 14 కేసులున్నాయని చెప్పారు కదా?

శ్రీ పి.జనార్ధన్ రెడ్డి :- విశాఖరెడ్డి గారు అడిగినట్లు కనిపిస్తే కాల్చమని ఆదేశాలున్నాయా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- 14 కేసులు ఏవయితే వున్నాయో ఆ వివరాలు చదువుతాను. ఈ కేసులు రిజస్ట్రేషన్ జరుగుతూ వున్న కేసులు. డేట్స్ తో సహా ఇవ్వబడ్డాయి. Crime No : 144/ under section 147/148/307/452...

శ్రీ డి. శివరామరాజు :- సరియైన ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు. పోస్ట్ పోస్ట్ చేయండి.

Mr. Deputy Speaker :- He has got abundant information. More than sufficiently he has clarified. Question Hour is limited and you have agreed the Question Hour only for one hour.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- వారు ప్రిపేరు అయి రేపు చెప్పమనండి. లేదా క్వశ్చన్ పోస్ట్ పోస్ట్ చేయండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- ప్రిపేర్ కాకుండా ఎట్లా వస్తారండి? ఇది చాలా అన్యాయమండి. పోస్ట్ పోస్ట్ చేయండి. మీ సభ్యులే లా అండ్ ఆర్డర్ లేదని అన్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- టాస్క్ ఫోర్స్ హెడ్ కానిస్టేబుల్ ను చంపారు. ఇది ముందే చెప్పాను. 14 కేసులున్నాయి. కాలంటే ఇస్తాను.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- ఆన్సర్ బేబుల్ మీద పెట్టించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆన్సర్ బేబుల్ మీద పెట్టడం జరుగుతుంది. రెండవ విషయం, రామభూపాల్ చౌదరి గారు నెహ్రూ సెంటెనరి సెలిబ్రేషన్స్ సందర్భంగా ప్రిజనర్స్ ను రిలీజ్ చేశారా? చేస్తే ఎంత మందిని చేశారు అడిగారు. దానికి రిప్లయ్ చెప్పండి.

9.20 **డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :-** అటువంటిది ఏమీ రాలేదు నా దగ్గరున్న రికార్డులో మాత్రం. **ఉ॥** అతనికి రెగ్యులర్ పెరోల్ అప్లికేషన్ వచ్చింది. అది మంత్రిగారు ఇచ్చారు. అది నా దగ్గరుంది. అయితే క్రింది వారు కాదని అన్నారు. ఆ ఇన్ ఫర్మేషన్ నా దగ్గరుంది. రెండవసారి కూడా అతను ఒక నెల పూర్తి అయిన తరువాత మళ్ళీ ఎక్స్ టెన్షన్ కావాలి అంటే తిరిగి అదే విధంగా జరిగింది. గౌరవనీయ సభ్యులు చూపుతున్న ఆదుర్దాను మేము అంగీకరిస్తున్నాము. స్పెషల్ టాస్క్ ఫోర్స్ పెట్టి వేశాము. కాలంటే ఇంకా అతనిపైన ఏదైనా డబ్బు రూ.25 వేలు కూడా బహుమతి పెట్టాలని నేను ప్రయత్నం చేస్తాను.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- టైము చాల స్పెండు చేశాము. ఇంక ఎక్కువ అవసరం లేదు. ఇక మనం ముందుకు పోతాము.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎంత మందికి పెరోలు ఇచ్చారు. ఈ వది నెలలో, ఎంతమంది లొంగిపోయారు? 18 మంది ఇంకా లొంగిపోవలసి ఉందని చెప్పారు. వారు ఎవరు? వారు ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నారు? మా ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు పెరోలు ఇచ్చిన మాట నిజమే గాని మీరు 22 వేల మందికి పెరోలు ఇచ్చారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఏదో చేసింది అనడం మంచిది కాదు ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినాక కూడ ఆఫీసర్లు అబ్జక్షను చేసినా మీరు ఎన్ని పెరోల్సు ఇచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- అది ఇర్రెలవెంటు, మీరు క్వశ్చన్ చూడండి. ఉపన్యాసం ఇస్తే కుదరదు. మరొక ప్రశ్నకు నోటీసు ఇవ్వండి. ఇప్పుడు మీరడుగుతున్నది ఇర్రెలవెంటు అది పెర్మినెంటు క్వశ్చన్ కాదు. మీరు ప్రశ్న చూడండి.

(ఇంటరప్షన్)

Sri K. Vidyadhara Rao :- Sir, you cannot shield the Government.'

Mr. Deputy Speaker :- Your supplementary must be pertinent to the question. క్వశ్చన్ చూడండి. అంతకన్న ఎక్కువ అడగకూడదు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- సప్లిమెంటరీ క్వశ్చన్. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆఫీసర్లు వద్దు అన్న, రికమెండు చేయకున్న ఎంతమందిని పెరోలుపై విడుదల చేశారు అని అడిగాను. అది పెర్మినెంటు క్వశ్చను కాదా?

Sri K. Vidyadhara Rao :- Sir, it is a pertinent question. Why are you supplementing the Minister? Why are you supplementing the Government?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇర్రెలవెంటు క్వశ్చన్ను ఎట్లా ఎలా చేస్తాను. What you ask is irrelevant.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- ఈ క్వశ్చన్ చివరికి వస్తే, Number of convicts released on parole from jails from 1-4-1987 to 20-11,1989 in Hyderabad city. కాబట్టి వారు చెప్పే మాటలు అన్ని ఇందులో రావు. దానికి సమాధానం ఉండదు. సంబంధం :- Whether all the convicts released on parole reported to the concerned jails? A and number of them involved in criminal activities again after release on parole. కాబట్టి కేసు యొక్క వివరాలు అన్ని వచ్చినాయి. మిగతా కేసులు ఏవి అని అడిగితే నా దగ్గర రిపోర్టు ఉంది. ఇవ్వమంటే ఇస్తాను.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- క్వశ్చన్లో పర్మిక్యులర్ డేట్సు ఇచ్చారు. ఇది హైదరాబాదు సిటీకి కన్పెయిన్ అయి ఉంది. కాబట్టి ఇప్పుడు క్వశ్చన్ నం. 1137కి వెళుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

ఈ క్వశ్చన్ కి సంబంధించిన ఇన్ ఫర్మేషన్ అవసరానికంటే ఎక్కువగానే ఇచ్చారు. వేరే వేరే ఇన్ ఫర్మేషన్ కావాలి అంటే వేరే ప్రశ్న వేయండి. నేను ఎడ్మిట్ చేస్తాను. మీరు నోటీసు ఇవ్వండి నేను ఎడ్మిట్ చేస్తాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

MINISTER FOR LEGISLATIVE AFFAIRS (Sri K. Bapi Raju) :- Sir, if the Opposition Members want some more information, let them say. Definitely, our Hon'ble Chief Minister is pertinent to answer any of them. But one by one, please, which leads to the decency of the House.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోనికి వచ్చిన తరువాత ఎంతమందికి పెరోలు ఇచ్చారు? ఎంతమందికి ఆఫీసర్లు వడ్డన్నా, రికమెండు చేయలేకపోయినా ఇచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇది మీరు వేరే ప్రశ్నగా నోటీసు ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- ఇది సప్లిమెంటరీ. వారు మాధవరెడ్డి గారి పేరు చెప్పారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు నోటీసు ఇవ్వండి.

Sri M. Raghuma Reddy :- He is sheilding the answer. He is sheilding his partymen.

శ్రీ నుహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ (సుజాతనగర్) :- మీరు అబే మ్రొగ్గుతూ ఉంటారు గాని. మాకు అవసరమైన సమాధానం ఇప్పించరు. ఏమిటండి ఇది?

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker :- Please don't waste time. The Question Hour is over.

Sri G. Muddukrishnama Naidu :- After nine months, the C.M. is answering the question. Is this the way to answer.

Mr. Deputy Speaker :- Mr. Muddukrishnama Naidu, you are hopelessly out of order. Please come to order. You cannot get an answer for whatever question you put. You can get only answers for relevant questions.

(ఇంటరప్షన్స్)

9.30 **శ్రీ కె. రోశయ్య :-** అధ్యక్షా, ఈ రకంగా చైర్మన్ కూడా డిపై చేసి ఇలా మాట్లాడటం.
 ఉ॥ రిలవెన్సీ లేకుండా క్వశ్చన్స్ వేసి ఇక్కడే జవాబులు చెప్పాలనడం ఇది సభ నడుపుకొనే తీరుగా కనిపించడం లేదు. వారికి సమాచారం కావాలన్న ఆసక్తి ఉంటే సెపరేట్

క్యశ్చన్ వేయమనండి. తప్పకుండా ఇన్ఫర్మేషన్ ఇస్తాము. ఇన్ఫర్మేషన్ దాచిపెట్టవలసిన అవసరం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎన్ని పెర్సన్స్ ఇచ్చారు, ఇలాంటివి అధికారులు కాదన్నా కూడా అంటే ముఖ్యమంత్రిగారే కాదు, ఎవరూ కూడా నిల్చున్న ఫణంగా సమాధానం ఇవ్వలేరు. ఎట్లా వస్తుంది, ఇన్ఫర్మేషన్ కలక్ట్ చేసి ఇవ్వాలి. కాని దురదృష్టవశాత్తు 9 నెలలయింది ముఖ్యమంత్రియి ఇంకా చెప్పలేదని వారు అనడం. మాట్లాడటం చూస్తూ చాలా ఆశ్చర్యముగా ఉంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- రామారావు గారు, దయచేసి ఒకటి అలాచించండి. ఈ క్యశ్చన్ ఒక పర్సెక్యూటర్ పీరియ్ డిక్కు సంబంధించి, హైదరాబాద్ సెటికి సంబంధించి ఇచ్చారు. దీనికి ఇన్ఫర్మేషన్ సమాచారం అడిగి సమాధానం రాలేదని ప్రాసీడింగ్స్ జరగకుండా గలాచా చేస్తే ఎట్లా అనేది తమరు కొంచెము మీ సభ్యులను ఆర్గర్చో పెట్టేలా హెల్ప్ చేయండి. I request you to kindly use your good office of your Members and seek their co-operation.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు (హిందూపూర్) :- మీరు అందరికీ సంబంధించిన వారు. గౌరవనీయులు, ఎవరడిగినా ప్రజాస్వామ్య విధానములో ప్రజల కొనమే అడుగుతున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker :- Mr. Channa Reddy, you please sit down.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- అధ్యక్షా, మీరు అందరికీ సంబంధించిన వారు, గౌరవనీయులు. మరి వారు కూడా ప్రజాప్రతినిధులు. వారి బాధ్యత వారు నిర్వహిస్తున్నారు. అంతమాత్రం చేత తమరు 'హోప్లెస్' అనే పదం వాడడం మాత్రం ఏమాత్రం సభ్యతగా లేదు. దయచేసి అది ఎక్స్ పంజ్ అయినా చేయించండి, లేదా విత్ డ్రా చేయించండి - అంతే తప్ప సభా గౌరవాన్ని పాటించే విధానంగా లేదు. కాబట్టి దయచేసి అది అమలు చేయమని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- 'హోప్లెస్'గా బెట్ ఆఫ్ ఆర్గర్ నెంబర్ ఆఫ్ టైమ్స్ ఈ హవుస్ లో వాడారు. పార్లమెంట్ లో కూడా వాడారు. హోప్లెస్ అనేది ఆర్గర్ కి మించి చాలా దూరములో ఎడముగా అడుగుతున్నారు తమరు. ఇన్ఫర్మేషన్ కాదు, అన్ పార్లమెంటరీ కాదు. ఇన్ డీసెంట్ కాదు.

(Interruptions)

Please resume your seat. Do not interfere. You cannot interfere. I have not permitted you. Please resume your seat. You must allow the opposition leader to speak.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- ఈ హవుస్ కి హోప్ లేనప్పుడు ప్రజలకు ఎక్కడ హోప్ ఉంది. హోప్లెస్ అంటారు ఏమిటి -ఐ ఏమ్ సారీ.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు పెడర్వాలు తీసుకొని బిజినెస్ను అబ్స్ట్రక్ట్ చేయాలంటే మీకు ఒక నమస్కారం. దానికి నేను ఏమీ చెప్పలేను. నేను అన్నదానిలో ఏమీ పారపాటు లేదు.

అయిన ఆర్డర్ కి మించి తప్పి ఉన్నాడు కాబట్టి నేను ఆ మాట అన్నాను. దయచేసి కోపరేట్ చేసేలా చూడండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

I request you all to resume your seats. 'Hopeless' is not out of order.

(కొందరు తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ|| సభ్యులు హోప్ లెస్ చీఫ్ మినిస్టర్, హోప్ లెస్ స్పీకర్ అని అరిచారు)

(అధికారపక్ష సభ్యులు కొందరు “హోప్ లెస్ ఫెలోస్ కూర్చోండి” అని అరిచారు)

The questions should be over by one hour. The Parliament is also following it. We also agreed to it.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ విషయములో ఏ విధంగా వివాదం వస్తున్నదో నాకు అర్థం కావడం లేదు. మీరు చెప్పినట్లు అడిగిన ప్రశ్న ఇది. దీనికి సమాధానం కాకుండా ఉంటే, ఇంకా ఏమైనా అడగదలచుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కేసు గురించి వివరాలు ఇస్తే హౌస్ ముందు పెట్టడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను అడిగాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- కృతజ్ఞుడే నెం. 1137

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి :- నేను అడిగిన దానికి ..

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- కృతజ్ఞుడే అవర్ గంటలో క్లోజ్ చేయమని మీరేగా చెప్పింది. రిలవెంట్ వాటికే టైములేదు, పైగా ఇర్రెలవెంట్ వాటికి టైమెక్కడ ఇవ్వాలి? పార్లమెంట్ లో పద్ధతి ప్రకారమే పోతున్నాము.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి :- అధ్యక్షా..

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఉపన్యాసం ఇవ్వడానికి ఇక్కడ అవకాశం లేదు. కృతజ్ఞుడే నెం. 1137.

MURDER OF NARAHARI, PRESIDENT MANDAL PRAJA PARISHAD, MANCHALA

32-

*1137-Q-Sarvasri K. Ramulu (Ibrahimpattanam), B. Venkateswara Rao, N. Raghava Reddy (Nakrekal) and D. Rajagopal :- will the Chief Minister be pleased to state :

the action taken against the culprits responsible for the murder of Sri Nārahari, President, Mandal Praja Parishad, Manchala and Sri Mahaboob

Pasha, Co-opted Member of Ranga Redd Zilla Praja Panshad in November, 1988 ? ,

Dr. M. Channa Reddy :- On the complaint of P. Janga Reddy, Sarpanch of Arutla Village on 27.10.09 a case in Cr. No. 29/09/U/s 302 & 201 IPC was registered. The accused persons were arrested and remanded to judicial custody. They were released on bail on 8.1.1990. The case was charge-sheeted on 12.7.90. It is pending in the District Sessions Court, Ranga Reddy.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, ఇది కీలకమైన ప్రశ్న. ఒక సప్లమెంటరీ క్వశ్చన్ గా మిగిలింది. ఈ కేసులో కేసు రిజిస్టర్ అయిందని ఒకే ఒక సమాధానం ఇవ్వబడింది. అందే యాదగిరి రెడ్డి అనే రియల్ కల్ట్రబ్ పోలీసు స్టేషన్ లు 20 రోజులు ఉండగా ఏంటిసిపేటరీ బెయిల్ పొందిన మాట వాస్తవమా? అయితే ఇది ఎలా సాధ్యమయింది? ఇందులో పోలీసు కుమ్మక్కయిందా? రెండవది, అదే విధంగా గెడ్డం నరసయ్య గెడ్డం నరసింహ అనే నేరస్థులు బాహుటంగా వారు ప్రభుత్వ టీచర్స్, ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. అయినప్పటికీ వారిని పోలీసు ఇంతకాలం అరెస్ట్ చేయలేదు. అది వాస్తవమా? ఇద్దరిని అరెస్ట్ చేసిన తరువాత ఉద్యోగాల నుంచి సస్పెండ్ చేశారా? పోతే ఇంకోటి దీనికి సంబంధించిన స్కూటర్ ఒకటి పోయింది. ఆ స్కూటర్ ను ఇంతవరకు రికవరీ చేశారా? చేయకపోతే ఎందుకు చేయలేదు? అదే విధంగా ఇన్ని నెలలు అయినా ఇంతవరకు ఛార్జీషీట్ పెట్టలేదు. దీనికి కారణాలు ఏమిటి? అదే విధంగా ఈ కేసును..

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇప్పటికే నాలుగు అడిగారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- ఒక కేసుకు సంబంధించి అడిగాము. అదే విధంగా మురళీధరరావు అనే సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ ను ఇందుకోసమే అక్కడికి తీసుకువచ్చిన మాట వాస్తవమా? అతను ఈ కేసులో ఏ మేరకు ఇన్వెస్టిగేట్ చేశాడు. వీటికి ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలి.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- యాదగిరి రెడ్డి పోలీసు స్టేషన్ లో ఉన్నది వాస్తవం కాదు. ఆయన ఏంటిసిపేటరీ బెయిల్ పోలీసు స్టేషన్ లో ఉండి తీసుకున్నది కాదు, బయట ఉండే తీసుకున్నాడు. అది మా ఇన్వెస్టిగేషన్. అయితే గౌరవనీయ సభ్యులు ఇచ్చినటువంటి ఇన్వెస్టిగేషన్ కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని నేను తిరిగి ఇంకా సమాచారం తెప్పిస్తాను. రెండవది. ఈ కేసు ప్రాసిక్యూట్ అయిందా లేదా అంటే చాలా రోజులయింది ఛార్జీషీట్ అయి. కాబట్టి ఛార్జీషీట్ కాలేదని...

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :- అధ్యక్షా ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు దయచేసి కూర్చోండి

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- నాయుదా వేయించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- చార్జిషీట్ పెట్టినది సబ్జుడిన్. చార్జిషీట్ పెట్టక ఇంకా వాయిదా వేయించడం ఏమిటి?

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- చార్జిషీట్ పెట్టబడలేదు.

Mr. Deputy Speaker :- You follow the answer first.

Dr. M. Channa Reddy :- The Scooter is also found. The Scooter bearing No. ABX 8485 of Dr. C.S. Narahari which was found missing at the scene was located and recovered at the bank of Ibrahimpatnam on 24.12.89. Under a Panchanama the same has been deposited in the Judicial First Class Magistrate Court, Ibrahimpatnam. This is as per the version of Circle Inspector of Ibrahimpatnam.

9.40 ఉ|| మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మురళీ అనే సి.ఐ.ని అక్కడికి ఒక మోటోర్ తీసుకు వచ్చారని వారు అన్నారు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- అలా చేయలేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- ముఖ్యమంత్రి గారు రెండవసారి సమాధానం ఇచ్చినప్పుడు కొన్ని వివరాలు తరువాత తెప్పిస్తామన్నారు. ఇది మర్డర్ కేసు. చాలా సీరియస్ కేసు. మర్డరు అక్టోబరులో జరిగితే ఇంతవరకూ చార్జిషీట్ పెట్టలేదు. ఇంకా కొంత సమాచారం రావాలంటున్నారు. కాబట్టి దయచేసి దీనిని వాయిదా వేయండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- వాయిదా వేస్తే రీచ్ కాదు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- వివరాలు ఇస్తానన్నాను. ఈ కేసు ప్రాసిక్యూట్ అయిందా లేదా అని వారు అడిగితే అయిందని చెప్పారు. అది సెషన్ కోర్టులో పెండింగులో వుంది బిఫోర్ ట్రయల్. ఇలాంటి కేసులలో ఆలస్యం జరుగుతూనే వుంటుంది. మేము కావాలని పోస్ట్ పోన్ చేసే అవసరం లేదు. ప్రభుత్వం ఆ విధంగా చేయదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- ఇది అవ్యాయం ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- చార్జిషీట్ చేయడం జరిగింది. సెషన్ కోర్టులో పెండింగులో వుందని చెప్పారు. మనం ఇంకా లోతుకుపోతే అది సబ్జుడిన్ అవుతుంది.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- వారు యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ గురించి చెప్పారు. మాకు వున్న ఖచ్చితమైన ఇన్ ఫర్మేషన్ చెప్పాను. అయినా గౌరవ సభ్యులు గౌరవార్థం వారు చెప్పే మాటలు త్రోసిపుచ్చకుండా వారు చెప్పింది దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏమైనా సమాచారం వుంటే వారికి తెలుపుతానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- అధ్యక్షా...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇది ఒక సప్లిమెంటరీతో ఆగిపోయింది. Now the question hour is over.

శ్రీ యం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :- అద్యక్షా.. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు ప్రాసీజరు క్లుష్ణంగా తెలిసినవారు. క్వశ్చన్ అవర్లో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అర్థం లేదని మీకు తెలుసు

శ్రీ యం. ఓంకార్ :- జగన్మోహన్ రావు గారిని ఇండిపెండెంట్ మినిస్టర్ గా చేయడం జరిగిందని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది

శ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమోలు) :- సమాచారం రాలేదు. వాయిదా వేయండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- దయచేసి మేము చెప్పేది వినండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- వెంకటేశ్వరరావు గారూ... The case is charge sheeted అని చెప్పారు. ఇంకా సమాచారం రాలేదు మేము నమ్మము అంటే - ఐ కెనాట్ హెల్ప్. If it is correct or not correct. తరువాతి ప్రశ్నను తీసుకొంటున్నాను.

(అంతరాయము)

రాఘవరెడ్డిగారూ, ఇలా చేస్తే మన బిజినెస్ నిర్వహించాలా అక్కరలేదా? వారు ఫరదర్ ఇన్ ఫర్మేషన్ సప్లయి చేస్తామంటున్నారు కదా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- అసలు మీరు వినండి కాస్త. సస్టిమెంటరీ కాదు. మీరు వింటారా లేదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- వింటారా లేదా అంటే మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఇష్టం వచ్చింది చెప్పి వినమటే ఎట్లా? రూల్స్ ప్రకారం చెప్పడానికి మీకు హక్కు. వుంటే తప్పనిసరిగా వింటాం మీకు ఆ హక్కు. లేనప్పుడు రూల్స్ కు భిన్నంగా మీరు ఎప్పుడువడితే అప్పుడు, ఏది పడితే అది చెబితే ఎలా వింటాం? అందరినీ విడిచిపెట్టి మీరు చెప్పింది వినమంటే ఎలా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- దయచేసి వినండి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చెప్పారంటే యాదగిరిరెడ్డి గారికి సంబంధించిన విషయంలో తరువాత సమాచారం తెప్పిస్తామన్నారు. ఇక టీచర్లను ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదని అడిగితే దాని గురించి సమాధానం చెప్పలేదు. అలాగే మిగతా వ్యవహారాల గురించి కోర్టులో పెట్టాం. ఛార్జ్ షీట్ అయిపోయింది అంటున్నారు. చాలామంది నేరస్థులను తప్పించి కొంతమందిపై మాత్రమే కేసు పెట్టారని వెంకటేశ్వరరావు గారు అన్నారు. పోలీసులు ఈ విధంగా ఎందుకు చేశారో దానిపై ఎంక్వయిరీ చేయించండి అని సభ్యులు అడిగితే దానికి గురించి సమాధానం చెప్పలేదు. ప్రశ్నను వాయిదా వేయమంటే వేయలేదు. ప్రశ్నను వాయిదా వేసి తక్కిన సమాచారం తెప్పించినట్లుయితే మేము ఇంకేదైనా అడిగేందుకు అవకాశం వుంటుంది. మీరు చంపించారు. చంపించిన దాని గురించి కనీసం వివరించే అవకాశం లేని పద్ధతిలో పోతుంటే ఇది చాలా ఘోరంగా ఉంది. పోలీసు స్టేషన్ లో వుండగా యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ తెప్పించుకొన్నారని సభ్యులు చెపితే ఆ విషయంలో సమాచారం తెప్పిస్తామన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- దీనికి ఇంతసేపు చేస్తే ఎట్లా...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : ఇద్దరు జిల్లా నాయకులను చంపారు. ఈ వేళ ఎక్కడ చెప్పకోమంటారు? ఇది అడవి కాదు కదా? మా మొర ఆలకించడానికి ఇది శాసనసభ. అడవి కాదు. ఇంకెక్కడ అడగమంటారో చెప్పండి.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :- నాయకులు ఇంత బలంగా అడుగుతున్నారు. వాయిదా వేయండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- కాంగ్రెస్ వారి మనుషులు దారుణంగా చంపారు. దీనిని పోస్ట్మోన్ చేయండి మీరు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు ఎక్స్ప్రెస్ చేసిన డౌట్స్ను క్లారిఫై చేస్తూ కావాలంటే ఫర్దర్గా సమాచారం పంపుతామన్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- ప్రశ్నను వాయిదా వేసిన సమాచారం తెప్పించి ఈ శాసనసభ ముగిసిపోగా మరొకసారి సమాధానం చెప్పమనండి. మేము అంతకంటే వేరే ఏమీ అడగడం లేదు. ఇది ఒక సప్లిమెంటరీ కాడికి వచ్చింది కనుక మీరు దయచేసి ఆ మాత్రం కనికరించండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- దీని గురించి అందోళనతో వున్నాం కాబట్టి దయచేసి ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించాలి. వారే స్కూటర్ గురించి సమాచారం తెప్పించామన్నారు. అలాగే టీచర్స్ గురించి కూడా తరువాత సమాచారం తెప్పిస్తామన్నారు. వారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారా అంటే తరువాత చెప్పతామన్నారు. మేము సప్లిమెంటరీస్ అడిగేది సాటిస్ఫాక్షన్ కొసం కదా? కార్యకర్తలను పోగొట్టుకొన్నాం. అందువల్ల దీనిని పోస్ట్మోన్ చేయమని అడుగుతున్నాం. చీఫ్ మినిస్టర్ మే కన్సిడర్ ఇట్. పోస్ట్మోన్ చేస్తే ఇంకా ఎక్కువ సమాచారం వస్తుంది. ఫలానా వారు చేశారని మే అనడం లేదు. Truth will come out . I request the Chief Minister to accept the suggestions.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- యాదగిరి రెడ్డి గారు పోలీస్ స్టేషన్ లో వుండి యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ తెప్పించుకోలేదు - అది మాకు వున్న సమాచారం అని చెప్పాను. అలా కాకుండా గౌరవసభ్యులు వారు పోలీస్ స్టేషన్ లో వుండి యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ తెప్పించుకొన్నారని గట్టిగా చెప్పితే - కావాలంటే నేను వెరిఫై చేయిస్తాను అన్నాను. ప్రాసిక్యూషన్ చేసింది ఉంది. వారిపై సెషన్ కోర్టులో కేసు పెట్టడం జరిగింది. ఈ వివరాలన్నీ చెప్పతాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- ఇన్ఫర్మేషన్ లేదు. ఏమీ అన్యాయం ఇది.

(ఈ సందర్భంలో శ్రీ యం. ఓంకార్, శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి తదితర సభ్యులు లేచి నిలుచున్నారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ప్రతిదీ వాయిదావేస్తూపోతే ఏ ప్రశ్నా జరగదు. రాఘవరెడ్డిగారూ, మీరు ఎక్స్ప్రెస్ చేసిన డౌట్స్కు సంబంధించి ఫర్దర్ ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పిస్తామన్నారు. There ends the matter.

శ్రీ చి. వెంకటేశ్వరరావు :- ఈ వివరాలన్నీ ముఖ్యమంత్రి గారి వద్ద వుండవచ్చు. కాదనను. మాకు సప్లిమెంటరీస్ వేసే అవకాశం లేనందువల్ల దానికి సంబంధించిన వాస్తవాలు వెలుగులోకి రాకుండా మరుగునపడిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఇది చాలా సీరియస్ కేస్. దయచేసి వాయిదా వేయించండి అని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :- It is now pending trial.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :- వాయిదావేస్తే ఏమిటి? పోలీసులు కొంతమంది నేరస్థులతో కుమ్మక్కయినారని ఆరోపణ వుంది.

శ్రీ చి. వెంకటేశ్వరరావు :- లేకపోతే వాస్తవాలు వెలుగులోకి రావు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- నేరస్థులను షీల్డ్ చేస్తున్నారు.

Mr. Deputy Speaker :- Please conclude. Further information will be furnished.

(Almost all the Hon'ble Members from Opposition rose from their seats and demanded for postponement of the question)

9.50 శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- వాయిదా వేయాలి?...

ఉ॥

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- స్పీకర్ సార్, ఐ రెక్వెస్టు ది ఆనరెబుల్ మెంబర్స్.. దయచేసి కూర్చోండి ; తరువాత అడగండి. మళ్ళీ అడగండి..

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీకు అసలు రైటు లేదు : గంట అయిపోయింది : అయినప్పటికీ ఇంత అవకాశం ఇస్తుంటే మీరు ..

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్షా....

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- చంద్రబాబునాయుడు గారూ, ఆవేశాలతో కార్యక్రమాలు నడవవు. అధ్యక్షా, నేను తమరిని పర్మిషన్ అడిగాను - అంటే వారిని సప్రెస్ చేయడానికి కాదు. అయితే. మనం ఆనరెబుల్ స్పీకర్ ద్వారా ఎన్ని అయినా మాట్లాడుకోవచ్చు. ముఖ్యమంత్రి గారికి సమాధానం చెప్పడానికి కాలవసిన అనుభవం ఉన్నది. కాబట్టి అందులో ఇబ్బంది లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఐ డోంట్ వాంట్ టు సప్రెస్ ఎనీ ఎం.ఎల్.ఎ. ? నాట్ ఓన్లీ ఆపొజిషన్. వుయ్ బిలీవ్ ఇన్ నమ్ డిసిప్లైన్ ...

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- నో.. నో..

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- కైండ్లీ బేర్ విత్ మి మిస్టర్ చంద్రబాబునాయుడు : వుయ్ ఆర్ గోయింగ్ టుబి డిసిప్లిన్ పీపుల్. దయచేసి అది వద్దు - పీపుల్ ఆర్ వాచింగ్ హజ్ ... ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

(శ్రీ పి. రామయ్య, శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, శ్రీ ఓంకార్, శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు తదితర ఆపోజిషన్ సభ్యులు ప్రశ్నను వాయిదా వేయాలని కోరారు.)

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ యాజ్ ఆన్ హిజ్ లెగ్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- క్వశ్చన్ అవర్ యాజ్ ఓన్లీ వన్ అవర్.. వన్ అవర్ అయిపోయింది. రూల్సు ప్రకృతగా పాటించవలసి ఉంటుంది. గంట అయిపోయిన తరువాత కూడా ప్రతిపక్షాలకు ఇంత అవకాశం ఇస్తుంటే.. దయచేసి కోఆపరేట్ చేయండి? పబ్లిక్ ఇంప్రొవైస్మెంట్ మేటర్స్ ఇంకా చాలా ఉన్నాయి. సెషన్ యాజ్ నాట్ మెంట్ ఫర్ దిస్ ఓన్లీ. ది మెయిన్ పర్పస్ ఆఫ్ దిస్ హౌస్ యాజ్ టు పాస్ ది బిల్స్. దట్ యాజ్ అవర్ మెయిన్ పర్పస్.

(ఇంటరప్షన్స్)

(తిరిగి ప్రతిపక్ష గౌరవసభ్యులు అంతా నిలబడి వాయిదా వేయాలని కోరారు.)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అద్యక్షా, వాయిదా వేయడం అంటున్నాము... ఏ రూల్సుకు విరుద్ధం అంది? ఏమి వద్దతి అంది?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- వాకౌట్ చేస్తున్నాము

(సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం., ఎం.సి.పి.ఐ. పార్టీ గౌ|| సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- ఈ విధంగా సమాజంలో హత్యలు చేస్తే అవమానం వస్తుంది. దయచేసి పోస్టుపోస్ చేయండి. లేదంటే, ఒక నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంటుంది. ఇంకొకసారి దీని విషయంలో అడుగుతున్నాము. దయచేసి దీనిని పోస్టుపోస్ చేయండి ఈ క్వశ్చన్ వివరాలు తెప్పించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇది సబ్జెక్టివ్. పోస్టుపోస్ చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు. పోస్టుపోస్ చేయాల్సిన వెసెంటి నాకు కనిపించడం లేదు. సబ్జెక్టివ్ అవుతుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ఇక్కడ ఒక క్వశ్చన్ పోస్టుపోస్ చేయమంటున్నాం. మీరు. మేము 5 సంవత్సరాలు కాపురం చేశాము. హౌసులో ఎన్నో క్వశ్చన్స్ పోస్టుపోస్ అయ్యాయి. మీరు యీ విధంగా ప్రభుత్వాన్ని

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- నో... నో...

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- రోజు ఎన్నో హత్యలు జరుగుతున్నాయి. అముదాలవలసలో హత్య జరిగింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- దట్ యీజ్ నాట్ ది క్వశ్చన్ మిస్టర్ రామారావు. ఆల్ దోజ్ థింగ్స్ ఆర్ నాట్ రిలవెంట్లు....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- నాకు సరైన సమాధానం చెప్పాలి. శాంతిభద్రతలు లేవు. దయచేసి నేను అడుగుతున్నాను.

(ఇంటర్వ్యూ)

వుయ్ విల్ వాకాట్ సార్ ...

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకాట్ చేశారు)

'డి' ఫారం పట్టాదారులకు నష్ట పరిహారము

33-

*2210 - శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు (రావురూ) :- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింజ విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) డి. ఫారం పట్టాదారులకు నష్టపరిహారము చెల్లింపుకై ప్రభుత్వం 1984వ సంవత్సరములో జి.వో.యం.ఎస్ నెం. 180, రెవెన్యూను జారీ చేసినదా :

(ఆ) అయినచో, సదరు జి.ఓ. క్రింద 1988 జనవరి 23వ తేదీ నరకు కేటాయింపు భూములకు నష్టపరిహారము చెల్లించినారా;

(ఇ) ఈ విషయముపై రెవెన్యూ (బి) శాఖవారి తేది 23-1-1988 గల ప్రభుత్వ జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 43ను కూడా జారీ చేసిన విషయము వాస్తవమేనా ;

(ఈ) సదరు ఉత్తర్వు కారణంగా పేద రైతులకు మరియు డి.కె.టి. పట్టాదారులకు అన్యాయం జరిగిన విషయము కూడా వాస్తవమేనా ; అయినచో ఇబ్బందులను తొలగించడానికి తీసుకోదలచిన చర్యలేమి ?

వ్యవసాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి) :- (అ) అవునండీ.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) అవునండీ

(ఈ) లేదండీ

23.1.88 తేదీ నాటి ఎం.ఎస్.నె. 43 జి. ఓ. ననుసరించి 22.5.89 తేదీ నెం. 61301/ ఎసైన్మెంట్ 11/88-6 మెమోలో సవరించిన ఉత్తరువులను ప్రభుత్వం జారీ చేసింది. ఆ ప్రకారంగా 23-1-1988 తరువాత జారీ చేసిన పునరాంభ ఉత్తరువులకు సంబంధించిన

కేసులకు మాత్రమే ఎం.ఎస్.నెం. 43 జి.ఓ. వర్తిస్తుంది. ఆ జి.ఓ.కు పూర్వం జారీ చేసిన ఉత్తర్వులకు సంబంధించిన కేసులలో ఇది వర్తించదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చెంకటరత్నం నాయుడు :- అధ్యక్షా

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- నో పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- లాండు ఎక్విజిషన్ కూడా ఉన్నదని చెప్పారు. మొన్ననేమో శ్రీ జగన్మోహనరావుగారు సమాధానం చెప్పలేరు కాబట్టి. శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పారు.

(ఇంటరప్షన్)

10.00 | మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఈ రకంగా పంతాలకు, పట్టుదలలకు పోయి సమయం
ఉ॥ | వృధా చెయ్యకండి. బిజినెస్ కావడం లేదు. హవున్ నడవడానికి కో ఆపరేట్ చెయ్యండి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా, రూల్స్ వ్యతిరేకంగా వారు ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తుంటే చూస్తూ కూర్చుంటారా? ఈ రెవెన్యూ శాఖకు బాధ్యులెవరు? జగన్మోహనరావుగారి ఇంటిపెండెంట్ మినిస్టర్ గా ప్రకటన వచ్చింది. దీని మీద మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- దయచేసి మీరు కూర్చుండి. సమరసింహారెడ్డిగారూ మీరు చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ముందు మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి. రాజ్యాంగానికి భిన్నంగా, రూల్స్ కి భిన్నంగా, చట్టానికి భిన్నంగా వారు చేస్తుంటే, చూస్తూ మేము కూర్చుంటారా?

(ఇంటరప్షన్)

ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. మేము చెప్పేది వినండి.

(ఈ దశలో శ్రీ పి. అశోక్ గజపతి రాజు, శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు,

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నం చేశారు).

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- రాఘవ రెడ్డిగారూ దయచేసి కూర్చుండి. మీకు అవకాశం ఇవ్వలేదు. మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడడానికి వీలు లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- అధ్యక్షా, సభ్యుడు చెప్పేది వినక్కరలేదా? ఇంత కఠినమైతే ఎట్లా? ఇదేమిటి?

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :- దయచేసి కూర్చుండి. మీకు అవకాశం ఇవ్వలేదు. మరొక సభ్యుడు మాట్లాడేటప్పుడు, మధ్యలో మాట్లాడడానికి వీలులేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు ఎవరో చెప్పండి. ఈ ప్రశ్న ఎందుకు వేసినట్లు?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహ రెడ్డి :- సి.ఎం. గారే రెవెన్యూ మినిస్టర్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- సి.ఎం. గారే రెవెన్యూ మినిస్టర్, మొన్న చెప్పడం జరిగింది. రూలింగ్ ఇవ్వడమైంది. రోజూ అదే పనిగా లేవదీస్తే అర్థం ఉండదు. కూర్చోండి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఇది చాలా తీవ్రమయిన విషయం. మొదటి రోజు పత్రికలలో జగన్మోహన రావు ఇండిపెండెంట్ మినిస్టర్ అని వచ్చింది. ఇదెవరు ప్రకటించమన్నారు? ఎందుకు ప్రకటించారు? ఎందుకు చేస్తారు ఇట్లా? ఏమిటి సంగతి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- సమరసింహరెడ్డి గారూ చెప్పండి.

(ఇంటరెషన్స్)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహరెడ్డి :- వారి సప్లిమెంటరీ వినిపించలేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు :- ఈ జి.ఓ. 43 యొక్క సారాంశము ఏమిటి? ఏ విధంగా దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయబోతున్నారు? చెబుతారా?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఆర్డర్ వచ్చిన తరువాత ఇదెందుకు వచ్చింది? చెప్పండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆలోరెడ్డి రూలింగ్ ఇవ్వడమైంది. వారికి ఎస్టేన్ చేశారు. సర్వం తెలిసి కూడా ఇట్లా అంటే ఏమిటి? హవుస్ సమయం వృధా చేస్తే ఎట్లా? మెయిన్ గా ప్రజాసమస్యల మీద చర్చించకపోతే ఎట్లా? మంత్రిగారూ రిప్లయ్ ఇవ్వండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహ రెడ్డి :- జవాబు చెప్పాను. వారు సప్లిమెంటరీ వినిపిస్తే చెబుతాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- జగన్మోహన రావుగారు ఇండిపెండెంట్ మినిస్టర్ అని అన్నారు- రూలింగ్ ఇవ్వండి.

(ఇంటరెషన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆలోరెడ్డి రూలింగ్ ఇచ్చాను. ఈ సబ్జెక్ట్ మొన్ననే వచ్చింది.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- హవుస్ లో సమాధానాలు చెప్పలేని అసమర్థుడికి ఎందుకు ఈ పార్టీ ఫోలియో ?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఒక్క నిమిషంలో ముగిస్తాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- కూర్చోండి. ఆలోరెడ్డి చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- మీ పేరుతో గుండె జబ్బు వచ్చి చనిపోతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- గుండె జబ్బు తెచ్చుకోవద్దనే నా కోరిక.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఒక్క నిమిషంలో పూర్తి చేస్తాను. మొన్న మీరు ఈ పోర్ట్ ఫోలియోన్ వివిధ మంత్రులకు కేటాయించి, రిప్లయిస్ ఇచ్చే అవకాశాన్ని సి.ఎం.గారు వారికి గల అధికారాన్ని ఉపయోగించి చేశామని అన్నారు. ఆ సందర్భంలో అడిగాము. తెలుసుకున్నాము. సరేనని కూర్చున్నాము. తరువాత సెప్టెంబరు 20వ తేదీన ఒక ఆర్డర్ వచ్చింది. అందులో జగన్మోహనరావు, ఇండిపెండెంట్ మినిస్టర్ అని అన్నారు. Land Assignment, Alienation and Encroachment, Land Lease, Village Officers, Land Acquisition, District Gazetteers, Survey and Settlement, Registration and Stamps, Estate Abolition, Service Matters of Ministerial Staff of Revenue, Units Offices, Procedure of P.A.C. Matters, Chit Funds, Freedom Fighters, Pension Cases, Accounts, Fire Accidents, Hailstorms, Cyclones, Rehabilitation pertaining to Burma, Srilanka, Joint Venture Schemes, etc. అని ఇచ్చారు. మేము చెప్పేదేమంటే, సి. ఎం. గారి వద్ద ప్రొరోగేటివ్ ఉంది కాదనడం లేదు. వారు తమ సౌకర్యం కోసం పోర్ట్ ఫోలియోన్ ను పంచవచ్చును. క్రింద గల మంత్రులకు డెలిగేట్ చేయవచ్చును. కాని ఇక్కడ స్పేట్ మినిస్టర్ గా జగన్మోహనరావుని తీసుకున్నారు. ఇదెందుకు ఎలాట్ చేశారంటే, ఆయన ఇంకా సమాధానాలు ఇచ్చే స్థితిలో లేరు కనుక ఇతరులకు ఇచ్చామన్నారు. ఇప్పుడు వారిని ఇండిపెండెంట్ మినిస్టర్ గా చేసిన తరువాత అదెట్లా చెల్లుతుంది? కనుక సమరసింహారెడ్డి గారికిచ్చినది విత్ డ్రా చేసుకోవాలి. లేదా రాజ్యాంగం ఒప్పుకుంటుందా గవర్నరుగారి ఆమోదంతో క్యాబినెట్ మినిస్టర్స్, స్పేట్ మినిస్టర్స్ నియామకం జరుగుతుంది. డైరెక్ట్ ఇస్తారు. ప్రకటిస్తారు. తరువాత సి.ఎం. గారికి ఆమోదం లేకపోతే, వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయవచ్చును. దీనిని కూడా విచారించండి. దాంతో పాటుగా ఈ మినిస్టర్ చేతకానివాడు కనుక మరొక ఆయనకు రిప్లయి చదవడానికి ఇచ్చామని అన్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- అనలేదు. ఊహించుకుంటున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- సి.ఎం. గారు క్లారిఫై చేస్తారు. తరువాత అవసరమైతే నేను చూస్తాను.

Dr. M. Channa Reddy :- The arrangement among Cabinet Ministers or a State Minister would be as follows : I have got the procedure of the Central Government. I am the State Chief Minister and therefore I know what would happen. The Chief Minister or the Cabinet Minister who holds the portfolio, he will allot from time to time any subject to a State Minister and therefore to the extent of those subjects he is responsible. To-day this question does not cover.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- నో సర్. ఇట్ కవర్స్. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు హవుస్ ని మినిటీడ్ చేస్తున్నారు. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ ఐటెమ్ క్లియర్ గా ఉంది. మీరు మారెస్పాంకి రావాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- క్లారిఫై అయింది.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- వారంటే ఒప్పుకుంటామా? ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ ఇచ్చారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహ రెడ్డి :- ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కాదు. పేమెంట్ ఆఫ్ కాంపెన్సేషన్ ఇది.

Mr. Deputy Speaker :- The Chief Minister has got every prerogative to allot any portfolio.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అన్ని అధికారాలు ఆయనకు ఇచ్చి, ఇండిపెండెంట్ మినిస్టర్ అన్నారు. ఈ ఐటెమ్ ఇచ్చిన దానిలో ఉంది. లేదంటే ఎట్లా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- సఫిషియెంట్ క్లారిఫికేషన్ వచ్చింది. ఇంకా అంతులేకుండా అడిగితే ఎట్లా?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- సరేనండి. సామాన్య మానవుడు రెవెన్యూ మంత్రి ఎవరు? జగన్మోహన్ రావా? సమరసింహరెడ్డా? ఎవరు అని బయట మమ్మలిని అడిగితే ఏం జవాబు చెప్పమంటారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- రెవెన్యూ మినిస్టర్ సి.ఎం. గారే సరైన సబ్జెక్టుకి సంబంధించినంత వరకు కాన్ఫి మాత్రం జగన్మోహన్ రావుగారికి ఇచ్చారు. రిప్లయిస్కి సంబంధించి హౌస్లో సమరసింహరెడ్డి గారు. దీనికి క్యాబినెట్ జాయింట్ రిస్పాన్సిబిలిటీ ఉంటుంది. సి.ఎం. క్యాబినెట్కు హెడ్. I see no point in it.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఈ మాట చెబితే నవ్విపోతారు. చట్టం లేదు. రాజ్యాంగం లేదు. ఎవరి ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు చేస్తారు?

(ఇంటరప్షన్)

10.10 **Sri N.T.Rama Rao :-** It may be the pleasure of the Chief Minister to allot any subject to his Cabinet colleague. Already the Chief Minister has allotted certain subjects to that Minister. What are the remaining subjects with the Minister? Let him answer.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ ఉంది. ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ఈజ్ ఎలాటెడ్ టు మిస్టర్ జగన్మోహన్ రావ్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- సి.ఎం. గారికి ఇష్టం అయితే ఏ మినిస్టరయినా ఏ సబ్జెక్టు మీదయినా ఆన్సర్ చెప్పవచ్చు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- రూలు చదవండి సర్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- కాంపెన్సేషన్‌కు సంబంధించినది. ఎలక్షన్‌లో ఉండా, లేదా అన్నది చూడాలి అంతే.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- గవర్నరు ఎలాట్ చేస్తే తప్ప చదవడానికి వీలు లేదు.

Mr. Deputy Speaker :- It is the Joint responsibility.

Sri K. Vidyadhara Rao :- As per the recommendations of the Chief Minister, the Governor had allotted the portfolios ...

(Interruptions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- సమరసింహ రెడ్డి గారికి మార్క్ చేసి ఉంది. ఆయన రిప్లయి సాటిస్‌ఫ్యాక్టరీగా లేకుండా. కాంట్రవర్షియల్‌గా ఉంటే అప్పుడు ఆలోచించి

Sri N.T. Rama Rao :- I request D. K. Samarasimha Reddy not to insult the Home Minister.

Sri D.K. Samarasimha Reddy :- Probably the Hon'ble Leader of the Opposition has got that conception. There is nothing of that sort. Whatever that has been asked by me the answer is well within the powers of the Chief Minister. The subject of payment of compensation has not been allotted. So, I have replied that the land acquisition is different from that of payment of compensation.

(Interruptions)

There is subtle difference between the land acquisition and payment of compensation.

Sri K. Vidyadhara Rao :- Payment of compensation is different.

Dr. M. Channa Reddy :- Sir, I have sufficiently clarified that the Governor allocates the portfolios on the recommendation of the Chief Minister. I have recommended the name and the Governor has approved it. After that, the Revenue subject happened to be both with me and Dr. Jaganamohan Rao. He has been allotted some subjects of Revenue. I am glad that Mr. M. Omkar took pains in reading out some information. This particular subject does not fall within his purview.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ల్యాండ్ అక్విజిషన్ వేరు. ల్యాండ్ రిఫారమ్స్ వేరేనా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- స్లిట్ చేస్తే మీకేమిటి బాధ.

(Interruptions)

Do not obstruct the Leader when he is on his legs.

Dr. M. Channa Reddy :- Mr. Speaker, Sir, Dr. Jaganmohana Rao is one of the Cabinet Minister.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- అవి రెండూ ఒక్కరే కదా చూస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అవి రెండూ విడగొట్టారండీ. ఎక్విజిషన్. కాంపెన్సేషన్ విడదీయకూడదూ అనడానికి వల్ల కాదనడానికి మీరు ఎవరు? It is for the Government to divide the business.

(అంతరాయం)

Sri N.T. Rama Rao :- Let him follow the correct procedure. Let him not deviate the procedure. We are quite correct in asking this.

Dr. M. Channa Reddy :- We are well within the Constitution and the rules.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- ల్యాండ్ అక్విజిషన్ లేకుండా కాంపెన్సేషన్ ఎట్లా ఉంటుంది?

Mr. Deputy Speaker :- It is not proper to talk several Members at a time. Please resume your seats.

కృష్ణా మరియు గోదావరి డెల్టాలోని డ్రైనేజి కాలువల అభివృద్ధి

34-

*1176 - సర్వ శ్రీ డి. శివరామరాజు, ఎస్. సత్యనారాయణ రావు (అవనిగడ్డ) :- పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) కృష్ణా మరియు గోదావరి డెల్టాలోని మురుగు కాలువల అభివృద్ధికి మరియు కొలేరును అభివృద్ధి పరచడానికి ప్రభుత్వము ఒక సమగ్ర నివేదికను రూపొందించిన విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ప్రపంచ బ్యాంకును రాష్ట్రప్రభుత్వము ఆర్థిక సహాయము కోరినదా;

(ఇ) సదరు విషయముపై ప్రపంచ బ్యాంకు బృందము డెల్టా ప్రాంతాన్ని సందర్శించిన విషయము కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) అయినచో నదరు విషయము ప్రస్తుతము ఏ దశలో ఉన్నది?

పంచాయితీరాజ్ శాఖమంత్రి (శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి) :- (అ) అవునంది.

(ఆ) అవునంది.

(ఇ) అవునంది.

(ఈ) తుపాను పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమం క్రింద డెల్టా డ్రైనేజి పథకాల కోసం ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంగా రూ. 124.75 కోట్ల మొత్తాన్ని సూచించడం జరిగింది.

శ్రీ డి. శివరామ రాజు :- అధ్యక్షా, మీరు సప్లిమెంటరీస్ లేవు అన్నారు కానీ పూర్తిగా నా డెల్టా క్లీయర్ చేస్తే కానీ నేను దీనిని వదిలిపెట్టను. మీరు అంతవరకూ నాకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- రూల్స్ ప్రకారం పోదాము. వదిలి పెట్టనూ అంటే ఎలా? సాధ్యం కాదు.

శ్రీ డి. శివరామ రాజు :- మొదటి మూడు ప్రశ్నలకూ అవునంది. అవునందీ అన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయాన్ని కోరిందా అంటే రూ. 124.75 కోట్ల మొత్తాన్ని సూచించడం జరిగింది అన్నారు. ఒక సమగ్ర పథకాన్ని రూపొందించడానికి ఎంత అవసరం అని నిర్ణయించారు? డెల్టా డ్రైనేజి సిస్టంలో సమగ్ర నివేదికను రూపొందించింది కదా? ఎంత అవసరం అని తేలింది? మీరు 124.75 కోట్ల రూపాయలని తమరు శెలవిచ్చారు కదా? డ్రైనేజి సిస్టం బాగు చేయడానికి అసలు నిర్ణయించింది ఎంత? వరల్డ్ బ్యాంకు ఇచ్చిన మొత్తంలోనూ ఎంత? ఏ ఏ డిపార్టుమెంటుకి ఎంతెంత ఎలాట్ చేసారు? ఎలాట్ చేసి ఖర్చు పెట్టే దాని కొసం ఏ ఒక్క శాసన సభ్యుడినయినా మీరు అడిగారా? జిల్లా పరిషత్తులకు కోట్ల రూపాయలు ఎలాట్ చేసారు. జడ్.పి. చైర్మన్ ను అడిగారా? మీ పార్టీ వాళ్లు కూడా ఉన్నారు కదా? 180 మంది వరకూ మీ సభ్యులు ఉన్నారు. ఇదేమయినా రహస్యమా? ఎవరికీ తెలియకూడదా? శాసన సభ్యులు అంటరానివారా? ఎన్ని సంవత్సరాలలో ఈ పథకాన్ని పూర్తి చేయడానికి మీరు నిర్ణయించారు? ఆ ప్రకారంగా మీరు నిర్ణయిస్తే పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో మూడు రకాలుగా విభజించారు. ఒక్కొక్క ప్లేస్ లో ఒక్క పంటను అప్రతామని మామూలుగా నిర్ణయం తీసుకొన్నట్లు పత్రికలలో చూస్తున్నాము. వివరంగా తెలియదు. ఇన్ని కోట్ల ప్రాజెక్టు తీసుకొన్నప్పుడు శాసనసభ్యులను ఇగ్నోర్ చేయడం అవమాన పరచినట్లు కాదా? అసిస్టెంటు ఇంజనీర్. డివిజనల్ ఇంజనీర్ రిపోర్టు తయారు చేసి ఇంత డబ్బు అవసరం అని దాఖలా చేస్తే అది ఎంతవరకూ న్యాయం? విషయం ప్రస్తుతం ఏ దశలో ఉంది అని ప్రశ్నిస్తే ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంగా రూ. 124.75 కోట్ల మొత్తాన్ని సూచించడం జరిగింది అన్నారు దానిని ఎలా ఖర్చు చేస్తారు? ఎప్పటి వరకూ పూర్తి చేస్తారు? ప్రజా ప్రతినిధులకు ప్రాతినిధ్యం ఇస్తారా? లేదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- అంతా క్లియర్ గా వివరించడానికి కాదు. ఇది జనరల్ డిస్కషన్ లో ఉన్న సబ్జెక్టు. సైక్లోన్ అండ్ వరల్డ్ బ్యాంకు జనరల్ డిస్కషన్ లో ఉంది.

శ్రీ డి. శివరామరాజు :- ఆన్సర్ బేబిల్ మీద పెట్టుమనండి.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- మొదటి ప్రశ్నకు అవును అని చెప్పాను. కాంప్రెహెన్సివ్ రిపోర్టు ఎంతవరకూ ఇచ్చారని అడిగారు. 1986 లో ఫ్లడ్స్ డివాస్టేషన్ వచ్చినప్పుడు కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాలలో అప్పుడు కాంప్రెహెన్సివ్ రిపోర్టు తయారు చేయమని 'ఆఫీసర్ ఆన్ స్పెషల్ డ్యూటీ' ని వినియోగించడం జరిగింది. వారు రూ. 200 కోట్లు అవులు ఉందని చెప్పి A comprehensive report on Krishna, Godavari and Pennar Irrigation Schemes was prepared and the cost would be Rs. 200. cr. కొద్దేరు, ఉప్పులేరు ఈ రెంటిపై మీద కాంప్రెహెన్సివ్ రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు దీనిలో ఈ కాంప్రెహెన్సివ్ రిపోర్టు అయిన తరువాత మొన్న జరిగిన మే లో డివాస్టేషన్ తరువాత మన ముఖ్యమంత్రి గారు అమెరికా వెళ్లి వరల్డ్ బ్యాంకును సంప్రదించి దీనికి సంబంధించి రూ. 463.30 వరకూ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారు చేయడం జరిగింది. వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎక్స్ పర్ట్ వచ్చారు. అక్కడ మన ఆఫీసర్స్ చేరి ఒక ప్రాజెక్టు రిపోర్ట్ అయ్యడం జరిగింది. కాని కొన్ని కారణాల వలన దానిని కుదించు వేసి రూ. 124 కోట్ల 75 లక్షల వరకు ప్రాజెక్టు రిపోర్ట్ వరల్డ్ బ్యాంకుకు పంపడం జరిగింది. దానికి సంబంధించి ఇంప్రూవ్ మెంట్, మేజర్ డ్రయిన్స్, రివైజ్ డిజైన్స్ మొత్తం 124 వెల 16 స్కీముల వరకు శాంక్తన్ చేయాలని కోరడం జరిగింది. రెండవది 124 కోట్ల 75 లక్షల వరకు దీనిని ఒక మూడు సంవత్సరాలలో చేయాలని ప్రపంచ బ్యాంక్ వారిని కోరడం జరిగింది. దాని మీద ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూ కలిసి పైనాన్స్ మినిస్టర్ గారి సమక్షంలో - దీనిని మూడు సంవత్సరాలలో చేయాలంటే రెండవ క్రాప్ కూడా నిలిపి వేయాలని చెప్పి మొదటి సంవత్సరం వరకు కొన్ని స్కీములు తీసుకొని ఆ స్కీములు కూడా శాంక్తన్ చేయడం జరిగింది. దానిని కూడా మనం వరల్డ్ బ్యాంక్ కి పంపడం జరిగింది. కాబట్టి ఇది మూడు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయాలని చెప్పి ప్రభుత్వం వరల్డ్ బ్యాంక్ తో సంప్రదించిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇప్పుడు లెజిస్లేటర్స్ ను కన్సల్ట్ చేసి

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- నేను అదే చెప్పాను. రెండవ పంటకు నీరు యివ్వడానికి మూడు సంవత్సరాలలో పని పూర్తి చేయాలనే దాని మీద ప్రతిపక్ష సభ్యులతో పైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు మాట్లాడడం కూడా జరిగింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. శివరామరాజు :- న్యాయం చెప్పండి. నేను అడిగిన దానిలో సగం జవాబు అయినా వచ్చిందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇది ఎలాబరేట్ క్వశ్చన్.

శ్రీ డి. శివరామరాజు :- ఎలాబరేట్ క్వశ్చన్ అయితే మా టేబుల్పైన కాపీ పెట్టవచ్చు గదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇది పెద్ద సబ్జెక్ట్ కాబట్టి. అందులో ముఖ్యమైనది కాబట్టి సెక్లోన్ వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎయిడ్ అని దీనికి డిస్కషన్ వున్నది గదా.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- ఇంత డబ్బు మేము ఇస్తాము. మీరు దీనికి స్కీములు తయారు చేయమని ప్రపంచ బ్యాంక్ వారు అడిగారు. స్కీములు తయారు చేయడం జరిగింది. డ్రెనేజీకి సంబంధించి కూడా నేను చెప్పినట్లు రూ. 463 కోట్లతో ముందు మనం ప్రాజెక్టు రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. అక్కడ వాటర్ కమీషన్ వల్ల కాని, ల్యాండ్ ఎక్విజేషన్ ప్రాబ్లమ్ వస్తుందని అంతవరకు నిలిపి వేసి ఈ. 224 కోట్ల వరకు వారు దీనిని కుదింపు వేశారు. కాబట్టి వారు అడిగినట్లు మిగతావాటి మీద సమగ్రమైన సమాధానం కావాలంటే ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ను అడగాలి. ఎందుకంటే ఇది ఒక డిపార్ట్మెంట్కు సంబంధించినది కాబట్టి నేను అంతవరకు డ్రెనేజీకు సంబంధించినది చెబుతున్నాను. ఈ డ్రెనేజీకు సంబంధించి మనం ఇచ్చిన-ఈ 124 కోట్ల రూపాయలు మూడు సంవత్సరాలలో ఖర్చు పెట్టవలసి వుంటుంది. రెండవ పంటకు కూడా ఆపుదలచేసి దానిని ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుందని, దాని విషయంలో ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారికి సవరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే వారు సమాధానం చెబుతారని. మొత్తం మీద ప్రపంచ బ్యాంక్ ఇచ్చిన సహాయం కానీ, లోను కానీ దాని గురించి ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ డి. శివరామరాజు :- ప్రపంచ బ్యాంక్ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం కోరినదా? అంటే అర్థం ఏమిటి? సహాయం కోరారు. వారు ఎంత ఇచ్చారు? ప్రపంచ బ్యాంక్ ఇస్తున్నదా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- కోరినాము. ప్రాజెక్టు రిపోర్టు కూడా యివ్వడం జరిగింది. రూ. 124 కోట్ల 75 లక్షల వరకు డ్రెనేజీ వరకు కుదింపు చేసి మనం రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. అది ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారి దృష్టిలో వున్నది. ప్రపంచ బ్యాంక్తో సంప్రదింపులు జరుగుతూ వున్నవి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇంకా ఫైనలైజ్ కాలేదా?

శ్రీ డి. శివరామరాజు :- అయ్యా. ఇది క్లియర్ బ్రిచ్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్. ఫైనలైజ్ కాలేదంటే అసలు డిపార్ట్మెంట్ లేదా?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- ఫైనాన్స్ మినిస్ట్రీ వాషింగ్టన్కు వెళ్ళి వాళ్ళతో సంప్రదింపులు చేసి తుది నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. మనకు డ్రెనేజీకి సంబంధించి ఇచ్చిన ఈ రూ. 124 కోట్ల 75 లక్షలతో పనులు చేయవచ్చని వారు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. మరి ఇంక దీనిలో జిల్లా పరిషత్ వారితో మాట్లాడడం ఏమిటి? పనులు ప్రారంభించమని వారు కోరడం జరుగుతుంది. దాని మీద మనం ఫైనల్ గా తీసుకొంటున్నాము త్వరలో పనులు కూడా మొదలు పెట్టడం జరుగుతుంది.

పెనుమూడి మరియు పులిగడ్డ మధ్య కృష్ణా నదిపై వంతెన

25-

*2229-సర్వశ్రీ ఎం. రాంబాబు (రేపల్లె), కె.వి. నర్సిరెడ్డి (గురజాల) :- రోడ్డు, భవనాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయము తెలిపెదరా :

గుంటూరు జిల్లాలోని పెనుమూడి నుండి పులిగడ్డ వరకు కృష్ణా నదిపై వంతెన నిర్మించుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా?

రోడ్డు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి) :- లేదండీ.

శ్రీ ఎ. రాంబాబు :- గుంటూరు జిల్లాలో కృష్ణా నదిపై వంతెన నిర్మించితే బాపట్ల, నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాలోని రేపల్లె మరియు బాపట్ల తాలూకా నుండి కృష్ణా జిల్లాకు వెళ్లే దానికి దాదాపు 90 కిలో మీటర్ల దూరం తగ్గుతుంది. ప్రజలకు మేలు జరుగుతుంది. మరి ఈ ప్రతిపాదన త్వరలో చేపట్టే దానికి అవకాశం వున్నదా? ఇంకా ఎంతో మంది ప్రజలకు ఉపయోగపడే స్కీములను ఎందుకు చేపట్టడం లేదు? ఈ వంతెనను నిర్మించడానికి ప్రభుత్వం త్వరంగా ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- అధ్యక్షా, 1985వ సంవత్సరంలో ఆ నాటి ముఖ్యమంత్రి గారు సెల్ఫ్ ఫైనాన్సింగ్ స్కీము క్రింద దీనికి ఫీజుబులిటీ వుందని వారు బేకప్ చేయాలని అనుకొన్నారు. కానీ తరువాత అక్కడ వున్న చారే ఆ వంతెనను నిర్మించి టాలోగ్ట్ క్రింద రుసుము వసూలు చేయాలనే వుద్దేశ్యంతో దీనిని మొదలు పెడితే చేపట్టే దానికి ఎవరు ముందుకు రాలేదు. ఈ వాళ్ళ వున్న ఎస్టిమేషన్ ప్రకారం దానికి రూ. 36 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. అందుచేత రాష్ట్రంలో ఆర్థిక పరిస్థితి బాగువడిన వెంటనే దీనిని చేపట్టడం జరుగుతుంది.

డిగ్రీ కళాశాలలో మహిళలకు ఉచిత విద్య

36-

*1691(డి)- శ్రీమతి కె. జయమ్మ (చిలకలూరిపేట) :- ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) డిగ్రీ కళాశాలలో మహిళలకు ఉచిత విద్యను ఏర్పాటు చేయుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా :

(ఆ) అయినచో, దాని వివరములేవి ?

ఉన్నత విద్యాశాఖమంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్దన్రెడ్డి) :- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీమతి పి. అరుణమ్మ (గజపతినగరము) :- మన స్టేట్లో ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారు, చదువుకోడానికి ఇంటరెస్ట్ వున్న వాళ్ళు అన్ని వర్గాలలో వున్నారు కాబట్టి అలాంటి వారు చదువుకోడానికి మన ప్రభుత్వం ఎలాంటి సదుపాయాలను కలుగజేస్తుంది? మహిళలు ఎంత శాతం వున్నారు?

శ్రీ ఎన్ జనార్దన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, డిగ్రీ కళాశాలల్లో చదివే ఎస్.సి., ఎస్.టి. వారికి ఫీజు రాయితీ వున్నది. బ్యాంక్ వర్డ్ క్లాస్ వారికి స్కాలర్ షిప్ ఇచ్చి వారికి కూడా ఫీజు రాయితీలు వుంటాయి. ఎకనామిక్స్ బ్యాంక్ వర్డ్ వారికి స్కాలర్ షిప్ లు ఏవయినా ఇస్తే దానిలో నుంచి వాళ్ళ కట్టుకోవలసి వుంటుంది.

శ్రీమతి పి. అరుణమ్మ :- మహిళలకు సపరేట్ గా కాలేజీలు ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం యోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎన్.జనార్దన్ రెడ్డి :- ఎందుకమ్మా మగవాళ్ళను, ఆడవాళ్ళను వేరు చేస్తారు.

డిగ్రీ మరియు జూనియర్ కళాశాలలు

37-

*1707-(డబ్ల్యు)-శ్రీ జె.కె. రెడ్డి (నెల్లూరు) :- ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) 1990-91 సంవత్సరంలో క్రొత్తగా డిగ్రీ మరియు జూనియర్ కళాశాలలను నెలకొల్పుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా : అయినచో, దాని వివరము లేవి ?

(ఆ) డిగ్రీ కళాశాలలన్నింటిలో ఇంగ్లీషు మీడియం తరగతులను ప్రారంభించుటకు కూడా ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా ?

ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్దన్ రెడ్డి) :- (అ) సాధనోపాయాల పరిస్థితి ఇబ్బందికరంగా వున్నందునను, ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలను ఉదారంగా ప్రోత్సహించాలనే ప్రభుత్వ విధానం దృష్ట్యాను, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో మాత్రమే కొత్త కళాశాలలను ప్రారంభించాలనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. వెనుకబడిన ప్రాంతాలను గుర్తించడానికి ప్రమాణాలను రూపొందించడం కోసం ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయడమైంది. ఆ సంఘం నివేదిక అందవలసి వుంది.

(ఆ) లేదండీ.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ప్రయివేట్ కళాశాలలు పెట్టే దానికి అనుమతిస్తామని గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పారు. రెసిడెన్షియల్ జూనియర్ కాలేజీల పేరుతో ప్రయివేట్ కళాశాలలు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఎన్ని వున్నాయి ? చాలా మంది ఎక్కువ డబ్బు వసూలు చేసి కాలేజీలు నడుపుతున్నారు. ఈ విద్యార్థులను ఏమి చేయదలచుకున్నారు ? కాలేజీలు పెట్టకపోతే ఈ విద్యార్థులు అంతా ఎక్కడ చదువుకోవాలి ? అందరు ప్రయివేట్ కళాశాలల్లో చదివే దానికి స్థామత కలిగి వున్నారా ? ఈనాడు ప్రభుత్వం ఏమి చేయదలచుకున్నది ? గత ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదని చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి ఎనిమిది మాసాలు అయింది. క్రొత్తగా కాలేజీలు పెట్టాలని కూడా ముందు నుంచీ అందరం కోరుతున్నాం. గత ప్రభుత్వంలో అవసరం లేని చోట్ల కూడా కొన్ని కాలేజీలు పెట్టారు. అవసరం వున్న చోట పెట్టలేదనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. మరి మండలానికి ఒక జూనియర్ కాలేజీ అనే స్లాగ్ వున్నది. కానీ ఈనాడు

జూనియర్ కళాశాలలు లేని నియోజకవర్గాలెన్నో వున్నాయి. మరి వాటి పరిస్థితి ఏమిటి. మరి వెనుకబడిన ప్రాంతం అంటే కాలేజీలు లేని ప్రాంతమా లేకపోతే ఆర్థికంగా వెనుకబడిన ప్రాంతమా ? వారు చెప్పే లెక్కల్లో ఈనాడు ఒక జూనియర్ కాలేజీ పెట్టాలంటే మినిమమ్ రూ. 40 లక్షలు కావలసిన పరిస్థితి వున్నది. రూ. 40 లక్షలతో ప్రయివేట్ కాలేజీ పెట్టినట్లయితే వాళ్లు ఎంత ఫీజు వసూలు చేస్తే దానికి సరిపోతుంది? అంత ఫీజు యివ్వగల శక్తి ఎంతమందికి వున్నది? అది కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి ప్రభుత్వ పరంగా కాలేజీలు పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :- నా జవాబులోనే చెప్పాను. ప్రభుత్వ పరంగా నిర్వహించడానికి ఆర్థిక వనరులు సాధ్యం కావు. వారు చెప్పిన విద్యార్థుల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రయివేట్ విద్యా సంస్థలు, లేకపోతే వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ ఎఫెక్టివ్ గా రన్ చేస్తామని అంటే వాళ్లను ప్రోత్సహించడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. ఇకపోతే వెనుకబడిన ప్రాంతం అంటే ఆర్థికంగా వెనుకబడిన ప్రాంతం. బ్రయబల్ ఏరియా అలాంటి కొన్ని ప్రాంతాలలో వాలంటరీ ఎఫర్ట్ లేని దగ్గర ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకొని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అది కూడా ఈ సంవత్సరం సాధ్య పడుతుందని నేను అనడం లేదు.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప (నల్లమడ) :- అధ్యక్షా ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- అవకాశం లేదు వీరప్పగారు ఒక సప్లమెంటరీ నేనండి తమకు తెలుసు. సీనియర్ మెంబర్ మీరు. డిప్యూటీ చేస్తే ఎలా? అందరికీ రూల్ ఒక్కటే. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :- ఇది ముఖ్యమైన అంశము అధ్యక్షా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ముఖ్యమైనది అయితే ఇంకో నోటీస్ ఇస్తే తప్ప దీనిలో వీలు లేదు. మీకు రూల్స్ తెలుసు. ప్రాసీజర్ తెలుసు.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :- ఈ ప్రాసీజర్ బాగాలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- నేను ఏమి చేసేది. రూల్స్ బి.ఎ.సిలో ఫ్రెమ్ చేశారు. మీరు పార్ట్ నోటీస్ క్వచ్చన్ యివ్వండి. అడ్మిట్ చేస్తాను. ఇక్కడ ఒక ప్రాసీజర్ వున్నది.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :- మా ప్రాంతానికి సంబంధించిన వాటి గురించి అడగనివ్వలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- వీరప్ప గారు రూల్స్ అలా వున్నవి. మీరు నోటీస్ యివ్వండి. అడ్మిట్ చేస్తాను.

సేద్యపు బావులలో బోరింగులు వేయుట

(అ) చిన్నకారు మరియు సన్నకారు రైతుల సేద్యపు బావులలో బోరింగులు వేయుటకు ఎ.పి.ఎస్.ఆర్., ఐ.సి.పి., ఏజన్సీగా ఉన్న విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సదరు ఏజెన్సీ వద్ద బోరింగులు వేయటానికై ఎన్ని దరఖాస్తులున్నవి;

(ఇ) సదరు ఏజెన్సీ బోరింగులు వేయటాన్ని ఆపివేసినదా అయినచో, పెండింగులో ఉన్న దరఖాస్తులకు సంబంధించిన పనులు ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు ?

సహకారశాఖ మంత్రి శ్రీ ఎన్. రవీంద్రనాథ్ చౌదరి :- (అ) అవునండీ.

(ఆ) 24,911 దరఖాస్తులు పెండింగులో ఉన్నాయి.

(ఇ) లేదండీ. మంజూరైన బోర్ల డిల్లీంగు పని జరుగుతున్నది. ఇది 1990, డిసెంబరు నాటికి పూర్తవుతుంది. పెండింగు దరఖాస్తులను పరిష్కరించే విషయం ప్రాధికార సంస్థ అంటే జిల్లా గ్రామీణాభివృద్ధి సంస్థలు విడుదల చేసే నిధులపై ఆధారపడి ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి :- అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా కేవలం సేద్యపు బావుల మీదనే ఆధారపడినటువంటి విషయం తెలుసు. 1984-85వ సంవత్సరములో రిజిష్టరు అయిన అప్లికేషన్లు వేల సంఖ్యలో పెండింగ్లో వున్నప్పటికీ యింతవరకు బోర్స్ వేయలేదు. అసలు అనంతపురం జిల్లాలో అలాంటి అప్లికేషన్లు ఎన్ని పెండింగ్లో వున్నవి? అవి ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు; డిపార్టుమెంట్ వద్ద అనేకమైనటువంటి రిగ్స్ వున్నవి. ఆ రిగ్స్ పని లేకుండా వున్నవి. ఇంతకు ముందు మా అనంతపురం జిల్లా శాసనసభ్యులము ముఖ్యమంత్రిగారికి రిప్రజెంటు చేయడం జరిగింది. కోటి రూపాయలు యిన్ వెల్ బోర్స్ వేయడానికి యిస్తామని వారు హామీ యివ్వడం జరిగింది. దాదాపు 8 వేల బోర్స్ వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అటువంటి అప్లికేషన్లు ఎన్ని పెండింగ్లో వున్నవి; వాటిని ఎంత లోపల పూర్తి చేస్తారు? వాటిని పూర్తి చేయడానికి కోటి రూపాయలను వెంటనే రిలీజు చేయాలని కొరుతున్నాను?

శ్రీ యం. రవీంద్రనాథ్ చౌదరి :- అనంతపురం జిల్లాలో 8,586 బోర్స్ వున్నవి. ముఖ్యమంత్రి గారు అనంతపురం జిల్లా వెళ్లినప్పుడు శాసనసభ్యులందరూ అడిగినప్పుడు కోటి రూపాయలు యిచ్చి 8,586 బోర్స్ పూర్తి చేస్తామన్నారు. అది ప్రాసెస్ లో వుంది. అది కాగానే పూర్తి చేస్తాము.

ఎమ్ సెట్ - 1990

39-

*2363- శ్రీ ఎం.ఓంకార్ :- సాంకేతిక విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) ఎమ్ సెట్ - 1990 నిర్వహించిన విశ్వవిద్యాలయమేది;

(ఆ) ఆ పరీక్ష నిర్వహించుటలో అనేక అక్రమాలు జరిగిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) హైదరాబాదు నగరానికి చెందిన రేఖ అను ఆమె హాల్ టికెట్ లో పరీక్షా కేంద్రము పేరును పేర్కొనలేదను కారణంతో, ఆమెను పరీక్షకు కూర్చోనీయని మాట వాస్తవమేనా; అయినచో, దానికి భాద్యులెవరు? సదరు అభ్యర్థికి ఎట్టి సహకారం అందజేయబడింది ?

సాంకేతిక విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. ఈశ్వర్ కుమార్) :- (అ) ప్రాంతీయ ఇంజనీరింగు కళాశాల, వరంగల్లు.

(అ) లేదండి.

(ఇ) లేదండి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా, అద్వైత సిద్ధాంతం చెప్పినట్లు గజం మిథ్య. పలాయనం మిథ్య అన్నట్లుగా మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. హైదరాబాదు సిటీలోని మలక్ పేట నివాసి పి. రేఖ అనే అమ్మాయికి హాల్ టెక్ట్ వచ్చింది. ఆమె ఉస్మానియా ఇంజనీరింగు కాలేజీలోకి పోయి చూస్తే బోర్డులో ఆమె పేరు పెట్టారు, ప్లేస్ యిచ్చారు. పరీక్ష సమయానికి అక్కడికి పోతే హాల్ టెక్ట్ లో ప్లేస్ లేదని వెళ్లగొట్టారు. ఆమె డక్కన్ క్రానికల్ ఆఫీసుకు వెళ్లి గోడు చెప్పకుంటే యిది వ్రాశారు. (గౌరవసభ్యులు పేపరు కటింగ్ ను గౌరవ ఉపసభాపతి గారికి చూపించారు) ఆ అమ్మాయిని చేర్చుకోని మాట వాస్తవమా అంటే యిప్పుడు ఆది లేదంటున్నారు. అంటే ఆ సంఘటన జరుగలేదు అంటారా? అమ్మాయిని చేర్చుకోలేదంటారా? ఆ సంఘటన జరుగలేదంటే, యీ పేపర్ కటింగ్ ను మీ వద్దకు పంపిస్తున్నాను. దయచేసి చూడండి. (ఆ పేపరు కటింగ్ ను గౌరవ ఉపసభాపతి గారికి పంపించడం జరిగింది). ఉస్మానియా ఇంజనీరింగు కాలేజీలోని బోర్డుపైన ఆమె పేరు ఉంది. అందులో ప్లేస్ యిచ్చారు. అయితే హాల్ టెక్ట్ లో ప్లేస్ మెన్షన్ చేయలేదనే ఆ ఒక్క కారణముతో ఆమెను వెళ్లగొట్టారు.

శ్రీ కె. ఈశ్వర్ కుమార్ (గుడివాడ) :- ఎమెసెట్ ఎగ్జామినేషన్ 29 మే, 1990 నాడు జరగడమనేది సంభవించింది. ఆ ఎగ్జామినేషను కొరకు హాల్ టెక్ట్స్ క్యాండిడేట్స్ అందరికి 15 రోజుల ముందే పంపించడం జరిగింది. ఎవరికైనా హాల్ టెక్ట్ ను చేరకపోయినా, హాల్ టెక్ట్ ను వేరే ప్రాజెంట్ ఏదైనా వున్నా కన్వీనర్ ను

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- జనరల్ రూలు గురించి అడుగలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- స్పెసిఫిక్ కేసు గురించి చెప్పారు, విచారణ జరిపిస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ కె. ఈశ్వర్ కుమార్ :- ఏదైనా కంప్లెంటు వుంటే త్వరగా ఎమ్మెట్ కన్వీనర్ ను కాంటాక్ట్ చేయమని పేపర్లో స్టేట్ మెంట్ యివ్వడం జరిగింది. మే, 17 నాడు ఆ స్టేట్ మెంట్ యివ్వడం జరిగింది. దానిని బట్టి ఎవరు కూడ, ఎమ్మెట్ కన్వీనర్ ను గాని, చీఫ్ సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ ది ఎగ్జామినేషన్స్ ఎవరైతే ఉస్మానియాలో వున్నారో, వారిని గాని కాంటాక్ట్ చేసి ఎక్కడా కంప్లెంటు యివ్వలేదు. ఈ క్యాండిడేట్ ఆప్షెంట్ అయినట్లుగా వుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- అన్యాయం జరిగిందని వారు చెప్పారు. దానిని విచారణ చేయిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- దానిని విచారణ చేయించి నాకు రిప్లయి పంపించమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- దానిని విచారణ జరిపించి ఓంకార్ గారికి పంపించండి.

STARTING OF ADARSHA PATHASALAS

40-

***1085-Q. Sri. G. Muddu Krishnama Naidu :-** Will the Minister for Secondary Education and Social Welfare be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to start five 'Adarsha Pathasalas' in each district ;

(b) if so, the details thereof ;

(c) the time by which schools will start functioning ; and

(d) the amount allotted for the said purpose ?

Minister for Secondary Education (Dr. Geeta Reddy) :- (a) No Sir, However it is proposed to start five 'Abhyudaya Pathasalas' in each District.

(b) (c) (d) :- Do not arise.

10.40 శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :- అధ్యక్షా, నేను క్వశ్చన్ వేసింది ఆదర్శ పాఠశాలల ఉ॥ గురించి, వారు అభ్యుదయ పాఠశాలలు అని చెప్పారు. ప్రశ్నలోని ఏ భాగమునకు సమాధానము చెబుతూ however it is proposed to start five Abudhaya Pathashala in each District. అని చెప్పారు. బి. సి, డి భాగములకు డు నాట్ ఎరైజ్ అని అన్నారు. ఆదర్శ, అభ్యుదయ అనే పదాలు మారాయి. వారు 5 జిల్లాలలో ప్రారంభించాలని అనుకున్నారు. దానికి ఎంత డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది. Will the Hon'ble Minister tell us as to how much amount is needed for these Patashalas : and how much has actually be given? When are they likely to be started ; and what are the other proposals to run these Patashalas on sound lines ?

'No Sir' ; 'Does not arise' - is this the way to answer Questions? you may see for yourself, Sir, what is the reply. ఇంత బాధ్యతారాహిత్యంగా అసెంబ్లీకి సమాధానం చెబితే ఎలాగ? ఈ క్వశ్చన్ను అడగడం ఎందుకు? ఈ విధంగా జవాబులు ఇవ్వవద్దని మంత్రిగారు అధికారులకు చెప్పాలి. మీరు ఒక ప్రశ్న ఒప్పుకున్నారు. మరొక ప్రశ్న లేదని అంటున్నారు. మంత్రులు తెలిసి కూడా డజ్ నాట్ ఎరైజ్. నో సర్ అని స్టాక్ ఆన్సర్స్ చెబుతున్నారు. అది దురదృష్టకరం. కాంట్రాడిక్టింగు ఆన్సర్స్ వస్తున్నాయి. అధ్యక్షా నేను మీకు మార్కు చేసి పంపించాను. అది చదివి మీరు రూలింగు ఇవ్వండి. భవిష్యత్తులో ఇటువంటి పొరపాట్లు జరుగకుండా మీరు మంత్రులను మందలించాలి. లేకపోతే అధికారులను మందలించాలి. అసెంబ్లీకి విలువలేకుండా పోతున్నది. ప్రశ్నలకు విలువ లేకుండా పోతున్నది. అధ్యక్షా, మీరు రూలింగు ఇవ్వండి. మీరు చెప్పిన తరువాత నేను ప్రశ్న అడుగుతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆన్సర్ సఫిషియంట్గా లేదు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :- అధ్యక్షా, మీరు మినిస్టరుకు చెప్పవచ్చు. మీకు ఆ రైట్ వుంది. వారు ఈ విధంగా జవాబులు చెబుతూ ఉంటే మనం కళ్లు మూసుకుని అప్లౌస్ చేసుకొంటూ పోతూ ఉంటే ఎలాగ ?

Dr. J. Geeta Reddy :- There is no need for any apprehension Sir. I have all the information at hand. Let the member put the supplementaries, would answer.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మెయిన్ క్వశ్చన్ కు కొంచెము డిటెయిల్స్ ఆన్సరు ఉంటే బాగుండేది. ఎంత అమౌంట్ ఎలాట్ చేసారు అని గౌరవసభ్యులు అడిగారు కదా ?

Dr. J. Geeta Reddy :- Amount allotted is Rs. 323 lakhs for 1990-91.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :- అధ్యక్షా, మీరే చెప్పండి. ఇక్కడ ఏమీ లేదని అన్నారు. ఇప్పుడు చెబుతున్నారు.

డాక్టర్ జె. గీతారెడ్డి :- మీరు ఆదర్శ పాఠశాలలు అని అన్నారు, మేము అభ్యుదయ పాఠశాలలు అని అన్నాము.

Sri. G. Muddu Krishnama Naidu :- That term is misquoted. You said in each District you would start five patashalas. How much amount are you going to spend for each patashala ?

When Dr. Channa Reddy was the Chief Minister he had started these Patashalas. Now, they are all defunct. What are the proposals with the Government to receive them? వాటిని మెరుగుపరచే విధంగా మీరు ఏమైనా చేస్తున్నారా? మీరు ఎంత డబ్బు ఖర్చు చేయబోతున్నారు? మీరు వాటికోసం ఏమైనా బిల్డింగ్స్ కట్టించబోతున్నారా? వారికి ప్రత్యేకమైన సాలరీస్ ఇస్తున్నారా? అక్కడ విద్యార్థులకు భోజనం పెడుతున్నారా? ఎటాచ్ హౌస్ లు పెడుతున్నారా? ఇవన్నీ మంత్రిగారు దయచేసి చెబితే బాగుంటుంది.

Dr. J. Geeta Reddy :- I am giving the details. 115 Abudhaya Patashalas are there, and the existing ones will be strengthened. The local bodies are incharge for these patashalas. the guru-sishya concept will be promoted.

We want to develop here harmonious and serene atmosphere, inculcating Indian culture and developing the guru-sishya concept. We have taken them up on pilot basis. We want to lay emphasis on quality, and moral and spiritual education. The outlook will be on community participation, and integration. The syllabus is there. I may give you the timetable also.

It is on the pattern of 'Residential Schools' Yoga and Physical education will be there upto one p.m. Then the formal education and later from 4.50 to 6.30 the children will participate in cultural activities and games. They are provided with breakfast and noon meals also then there will be nap.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :- బిల్డింగు ఏమి చేస్తారు? ఎంత ఖర్చు చేయబోతున్నారు, ఎప్పటిలోగా ఈ స్కూల్స్ ప్రారంభిస్తారు ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఈ స్కూల్స్ ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తారని గౌరవ సభ్యులు అడుగుతున్నారు.

Dr. J. Geeta Reddy :- The guidelines have been sent to the District Collectors. Some of the guide lines are :

1. Maximum strength should not be more than 250.
2. The class rooms should be five.
3. Five teachers must be there.
4. One acre of playground should be available. Six months time has been given to the schools selected to provide all these things.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :- యోగాలు నేర్పుతామని అన్నారు. మీరు యోగాభ్యుదయ పరిషత్ను రద్దు చేసివేసారు, బిల్లు పెట్టారు. ఆ టీచర్స్కు ఎవరు ట్రైనింగు ఇస్తారు? యోగాభ్యుదయ పరిషత్ అని ఒకటి గత ప్రభుత్వం పెట్టింది. టీచర్స్కు యోగాలో ట్రైనింగు ఇవ్వడం, వారు పోయి అక్కడ ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్లో ఉన్నటువంటి పిల్లలకు నేర్పడం అని ఒక ప్రోగ్రాం గత ప్రభుత్వం పెట్టింది. ఇప్పుడు మీరు ఆ యోగాభ్యుదయ పరిషత్ను రద్దు చేసారు. మీరు ఇప్పుడు ఈ అభ్యుదయ పాఠశాలలలో యోగ నేర్పిస్తామని అంటున్నారు. ట్రైనింగు అయిన వారు ఎవరు? Are there trained teachers in Yoga available to train the children? This is an art which cannot be taught by 'anybody'. The teacher himself has to be highly disciplined and trained one. Now, you have brought a Bill before Assembly to abolish the yoga training centres, then how are you going to find the trained yoga teachers?

Dr. J. Geeta Reddy :- There are the inservice teachers. We have already taken 295 teachers who are teaching mathematics, science and other subjects including youga and physical education, etc.

10.50 శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :- యోగాభ్యాసం గురించి చెప్పండి. దాని మీద
 ❖ ఎవరికి ట్రైనింగు ఇస్తున్నారు. దానిని రద్దు చేస్తున్నట్లుగా బిల్లు వస్తున్నది. ఘనిష్టరు
 గారు యోగాభ్యాసం గురించి ఎవరికి ట్రైనింగ్ ఇిప్పిస్తున్నారు. ఈ రోజు ఎజెండాలో
 యోగాభ్యాస పరిషత్తు రద్దు చేస్తున్నట్లుగా బిల్లు ప్రవేశపెడుతున్నారు.

L.P.G. Gas Connections to Social Welfare Hostels

41-

*1701(K)- Sarvasri C. Narsi Reddy (Makthal), Ch. Vidyasagar Rao (Metpalli), P. Nageswara Rao, Md. Rajab Ali, V. Narayana Rao (Mungodu), K. Bikshan (Burgain Pahad) K. Ram Reddy (Pargi), M. Kodanda Reddy (Musheerabad), T. Jeevan Reddy (Jagtyal), G. Mukund Reddy (Peddapalli), J. Ratnakar Rao (Buggaram), P. Rajam (Nereila) and T. Purshotham Rao (Warangal) :- Will the Minister for Secondary Education and Social Welfare be pleased to state

(a) whether there is any proposal to provide LPG Gas connections to all the Hostels under the control of Social Welfare Department to minimise the expenditure on fuel; and

(b) if so, the time by which the said connections are likely to be given?

Dr. J. Geeta Reddy :- (a) Yes Sir. Government have issued orders to install L.P. Gas connections in the Hostels of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes which are located in Government Buildings. Government have also authorised the District Collectors who are the Chairmen of the purchasing Committees at District level for calling for the tenders for the supply of Gas Stoves and accessories, to the Hostels and to involve the Local Technical Expert of Gas supply companies to test the material used in these connections, stoves and accessories.

(b) A number of Hostels located in Government Buildings and which are within the zone of Gas service have already been provided with Gas connections though no time bound programme has been fixed for the purpose. Collectors are being requested to expedite the installation of gas connections in the remaining feasible areas also.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- కేవలం ప్రభుత్వ భవనాలలో ఉన్నటువంటి సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్కు మాత్రమే గ్యాస్ కనెక్షన్లు ఏర్పాటుచేయాలని ఉత్తర్వులు ఇచ్చినారని మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పారు. ప్రైవేట్ బిల్డింగ్సులో ఉన్నటువంటి హాస్టల్స్కు గ్యాస్ కనెక్షన్లు అక్కర్లేదా? ఎందుకు ఈ రకంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ప్రైవేట్ భవనాలు ఉన్నటువంటి హాస్టల్స్కు గ్యాస్ కనెక్షన్స్ ఇవ్వకుండా అక్కడ విద్యార్థులకు ఇబ్బందులు కలిగించాలని మీ ఉద్దేశ్యమా ?

డాక్టర్ జె. గీతారెడ్డి :- 63 రెంటల్ బిల్డింగ్సుకు కూడా యిచ్చినారు గవర్నమెంట్ బిల్డింగ్సుకు ఫ్రక్చర్ ఉంటుంది. అక్కడ గ్యాస్ కనెక్షన్లు ఫీజుబులిటీ ఉంటుంది. అక్కడ ఫెసిలిటీస్ ఉంటాయి. ఫైర్ లీకేజ్ లేకుండా ఉంటుంది.

శ్రీ పి. నర్సిరెడ్డి :- ప్రయివేటు బిల్డింగ్సులో ఫెసిలిటీస్ లేవా? కేవలం ప్రయివేటు బిల్డింగ్సులోనే ఫెసిలిటీస్ లేవా? ప్రభుత్వము అన్ని సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్కు గ్యాస్ కనెక్షన్లు యిచ్చే ఆలోచన ఉందా?

డాక్టర్ జె. గీతారెడ్డి :- తప్పకుండాను, ప్రయివేటు బిల్డింగ్సు 63లో ఉన్నాయి. మీకు సర్క్యులేట్ చేస్తాను.

పాగాకు ఉత్పత్తిదారులకు సరఫరా చేసే బొగ్గులో రాళ్లు ఉండుట

42-

*1701(ఎఫ్)- సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, సి. విరల్ రెడ్డి (సర్పాఠుర్), మహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ, డి. చినమల్లయ్య, వి. నారాయణరావు, జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట్) :- పట్టు పరిశ్రమ మరియు వాణిజ్యశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) పాగాకు ఉత్పత్తిదారులకు సరఫరా చేసే బొగ్గులో 30 శాతము వరకు రాళ్లు కలిసి ఉన్న విషయము వాస్తవమేనా ;

(ఆ) బొగ్గు పరీక్షను పొందడానికి ఆడ వాళ్ళతో సహా మొత్తము కుటుంబ సభ్యులను ఎస్.టి.సి ముందు హాజరవ్వాలని నిర్దేశించిన విషయము కూడా వాస్తవమేనా ;

(ఇ) సదరు నిర్దేశాలను తొలగించడానికి తీసుకొన్న చర్య ఏమి ?

పట్టు పరిశ్రమ, వాణిజ్యశాఖ మంత్రి (శ్రీ మహ్మద్ జానీ) :- (అ) లేదండీ. పాగాకు పెంపకందార్ల ఎవరి నుండి ఫిర్యాదు ఏదీ అందలేదు.

(ఆ) (ఇ) లేదండీ. అయితే, డెలివరీ ఆర్డరు పొందడానికి రిజిస్టరు అయిన పాగాకు పెంపకందారు తప్పనిసరిగా వ్యక్తిగతంగా పాసు పుస్తకాన్ని చూపించాలని నిబంధించడమైనది. అయితే, యదార్థకేసులలో ఇబ్బందులను తొలగించడానికి గాను ప్రతి కేసులోని యదార్థాలను పరిశీలించి, తనిఖీ చేసిన ఏడవ రిజిస్టరు అయిన పాగాకు పెంపకందార్ల అధీకృత ప్రతినిధులకు కూడా డెలివరీ ఆర్డర్లను జారీ చేయడమౌతుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- మంత్రిగారి సమాధానంలో (అ)కు లేదండీ అన్నారు. నేనే ఫిర్యాదు యిచ్చాను. పుగాకు పెంపకందార్లు యివ్వలేదు. బొగ్గులో 30 పర్సెంటు రాళ్లు ఉంటున్నాయని ఇల్లెందు, కొత్తగూడెం, మణుగూరు ప్రాంతాలలో 30 పర్సెంటు రాళ్లు ఉంటున్నాయని నేనే ఫిర్యాదు యిచ్చాను. నేను యిచ్చిన ఫిర్యాదు మీద మంత్రిగారు దయచేసి ఎంక్వైరీ చేయించుతారా? పుగాకు గ్రోయర్లు - లేడీస్కు లైసెన్సు ఉంటుంది. బ్రేడర్లు విజెంటుక్కు పర్మిషను యిస్తున్నారు. Those who are selling the coal in the open

market they are being permitted హౌస్ హోల్డ్ లేడీస్ పుగాకు గ్రోయర్సు ఆధరైజ్ చేసే కోల్ తీసుకోవడానికి పర్మిషను యిస్తారా ?

శ్రీ మహ్మద్ జానీ :- మొదటి ప్రశ్నకు వారు ఫిర్యాదు యిచ్చిన విషయం నాకైతే తెలియదు. వారు మరల ఫిర్యాదు యిచ్చినా - యిక్కడ ప్రశ్న వచ్చింది కాబట్టి చూస్తాను. రెండవది ఒకే కుటుంబములో పాసు బుక్ ఉన్న వారు తండ్రి పేర ఉంటే కొడుకుకు. తల్లి పేర ఉంటే కూతురుకు - వారిని పింపిస్తే తీసుకుంటారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- ఆ విధంగా ఇన్ ఫ్రక్షన్సు పంపిస్తారా ?

శ్రీ మహ్మద్ జానీ :- క్రిందికి పంపిస్తాను.

టి.సి.ఎస్.ల మరియు టి.ఎఫ్.టి.ల ద్వారా కల్లు దుకాణాల కేటాయింపు

43-

*1602- సర్వశ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి, పి. రామయ్య (నిడుమోలు), వి. వెంకటేశ్వర రావు, కె. రాములు, పి. అశోకగజపతి రాజు, శ్రీమతి జి. అరుణ (చంద్రగిరి) :- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :-

(అ) చెట్లపున్న పట్టణాలు, పారిశ్రామిక ప్రాంతాలు, నగరాలలో వాటి గ్రేడులతో నిమిత్తం లేకుండా కల్లు దుకాణాలను స్థానిక గీత కార్మికులకు టి.సి.ఎఫ్ ల మరియు టి.ఎఫ్.టి.ల ద్వారా కేటాయించి వేలం పాటలను రద్దు చేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్న విషయం వాస్తవమేనా ;

(ఆ) ప్రతి గీత కార్మికునికి తన లైసెన్సు ఆధారంగా వాణిజ్య బ్యాంకుల ద్వారా రుణ సౌకర్యాన్ని కల్పించుటకు కేదేని ప్రతిపాదన కలదా ?

ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం, క్రీడలు యువజన సర్వీసుల శాఖామంత్రి (శ్రీ డి. శ్రీనివాస్):- (అ) 1989-90. ఆబ్కారీ విధానం ప్రకారం గ్రామాలు, పట్టణాలు, 3వ గ్రేడు, 2వ గ్రేడు మునిసిపాలిటీలలో మాత్రమే టి.సి.ఎస్.లకు లైసెన్సులను జారీ చేయడమవుతున్నది. టి.ఎఫ్.టి. పథకాన్ని గ్రామాలలోను, 3వ గ్రేడు మునిసిపాలిటీలలోను మాత్రమే అనుమతించడం జరుగుతున్నది. అయితే, 1987-88లో వుండినట్టి టి.సి.ఎస్./ టి.ఎఫ్.టి. క్రింది దుకాణాలను 8 కిలో మీటర్ల విస్తీర్ణం గల ప్రాంతాలలోను, పారిశ్రామిక ప్రాంతాలలోను 1989-90లో కొనసాగించడానికి అనుమతించడం జరుగుతున్నది. ఆబ్కారీ విధానంలో మార్పు కారణంగా 1988-89 సంవత్సరానికి వేలం వేసినట్టి పారిశ్రామిక ప్రాంతాలలోని దుకాణాలకు సంబంధించి, 1988-89 వేలం అద్దెల కంటే ఆబ్కారీ విధానం ప్రకారం చేసిన నిర్ణీత పెరుగుదలను ఆ దుకాణాలు చెల్లించినట్లయితే బి.సి.ఎస్/టి.ఎఫ్.టి. పథకం క్రింద 1989-90లో దుకాణాలకు లైసెన్సులను యివ్వడమయింది.

(ఆ) వాణిజ్య బ్యాంకులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నియంత్రణ క్రింద లేవు, అవి వారి ప్రమాణాలనుసరించి ఋణాలను సమకూర్చవచ్చును. అయితే, ఆబ్కారీ శాఖ కమిషనరు

అభ్యర్థన మేరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు మేనేజింగు డైరెక్టరు గీత కార్మికులకు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించమని అందరు బ్రాంచి మేనేజర్లకు సూచించారు.

శ్రీ యస్. రామచంద్రెడ్డి :- "ఆశపడి ఆరు లంఖణాలు చేస్తే ఆరవ రోజున కూడా జొన్న కూడు" అన్నట్లుగా ఉంది. 1990-91 పాలసీ వివరించమని మేము కొరినాము. మరల మంత్రిగారు 1989-90 పాలసీ గురించి చెబుతున్నారు. "పాడిందే పాదర పాసుపళ్ల దాసర్" అన్నట్లుగా. ఈ సంవత్సరానికి స్పెషల్ గ్రేడు, గ్రేడ్ - 1, గ్రేడ్ - 2 మునిసిపాలిటీలలో టాపర్లు చెట్టు ఉన్న చోట్ల సాసైటీకు యిచ్చారా అంటే 1987-89 ఆస్తులు చెబుతున్నారు. నిన్ను, మొన్న వేలము పాటలు జరుగుతున్నవి. ప్రభుత్వానికి ఏ విధముగా నష్టము జరుగుతున్నది? ధర్మ గ్రేడ్ మునిసిపాలిటీలలో అధికంగా పెంచారు. కొత్త పద్ధతి ప్రవేశపెట్టారు. వారికి రిలాక్సేషను యివ్వడం పోయి అయిదు రూపాయలు ఉన్నటువంటి లైసెన్సు ఫీజు 15 రూపాయలకు పెంచారు. టాపర్లకు అర్థ రూపాయి ఉండేది ఒక రూపాయికి పెంచారు. వీరికి వెంట్రుకలు పీకివేస్తే అన్నట్లుగా ఉంది. మీకు ఎందుకు ఈ ఆలోచన వస్తున్నది. మీకు అధికారులు ఈ రకరమైన ఆలోచనలు యిస్తున్నారా? ఒక ప్రక్కన అడల్ట్రేషను అంటారు. మీరు ఈ రకంగా పెంచుకునిపోతూ ఉంటే అడల్ట్రేషను కాక ఏమవుతుంది? కల్లు అడల్ట్రేషన్ చేయకుండా ఏట్లాగు అమ్ముతారు? చెట్టు-టాపర్ ఉన్న చోట సాసైటీలు ఏర్పాటుచేయడానికి అంగీకరిస్తారా? సారాయి మీద మీరు పెంచుకుంటూ ఆదాయం బాగా సంపాదిస్తున్నారు. టాపరు విధానం మీద మీరు ఎందుకు పెంచుతున్నట్లు?

11.00 మీరు సారా మీద కావలసిన డబ్బు కొట్టేసుకుంటున్నారు. దానితో సంతృప్తి పడండి.
ఉ॥ ఈ గీత కార్మికుడు నానా కష్టాలుపడి, చావడమో లేదా వికలాంగులు కావడమో జరుగుచున్నది. క్రిందపడి చచ్చినవారున్నారు. అట్లాంటి వారికి కనీస సౌకర్యాలు కల్పించలేని స్థితిలో మీరు పాలసీని పెట్టుకుంటే ప్రయోజనం ఏమిటి? ఎప్పుడూ డబ్బు రాబట్టుకోవడమే అనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వము ఎందుకు ఆలోచన చేస్తున్నది? దీని మీద ఈ ప్రభుత్వము ఈ సంవత్సరము గత సంవత్సరం కన్నా ఏమి రాయితీలు యిచ్చిందో చెప్పండి? ఇప్పటికైనా వేలం కాని వాటికి ఏ విధమైన రాయితీలు ఇస్తారో చెప్పండి ?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- ఈ ప్రశ్నను మార్చిలో అడిగారు. అది 1989-90 పాలసీకి సంబంధించిన ప్రశ్న గనుక, జవాబు ఆ లెక్కల్లో ఇవ్వడం జరిగింది తప్పితే, 1990-91 పాలసీ ప్రకారం సాధారణంగా ఇదే మా విధానం మీద ఆధారపడి వుందని చెప్పడం జరిగింది. అంతేకాకుండా, రాఘవరెడ్డిగారు అడిగారు గనుక, నా దగ్గర వున్న అడిషనల్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఇస్తాను. ఈసారి టాపర్స్ కమ్యూనిటీకి చెందిన వారి రెప్రజెంటేటివ్స్ ను సంప్రదించి, వారు చెప్పిన ప్రకారం 8 మునిసిపాలిటీలలోని సాసైటీలకు ఇచ్చుటకై నిర్ణయించబడింది. కర్నూలు, వరంగల్, ఏలూరు, మహబూబ్ నగర్, కరీంనగర్, గుంతకల్లు, నిజామాబాదు, ఆదోని ఈ సెలక్షన్ గ్రేడు మునిసిపాలిటీలు 4. గ్రేడ్ - 2 మునిసిపాలిటీలు 4. ఈ మునిసిపాలిటీలలోని రెప్రజెంటేటివ్ వచ్చి, ప్రభుత్వముతో చర్చలు జరిపినప్పుడు మొత్తం అన్నింటికీ కూడా సాసైటీలనే ఫారం చేయాలని అన్నప్పుడు కూడా ట్రయల్ బేసిస్ మీద వారిచ్చిన 8 పేర్లను తీసుకొని ట్రయల్ బేసిస్ మీద....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- ఏదయినా పైరవీ వుందా? లేక ప్రభుత్వము దగ్గర డైరెక్ట్ పైరవీ చేసుకోవలెనా ?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- రాఘవరెడ్డి గారూ. నన్ను చెప్పనివ్వండి. వారు చేసిన సూచన మేరకు - అయితే ఇది బేసిక్ పాలసీలో ఇంక్లూడ్ చేసింది కాదని. అయినప్పటికీ కూడా వారు కోరినారు కనుక వారి కోరిక మేరకు 20 శాతం మునిసిపాలిటీలను ఈసారి టి.సి.ఎస్.ల క్రింద ఇచ్చి, మనమొక బ్రయల్ బేసిస్ మీద చూద్దామనే ఉద్దేశముతో దీని మీద ఇవ్వడం జరిగింది. ఎన్ హాన్స్ మెంట్ ఆఫ్ రెంటల్స్ అన్నారు. కొత్తగా టి.సి.ఎస్. గ్రేడ్ 2, - 3 మునిసిపాలిటీలలో ఇదివరకున్న రెంటల్స్ పైన 25 శాతం పెంచడం జరిగింది. అదేవిధంగా కొత్త టి.సి.ఎస్, టి.ఎఫ్.టి.సి. ఇన్ టువున్స్ ఎండ్ ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాస్ లో పోయిన సంవత్సరం రెంటల్స్ పైన 25 శాతం పెంచడం జరిగింది. అదే విధంగా టి.సి.ఎస్, టి.ఎఫ్.టి.సి.లో ఇండస్ట్రియల్ బేసిస్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్స్ లో 30 శాతం పెంచడం జరిగింది. ఎగ్జిస్టింగ్ టి.సి.ఎస్.టి.ఎఫ్.టి.సి. మునిసిపల్ టువున్స్ ఎండ్ నోటిఫయిడ్ ప్రాజెక్ట్ ఏరియాస్ లో 15 శాతం పెంచడం జరిగింది. ఎగ్జిస్టింగ్ టి.సి.ఎస్. టి.ఎఫ్.టి.సి. ఇన్ టువున్స్ అండ్ విలేజెస్ నో ఎన్ హాన్స్ మెంట్.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- నేను అడిగిన దానికి చాలా విషయాలకు సమాధానము రాలేదు. ఇది వరకు అనుభవం వున్న మంత్రిగారికి ఇచ్చినా వారు చెప్పేవారు. ముఖ్యమంత్రి గారికి సంపూర్ణ అనుభవం ఉంది. వుంటే, దురదృష్టవశాత్తు - అంజయ్య కాలంలో మంత్రులకు - ఈ కాలంలో అన్ని తెలిసిన వారు, అన్ని అనుభవాలున్న ముఖ్యమంత్రి గారు వుంటే మేము అడిగినదానికి సమాధానము వచ్చేది. వారు ఏమన్నారంటే 20 శాతం మునిసిపాలిటీలకు ఇచ్చామని అన్నారు. ఏ సూత్రం ప్రకారం ? చెట్లు టాపర్స్ వున్నచోటనా ? చెట్లు టాపర్స్ లేని చోటనా? ఏ సూత్రం ప్రకారం పెట్టారు? పైరవీ వచ్చిన చోటనా? లేకపోతే ఫలాని సూత్రం ప్రకారం ఇచ్చామని చెప్పండి. ఏ సూత్రం లేదని అంటే అది చెప్పండి. రాజమండ్రి, బందర్, వరంగల్ ఇట్లాంటి మునిసిపాలిటీలలో ప్రత్యేకంగా చెట్లు టాపర్స్ వున్నటువంటివి వున్నాయి. అట్లాంటి వారికి ఇవ్వరా? పోతే ఈ 30 శాతం పెంచడం అంటే ఏలా 30 శాతం పెంచితే కల్లు అమ్మమనియా? లేక క్లోరల్ హైడ్రేట్ అమ్మమనియా? ఏ ఉద్దేశమని నేను అడిగాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- పెంచడానికి ఆక్షేపిస్తున్నారు.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- వారి రెప్రజెంటేటివ్స్ కోరిన మేరకే, టాపర్స్ సాపైటీలకు సంబంధించిన కులాల వారు కోరిన మేరకే, చేయడం జరిగిందని క్లుప్తంగా చెప్పాను. అంతేకాకుండా, ఇవన్నీ కాకుండా, కన్సెషన్ ఇప్పుడు వచ్చింది. వేరే కన్సెషన్స్ కూడా కొన్ని ఇవ్వడం జరిగింది. For other categories ie., other than T.C.S/TFT/ also, shops will be given. 5 శాతం టు 40 శాతం విలేజెస్ 25 కి.మీ టు 40 కి.మీ. మోర్ దేన్ 50 శాతం ఇవన్నీ కూడా కొన్ని కన్సెషన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది బ్రయల్ బేసిస్ మీద ఇవ్వడం జరిగింది. రిజర్వ్ మంచిగా వుంటే వేరే మునిసిపాలిటీలకు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచన చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చిన్నమలయ్య :- ఈ ప్రశ్న యొక్క మా ఉద్దేశాన్ని రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పారు. వారన్నట్లుగా, మీరు ఎదో 2, 3 మునిసిపాలిటీలకు ఇవ్వడం కాదు కదా. చెట్టున్న చోట గీత కార్మికులున్న అన్ని చోట్లా, అన్ని మునిసిపాలిటీలలో గాని మరొక చోట గాని ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వము అంగీకరిస్తుందా? లేదా? దానికి సమాధానము రాలేదు. ఎవరో కొరినకాడ ఇస్తున్నామంటే, ఆ కొరినకాడ ఇవ్వడం వున్నప్పుడు, మిగిలినచోట దాన్ని వర్తింపజేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఆక్షేపణ ఎమైనా వుందా? బ్యాంకుల గురించి అదిగాము. వాణిజ్యబ్యాంకులు లేకపోతే బద్దం లేదు. అక్కడి ఆ ఆదేశాన్ని అనుసరించి వారంటున్నారు. వ్యతిరేకమైన పక్షం జరగలేదు. ఉదాహరణకు, వనరులు పెంచుకొని, వృత్తిని అభివృద్ధి చేసుకొనాలన్నప్పుడు, ప్రభుత్వము కొ ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇచ్చేది ఏమీ లేదు గనుక కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులలో దీర్ఘకాలిక అప్పులు వారికి సరిపడే లోన్ను ఇప్పించే విషయంలో ప్రభుత్వానికేమైనా అంక్షలున్నాయా? ఈ పాలసీ తమకు ఇష్టమున్న వారికి ఇచ్చే పద్ధతిలోనే చేస్తున్నారు. అట్లాంటిది కాకుండా, నిర్దిష్టమైన పాలసీని కార్మికులను రక్షించే పాలసీ. వారి వృత్తిని కాపాడే పాలసీని చెట్లు, వనాలను పెంచి పోషించే పాలసీని మేము కొరుతున్నాము. వాటిని మీ పాలసీలో పొందుపరచాలనే మా అభిప్రాయాలను ఇచ్చాము. వాటిని చెప్పడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. వాటిని సూక్ష్మీకరణచేసి, అమలు చేయడానికి, కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటుందా లేదా? ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వుందా లేదా? లేకపోతే మొన్ననే చెప్పారు. తమిళనాడులోలాగ, ఆంధ్ర రాష్ట్రములో కూడా చేస్తామని అన్నారు. ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేనందువల్ల నియమం లేని కార్యక్రమాన్ని చేపట్టుతున్నది. మేము కొరిన కొరికలను మీ పాలసీలో పొందుపరచుతారా, లేదా ?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- వారు బ్యాంకుల గురించి మాట్లాడారు. ప్రభుత్వము ఈసారి కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ కు సంబంధించిన చైర్మన్స్ ను పిలిచి, వారితో సంప్రదించి, వారి ద్వారా కూడా టాడి టాపర్స్ సొసైటీలకు లోన్ను ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. చిన్నమలయ్య గారు అన్నట్లుగా, మేము ఎవరో చెబితే చేయలేదు. టాపర్స్ రిప్రజెంటేటివ్స్ చెబితే చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా

(ఇంటరప్షన్స్)

11.10 శ్రీ డి. చిన్నమలయ్య :- రాఘవరెడ్డిగారు అన్నట్లు కోరికలు వున్న వారికి ఇస్తున్నారు. ఊ॥ చట్టాన్ని చేస్తే అందరికీ లాభముంటుంది. ప్రభుత్వానికి విలువ వుంటుంది. మన పాలసీ ఎట్లా వుందంటే, ఒకడు సొసైటీని నిర్మాణము చేసుకొన్నాడు.. ఆ సొసైటీని నిర్మాణం చేయడం, నడిపించడంలో అవకతవకలు వస్తే అదొకసారి రద్దు అయిపోతే మరల పునరుద్ధరణ చేసుకోడానికి వీలులేదు. కార్మికుల నోట్స్ మట్టి కాడుతున్నారు. అటువంటి సొసైటీలను పునరుద్ధరణ చేసుకొనుటకు వీలు కల్పించే పాలసీని రూపొందించమని కోరుతున్నాను. దానికి ప్రభుత్వము ఏమి చెబుతుంది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- చెట్లు వున్న చోట ఇచ్చే దానికి నిర్ణయం తీసుకొంటారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- ఇప్పుడు వారి సూచన మేరకు 8 మునిసిపాలిటీలకు కన్సిడర్ చేసి ఇచ్చాము. అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ టాపర్స్ వెల్ఫేర్ వారి సూచనలు మేరకు కన్సిడర్ చేశాము. 1988-89లో ఇది రద్దు అయినప్పటికీ కూడా రివైన్ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి చిత్త శుద్ధి వుండే. వారికి హెల్ప్ చేయాలని ఇది వేయడం జరిగింది. ఈ ఇష్యూలో ప్రభుత్వానికి టాటల్గా హెల్ప్ చేయాలని ఓపెన్ మైండ్ వుంది. టాపర్స్కు అనుకూలంగా వుందని అంటేనే టాపర్స్ను దృష్టిలో వుంచుకొని ఈ హెల్ప్ చేయడం జరిగింది. వారి సూచనను తప్పకుండా అంగీకరించి, మేము ఓపెన్ మైండ్తో ఆలోచన చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Sir, there are about two and a half lakh toddy tappers in our state and they contribute about Rs. 40 crores to the State Exchequer. Probably, there is no other section in our state which contributes so much of revenue to our Exchequer than this section living under the poverty line. Unfortunately, the thing is that as per the policy in the past, whenever, there was an enhancement, it was only 5%. Now, it ranges from 25 to 35%. This is about one point which the Hon'ble Minister has mentioned. Another thing is to prevent exploitation among the Toddy tappers. People who are not coming forward from the community and who are not actually tapping were given relaxation. The relaxation given earlier was 5% for widow and disabled tappers. Now, the Congress Government have opened a Pandora Box. They are allowing the middlemen calling it as a welfare measure. In respect of a majority of the Toddy tappers they are allowing the exploitation to the extent of 40%. That means the labourer actually tapping is going to be siphoned out. This is what the policy says. Another point is you have mentioned that within 8 Km distance from any local body if trees are not available, trees will be made available to the tappers. In the Policy Statement they have mentioned clearly and in unambiguous terms that outside the local body even if trees are available, they will not be given on one side and an inherent contradiction that trees within a radius of 25 KM can be made available to the tappers. This is done solely with an intention that the poor tappers will have to run round, run round and run round. గీత కార్మికుడి కాళ్లు అరిగేదాకా ఆయనను త్రిప్పించే పని అన్నట్లు అది చేసినట్లుగా వుంది.

My request to this Government rather demand is that wherever trees are available they should be given to the tappers. If they are not given to the tappers and if middlemen are allowed to exploit the tappers, whatever pious intentions the Hon'ble Minister has been expressing on the floor of the Assembly are not going to be implemented. Sir, now he has gone to the

extent of even extending the distance of 25 Km to 40 KM. What does it mean? can an ordinary tapper go 40 KM, tap the tree come back, sell his produce and survive? The whole policy is to benefit the middlemen exploiting the tappers.

Mr. Deputy Speaker :- No criticism. Put the question. Mr. Raju, please put the question.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- With regard to the financial aspect, when I was the Minister of Excise, the State Government had done a study on the Kerala pattern of financing. The intention was that the same type of financing should be brought to the State of Andhra Pradesh. What has happened? Nothing, Sir. The Government is solely saying that the commercial Banks should be approached. In the State of Kerala the tappers have reached a position where in they are able to collectively give loans to their Government to the tune of Rs. 50 crores. Why cannot we creat such situation here? Why the Government is not allowing the tapper to go to that extent? Why the Government is going behind? Why the Government is not allowing the tapper to grow financially strong? This is what I want to know.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- అధ్యక్షా, ఈ 40 శాతం ఏదయితే ఎక్కువ చేశామో, 5 నుండి 40 శాతం వరకు ఎక్కువ చేసింది డిసేబుల్డ్ అండ్ ప్రాఫెషనల్స్ కొరకు చేశాము. We have done for the tappers who become too old and disabled tappers and to the widows of the tappers who died while engaged in tapping. ఇటువంటి వర్గాలకు 5 శాతం నుండి 40 శాతం చేసినప్పుడు, గౌరవ సభ్యులు హర్షించేది పోయి, దానిలో మాకు వేరే వెస్టేజ్ ఇంటర్వెన్యూ వుందన్నట్లుగా చెప్పడం చాలా అన్యాయంగా ఉంది. 25 కి.మీ నుండి 45 కి.మీ అన్నారు. ఇది మాత్రము నేను చాలా క్లుప్తంగా మనవి చేస్తున్నాను. పాలసీని ఫ్రేమ్ చేసేటప్పుడు టాపర్స్ యొక్క ప్రతినిధులతో కూర్చోని వారితో డిస్కస్ చేసి, వారు చేసిన సూచనల మేరకు ఇది చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- రేపు ఉదయం మీటింగ్ వుందంటే పాలసీకి సంబంధించింది. రాత్రి కబురు వంపుతారు. అక్కడకు మేము వచ్చేసరికి చర్చలు అయిపోతాయి.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- రాఘవరెడ్డి గారు కానీ, అశోక గజపతిరాజు గారు కానీ, మరెవరయినా గాని మాకు ప్రాసెస్ వారి సూచనలను పంపితే తప్పకుండా ఆలోచన చేసి, వాటిని వినియోగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- రాజు గారు అడిగినదానిలో టాపర్స్ ఎక్కడున్నా సరే. ఆ టాపర్స్ కు నేరుగా ఇస్తారా అని అంటున్నారు. మధ్యలో ఎక్స్ ప్లాయిట్ టర్స్ కు అవకాశం లేకుండా చేయిస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Till he and Raghava Reddy interacts and fixes the limit put the policy in abeyance. Otherwise, there is no use of it. It helps in growing vested interests.

శ్రీ ఎన్. రామరెడ్డి :- ఇదివరలో పది రోజుల ముందు నోటీసు ఇచ్చేది వుండేది. ఇప్పుడు రాత్రికి రాత్రి ఇస్తున్నారు. చేతులు కడుక్కోని తరువాత నోటీసులు ఇస్తున్నారు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Let him make it one month in a way.

Mr. Deputy Speaker :- He is coming to your point.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- నేను అదే సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలను మేము తప్పకుండా వాటిని వినియోగించుకొని వారి వెల్ ఫేర్ ను మెరుగుపరచడానికి. ఎప్పుడయినా వాడుకొంటామని చెప్పాము.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- టాపర్స్ కూడా ముఖ్యమైన సమస్య కాబట్టి, ఇది అబేయన్స్ లో పెట్టండి. మీరు పాలిసిని డిక్షేర్ చేయకుండా Let them think about it. Let them keep it in abeyance. Let them interact. They can decide about the policy later.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- అబేయన్స్ లో పెట్టడం కాదండి.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- టాపర్స్ గురించి చెప్పారు. అక్కడక్కడ ట్రీన్ వున్నచోట, టాపర్స్ వున్నచోట ప్రభుత్వానికి సాధారణంగా ఎటువంటి అభ్యంతరం ఉండదు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- టాపర్స్ పేదవారు. పొట్ట పట్టుకొని ఎన్నో ప్రయాసలు పడుతున్నారు. నామమాత్రంగా ఇక్కడ నిర్ణయిస్తే బాగుంటుంది. కాబట్టి దాన్ని అబేయన్స్ లో పెట్టి, డిస్కస్ చేసి, నిర్ణయించమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- రామారావు గారు, ఒకసారి అడ్డర్స్ చేసి, మరల రెండవసారి ఇది తీసుకొన్నాము. ప్రభుత్వ పాలిసి కొందరికి నచ్చవచ్చు. కొందరికి నచ్చకపోవచ్చు. వున్న పాలిసిని చెప్పారు. అబేయన్స్ లో పెట్టే ప్రాసీజరు ఎక్కడా లేదు. మనకు అసెంబ్లీలో అబేయన్స్ లో పెడితే ఏమి లాభం?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- ఇటివ్ డెమోక్రసీ.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ప్రతిపక్ష నాయకులు గాని, ఇతరలు కాని సూచనలను ఇస్తే. వాటిని తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తామని అన్నారు కదా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- గౌరవ మంత్రి గారే సూచనలను అంగీకరిస్తామని, పరిశీలన చేస్తామని అన్నారు. అటువంటప్పుడు, పాలసిని అబ్జెయిన్స్ లో పెట్టమనండి.

11.20 శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- వారు వేసిన ప్రశ్నకు నేను కావలసిన వివరాలు అన్నీ ఇచ్చి జవాబు
ఉ॥ చెప్పాను. మరి ఈ పాలసి ఎక్స్ పెరమెంటల్ బేసిస్ మీద తీసుకున్నాము. అది
ఎగ్జామిన్ చేసిన తరువాత సర్క్యూపుల్ అయితే వారి యెక్కు సూచనలు మేము
కన్సిడర్ చేస్తామని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇప్పుడు అబ్జెయిన్స్ లో పెట్టే ప్రాసీజర్ ఏమీ అసెంబ్లీలో లేదు. కాని వారు సూచనలు ఇస్తే వారిని పిలిచి సంప్రదించి నిర్ణయం చేయండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- పాలసి అమలు అయ్యాక, ఆక్షన్స్ జరుగుతున్నాక ఇంక వారందరితో సంప్రదిస్తే ఏమి లాభం? మంత్రిగారు సూచన చేశారు. రాఘవరెడ్డిగారు, అశోకగజపతిరాజుగారు సూచనలు ఇస్తే పరిశీలిస్తామన్నారు. వారు సూచనలు చేశారు హౌస్ లో. 25 కిలోమీటర్స్ నుంచి 40 కిలోమీటర్స్ వెళ్లడం సాధ్యం కాదని. వారు కేవలం పాలసి గురించి చెప్పారు. ఈనాడు బేపర్స్ మిడిల్ మెన్ ద్వారా నష్టపడకుండా సూచనలు చేశారు. వారు అంగీకరించారు. అందుచేత ఈనాడు ఈ పాలసీని ప్రభుత్వం అవలంబించి పాటలు జరుపుతున్నారు. అది అమలు జరిగిపోతోంది. దానిని తాత్కాలికంగా అబ్జెయిన్స్ లో పెట్టండి. ఈవేళ కన్వీన్ చేయండి. సంప్రదించండి. జరిగేది జరుగుతుంది మీరు సూచనలు పంపండి అంటే సూచనలు దేనికి, చెత్తబుట్టలో వేయడానికా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- లోగడ నుంచి ఉన్న పాలసీనే - ఒక పెంపుదల తప్ప రేడికల్ చేంజస్ ఏమీ లేవు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- 40, 60 కిలో మీటర్స్ ఏ విధంగా అంటారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- అదనముగా పెంపుదల ద్వారా వచ్చేది బేపర్స్ వెల్ ఫేర్ కి ఉపయోగిస్తాము అంటున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :- ఒక పన్ను అంటూ లేదు. చెట్టు మొదలు వన్ను ఉన్నది. జుట్టు పన్ను ఉంది. అడ్డాపన్ను ఉంది. ఒక పన్ను అనేటటువంటిది లేదు. ఒక పాలసీలేదు. తరువాత వారికి రక్షణ లేదు. వృత్తి గ్యారంటీ లేదు. కార్మికుడికి రక్షణ లేదు. ఈ చట్టములో కూడా ఎవరైతే కార్మికుడు ఉన్నాడో - చెట్లు ఉన్న చోట కార్మికుడు ఉన్న చోట్ల అవి పట్టణాలు అయినా, పల్లెలయినా వాటిని టీసిఎస్, టిఎఫ్ టి లకు ఇవ్వడం లేదని ఇష్టమొచ్చిన చోట కొంత

రాయితీలు ఇచ్చుకుంటూ వారు పబ్లింగ్ గడుపుతున్నారు. మా సూచనలు అంటే - ప్రతిపక్షాలం ఇదివరకే మా సంఘాల ద్వారా వారి ముందు పెట్టాము. పెట్టినవాటిని చర్చించకుండా ఇష్టమైన పద్ధతిలో చేస్తున్నారు. ఒక పాలసీని రూపొందించమని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. నేను సూచనలు ఇవ్వదలచుకొన్నాను. ఆ సూచనలు స్వీకరించమని కోరుతున్నాను. ఆ సూచనలు విని, పరిశీలించి చట్టము చేయమని కోరుతున్నాను. దానికి ప్రత్యేక చర్చలు హౌస్ లో జరిపి చట్టం చేస్తే న్యాయం జరుగుతుంది. లేకపోతే ఏ సంవత్సరం ఏ వ్యక్తి వస్తే ఏ పార్టీ వస్తే వారిష్టం వచ్చినట్లుగా ఈ చట్టం నడపబడుతోంది. ఆ విధంగా ఉండకూడదు. 80 లక్షల మంది రూ. 80 కోట్లు ఇస్తున్నారు. అటువంటి వారి నోట్స్ మన్ను కొట్టవద్దు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు ఉపన్యాసం ఇచ్చుకుంటూ పోతే చాలా ఎజెండా ఉంది. నేను ఒకటి సజెస్ట్ చేస్తున్నాను. మినిష్టర్ గారు, మీ పాలసీతో డిజెగ్రీ అవుతూ వారు కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నారు. ఈ సెషన్ ముగిసే లోపల అపోజిషన్ లీడర్స్ తో చర్చించి ఏమైనా కొన్ని కన్సీడ్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటే చూడండి.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య :- అపోజిషన్ లీడర్స్ నే కాదు మా అటువంటి వారిని కూడా పిలవాలి. మమ్ములను కూడా పిలవాలి. సమావేశములో పెట్టాలి. అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన చట్టం తీసుకురావాలి.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇంక దీనిని వదిలివేయండి. మీతో కూడా చర్చించమంటాను. మీరు కూడా పాల్గొనండి. I am asking the Minister to discuss with you also. That also he will discuss with the Opposition leaders. If any possibility is there..... ఇప్పుడు లోగడ కంటే డీవియేషన్ అయితే మైనర్ థింగ్స్. ఎవోంట్ మాత్రం పెంచారు. అది వెలోఫర్ కోసం ఉపయోగిస్తాము అంటున్నారు.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ :- ఈ పాలసీ ఫ్రేమ్ చేయక ముందు అపోజిషన్ లీడర్స్ తో చర్చించడం జరిగింది. వారితో మాట్లాడడం జరిగింది. నేను ఇప్పుడు ఏదయితే పాలసీ గురించి చెప్పానో వితిన్ ది ఫ్రేమ్ వర్క్ ఆఫ్ ది పాలసీ. వారికి ఏమయినా సూచనలు ఉంటే చేయవచ్చు. ఇమ్మీడియేట్ గా వాటిని అంగీకరించే ప్రయత్నం చేస్తాము. అదనంగా దీనిపైన ఏమైనా ఉంటే వారు సూచించినట్లయితే ఆలోచించి నిర్ణయాలు తీసుకుంటామని చెబుతున్నాను. ఇంతకంటే డిటెయిల్స్ గా నేను చెప్పవలసింది ఏమీ లేదు.

శ్రీ పి. రామయ్య :- అధ్యక్షా

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- వదిలేయండి ఇంక మిమ్ములను కూడా సంప్రదిస్తారు. సంప్రదిస్తామని చెప్పారు. ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు ఇంతటితో ముగిసినవి.

సభాకార్యక్రమము

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- పేనల్ టీవర్స్ ఈవేళ ఊరేగింపు చేస్తున్నారు. ఒక పిటిషన్ తమకు పంపిస్తున్నారు. అట్లాగే ఎ.పి. మెడికల్ ఎంప్లాయిస్ ఈవేళ ఫ్రయిక్ చేస్తున్నారు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు. ఆర్ అండ్ బి మంత్రిగారు ఎవరయినా సరే ఆ రెండు పార్టీలను పిలిపించి యాజమాన్యముతో సెటిల్ చేయమని ఒక పిటిషన్ ఇస్తున్నాను. అట్లాగే హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ ఎంప్లాయిస్ పిటిషన్ కూడా పంపిస్తున్నాను. ఈ మూడు పిటిషన్స్ కమిటీకి సబ్మిట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్స్ ఉపసభాపతికి అందచేశారు)

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం పని తీరు చూస్తే ఈ సభలో చెప్పిది ఒకటి మంజూరు చేసేది ఒకటి. మరి వేసేది ఒకటి లాగ హాస్యాస్పదంగా కనిపిస్తోంది. ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చెప్పతోందో ఏమి చేస్తోందో మాకు తెలియకుండాఉంది. అదే విధంగా వారి లెజిస్లేచర్ పార్టీ మీటింగులో కూడా - వార్తలు చూస్తే వారి సభ్యులతో చెప్పబున్నది ఒకటి, చేయడం ఒకటి I appeal to my colleagues crossing all the barriers of the party in this House to consider... ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వం 77.850 ఇళ్ళు చూసేల్ హౌసింగ్ స్కీమ్ క్రింద...

Mr. Deputy Speaker :- I will not permit any question or speech on that. మీరు పిటిషన్ సబ్మిట్ చేస్తాము అంటున్నారు. పిటిషన్ కి సంబంధించే చెప్పాలి. స్పీచ్ ఇవ్వడానికి వీలులేదు. సబ్జెక్ట్ ఏమిటో చెప్పి ఇవ్వాలి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- 77.850 ఇళ్ళు కేన్సిల్ చేస్తూ మొన్న సెప్టెంబరు 17 న జి.ఎం ఇన్స్టా చేశారు. రెండో ప్రక్క 45 వేలు రూరల్ హౌసింగ్ క్రింద మంజూరు చేస్తూ ఒక జి.ఎం ఇచ్చారు. మహానుభావుడు ఒక వృద్ధ వి. ఆర్. ఓ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ఒక అడ్వర్టైజ్మెంట్ ఇచ్చారు. ఈ ప్రభుత్వానికి బలహీన వర్గాలకు శాశ్వత గృహాలు కట్టే దానిలో చిత్త శుద్ధిలేదు. హౌసింగ్ ప్రోగ్రామును శాశ్వతంగా నిలపదలచుకొన్నారు. మరి మిశ్రులు మాదాల జానకిరామ్ పెద్దలు వీరప్పగారు. లక్ష్మీదేవి గారిని వారి అభిప్రాయాలను తెలియచేయమనండి. వీరికి చిత్త శుద్ధి లేదు.

Mr. Deputy Speaker :- I am requesting Mr. K. Vidyadhara Rao, I withdraw mike to K. Vidyadhara Rao. You have requested me under 147 to present two petitions. But, you are making an elaborate speech. I am prepared to receive your petitions. Please sit down.

Sri K. Vidyadhara Rao :- Sir,

Mr. Deputy Speaker :- You please give petitions under 147. You obtained permission for presenting the petitions.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- తమరు నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. నేను పిటిషన్ ఇస్తున్నాను. అది ప్రజలకు తెలియాలి. 77 వేల..

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- పిటిషన్ కి మైక్ అని ఎలాబరేట్ ఉపన్యాసం చేస్తున్నారు. సబ్జెక్ట్ మెన్షన్ చేస్తూ పిటిషన్ ఇవ్వాలి. ఉపన్యాసం ఇవ్వడానికే ఏలులేదు.

11.30 శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- అధ్యక్షా, మనం ఇక్కడ సమావేశమైంది ఎందుకు? ఉ॥ విద్యార్థుల సమస్యలు, బలహీన వర్గాల వారి సమస్యలు ఆలోచించాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అన్ని సమస్యల గురించి ఆలోచిద్దాం. సాత్వికంగా ఆలోచిస్తే ఎక్కువ ఆలోచించేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. ఊరికే చెప్పకుంటూ పోతుంటే సమయం వ్యర్థం అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :- బలహీన వర్గాల వారి ఇళ్లు కేన్సిల్ చేశారు.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- 75 వేల ఇళ్లు కట్టాలని బడ్జెట్ సాంక్షన్ చేసుకొన్నారు.

Mr. Deputy Speaker :- Send that petition. There is no Zero hour today. With regard to Petitions only subject portion should be mentioned and no lecture or no allegations. I do not allow your speech. It is not according to the rules. మీ పిటిషన్ ను సబ్మిట్ చేయండి.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు (చెట్ పల్లి) :- అధ్యక్షా, మీతో ఒకమనవి మీరు జీరో అవర్ లేదన్నారు. జీరో అవర్ ఎప్పుడూ కూడా ఎజెండాలో లేదు. It may be created with the blessings of the Hon'ble Speaker. జీరో అవర్ ఒకసారి ఉంది. మరొకసారి లేదనడానికి లేదు. పార్లమెంటులో వుంది. మేము మీ పర్మిషన్ లేకుండా మాట్లాడము. కాని ఒక ప్రధానమైన విషయాన్ని మీ దృష్టికి తేవాలి. మాకు ఒక అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎట్లా?

Mr. Deputy Speaker :- I propose for today that there is no zero Hour which we generally have it because we are far behind the scheduled business. Today I cancel the zero hour.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :- I am not responsible for that.

మండల్ కమిషన్ విషయమై ఈనాడు రాష్ట్రంలో చిచ్చు రగులుతున్నది. ఇది యావత్ భారతదేశంలో ఉంది.

Mr. Deputy Speaker :- I propose for today that there is no zero hour.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :- మండల్ కమిషన్ విషయం రికార్డ్ లోకి పోదని ఆసడం చాలా దారుణమైన విషయం. ఇది చాలా ప్రధానమైంది.

All parties are responsible. We have to give a solution to the agitated youth.

Mr. Deputy Speaker :- There is no Zero Hour.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :- జీరో అవర్ కాదు.. ఇది ఎప్పుడు చర్చకు తీసుకొందామని అడుగుతున్నాను. I am bringing it to your notice.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు ఛేంబరులో కలవండి. సమయం చూసి బి.ఎ.సి లో పెట్టి నిర్ణయం తీసుకుందాం. I do not allow that because Zero hour is not there. No other subjects can be raised now.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :- జీరో అవర్ అనేది ఎజెండాలో ఎప్పుడూ లేదు. పార్లమెంటులో చేస్తున్నారు. అదే ప్రాసీజర్ను అడ్డాప్ట్ చేస్తున్నాం. దయచేసి ఒక్కక్కరి అభిప్రాయాన్ని చెప్పనివ్వండి. మీరు మాట్లాడినంతసేపట్లో అయిపోయేది కదా. It is a very important subject.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీ ఒక్కరికే కాదు. మిగిలిన వారికి కూడా ఇవ్వాలి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :- రిలవెంట్ ఉంటే అందరికీ ఇవ్వండి. గంటల తరబడి అవసరమైన చర్చలు చేసి చివరకు అతి ప్రధానమైన సమస్యను చర్చించవద్దంటే ఎట్లా?

డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ప్రధానమైన సమస్యలకు ఇస్తున్నాం. మీరు ఆలా అంటూన్నారు.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగర్ రావు :- ఉన్న సమయం అంతా స్పీకర్ గారే తీసుకొంటే ఎట్లా?

Mr. Deputy Speaker :- Zero Hour we will have tomorrow.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :- జీరో అవర్ కాదు. Let us change it. I may kindly be permitted to mention. That is all.

Mr. Deputy Speaker :- For that every member has got a problem. Therefore please allow us to go to the regular business because we are very very far from the schedule business.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :- విద్యార్థులకు మనం ఒక సొల్యూషన్ ఇవ్వకుంటే వారు మనను ఎక్యూజ్ చేస్తారు. It is a very easy thing for you. It is not proper.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- ఏకర్ సెక్షన్ హాజింగ్ చాలా ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూ దయచేసి డిస్కషన్ కు ఎలా చేయండి, వారి వారి అభిప్రాయాలు చెబుతారు. ప్రభుత్వం కూడా తన అభిప్రాయం చెప్పవచ్చు.

Mr. Deputy Speaker :- We shall discuss that in the B.A.C. and allot some time to it. Now we shall go to the next business.

Papers to be laid on the Table are deemed to have been laid.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (2) మండల ప్రజా పరిషత్తు,
జిల్లా పరిషత్తుల, జిల్లా ప్రణాళిక మరియు అభివృద్ధి
సమీక్షా మండలుల (సవరణ) బిల్లు.

24 సెప్టెంబరు, 1990 215

సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు

G.O.Ms.No.37.G.A.(GH.I) Dept., d/25-1-1990

" A copy of the Notification containing amendments to the Andhra Pradesh Residences of Ministers and Legislature Officers(furnishing and maintenance) Rules, 1960 issued in G.O.Ms. No. 37, G.A.(GH.I) Department, dated 25-1-1990 as required under sub-section (3) of Section 13 of the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications Act, 1953."

Mr Deputy Speaker :- We will now come to the Bills. The Minister for Roads and Buildings, on behalf of the Chief Minister will move the Bill.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

(1) 1990 ఆంధ్రప్రదేశ్ యోగాధ్యయన పరిషత్తు (రద్దు) బిల్లు

Sri J.C.Divakar Reddy :- Sir, I beg to move, on behalf of the Chief Minister:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Yogadhyayana Parishad (Repeal) Bill, 1990."

Mr. Deputy Speaker : Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Yogadhyayana Parishad(Repeal) Bill, 1990."

The motion was adopted and the Bill was introduced.

(2) 1990 ఆంధ్రప్రదేశ్ మండల ప్రజా పరిషత్తుల, జిల్లా పరిషత్తుల, జిల్లా ప్రణాళిక మరియు అభివృద్ధి సమీక్షా మండలుల (సవరణ) బిల్లు

Sri.R.Chenga Reddy :- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Pranalika and Abhivrudhi Sameeksha Mandals(Amendment) Bill, 1990."

Mr. Deputy Speaker :- Motion Moved. The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Mandala Praja Parishads, Zilla Praja Parishads and Zilla Pranalika and Abhivrudhi Sameeksha Mandals (Amendment)Bill, 1990."

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

(3) 19990, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల సంక్షేమ నిధి (సవరణ) బిల్లు

Sri M. Narasimha Reddy :- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill, 1990."

Mr. Deputy Speaker :- Motion moved. The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill, 1990."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

(4) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సహకార సంఘాల (సవరణ) బిల్లు

Sri.M.Ravindranath Chowdary :- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Cooperative Societies (Amendment) Bill, 1990."

Mr. Deputy Speaker :- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Cooperative Societies (Amendment) Bill, 1990."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

Mr. Deputy Speaker :- The House is adjourned for Tea break for fifteen minutes.

(The House then adjourned at 11.39 a.m.)

తిరిగి సభ మధ్యాహ్నం 12.15 గంటలకు సమావేశమైనది.

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

కృష్ణా నదీ జలాలపై లఘు చర్య.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా చీఫ్ మినిష్టరుగారు వస్తామన్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- బాపిరాజుగారూ చీఫ్ మినిష్టర్ గారు వస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- వసారు

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా. నాకు ఉన్న అభిప్రాయాలు చాలా స్పష్టంగా వివరంగానే చెప్పడం జరిగింది. కనీకల్లాడే చేసే ముందు కొన్ని అంశాలు చాలా స్పష్టంగా ఈ హౌసు ద్వారా ప్రభుత్వానికి చెప్పారెట్టి గారు ఆలోచించడానికి ఏలుగా చెప్పాలనేటటువంటి అభిప్రాయం ఉన్నది. అధ్యక్షా, మనలో కొంత మంది 2 వేల సంవత్సరం చూడనచ్చు చూడకపోవచ్చు. ఎందుకంటే ఆఫ్టర్ ఆల్, ఐ డు నాట్ నో వాట్ విల్ హాపెన్ టు మి ఇన్ టెన్ టెన్ సాపిస్టికేటెడ్ వరల్డు. కాని మనం తీసుకునేటటువంటి డెసిషన్స్ 2 వేల ఏడే ఆ తరువాత ఉండే ఫ్యూచర్ జనరేషన్ మీద బేరింగు ఉన్నది. అంచుకని ఈ డెసిషన్ తీసుకునే బట్టడం అందులో ముఖ్యంగా రాష్ట్రం యొక్క దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలు ఇవిండి ఉన్నవి కృష్ణా వాటర్ ప్రధానమైన సమస్య. ఇందులో ఉన్నటువంటి ప్రయోజనాలు ఏమిటి ? అట్లాగే సప్టాలు ఏమిటి ? అనే లోతుపాతులను పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. నేను ఒక పాయింటు మాత్రం మీ దృష్టికి తేవాలనే అభిప్రాయం ఉన్నది. రెండు వేల సంవత్సరం తరువాత జరుగ బోయే రెవ్యూ కాబట్టి. Let us have some understanding. It is not review. Review does not mean altogether altering the present Award. అది మీ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. రెండు వేల సంవత్సరం తరువాత 75 పర్సెంటు డిపెండిబిలిటీని మనం వదలు కోవడం లేదు. 75 శాతం డిపెండిబిలిటీ కాకుండా నిర్ణయాలు చేయదలచుకుంటే తప్పకుండా సప్టాలు జరుగుతాయి. ఎన్వి ఫోర్ ఇయర్స్. త్రి ఇయర్స్ పంట గ్యారంటీ ఉండేదని మీదనే ఆధారపడాలి. రోజయ్యగారు చెప్పినట్లు 88 పర్సెంటు డిపెండిబిలిటీ ఉన్నది. కొన్ని సందర్భాలలో 100 పర్సెంటు కూడా ఉన్నది.

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల్ రెడ్డి :- 100 పర్సెంటు

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :- ఐ ఎగ్రివిత రాజగోపాల్ రెడ్డి గారు. ఐ హేవ్ నో అబ్జెక్షన్. ఆఫ్టర్ స్టేట్స్ కు 88 పర్సెంటు - 100 పర్సెంటు డిపెండిబిలిటీ ఉన్నది. మనం 75 పర్సెంటు డిపెండిబిలిటీని వదులుకుంటే వుయ్. లూజ్ అవర్ కేస్. Even after 2000 years we are entitled to whatever be the quantum, maybe 300 TMC or less. అందుకని డిపెండిబిలిటీ మీద మనం డిస్ ప్యూట్ లోకి వెళ్లవలసిన అవసరం లేదు. మనకు 800 టిఎంసి ఉన్నది. అట్లాగే ఎంత మిగిలితే అంత మనకు యుటిలైజ్డ్ వాటర్ ఉన్నది. నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాలువ క్రింద ఇంకా మూడు లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి రావాలి. వుయ్ హావ్ టు అర్గ్యూ ఆన్ దట్ కేస్. వాటర్ ఈజ్ గోయింగ్ వేస్టు. అది వాడుకోవడానికి అవకాశం ఉన్నది. నాగార్జున సాగర్ కింద కట్టలేరు, పాలేరు, మున్నూరు లాంటి రివర్స్ ఉన్నాయి. విజయవాడ బారెజ్ ఈజ్ డేంజరస్ టు అజ్. మరీ మరీ చెప్పుతున్నాను. ఆల్ రెడీ 80 టిఎంసి డ్రైవర్స్ కు ఒప్పుకున్నాం. There is no value in gauging at Vijayawada Barrage. We must get whatever is excess at Nagarjuna sagar. ఈ పాయింటును కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇంకొక విషయాన్ని పరిశీలించాలి. గోదావరి, నాగార్జున సాగర్ దగ్గర, పోచంపాడు, ఇచ్చంపల్లి దగ్గర సిల్టు బెడ్ పెరుగుతున్నది. ఎంత వర్షంబేజ్ అని నేను చెప్పలేను. కాని గోదావరిలో ఖచ్చితంగా సిల్టు వస్తుందని చెప్పుతున్నాను. రివర్ బెడ్

పెరుగుతున్నది. కొంత నష్టానికి గురిచేసే అవకాశం ఉన్నది. ఏమేరకు పెరుగుతుంది అనే అంశాన్ని పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికే కనీసం డివైడింగు అజ్ సర్ప్లస్ వాటర్ నౌ ఇటోసెల్స్ దట్ మీన్స్... బి - స్క్రీమ్ లోకి ట్రాప్ చేయబడుతున్నాము. Which is rejected at that time detrimental to the interests of Andhra Pradesh sharing of surplus water should not be raised round, because it is a concession. అప్పర్ కృష్ణా 264 టి.ఎం.సి నుంచి 400 టి.ఎం.సి. లకు 12.20 పోయే ప్రమాదం ఉంది. దానికి అభ్యంతరం పెట్టలేదు. అట్లాగే వెస్ట్ వర్డ్ డైరెక్షన్ లో, ము|| అరేబియన్ సముద్రంలోకి పోయే జలాలపై కడుతున్న మహారాష్ట్ర ప్రాజెక్టులయిన టాటా హైడల్ కోయినా ప్రాజెక్టులకి సంబంధించిన పనులను కూడా ఆపడానికి వీలు పడదు. డిస్కంవన్ సర్ప్లస్ వాటర్ మీద జరగడానికి వీలులేదనే అంశం మీదనే చెబుతున్నాను. ఏమేరకు కనీసం చేసివా, 75 శాతం డిపెండబిలిటీ ఉంటుంది. అంతే 50 శాతానికి కూడా తగ్గవచ్చును. నాగార్జున సాగర్, శ్రీశైలం ఎలక్ట్రికల్ ప్రాజెక్టుల గురించి మొన్ననే చెప్పాను. వీటికి కూడా ఇబ్బంది కలుగుతోంది. మరొక పర్సినెంట్ పాయింట్ కూడా లేవనెత్తబడింది. అగ్రిమెంట్ చేసుకోలేదని రోశయ్య గారు చెబుతున్నారు. సి ఎం గారు కూడా చెబుతున్నారు. అయితే ఒక వేళ పారపాటున చేసుకుంటే ఇది పబ్లిక్ లిటిగేషన్ క్రిడకు వస్తుంది. Let us not concede now about the surplus water. Even if you accrue legally, it is not valid before Law. పబ్లిక్ లిటిగేషన్ క్రింద ఏ ధర్మ్ పర్సన్ అయినా హైకోర్టులో లేదా సుప్రీంకోర్టుకి వెళ్ళవచ్చును. Any thing now going into the trap, is detrimental to our interests. To conclude my self, no sharing of Krishna Waters before 2000 A.D. Take guage at Nagarjunasagar not at Krishan barrage. మరొక అంశం కూడా ఈ సందర్భంగా చెప్పాలి. భారతదేశ పౌరుడిగా, బాధ్యత కలిగిన వ్యక్తిగా చెబుతున్నాను. రాష్ట్రాల మధ్య తగాదా ఉండరాదు. కర్ణాటక పారు, మహారాష్ట్రవారు కూడా మన అన్నదమ్ములే. ఏ పరిస్థితిలోను 2000 ఎ.డి. తరువాత మహారాష్ట్రకు ఇచ్చిన 560 టి.ఎం.సి వాటాలో లేదా కర్ణాటకకు ఇచ్చిన 700 టి.ఎం.సి వాటాలో పారపాటున వారు నాడుకోకపోతే వాడుకొని దానిలో మనకు షేర్ కావాలని క్లెయిం చెయ్యడానికి వీలులేదు. వారి వాటాను వాడుకోడానికి వారికి 2000 ఎ.డి తరువాత కూడా హక్కు ఉంటుంది. వారి సర్ప్లస్ ని వారు వాడుకోకపోతే, మనం ఏదయినా గందరగోళం పెడతామనే అంశం లేదు. వారికి ఆ మేరకు హామీ ఇవ్వవచ్చును. నాకు అభ్యంతరం లేదు. మా పార్టీ పరంగా చెబుతున్నాను. 2000 ఎ.డి. తరువాత కూడా మహారాష్ట్ర వారికి కేటాయించబడిన 560 టి.ఎం.సి లు కర్ణాటకకు కేటాయించబడిన 700 టి.ఎం.సి లో వాడుకోకపోతే వారికి వాడుకునే హక్కు ఉంది. మరొక అంశం కూడా మొన్న చెప్పాను. సి.ఎం. కూడా వచ్చారు. అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టు ఉంది. 264 టి.ఎం.సి కేటాటికి రైజ్ చేసి కడుతున్నారు. దానికి కూడా మళ్ళీ మనం అభ్యంతరం చెప్పాలి. అట్లాగే వెస్ట్ వర్డ్ డైరెక్షన్ లో అరేబియన్ సీ లోకి పోయే మహారాష్ట్ర పథకాలకు కూడా అభ్యంతరం చెప్పాలి. తెలుగు గంగ విషయంలో మనకు గల హక్కుని వారు అభ్యంతరం చెబుతుంటే అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టులకు కూడా అభ్యంతరం చెప్పాలి. ఎందుకంటే బచావత్ ఆవార్డ్ ప్రకారం 124

టి.ఎం.సికి మాత్రమే ఎన్ టైటిల్ కావాలి. కానీ 264 టి.ఎం.సిలకు రైజ్ చేసి కడుతున్నారు. అది 400 లకు కూడా పోయే అవకాశం ఉంది. అభ్యంతరం తెలపాలి. మన ప్రయోజనాల కోసం మనం పోరాడాలి. ఇందుకు మేము మీ వెనుక ఉంటాము. అట్లాగే వెస్ట్ వర్గ డైరెక్టర్ విషయం కూడా. ఏ పరిస్థితిలో కూడా 'గివ్ అండ్ టేక్' పాలసీ చేయరాదు. అది మన రాష్ట్రానికి నష్టదాయకం. టోటల్ గా రాయలసీమ కరువు ప్రాంతము మనందరికీ తెలిసినదే. వారి పట్ల సింపతీ ఉండాలి. అదే సమయంలో మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, ఇంకా ఇతర ప్రాంతాలలోని కొన్ని భాగాలు కూడా డ్రయ్ ల్యాండ్ ఏరియాలు. వీటికి కావలసిన మార్గముం యుటిలైజేషన్ కోసం ప్రయత్నించాలి. ఈ వివారం కంటే ఏ విధంగా రిసోర్స్ మొబిలైజ్ చేయాలనేది ఆలోచించాలి. ఎట్లా చేయాలి ఇంకా 10 సంవత్సరాలే ఉందనే ఆందోళన అందరికీ ఉంది. ఆ తరువాత రెవ్యూ అవుతుంది. అది వేరే విషయం. ఈ 10 సంవత్సరాలలో పెట్టువలసిన పెట్టుబడులు ఎట్లా అనేది ఆలోచిస్తే మంచిది. అన్ని పార్టీలు కూడా ఒక నిర్ణయానికి వస్తూ, తెలుగు గంగకు ఎట్లా రిసోర్స్ మొబిలైజ్ చేయాలి. ఎస్. ఎల్. బి. సికి ఎట్లా, శ్రీ రాంసాగర్ కు ఎట్లా అనేది ఆలోచించాలి. భవిష్యత్తులో పోలవరం గురించి కూడా ఆలోచించే అవకాశం ఉంటుంది. దీని వైపు ప్రయాణం చేస్తే మంచిదని నా అభిప్రాయం. కర్ణాటక అసెంబ్లీలో అన్ని పార్టీల వారూ అన్నారో లేదో తెలియదు కానీ, వీరేంద్రపాటిల్ గారికి స్ట్రెంగ్త్ ఇస్తూ, హాయిల్ చేసినట్లు ప్రెస్ లో వచ్చింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి చాలా కన్ సెషన్స్ తెచ్చారని, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారనే విధంగా హాయిల్ చేసినట్లుగా వచ్చింది. ఈ సభ ద్వారా మా పార్టీ చెప్పదలచుకుంది ఏమంటే. If we stand on our own legs and if we are not going against our interests. మేము కూడా మీ వెనుక ఉన్నాము. We are all one to safeguard the interests of Andhra Pradesh and the surplus water should not be shared now. we all should the Chief Minister without Mineing any word. Let us not go into the trap of sharing the water at this juncture, otherwise, we will land into the difficulties and it is also detrimental to our interests.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు :- అధ్యక్షా, ఈ కృష్ణా జలాల సమస్య మీద నాకంటే ముందు మాట్లాడిన శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు చాలా వివరంగా చెప్పారు. వాటిలోకి పోదలచుకోలేదు. క్లుప్తంగా కొన్ని వివరాలు మాత్రం చెబుతాను. ముఖ్యంగా ఈ కృష్ణా జలాలకు సంబంధించినంతవరకూ రాష్ట్రం యొక్క భవిష్యత్తు, రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు ఇమిడి ఉన్నాయి. ఇది సున్నితమైన సమస్య. ఈ విషయంలో ఏరకమైన పొరపాటు, ప్రభుత్వ పరంగా కానీ, ప్రతిపక్ష పరంగా కానీ జరిగినా భవిష్యత్తులో రాష్ట్ర ప్రజలు క్షమించరు. గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షాలకు వ్రాసిన ఒక లేఖలోని వివరాలను బట్టి పత్రికలలో బయట పెట్టిన తరువాత, మా పార్టీకి కలిగిన అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పక పోతే మేము తప్పు చేసినవారం అవుతాము. ముఖ్యమంత్రి గారికి కష్టం కలిగినా సరే. వారు వ్రాసిన ఈ లెటర్ లో విషయాలు ప్రతిపక్షాలకే పరిమితం చెయ్యకుండా, పత్రికలకు కూడా విడుదల చేశారు. ప్రజలలో ఒక గందరగోళం కలిగించడానికి పత్రికలు ప్రకటించిన. ప్రతిపక్షాలు చేసిన కొన్ని వార్తలు కారణం అనే రకంగా ప్రతి పక్షాల మీద బురద జల్లే

కార్యక్రమం జరిగింది. ఇది యదార్థం. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు చెబుతున్నారు. అప్పుడే నేను ఒక అభిప్రాయానికి రాలేదు. నేను మన హక్కును వదులుకునే పద్ధతి లేదు.. అని అంటున్నారు. ఈ తెలెరల్ అని కొన్ని వాక్యాలను పరిశీలిస్తే ప్రమాదం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మన హక్కును వదులుకోడానికి 'గివ్ అండ్ టేక్' అనే ఒక పద్ధతి ఒకటి ఉంది అనే రకంగా వ్రాసి ఉంది. కానీ ఆ సూత్రాన్ని ఆమోదిస్తున్నట్లయితే, ఇవ్వడమే తప్ప స్వీకృతునేది ఏమీ లేదు. అదే రకంగా ఉందనేది పరిశీలిద్దాము. ముఖ్యమంత్రిగారు తమ 'కమిటీ'ని చెప్పారు. 'సెకెండ్ పేరా' చూడండి. "That it is desirable to wait for comprehensive and scientific data to form any decision of sharing of Krishna waters"... అంటే బచావత్ అవార్డు ప్రకారంగా కృష్ణా నదిలో గల మిగులు నీరు సేరించి శాస్త్రీయంగా ఇంకా అధ్యయనం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. సమగ్రంగా అధ్యయనం చేయవలసిన అవసరం ఉందని అంగీకరించారు. కానీ క్రింద ఏమీ అంటున్నారా 12.30 వాల్చవ పాయింట్ లో "to resolve the issue of surplus waters of Krishna once and for all now itself among the three states in a spirit of give and take" ఒకవైపున సమగ్రంగా శాస్త్రీయంగా పరిశీలించివలసిన అవసరం ఉంది అంటూనే ఇప్పుడే ఆ వాటర్ ను పంచుకునేందుకు ఒక అవగాహన రావాల్సి అన్న ఇచ్చిపుచ్చుకొనే దోరణి ఎమర్జ్ అయిందీ అంటే ఇది ఏ రకమయిన అవగాహనకు దారి తీస్తున్నది? ముఖ్యమంత్రి గారు మన హక్కులను వదులుకునేందుకు వారు ఇప్పటికే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. అనే అభిప్రాయం కలగడానికి అవకాశం ఇవ్వడా అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా 1979 వ సంవత్సరంలో ఈ కుదిరిన అవగాహన ప్రకారంగా అందరికీ తెలుసు - మనరాష్ట్రానికి 800 రీజనరేటెడ్ వాటర్ ఒక 11 టి.ఎం.సి మొత్తం 811 టి.ఎం.సి మన రాష్ట్రం అట్లాగే 700 టి.ఎం.సికర్నాటక రీజనరేటెడ్ వాటర్ 34 టి.ఎం.సి. అదే విధంగా మహారాష్ట్రకు సంబంధించినంతవరకు 560 టి.ఎం.సి. రీజనరేటెడ్ వాటర్ 25 టి.ఎం.సిలు మొత్తం 2130 ఈ రకమయిన ఒక శాస్త్రీయ అవగాహనతో 75 శాతం డిపెండబిలిటి మీద ఆధార పడడం అన్నది బచావత్ కమిటీ ఒక రిపోర్టు మనకు ఇచ్చింది. అయితే 2060 టి.ఎం.సిలు శాస్త్రీయమైనది సగటు సరాసరి అన్నది కాకుండా వారు ఇచ్చిన ప్రాసెస్ అట్లా 75 శాతం అంటే 1894-95 నుంచి 1971-72 వరకూ కనిష్ట. గరిష్ట స్థాయికి 1007 నుంచి వ్యత్యాసాలు చూడండి - 4166. వీటిని అన్నిటినీ పరిగణనలోకి తీసుకొని 75 శాతం డిపెండబిలిటి ఆధారపడినా అది 2060 ఉంటుంది అని చెప్పి ఆ రకమయిన లెక్కలు ఈ బచావత్ కమిటీలో రావడం జరిగింది. సరాసరిగా 50 శాతం డిపెండబిలిటి మీద ప్రాజెక్టు నిర్మించుకొంటారు. ఆ పద్ధతిలో 75 శాతం డిపెండబిలిటి మీదనే ప్రాజెక్టు నిర్మించుకుంటారు. ఆ అవగాహన ప్రకారంగా ఈ బచావత్ కమిటీ ఈ రిపోర్టు ఇచ్చింది. దీనిలో 'బి' అన్న ప్లాట్ ఉంది. దానిని మనం అంగీకరించ లేదు. అనాడూ అంగీకరించలేదు. ఈనాడూ అంగీకరించ లేదు. 1976 లో సైనల్ గా ఈ రకమయిన పద్ధతులలో పంపకంతో ఒక అగ్రిమెంటుకు మనం రావడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో చెప్పినప్పుడు కూడా ఈ 2000 సంవత్సరాల వరకూ ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పద్ధతులలో పంపకం చేస్తే ఆంధ్ర ప్రదేశ్

దిగువున ఉంది కాబట్టి ఈ దిగునవ ఉన్న రాష్ట్రం మిగులు జలాలను ఏదయినా ఒక సంవత్సరం తక్కువయినా, ఒక సంవత్సరం ఎక్కువయినా నష్ట పోయేది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం కావడం వల్ల దిగువ ఉన్నందు వల్ల అనీటిని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏరకమయిన ఇది లేకుండా వాడుకోవడం అన్నది చాలా స్పష్టమయిన తీర్పును ఇవ్వడం జరిగింది. ఆనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం అదే విధంగా మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక ప్రభుత్వాల మధ్య ఏరకమయిన డిస్‌ప్యాట్ లేకుండా ఈ పంపకం మీద ఒప్పందం కుదిరిందీ అన్నది తమరు పరిశీలించాలి. ఇదే కాలంలో ఇంకొక లెక్క 78 సంవత్సరాల సరాసరి ఉత్పత్తి మీద 2390 టి.ఎం.సిలు అంచనా వేసారు. కానీ సరాసరిగా తీసుకోకుండా 75 శాతం డిపెండబిలిటి ఆధారపడి ఇచ్చిన లెక్క కరకట్ట తప్ప మిగతా రాని సంవత్సరాలలో మనం నష్టపడే ప్రమాదం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అందుకని ఆ పరిస్థితులలో కూడా దీనికి ఆ రకంగా తిరగతోడినా మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాన్ని భంగపరిచినట్లువుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇప్పుడే పంచుకోవాలన్న వాస్తవ పరిస్థితిని నాల్గవ పాయింట్‌లో నేను చెప్పాను. బచావత్ కమిటీ పెడ్యూల్ బిల్ చెప్పిన దానిని మనం ఏనాడూ అంగీకరించలేదు. ఇది పైనల్ రిపోర్టులో భాగం కూడా కాదు, పోతే మనం కర్ణాటక రాష్ట్రానికి కేటాయించిన దాని మీద ఇందాక నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పారు. వాళ్ళు ఏకాగ్రంతోపాటుయినా వాళ్ళు నిర్మించు కొనట్లయితే కేటాయించిన దానిని ఉపయోగించు కొనట్లయితే దానిని కావాలని మనం ఏ పరిస్థితులలోనూ కూడా కోరడం లేదు. కానీ వాళ్ళు ఇప్పటికే కొన్ని పనులు చేస్తున్నారు. అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టు ఉంది. 150 టి.ఎం.సిల కంటే ఎక్కువ వాడుకోకూడదని చాలా స్పష్టంగా బచావత్ కమిటీ తన తీర్పులో చెప్పింది. దాని యొక్క డ్యామ్ 1670 అడుగుల ఎత్తు. కానీ వాళ్ళు ఏమి చేస్తున్నారూ 400 టి.ఎం.సిలు ఉపయోగించుకొనేంత పెద్ద ప్రాజెక్టు అంటే 1720 అడుగుల ఎత్తు కలిగిన డ్యామ్ నిర్మించుకొంటున్నారు. ఇది వాస్తవం అవునా కాదా? అదే విధంగా మనప్రభ అని ఇంకొక ప్రాజెక్టు ఉంది. ఈరెండు ప్రాజెక్టులూ కాకుండా మీడియం మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. అదే విధంగా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కూడా కొన్ని కర్ణాటక రాష్ట్రం ఇప్పటికే నిర్మించుకొంటోందీ అని రిపోర్టు ఉన్నాయి. దీని పైన మనకు ఉన్నటువంటి ఆదుపు ఏమిటి? మన ప్రభుత్వం వీటి పైన ఏరకమయిన పరిస్థితి చేసింది. ఈ బచావత్ కమిటీ రిపోర్టు అంగీకరించనప్పుడు ఆనాడున్నటువంటి బచావత్ కమిటీ రిపోర్టులో వాళ్ళు కొన్ని సూచనలుచేసారు. ఆ సూచన ఏమిటి? కేంద్ర జల విద్యుత్ కానీ, వాటర్ కమిషన్ చైర్మన్ కానీ ఆ యా రాష్ట్రాల ఇరిగేషన్ మంత్రులతో అధికారులతో కూడుకున్న కమిషన్ వేసి ఈ నిర్ణయం సక్రమంగా అమలు జరిగిట్లు చూడాలని అన్నది. ఇన్ని సంవత్సరాలూ అధికారంలో ఉన్నది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే. కానీ మరి దీనికి ఏ రకమయిన చర్యలూ తీసుకోలేదు. దీనికి అర్థం ఏమిటి? అంతేకాదు. ఇవాళ తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు మనం కట్టుకుంటామూ అన్న పేరుతో దుర్మార్గంగా అటు కర్ణాటక ప్రభుత్వం కాని ఇటు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం కానీ ఇవాళ అడ్డుపడడం అన్నది ఉద్దేశ పూర్వకంగా అడ్డు పడుతున్నారన్నది వాస్తవం. ఏ రకమయిన మినహాయింపులు లేకుండా మిగులు జలాలు వాడుకోవచ్చని చెప్పారు. అంతేకాదు మన రిజర్వాయర్స్ యొక్క సామర్థ్యం, నీరు ఎక్కువ ఉన్న సంవత్సరాలలో నీరు నిలువ చేయడానికి వీలుగా క్షీణలం, నాగార్జున సాగర్ కూడా నిర్మించబడి ఉన్నాయి. అదే విధంగా తెలుగు

గంగ ప్రాజెక్టు 29 టి.ఎం.సి లు అంటున్నారు. 300 టి.ఎం.సిల పై చిలుకు మిగులు జలాలు ఉంటాయి అనివైబుతూనే ఇప్పుడు ఈ 29 టి.ఎం.సి ఉపయోగించుకునే దానికి ఇప్పుడే పంచుకుందామా అని చెప్పి ఆలోచన అత్యంత దుర్మార్గమయినది. రెండు చేల సంవత్సరాల తరువాత శాస్త్రీయమైన అధ్యయనం చేస్తే 2060 టి.ఎం.సిలు కూడా ఉండదు. అప్పుడు వాళ్ళు మిగతాది ఇస్తారా? తీసుకునే హక్కు ఉంటుందా? అందువల్ల అది ఉంటుందో పోతుందో తేల్చే అవకాశం ముందు ఉండగా ఇవాళే తేల్చాలని పట్టుబట్టే వైఖరి ఏ రకంగానూ సరయినది కాదు అని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. నేను ముందే మనవి చేస్తున్నాను. నేను ముందే మనవి చేసినట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు 4 వ పాయింట్లు చెప్పిన దానిలో ఇప్పటికీప్పుడు పంచుకుందామనే దానిలో ఆ ప్రమాదం ఉన్నదా. లేదా? వారు వ్రాసిన దానిలో ఇంకొక ప్రమాదము ఇంకొక హితవూ కూడా చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారి హితవు సరయినది కాదు. అదేమంటే మన పెద్ద ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసుకునే సందర్భంలో జల విద్యుత్ కమిషన్ యొక్క పర్మిషన్ ఉండాలి. ప్లానింగ్ కమిషన్ పర్మిషన్ ఉండాలి ఆని తెటరులో ... "completing such a huge project without clearance by the Central Water Commission, is not desirable as the planning commission could object for making plan provisions for projects which are not cleared by CWS 12.40

ఒక బెదిరింపు కూడా మనకు ముఖ్యమంత్రిగారు వ్రాసిన లేఖలో కనడుతున్నది ము|| నేను మనవి చేసేది అధ్యక్షా, తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టుకు గత నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి మనం డబ్బులు కేటాయిస్తున్నాము. అది ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్లో ఉంది. కేంద్ర ప్లానింగ్ కమిషన్ ఆమోదిస్తూనే ఉంది. నేను ఈ వాక్యాన్ని ప్రత్యేకించి చదివిన ఉద్దేశ్యం మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను కాపాడవలసిన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ వాక్యం వ్రాయడంలో ఉన్న అంతరార్థం ఏమిటి? మనకు ఏరకమైన మినహాయింపులు లేకుండా మిగులు జలాలను వాడుకునే హక్కు ఒక వైపున బచావత్ కమిటీ కల్పించి వుండగా. రెండవ వైపున ఈ పెద్ద ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసుకోవాలంటే కేంద్ర జలవిద్యుత్ కమిషన్ పర్మిషన్ ఉండాలి. ధానితో బాటు ప్లానింగ్ కమిషన్ పర్మిషన్ ఉండాలి. కాబట్టి ఇది ఒక బెదిరింపు మాట కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకని అంటే వారు ఆ అవగాహనకు రాకపోతే ఇది వ్రాయించుకోవలసిన అవసరం లేదు. తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు శంఖుస్థాపన జరిగి నాలుగు సంవత్సరాలు అయింది. పని జరుగుతూ ఉన్నది. ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్లో భాగంగా మనం డబ్బులు కేటాయిస్తున్నాం. దీనిని ప్లానింగ్ కమిషన్ అంగీకరిస్తూ ఉన్నది. కాబట్టి ఈ వాక్యం వ్రాయవలసిన అవసరం ఏమిటి? అదే విధంగా శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ విషయంలో కూడా కొంత మంది మంత్రులు, అర్థిక మంత్రి రోశయ్య గారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. ముగ్గురు మంత్రుల సమక్షంలో అంగీకారానికి వచ్చిన ప్రతిపాదనల్లో మన ముఖ్యమంత్రిగారి అభిప్రాయం ఇమడి ఉందా? లేదా? ఇప్పుడు నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు కర్ణాటక అసెంబ్లీలో ప్రతిపక్షాలు వీరేంద్ర పాటిల్ను బాగా అభినందించాయి. కర్నాటకలో మన హక్కులను కాపాడినట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు దాని గురించి ఒక కామెంట్ చేయలేదు.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- నేను కర్నాటక నుంచి రాగానే వివరంగా ప్రెస్ కు చెప్పాను. అక్కడ కూడా చెప్పాను.. దురదృష్టవశాత్తు నిన్న నేను లేనందున స్టేట్ మెంట్ చదవలేదు కానీ

ఇప్పుడు పంచి పెడుతున్నారు. ఆ స్టేట్‌మెంట్ కూడా చూడండి. మా ప్రపాజిల్ కూడా వుండినది. వాళ్ళు నాలుగు ప్రతిపాదనలు ఇచ్చారు. అవి అయిదు ప్రతిపాదనలు కలిపి ఆలోచించమని చెప్పాము.

శ్రీ చి. వెంకటేశ్వరరావు :- ముఖ్యమంత్రిగారు వివరించినందుకు ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. మన రోజుయ్యగారు లేని సందర్భంలో ఇచ్చినప్పుడు ఆ వివరణ ఇవ్వలేదు. ఏది ఏమయినా నేను ఇక్కడ స్పష్టం చేయదలచుకున్నది ఏమిటంటే 75 శాతం డిపెంబడబిలిటీ మీద వంద సంవత్సరాలలో సగటు ఎలా ఉన్నది చెప్పాను. ముందు ఏదీ మీద ఆధారపడి ఈ 2 వేల 60 టి.ఎం.సిలని నిర్ణయం చేశారు. రీ జనరేటర్ వాటర్ కూడా ఎంత ఉన్నదో అది కూడా చేశారు. ఏదయినా 2000 సంవత్సరాల తరువాత సమగ్రంగా శాస్త్రీయంగా అధ్యయనం చేసే మిగులు నీరు ఎంత ఉంటుందో దాని మీద ఆధారపడి అప్పుడు మాత్రం పంచుకోవాలని చెప్పింది. తిరుగులేనిది ఇది చాలా దీర్ఘ కాలంగా మనం పోట్లాడి ఆ కమీషన్ రిపోర్ట్ అంగీకరించింది. సాధించిన హక్కు కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన దానిలో వర్డ్ ఇప్పించినందుకు నేను ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. కాని ఇందులో మరొకసారి ఇండికేషన్ ఏమీ వస్తుందో ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను. "to resolve the issue of surplus water of Krishna, one for all, now itself among the three States in the spirit of give and take". అంటే దీని మీద ఆధారపడి మనం పంచుకోవలసి వస్తే మనం ఇవ్వడం తప్ప పుచ్చుకునేది మాత్రం ఏమీ ఉండదని మనవి చేయదలచుకొన్నాను. అందుకని ఏరకంగా చూసినా రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు భంగం కలిగించే ఈ విషయాలను ఏ పరిస్థితిలో ఆమోదించవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా అనుభవపరులు. అనేక పదవులు నిర్వహించారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను కాపాడడంలో ముందు వుండవలసిన వారు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను. ఆయ్యా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ నాలుగు ప్రతిపాదనలు వారి ఆలోచనలో భాగమా? లేక వారి లెజిస్లేచర్ పార్టీ ఆలోచనలో భాగమా? లేకపోతే అధికార పార్టీ అయిన వారి పార్టీ ఆలోచనలో భాగమా అది కూడా వివరించమని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- ఎక్కువ కన్‌ష్యూజన్ కాక ఒకటే తమరి పర్మిషన్ ఉంటే క్లార్ పై చేస్తాను అధ్యక్షా, వారు చెప్పినది ఏదేని అభిప్రాయం కాదు. అక్కడ కూర్చోన్నాను. హెక్టార్లలో ఒక అభిప్రాయం చెప్పినా, మినిష్టర్లు ఒక అభిప్రాయం చెప్పినా అది వ్రాసుకున్నారు. నా అభిప్రాయం మాత్రం 2000 ఎ.డి. వరకు సర్వేస్ వాటర్ మనమే వాడుకొవాలని చెప్పినాము. కాకపోతే ఈ అయిదు ప్రతిపాదనలు ఆలోచన చేస్తూ వారందరూ కూడా పారిటీకల్ పార్టీస్ కూడా.....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- బ్రిజ్ నల్ తీర్పులో 2000 సంవత్సరాల దాకా మనలను నీరు వాడుకోమని వున్నది గదా.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- వెంకటేశ్వరరావు గారు మాట్లాడేది ఉండగా మధ్యలో మీరు ఎందుకు లేస్తారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు :- 2000 సంవత్సరాల వరకు దానిని పంచుకొనే ఆలోచన లేదని రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా పోయే ప్రశ్న లేదని చాలా స్పష్టంగా చెప్పినందున వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుచున్నాను. అందుకని మిగతా వివరాలు ఏవయితే ఉన్నాయో మేము పంచుకోడానికి అంగీకరించమని చెబుతున్నాను. ఈ నాలుగు ప్రతిపాదనలు పైన మా పార్టీ అనుమానించడానికి ఆస్కారం ఏర్పడింది. మా పార్టీయే కాదు. ఈ రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు కాపాడే ప్రతి ఒక్కరు కూడా అనుమానించాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈవాళ మనం ఏదో చేస్తున్నాం. మనం తీసుకున్న నిర్ణయం భావితరాల వారు మనలను క్షమించేట్లుగా, వారికి ఉపయోగపడేట్లుగా, వారి ప్రయోజనాలను కాపాడేట్లుగా ఉండాలని చెప్పినేను విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

12. 50 **శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :-** అధ్యక్షా, మిగులు జలాల గురించి చాలా ము|| సందర్భాలలో గత ఏడు సంవత్సరాల నుండి చర్చ జరుగుతున్నది. ఒక సందర్భములో మిగులు జలాల చర్చ శాసన సభలో చర్చిస్తే బాగుండదు. యిన్ కెమెరా ప్రాసీడింగ్స్ లాగా, ఆల్ అపాజిషన్ లీడర్లు విత్ కనసరన్స్ అఫీసర్లు డిస్కస్ చేస్తే మిగులు జలాల గురించి, మనము చర్చిస్తున్న చర్చ ఇతర రాష్ట్రాలకు తెలియదు. ఇతర రాష్ట్రాలు తెలుసుకునే విధంగా మన దగ్గర 300, 330 టి.యం.సి. మిగులు జలాలు ఉన్నాయని మనము ఖచ్చితంగా ఆర్యక్ష చేస్తే అది మనకే నష్టం అవుతుందని చాలా సందర్భాలలో మనము అనుకున్నాము అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లి పోతున్నారు. వారు ఉండాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఛాంబరులో వింటూ ఉంటారు, పర్వాలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- ఛాంబరు నుండి రిప్లయి ఇవ్వలేరు గదా. ఛాంబరు నుండి జవాబు ఇచ్చే పద్ధతి పెడితే రావలసిన అవసరం ఉండదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మేటర్ రికార్డు చేస్తుంటారు. వారు ఫాలో అవుతూ ఉంటారు. అంత పరిక్రమలర్గా పోతే ఎట్లా ? వారే స్వయంగా జవాబు ఇస్తారు. మేటర్ అంతా ఇంకో మినిష్టరు నోటు చేసుకుంటున్నారు. వారు ఫాలో అవుతున్నారు పాయింట్స్ అన్ని నోట్ చేసుకుంటున్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర రావు :- అధ్యక్షా, దీనిలో ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ప్రస్తుతం అధికారములో ఉన్న ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డి గారు గాని గతములో ఎన్. టి రామారావు గారు గాని ఉన్నప్పుడు ఏ విధంగా రిపోర్టు తయారు చేయమంటే అవిధంగా తయారు చేసే సమర్థులు మన అధికారంలో ఉన్నారు. దాని వల్ల చాలా చిక్కు సమస్యలు వస్తున్నాయి. ఒకరు 330 టి.యం.సి అంటారు, ఇంకొకరు ఇంకొకటి అంటారు. ఈవిధంగా వారు చేస్తున్నారు. అధికారులు ఏ రిపోర్టు ఇచ్చినప్పటికీ వాస్తవాలు పరిశీలించుకొని రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి వాస్తవ పరిస్థితులలో కృష్ణా జలాలను ఏ విధంగా పంచుతున్నాము. మొదట కర్నాటక, మహారాష్ట్ర అని కాదు. మన రాష్ట్రములో మనకు లభిస్తున్న నీటిని విజ్ఞత. వివక్షత

లేకుండా సక్రమంగా పంచి పెడుతున్నామా అనే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతున్న ముఖ్యమంత్రి గారికి, ప్రభుత్వానికి ఉండాలి. ఈనాడు అధికారులు ఇచ్చినటువంటి రిపోర్టు కాదు. కర్నాటక, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పెట్టినటువంటి ప్రతిపాదనలు కావు. ఇవి అచ్చి ఉన్నప్పటికీ కామన్ సెన్స్ అనేది అతి ప్రధానమైనటువంటి విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకవేళ కామన్ సెన్స్ దృష్టిలో ఉంచుకుంటే ఎప్పుడు కూడ ఎన్నడు లేనటువంటి ఆర్య్మొంటును మన ముఖ్యమంత్రిగారు పెట్టారు. రెండు వేల సంవత్సరం కంటే ముందే పంచతామనేటటువంటి ఆలోచన - చరిత్రాత్మకమైనటువంటి ఆలోచన - ఇప్పుడు వీరికి కలిగింది. అయితే ముఖ్యమంత్రి గారు దురుద్దేశ్యముతో, లేకపోతే ఆంధ్రప్రదేశ్ ను తాకట్టు పెట్టడానికో ఇంకేదో చేశారనే విమర్శకు పావడం లేదు: ఖచ్చితంగా వారికి మంచి ఉద్దేశము ఉంటే వుండవచ్చు. ఎందుకంటే 29 టి.ఎం.సి తెలుగు గంగకు సి.డబ్ల్యు. సి పర్మిషను కావాలనుకున్నా, శ్రీశైలం లెఫ్ట్ కెనాల్ కు పర్మిషన్ కావాలనుకున్నా, ఏదో ఒక చర్య తీసుకోవాలనే ఆదుర్దాతో, ఉత్సాహముతో వారు చేయవచ్చు. దానిని నేను తప్పు పట్టడం లేదు. కాని వారు అవలంబించినటువంటి పద్ధతి, వారు మాకు, ప్రతిపక్ష నాయకులకు పంపినటువంటి ఉత్తరాలు, వారు కర్నాటక ముఖ్యమంత్రితో చేసినటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు, మైసూరులో చేసినటువంటి చర్చలు, మైసూరు పోకముందు వారు పత్రికలకు ఇచ్చినటువంటి విషయము. ఇవన్నీ పరస్పరం సెల్ఫ్ కాంట్రాడిక్టరీగా ఉన్నవి. దానివల్ల అవసరమైనటువంటి చిక్కు వస్తున్నది. ఇప్పుడు కూడా ఒక నోటు సర్క్యులేట్ చేశారు. ఈ చర్చ ముగిసేంతవరకు, వారు రిప్లయి ఇచ్చేంతవరకు ఎన్నో సవరణలు, ఎన్నో సరిదిద్దదాలు చేశారు. ఒకటి ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు - అసలు సర్వేస్ వాటరును మిగులు జలాలను - రెండువేల సంవత్సరము లోపు ఉండుకోవాలని ఎవరు అన్నారు అని అంతేగాకుండా మాకు వచ్చినటువంటి ఉత్తరాన్ని దదివి విన్నీస్తాను. లాస్ట్ పేర I request you to offer very valuable comments before 30-9-1990, on my stand that it is not desirable to share surplus water before 2000 A.D. వారు డిక్షరెబుల్ కాదు అంటున్నారు. వారి ఆర్య్మొంటు కాదంటున్నారు. మరి ఎవరు చేశారు. రెండు వేల సంవత్సరానికి ముందు పంచకోవాలనే ఆర్య్మొంటు ఎవరు చేశారు? ఎన్.టి రామారావు గారు చేశారా? బి.జె.పి చేసిందా? లేకపోతే మిగతా పార్టీలు చేశాయా? మీరు ప్రపోజల్ పెట్టింది మీ ఉత్తరాలలో స్పష్టంగా ఉంది. మీరు పీరేండ్రపాటిల్ గారి థ్యాంక్స్ చెబుతూ చెప్పిన విషయం - మీ లెటరులో స్పష్టంగా వ్రాశారు. నాలుగు సూత్రాలు ఎవైతే రూపొందించాలో ఆ నాలుగు సూత్రాలు స్పష్టంగా చెబుతున్నవి చెప్పకుండానే It can easily be inferred that our hounourable Chief Minister was inclined to distribute the waters. అని స్పష్టంగా చెబుతున్నది. అంతేగాకుండా మీరు ఇచ్చిన లెటరు మిస్టేడింగ్ గా ఉందని చాలా బాధాకరంగా చెబుతున్నాను. మీరు ఒకవేళ పంచతామని పదివార్లు చెప్పినప్పటికీ నాకు పంచే ఉద్దేశము లేదని మీరు చెప్పి మా అభిప్రాయాన్ని అడిగారు. మా అభిప్రాయాన్ని అడిగే ముందు - మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు మీ అభిప్రాయం మంచి కొరకే ఉండవచ్చు. కాని మీ కాంగ్రెస్ పార్టీ అభిప్రాయము మీరు ఇచ్చే జవాబులో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు

రాష్ట్రములోని అన్ని పార్టీల అభిప్రాయాలు అడిగినప్పుడు, అసలు మీ అభిప్రాయం ఎంత భిన్నంగా ఉంది. మైసూరా రెడ్డి గారు ఒక మాట మాట్లాడవచ్చు. రాజగోపాల్ రెడ్డి గారు ఇంకొక మాట మాట్లాడ వచ్చు. మిగతా సభ్యులు మాట్లాడవచ్చు. అవి అన్ని క్రోడీకరించి మీరు ఒక అభిప్రాయానికి రండి. మీ పార్టీ అభిప్రాయానికి రాకముందే మీరు ఒక ప్రపోజలు పెట్టి దానికి నానా సవరణలు, సప్లిమెంటరీలు పెట్టి ఈ విషయాన్ని కాంప్లికేట్ చేసి పది మాసాలుగా ఏ ప్రాజక్టు గురించి ఆలోచించకుండా చేశారని మనవి చేస్తున్నాను. మైసూరులో సమావేశము జరగక ముందే మాకు నోటు ఇచ్చారు. ఆ నోటులో ఎద్వాంటేజెస్ డిస్ ఎద్వాంటేజెస్ గురించి చెప్పారు. ఫ్రాంక్ గా చెప్పినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు ఈనోటు ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియ చేస్తున్నాను.. మన డిస్ ఎద్వాంటేజెస్ గురించి వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మాకు ఇచ్చిన లెటరులోని ఒక అంశాన్ని చదివి వినించాను - వారికి ఆ ఉద్దేశము లేదు అని కాని ఆ నోటులో వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. During these discussions, certain concrete proposals on the sharing or remaining water, over & above 2060 T.M.C. with a view to securing the clearance of Government of India, for as many irrigation projects, as possible. అని స్పష్టంగా చెప్పారు. అదొక కాంట్రాడిక్షరీ. ఇంకొకటి, 'పేరా నెంబరు 2లో With a view to consider in a give & take policy, we may perhaps agree to apportion a reasonable quantity of water, over & above 2060 TMC among the riparian State concerned. This may form basis for any fruitful discussion. దానితో మీరు నీళ్ళను పంచడానికి సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించినట్లు, మీరు ఆ నోటును సర్క్యులేట్ చేశారు. అధికారులు మనకు ఇచ్చిన నోట్సులో - అందులో పేజీ 4 లో చెప్పారు. ఎద్వాంటేజెస్ అండ్ డిస్ ఎద్వాంటేజెస్ గురించి చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఎడిషనల్ పాయింట్స్ ఎమైనా ఉంటే చెప్పండి.

సిహెచ్. విద్యాసాగర రావు :- అన్నీ చదవడం లేదు. పాయింట్ చెబుతాను ఇందులో మన అధికారుల ఆలోచన.

With this in view, an adequate quantity of 100 tmc, at the maximum, may have to be apportioned in such a way that A.P. gets not less than 50% of extra water without any reference to Scheme B. స్కీమ్ బి. ప్రపోజలు పెట్టారు. స్కీము బి. ప్రపోజలులో వారు అన్నదేమంటే నెంబరు 1, 2130 టి.యం.సి అంటే 17 టి.యం.సి. అదనంగా వుందనుకుంటే మన రాష్ట్రానికి 15 పర్సంటు 'పేర్ 5.5 వస్తుంది. అదేవిధంగా 80 టి.యం.సి. అదనంగా ఉందనుకుంటే 20 పర్సంటు వస్తుంది. ఈ బి. స్కీమ్. యాక్ ఇటీవ్ గా మనము ఒప్పుకున్నా 30.5 టి.యం.సి మనకు వస్తుంది. అది సరిపాదని అధికార్లు చెబుతున్నారు. Minimum water we should try to get 50 per cent. అని 100 లో 50 పర్సంటు 50 టి.యం.సి. వుండాలి. 50 టి.యం.సి ఎక్కడి నుండి ఇస్తారు. మీరు వ్యతిరేకంగా వ్రాసి, ఇది సాధ్యం కాదని వ్రాసి, ఇవన్నీ ప్రపోజల్లు ఎందుకు పెట్టారు?

It is a very important thing. వారు బి. స్క్రీములో చూపెట్టి ఏదైనప్పటికీ ప్రయత్నం చేసి పర్చంటు తీసుకోవాలని ఆధికార్లు వ్రాస్తారు. దానితో పాటు డిస్ ఎక్వాంటేజెస్లో వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారు చర్చల్లో పాల్గొన్నప్పుడు నాలుగు అంశాల గురించి చర్చ చేసినప్పటికీ..

డాక్టర్ యం చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఒక క్లారిఫికేషను గౌరవనీయ నాయకులకు తెలియచేయడానికి ఈపార్టీ ఏమి డిమెండ్ చేసిందనే కృత్యం కాదు ఇది. మేము ఆ స్థానం తీసుకున్నది. గవర్నమెంటు కొత్తగా రెండు వేల సంవత్సరము వరకు ఏమి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడానికి అంగీకరించకూడదు అనేది చేస్తూ..

(ఇంటరప్షన్స్)

మాట్లాడనిస్తే మాట్లాడుతాను. హైడ్రోలాజికల్ క్లెయిండ్స్ కొరకు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాలో వ్యవహారం చేసేది ఉంది. ఈ రెండింటితో ముడిపడి ఉన్నప్పుడు, మేము ఈ చర్చలలో పాల్గొన్నప్పుడు పార్టీ డెసిషను క్లియర్ గా Not before 2000 A.D. the question of distribution of water does not arise. ఆల్టర్నేటివ్ సజెషన్స్ వారు ఇచ్చినప్పుడు. ఈ సజెషన్స్ ఆలోచించి, మిమ్ములనందరిని అడిగి, ఎక్స్ ప్రెస్సును అడిగి, ఎవరైనా కన్వీనింగ్ గా చెబితే మార్పు కుంటాము లేకపోతే అదే స్థానం తీసుకుంటాము.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగర రావు :- అధ్యక్షా, చాలా వరకు సింపుల్ పై అవుతున్నది. డిస్కషన్. వారే కాంప్లికేట్ చేశారు. వారే మళ్ళీ సింపుల్ పై చేశారు. వారు సమర్థతతో చేశారు. వ్రాశారు. ఈభాష సెంటెన్స్ చస్తున్నాము అర్థం చేసుకోలేక. రేపు ముఖ్యమంత్రిగారు తిరుపతి పోవలసి ఉంది. దానికొరకు సమిష్టి చేస్తున్నారేమో అర్థం కావడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు చర్చలలో పాల్గొన్నప్పుడు అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టు గురించి గాని మహారాష్ట్రలో ఉన్నటువంటి కోహినా హైడల్ స్కీం గురించి గాని, మిగతా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ గురించి గాని, ఇవన్నీ మాట్లాడకుండా ఉండడం బాధాకరంగా ఉంది. అభ్యంతరం తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా మీరు మైసూరులో ఏదైతే చర్చ చేశారో 29 టి.యంసి తెలుగు గంగ అని ఏదైతే మెన్షన్ చేశారో - నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణాలో ఇరిగేషను కావలసి ఉంది. శ్రీశైలం లెఫ్ట్ కెనాల్ ఏదైతే ఉందో - 1978లో వారు ఉన్నప్పుడు దానిని ప్రారంభం చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. దాని గురించి మాట్లాడలేదు. నేను ఈనాడు ముఖ్యమంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. మీరు మైసూరు రాష్ట్రములో చర్చ చేసినప్పుడు - ఆనాడు తెలంగాణ ప్రజా సమితి అధ్యక్షములో ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉద్యమములో 300 లకు పైగా యువకులు రక్త తర్పణం చేసిన అంశం ఇమిడి ఉంది. అదిమీకు తెలుసు. తెలంగాణ కానీయండి నాగార్జునసాగరు షేరింగ్ ఆఫ్ వాటర్స్ గాన అదొక అంశం ఉంది. కొన్ని వందల మంది ఆనాడు త్యాగము చేశారు. వారు రక్తతర్పణం చేశారు, వారి గురించి మాట్లాడలేదు మైసూరులో కేవలం 29 టి.యంసి తెలుగు గంగ గురించి మాట్లాడారు. I am for integration ఇప్పుడే కాదు, అప్పుడు కూడ ఇంటిగ్రేషన్ ఇస్తున్నే. ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమము సమయములో కూడ అని స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను. మా పార్టీ పరంగా అప్పుడు నేను లా కాలేజీ ప్రెసిడెంటుగా ఉన్నాను.

Even as a student leader I was for integration అప్పుడు కూడా ఇంటిగ్రేషన్‌నుగానే ఉన్నాను. మూడు ప్రాంతాలు కలిసి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సమైక్యంగా ఉండాలి. అది సస్య శ్యామలంగా ఉండాలనే దానితో ఏకీభవిస్తున్నాను. కాని మీరు చర్చ చేసేప్పుడు, మైసూరు రాష్ట్రాన్ని గురించి అక్కడికి పోయి ఏ దోవారికి అణుగుణంగా మాట్లాడారనడం లేదు. మన రాష్ట్ర ఇంటరెస్టును దెబ్బ తీయడానికి చర్చ చేశారనడం లేదు. కాని వారు మాట్లాడుతున్నారు. కాని మీరు.. ఈ రాష్ట్రములోని శ్రీశైలం లెఫ్ట్ కెనాల్ గురించి మరచిపోయినారు. ఎందుకు? అసలు కర్నాటక, మహారాష్ట్ర వారు కాదు ఇచ్చేది. మన నీళ్ళు మనము ఏ విధంగా ఇక్కడ పంచుతున్నాము? దాని యొక్క అవగాహన ఏమిటి? అవి అన్ని ఆలోచించకుండా మీరు ఆ చర్చ చేయడంలో ఎలాంటి ఫలితం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

1.00 ము|| అంతగాకుండా ఒకసారి క్యాబినెట్ నిర్ణయంలో శ్రీశైలంకు 30 టి.ఎమ్.సి ఇచ్చి దాని ద్వారా అది చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామనే వార్తలు వచ్చాయి. దాని తరువాత యాదగిరిగుట్ట నుంచి ఒక స్టేట్ మెంటు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చారు. శ్రీశైలంకు లెఫ్ట్ కెనాల్ చేబడతామని అన్నారు. కాని వారు ఏ విధంగా చేపడతారో వ్రాయలేదు. ఇందులో క్లియర్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. బాతు, బంగారు గుడ్డు పెట్టే కథ మనకందరికీ తెలుసు. బచావత్ ఎవర్నూ ఒక బాతు అయితే సర్వీస్ వాటరు ఒక బంగారు గుడ్డులాగ గత ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారు భావించారు. వారు ఉత్సాహంతో చాలా ప్రకటనలు చేసారు. వాటప్సంటితో నేను ఏకీభవించడం లేదు. కాని వారికి ఖచ్చితంగా ఈ సర్వీస్ వాటరుతో కొన్ని ప్రాజెక్టులు చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. వనరులు ఎంతవరకు ఉన్నాయి, ఏ విధంగా దానిని డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తాము అనే ఆలోచన సరిగా లేకపోవచ్చు కానివారిలో ఖచ్చితంగా చేద్దామనే ఆలోచన ఉంది. ఈ సర్వీస్ వాటరు ద్వారా తెలుగు గంగ, శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంకు కెనాల్ సప్లైమెంటేషన్ టు కె.సి. కెనాల్, భీమా లీఫ్ట్ స్కీము, గారేలు - నగరి - సుజల శ్రవణి, ఇంకా ఆ విధంగా ఏమైనా ఉంటే వాటిని కూడా చేయాలనే ఉత్సాహం ఆయనకు ఉంది. ఇంకా సుజలాం సుఫలాం మలయజ సేతలాం అని కూడా పెట్టినా పెట్టేటటువంటి ఉత్సాహం ఆయనకు ఉంది. దానిలో తప్పు లేదు. అయితే ఒక అంశం స్పష్టంగా ఉండేది. గత ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారు రాయలసీమ సోదరులతో సమావేశం పెట్టినప్పుడు శ్రీ రాజగోపాల రెడ్డిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. అంతకు ముందు శ్రీ రాజగోపాల రెడ్డిగారు తెలుగు దేశం పార్టీ నుంచి వెళ్ళి పోయారు, వారు ఇండిపెండెంటు గా కూర్చున్నారు అప్పుడు, వారు చాలా ఖచ్చితంగా తమ అభిప్రాయాలు చెప్పేటటువంటి వ్యక్తి. ఆ సమావేశంలో వారు స్పష్టంగా చెప్పారు అయ్యా, మాకు - రాయలసీమకు న్యాయం చేయదలచుకుంటే శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారే న్యాయం చేస్తారు. శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారు తప్పు ఇంకెవరూ న్యాయం చేయరు అని వారు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అటువంటి సమ్యక్ వారికి ఉండేది ఎందుకంటే శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు గారు మూడు ప్రాంతాల నుంచి నిలబడి ఎన్నిక అయినారనో లేకపోతే వారు చేసినటువంటి కార్యక్రమాల వల్లనో, ముఖ్యమంత్రి గారు ఇవన్నీ ఉపసంహరించుకోవాలని, ఇతర రాష్ట్రాలలో చర్చల గురించి ఆలోచించవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. మనకు బాతు పెట్టే బంగారు గుడ్డును ఉపయోగించుకొని ప్రోజెక్టును క్లియరెస్టు తీసుకుందామని కాని ఆ బాతును కోసి మొత్తం గుడ్డు తీసుకుందామనే

దురలోచన పెట్రోలియం వర్క్స్‌ను మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకే మన బండారం అంతా బైట పడింది. ఎంత సర్ప్లస్ వాటారు ఉంది. ఏవిధంగా చేస్తాము అనే ఆలోచన ఉంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- శ్రీ విద్యాసాగర్ రావుగారు మీకు తెలియని రూల్స్ ఏమీ కావు. ఏ డిస్కం యునైటెడ్ - ఎడ్జర్ మెంటు మోషన్ మీద అయినారెండు గంటలకు మించి డిస్కంను చేయడానికి లేదు. ఈ రకంగా అయితే ఎన్ని గంటలకు అవుతుంది.

శ్రీ సిపిఎం విద్యాసాగర్ రావు :- అధ్యక్షా, మీ పరిష్కారంతో ఎన్ని గంటలు అయినా చేసుకోవచ్చు. మీ పవర్ను మీకు తెలియకపోవచ్చు మేము మీకు తెలియచేస్తాము. ఈ సర్ప్లస్ వాటారు గురించి చర్చ మానుకొని ఉన్న కృష్ణా వాటారును ఈ రాష్ట్రంలో ఏ విధంగా పంచాలి. తెలుగు గంగకు 29 టిఎమ్సి ఎలొకేట్ చేసి సెంట్రల్ వాటారు కమిషన్ నుంచి ఏవిధంగా క్లియరెన్స్ తీసుకోవాలి. లెఫ్ట్ బ్యాంకు కెనాల్ కు 30 టిఎమ్సి నికర జలాలను ఎలొకేట్ చేసి ఏవిధంగా సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ నుంచి క్లియరెన్స్ తీసుకోవాలనే అంశాల గురించి అలోచించాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. అయితే మా పార్టీ తరపున ఈ విధంగా చేయాలని చెప్పే పరిస్థితిలో కూడా నేను లేను. నేను సలహా ఇస్తున్నాను. అది కష్టంతో కూడిన కార్యక్రమం మీరు ఇతర రాష్ట్రాల గురించి కొంతవరకు ఆలోచన మానుకొని వెంటనే మన రాష్ట్రం వైపు తిరిగి మనకున్నటువంటి కృష్ణా జలాలు ఇప్పుడు ఏ విధంగా మనం ఉపయోగించుకొంటున్నాము. ఎలాగ ఉపయోగించుకోవాలి. ఏవిధంగా ఈ ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్స్ తీసుకొని రావాలనే అంశం గురించి అలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు కృష్ణా జలాలు ఎలాగ ఉపయోగించుకొంటున్నాము. బహువేల ఎవార్డులో వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. కృష్ణా జలాలు ఎలాగ ఉపయోగించుకోవాలనే అంశం గురించి చెప్పారు. కృష్ణా వాటర్ ట్రిబ్యూనల్ రిపోర్టులో వాల్యూం నంబరు 2లో క్లియర్ గా చెప్పారు. Diversion of water of the inter-State River Krishna outside the river basin is legal. In equitable allocation, future uses requiring diversion of water outside the basin are relevant, but, more weight may be given to uses requiring diversion of water inside the basin. All existing uses on diversion of water outside the basin should receive the same protection that may be given to existing uses based on diversion of water inside the basin. తెలంగాణ ప్రాంతంలో కృష్ణానది ఎక్కువగా ప్రవహిస్తున్నది. దాని తరువాత రాయల సీమ, తరువాత ఆంధ్ర ప్రాంతం. మీరు ఒక రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ఆలోచించండి. ఒక తల్లికి ముగ్గురు బిడ్డలు ఉంటే ఆ బిడ్డలలో ఒక బిడ్డ అవిటివాడు అయితే ఆ అవిటి వాడి మీద ఎక్కువ ఎడెన్స్ చూపిస్తుంది. అన్ని సదుపాయాలు కల్పించి ప్రజలలో నగుబాటు కాకుండా ఉండడానికి తల్లి ఎక్కువ ఎడెన్స్ చూపిస్తుంది. అందుచేత మీరు ముఖ్యమంత్రిగా ఒకసారి ఆలోచించండి. కృష్ణా జలాలు రాష్ట్రంలో ఏవిధంగా ఉపయోగ పడుతున్నాయో, ఏవిధంగా తెలంగాణకు మీరు అన్యాయం చేస్తున్నారో ఆలోచించండి. అందుకే నేను చెబుతున్నాను. తెలంగాణలో 300 మంది రక్త తర్పణం గురించి చెప్పాను. ఆ పరిస్థితి ఉండేది. అది ఆలోచించి తెలంగాణకు నీరు ఇవ్వండి. అదేవిధంగా రాయలసీమకు మిగిలిన ప్రాంతాలకు నీరు

ఇవ్వండి. ఈ రాష్ట్రాన్ని సమగ్రంగా నాలుగు కాలాల పాటు మీరు ఉంచడని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. కృష్ణా జలాల గురించి మీకు ఒకడేటా ఇస్తాను. Catchment area of Krishna Basin lying in the region. మీకు మనవి చేస్తాను. రాయలసీమలో 5.414 స్క్వేర్ మైల్లు క్యాచ్మెంటు ఏరియా ఉంది. అంటే 18.39% ఉంది. కోస్తాల్ అంధ్రలో 3.860 స్క్వేర్ మైల్లు క్యాచ్మెంటు ఏరియా ఉంది. అంటే 13.11% ఉంది తెలంగాణాలో 20.167 స్క్వేర్ మైల్లు క్యాచ్మెంటు ఏరియా ఉంది. అంటే 68.50% ఉంది. కాని యాజ్ పెర్ ది కృష్ణా వాటర్ డిస్పూజ్ ట్రిబ్యునల్ ఎవార్డు ఎలోకేషన్స్ పర్సంటేజి చూస్తే రాయలసీమలో 16.71 కోస్తాల్ అంధ్రలో 48.56 తెలంగాణాలో 34.73 ఉంది. ఈ మూడు ప్రాంతాలలో యుటిలైజేషన్ ఆఫ్ ది వాటర్ అవుట్ సైడ్ ది కృష్ణా బేసిన్ ఏమి ఉందో మనవి చేస్తాను.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ ప్రతిపాదన విషయానికి చాలా దూరంగా మొత్తం కృష్ణా జలాల విషయం మాట్లాడడం ఇప్పుడు సమంజసం కాదేమో. రెండవది ఇప్పుడు లెఫ్ట్ బ్యాంకు ఎట్లాగ చేసారని అన్నారు. మేము చేసింది. ఏమీ లేదు. క్లియర్. ఇది వరకు పాత గర్నమెంటు డిస్కస్ చేస్తూ టన్నెలా లేక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ అనే పద్ధతిని ఆ నిర్ణయం మాత్రం మేము తీసుకున్నాము. వారు ఏ ప్రజంక్షను మీద తీసుకున్నారో ఆ ప్రజంక్షను మీద తీసుకున్నారో ఆ ప్రజంక్షను మేము తీసుకున్నాము. ఇప్పుడు వారు చేసే పాయింట్లు అన్నీ మంచివి కావు. సంబంధం లేదని కాదు కాని ఈ సమస్యకు సంబంధం లేదు. అటుంటివి ఏమైనా కావాలని అంటే తరువాత వివరాలు మాట్లాడు కోవచ్చు.

1.10 శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర రావు :- ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకనాటి తెలంగాణా పోరాట ము|| రథసారధులు లేదండి అని చెబుతూ ఉంటే నాకు చాలా విచారకరంగా ఉంది.

I never spoke about any one region in the Assembly. when we discussed about Krishna Waters.

డా. యం. చెన్నారెడ్డి :- సంబంధం లేదని అనడం లేదు. ఈ ప్రశ్నలో సంబంధం ఉండదని అన్నాను. తెలుగు గంగ పాత ప్రభుత్వము చేసినది - చర్చలు చేసినది సెంట్రల్ వాటరు కమీషను అనుమతి ఇచ్చేది ఉంది.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు :- ఇది కృష్ణా జలాల చర్చ. కృష్ణా జలాలను ఏవిధంగా పేర్ చేయాలనే విషయంలోను తెలుగు గంగతో పాటుగా నల్లగొండను ఎంతో అవమాన పరిచారు. నల్లగొండ రైతాంగాన్ని ఏ విధంగా ఎక్స్ప్లాయిట్ చేస్తున్నారనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకుని రాబోతున్నాను. This is a very serious thing and within ten minutes I will conclude myself. I am requesting the Hon'ble Chief Minister to take my points. ముఖ్యమంత్రిగారి మీద విమర్శ చేయడం కాదండి.

Dr M. Channa Reddy :- Not for this Telugu Ganga.

చిఫ్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- కర్నాటక, మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రులతో మన ముఖ్యమంత్రి గారు సమావేశమై చర్చలు జరిగినప్పుడు కొన్ని అనుమానాలు వచ్చినవి. దాని గురించి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- కృష్ణా మిగులు జలాల గురించి తెలుగు గంగ గురించి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అన్ని జలాల గురించి చర్చించుకుంటూ పోవాలంటే నెలలు పడుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- నేను 10 నిమిషాలలా పూర్తి చేస్తాను.

Mr. Deputy Speaker :- You have already taken more than half-an-hour

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- 10 నిమిషాలలో కంక్లూడ్ చేస్తాను.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి :- ఇది తెలుగు గంగ మీదనా? కృష్ణా వాటర్సు మీదనా చర్చ జరుగుతున్నది.

Mr. Deputy Speaker :- Discussion on Krishna Waters relating to Telugu Ganga.

Sri M. Raghuma Reddy :- I am Sorry. It is not Telugu Ganga It is surpluse waters on Krishna. చీప్ మినిష్టరు గారు సర్ప్లస్ వాటర్స్ చెప్పారో మరే ఉద్దేశ్యంతో చెప్పారో. ఇది తెలుగు గంగకు సంబంధించి కాదు. ఎంటైర్ అధిక జలాల గురించి. కృష్ణా జలాల గురించి ఈ చర్చ... కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేటుమెంటు సవరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Sri J.C. Divaker Reddy :- It is inter-State dispute ఇప్పుడు జరుగుతున్న చర్చ కృష్ణా జలాల గురించి కర్నాటక, మహారాష్ట్ర, మన రాష్ట్రము పంచుకున్న జలాల విషయం గురించి తీసుకున్నాము. ఏ ప్రాంతానికి ఎంత నీరు ఎలోకేషను చేసుకున్నామో - దాని గురించి తమరు శలవియ్యండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర రావు :- ఏ ప్రాంతానికి ఎన్ని నీళ్లు ఇస్తున్నారో అనే విషయంలోనే నేను తెలియచేయబోతున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :- ఇంటర్ స్టేట్ రిలేషన్సు గురించి...

Sri. Ch. Vidyasagar Rao :- Why not the Srisaïlam Left Bank Canal ? It is pinching me.

Dr.M. Chenna Reddy :- If you want, I will once again clarify that the present talks are limited and only limited to Telugu Ganga and allocation of 29 TMC of Krishna Waters before and after 2,000 A.D. Nothing more than that. No question is jeopardised. NO decision is imposed by this Government. Srisaïlam Left Bank Canal had to be decided

between two points whether it should be through tunnel or through lift irrigation. The Cabinet thought that it would be more advantageous to do it through tunnel. Even that is not concerned with this discussion. As the leader of the BJP has raised this point I have clarified. I would appeal to you to decide the matter. This is entirely different and clear, whether what stand we have to take. I have made abundantly clear. Therefore, that question does not arise. We have to continue the talks until we get the hydraulic clearance.

Sri. M. Raghuma Reddy :- You have decide in the Business Advisory Committee.

Mr. Deputy Speaker :- Mr. Raghuma Reddy, I have not permitted you. This is discussion on Krishna Waters in relation to Telugu Ganga. We have to confine to that only. Otherwise, we cannot complete the business within another month also.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- గతములో మనం బి.ఎ.సి లో మాట్లాడకున్నప్పుడు కృష్ణను, అవర్ ఒక గంట అని పెట్టుకున్నాము. నష్టిమెంటరీలు గురించి తమరు కృష్ణను అవర్ ఒక గంట దాటి ప్రాసీదు అవ్వడం జరిగింది. అయితే ఈ చర్చ గురించి 15 నిమిషాలలో ఒక్కొక్కరు పూర్తి చేయాలని నిర్ణయము తీసుకున్నాము. తరువాత లీడరు ఆఫ్ ది అపొజషను, ముఖ్యమంత్రిగారికి టైము లిమిట్ పెట్ట లేదు. అది మన ఉద్దేశ్యం.....

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి :- వారు ఏదో చెబుతున్నారు. నల్లకృషి డివిజన్ కు కాకూడదు.

డాక్టర్ యస్ వేణుగోపాలాచారి :- మీరు బి.ఎసిలో మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇస్తామన్నారు.

ఎస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- చారి గారూ ఎందుకు అంత గట్టిగా అరుస్తారు. నిన్న మీ లీడరు గంటపావు తీసుకున్నారు. మీ లీడరు ఆఫ్ ది అపొజషను వైండ్ అప్ చేయవలసి ఉంది.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు :- ఒక పాయింటు క్లీయరు చేస్తాను.

(ఇంతలో శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి , అర్. రాజ్ గోపాలరెడ్డి శ్రీ కె. జానారెడ్డి లేచారు)

Mr. Deputy Speaker :- Please resume your seats. (Pointing to Sri M. Raghuma Reddy) you must allow this House to go on. do not try to behave in an unruly manner. Please co-operate to proceed further. The Hon'ble Chief Minister has time and again clarified the scope of the discussion.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :- ఒక నిమిషం.... ఒక పాయింటు చెబితే..

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఒక నిమిషం అంటారు. అర నిమిషం పావు నిమిషం అంటారు. జానారెడ్డి గారు మీరు ఎప్పుడూ అడగరు..

శ్రీ కె. జానారెడ్డి (చెలకుర్తి) :- నాపాయింటు ఏమిటంటే ఇటు ప్రతిపక్షాలకు గాని, అటు ముఖ్యమంత్రిగారికి కాని - తెలుగు గంగ గురించి 29 టి.యంసి వాటరు గురించి సెంట్రలు వాటరు కమీషను క్లియరెన్సు గురించి కృష్ణా జలాల గురించి మూడు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు సమావేశం జరిపారు. అది పాయింటు. కృష్ణా జలాల విషయమై తెలుగు గంగ గురించి క్లియరెన్సు అడుగుతున్నారు. అదే విధంగా శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ 30 టి.యంసి వాటరు కావాలి. టన్నేల్ అని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. అట్లాగే ప్రభుత్వం శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ గురించి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగుగంగ - కృష్ణాజలాల పంపిణీ విషయంపై చర్చలు బాగమై ఉంది రాయలసీమకు చేసినట్లుగానే తెలంగాణాకు కూడా ఈ ప్రభుత్వము చేయవలసిన అవసరము ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము రెండింటి విషయాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని చేసినట్లుయితే ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి సక్రమంగా ఉంటుందని దీని విషయంలా ప్రభుత్వం దృష్టిని కేంద్రీకరించాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

1.20
మ॥

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- రఘుమారెడ్డి గారు, జానారెడ్డి గారు. కూర్చోండి ముఖ్యమంత్రి గారు వారి అభిప్రాయాన్ని చెప్పారు. కాని మీరు..

Dr. M. Channa Reddy :- It appears to me that the Hon'ble Member from Nalgonda District has not understood me. I would only like to clarify that let us first dabble with this problem of Telugu gangatha rest of the problems what we thought. Because the Leader of the B.J.P. has raised this question, I said it is again irrelevant. I clarified that the previous regime has discussed this problem several times and we still presume that the ground must have been prepared. If it is not prepared, then we will see and we will think of the alternatives also but do not link up this.

Mr. Deputy Speaker :- I request Mr. Vidya Sagar Rao to proceed. Please proceed Vidyasagar Rao Garu.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు :- ముఖ్యమంత్రి గారు నన్ను ఇర్రెలెవెంట్ గా మాట్లాడానని అన్నారు. అయినా నేను బాధ పడలేదు. వారు చాలా పెద్దవారు. మాకిచ్చిన నాటు ప్రకారం మాకు జవాబు ఇవ్వాలి. మా పార్టీ పరంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సలహా ఇస్తున్నాము. ఆ సలహా ఏమిటంటే సర్వెస్ వాటర్ మీద డిపెండ్ కాకుండా, నికర జలాలు కావాలని మొదలు. తెలుగు గంగను సర్వెస్ వాటరుతో తీసుకొని పోవుద్దు. నికర జలాలకు సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ నుండి క్లియరెన్స్ తీసుకున్న తరువాత. వెంటనే మనము ప్రాజెక్టును ముందుకు తీసుకొని పోవచ్చుననే మాట. సర్వెస్ వాటర్ కాకుండా, నికర జలాలు ఏవిధంగా ఇస్తామని అన్నారు ?

... మా పార్టీ అభిప్రాయం ఏమిటంటే, 29 టి.ఎం.సి. సర్ప్లస్ వాటర్ కాకుండా, మీరు నికర జలాలు ఇవ్వండి. అదేవిధంగా శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ దాని నికర జలాలతో 1,30 టి.ఎం.సి మీరు ఇవ్వండి. శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ తెలుగు గంగ ఒకసారే మీరు అనుకొన్నారు. రెండూ ఒకసారే పారలెల్ గా పోవాలని అనుకొన్నారు. ఈ రాష్ట్రములో మధ్యన దాని లింక్ తెగిపోయింది. ఒక తెలుగు వుండనేది ప్రధానంగా వస్తూ వచ్చింది. దానికి ఇంపార్టెంట్ పెరిగిపోయిందనే అంశాన్ని మీముందు తెస్తున్నాను. అయితే ముఖ్యమంత్రి గారు ఏదయితే ఇర్రెలవెంట్ అని అన్నారో అది సరియైనది కాదు. ఈ నోటీసు చదివి వినిపిస్తున్నాను. ఈ డిప్యూటీ వల్ల కొన్ని ఎడ్వాంటేజెస్ వున్నాయని ఆ ఎడ్వాంటేజెస్ వారు ఏమి చెప్పారంటే Immediate clearance of projects like Telugu Ganga, or Srisaillam Left Bank Canal, Bhima, Hundri etc. అవన్నీ క్లియరెన్స్ అవుతాయని అన్నారు. మాకు నోటు ఇచ్చారు. దీనికి జవాబు చెప్పలేదు. ఏవిధంగా క్లియర్ అవుతాయో చెప్పాలి. You say that talking about Srisaillam Left Bank is irrelevant ? Is it logic?

Mr. Deputy Speaker:- To the extent it is discussed with the other Chief Ministers ; that aspect only we are discussing. They are incidentally connected matters. Let us understand it in a good spirit.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :- By Modernisation of Canals Krishna Barrage, Nagarjunasagar, you can get the clearance.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- గౌరవ విద్యాసాగర్ గారు వారు చెప్పే మాట కొంత ఆపార్థములో చెబుతున్నారు. అసలు ఆ విషయాలన్నీ ఉన్నాయి మేము చర్చించేటప్పుడు ఇప్పుడు మేము వెళ్ళింది. వారితో మాట్లాడింది. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు వుంటే ఇంటరెస్ట్ ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని కేవలం తెలుగు గంగను పెట్టుకొన్నాము గాని ఇదేమీ లేదు. హాండ్ వర్ చేశామని లేక ఏదో సాధించామని గాని ఈ ప్రభుత్వము ఇప్పుడేమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ సి హెచ్ విద్యాసాగరరావు :- మనకు నికర జలాలు కావాలి. అందుకు సలహా ఒకటి ఇస్తున్నాను. శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ ఒకటి ఉంది. దానిపైన 1981 లోనే ఆల్ పార్టీస్ ఒక రిజొల్యూషన్ పాస్ చేశారు. లిఫ్ట్ గాని, టన్నెల్ గాని అది కొంతవరకు నడుస్తున్నది. తరువాత డామ్ కనస్ట్రక్షన్ కు మీరు దీన్ని 1975లో నూ తీసుకొన్నారు. ఇంతవరకు శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ కు 480 కోట్లు దానికి ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంది. కేవలం 41 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. ఈ మధ్యన 10 కోట్లు కూడా మీరు డ్రైవర్ట్ చేశారు. ఎందుకనగా ఎస్యూర్డ్ వాటర్ లేదు కాబట్టి డ్రైవర్ట్ అనే ఆలోచన వస్తున్నది. అంతేకాకుండా, తెలుగు గంగకు 280 కోట్లు ఇప్పటి వరకు 1990 వరకు ఖర్చు చేశారు. అదే శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ కు 480 కోట్లకు గాను 40 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ ముందు ఈ రెండు పెట్టండి. మీరు సర్ప్లస్ వాటర్ సంగతి వదలి పెట్టండి. రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్ క్లియరెన్సు తీసుకొందాము. అది పూర్తి అవుతుంది. ఆ క్లియరెన్స్ తీసుకొనేటప్పుడు సెంట్రల్ వాటర్

కమిషన్ ఒక ఆజైక్స్ రియిజ్ చేశారు. ఎస్యూర్డ్ వాటర్ థియరీ మేము ఒప్పుకోమని. ఎస్యూర్డ్ వాటర్ మీరు ఏవిధంగా ఇస్తారని అప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగారు. అప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏమి చెప్పింది అంటే. 11 టి.ఎం.సి. రీజనరైజ్డ్ వాటర్ ఉంది. పోలవరం గోదావరి డైవర్షన్ లో వచ్చే 48 టి.ఎం.సిలలో 8 టి.ఎం.సిలు మీకు ఇస్తాము అంటే ఒప్పుకున్నారు వారు. క్లియరెన్స్ చేశారు. ఇప్పటికీ కూడా మనకు అవకాశం ఉంది. వాళ్లను ఒప్పించడానికి మాడరనైజేషన్ ద్వారా కృష్ణా బ్యారేజి లేక నాగార్జున సాగర్ కెనాల్స్ లో. 100 టి.ఎం.సి వాటర్ అదా చేద్దాము. అప్పుడు క్లియరెన్స్ వస్తుంది. అదయినా ఒక ఆర్గ్యుమెంట్ గా పెట్టండి. అది లేకపోతే సర్ప్లస్ వాటర్ కర్పాటక, మహారాష్ట్ర ఏవిధంగా అయితే వాటర్ ఎంత ఉందో చెప్పకుండా - బదావత్ ఎవార్డులో

In Bachawat Award, We must be very careful. We are at liberty to utilise the water upto 2000 A.D. 2000 సంవత్సరం వరకు వాడుకోవచ్చునని కానీ ఎంత వాటర్ ఉందో స్పష్టంగా అసెస్ చేయకూడదని బదావత్ ఎవార్డులో క్లియర్ గా ఉంది. కర్పాటక, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చెప్పకుండా ఏవిధంగానైతే ప్రాజెక్టులు చేపట్టుతున్నారో మీరు ఆవిధంగానే చేపట్టండి.

Dr.M. Channa Reddy :- Let me again repeat to you that this is going beyond our Note, because in our Note anywhere we have not said. I am not saying that Vidyasagar Rao is irrelevant. These points are not to be mixed up. Let us see as to how to get the Hydraulic clearance from the Government of India. అంతే తప్ప ఇక్కడున్న దానిలో ఆపెక్స్ బాడీ ఇచ్చిన రిపోర్టుతో సంబంధము లేదు.. ఆపెక్స్ బాడీ, రిపోర్టు ఒకటి ఇచ్చింది. నా నోటులో కూడా ఉంది. The Appex Body felt that we can agree to share 100 TMC of the remaining waters if our schemes can get clearance of Central Water Commission and if we get 50 TMC out of this 100 TMC while the remaining 50 TMC can be shared between Karnataka and Maharashtra. Government have considered the report of the Apex Body in all its aspects and decided against sharing of surplus waters before 2000 A.D. The Government also decided to continue its efforts to get the clearance of Telugu Ganga Project. This decision was taken at the highest level. Viz., by the Council of Ministers in its meeting held on 17th August, 1990

1.30 కాబట్టి ఎపెక్సుబాడీస్ ఏమి చెప్పారు. చివరికి వంద చెప్పారు. అదే మనం ఆపాదించకూడదు. మేము అడిగినాము. ప్రతి ఎక్స్ పర్టును అడిగాము. పాలిటికల్ పార్టీస్ ప్లారు లీడర్లుని ఎట్లా అడిగినామో అట్లాగే మేము ఎక్స్ పర్టుని కూడా అడిగినాము. వాళ్ళందరి అభిప్రాయాలను బట్టి మేము ఒక నిర్ణయానికి వస్తాము. వాళ్ళ దానిమీదనే మేము ఏమీ కమిట్ కాలేదు. వచ్చిన తరువాత ఫైనల్ గా మేము తీసుకుంటాము. అప్పుడు మాత్రం ఉంటుంది. మా నిర్ణయం ఇప్పుడు మాత్రం నధింగు బట్ 2000 ఏడి

వరకే అవకాశం ఉండింది. ఏమీ లేదు అనేది ఒకటి ఉంది. దానిమీద మనం చర్చించుకుంటే చాలింది.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు :- అధ్యక్షా, 2000 ఎ.డి. వరకు నర్సల్ గురించి చర్చ లేదు అన్నారు చర్చ ఇంక లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఎప్రహెన్షన్ ఉంది కాబట్టి.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగర రావు :- ఆ ఎప్రహెన్షన్ అప్రాజిషన్ పార్టీస్ గాని ఇతరులు గాని క్రియేట్ చేసినదా? మేము దిటేల్స్ లోనికి పోవడం లేదు. పూర్వంలో అధ్యక్షా, ఈ నర్సల్స్ వాటర్ థియరీకి మా యొక్క స్టాండు, మా పార్టీ యొక్క స్టాండు మేము స్పష్టం చేస్తున్నాము. మీరు వెంటనే ఈ థియరీస్ కి ఈ నర్సల్స్ వాటర్ థియరీ కానివ్వండి లేక ఈ మైసూరు ఎవార్డు కానివ్వండి. అట్లాంటి విషయాలకు పోకుండా మీరు ఒక కమిటీమెంటు కండి. మోడరైజేషన్ క్రాఫ్టు పాటర్న్ చేంజి చేసి 100 టి.ఎం.సిలు మేము ఆదా చేస్తాము. అని ప్లస్ 45 పోలవరం డ్రైవర్స్ ఈ 145 టి.ఎం.సిలు వెంటనే రేపు మీరు అధికారులతో డిస్కస్ చేసి అటు తెలుగు గంగకి ఇటు శ్రీశైలము లెప్టు కెనాలుకి ప్రపోజల్ పంపమనండి.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- నేను ఏదీ చేసేది ఏమీ లేదు.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగర రావు :- ఇక్కడ ఏమి జరుగుతుంది మరి. ఇక్కడ మీరు కూర్చుని మాట్లాడకుండా మిగతా రాష్ట్రాలను అంటే ఏమీ లాభం లేదు. మీరు రెండిటిని సైమల్ చేసియన్ గా తీసుకుపోవాలని మీతో మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంకొకటి శ్రీశైలము లెప్టు కెనాల్ అది టన్నెలా లేక లిఫ్ట్ అనేది కూడ మీరు పూర్తిగా క్లియర్ చేయలేదు. మేమీ చేయక ముందే మీరు కెనాలు త్రవ్వకున్నారు. అక్కడ అందరిని ఆపహాస్యం పాలు చేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా మీరు టన్నెలు ఎవ్వడు అయితే త్రవ్వడాము అనుకున్నారో మీరు క్రెస్టు గేటులు ఇదివరకే శ్రీశైలముకి పెట్టడం జరిగింది. క్రెస్టు గేట్లు పెట్టిన తరువాత మీరు టన్నెల్ త్రవ్వడం చాలా కష్టమైన పని. వీటి గురించి మీరు ఆలోచించడం లేదు. దీన్ని అక్కడ ఉన్నటువంటి భజలందరిని మూర్ఖులుగా భావించి వాళ్లని వంబించే విధంగా ఉంది ఈ వద్దటి గాని మరే విధంగా లేదు. అధ్యక్షా, అంతేకాకుండా ఈ శ్రీశైలముకి 30 టి.ఎం.సిలు దానిని గురించి ఏదైతే సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ ని మీరు అడిగినారో వాళ్లు పార్లమెంటులో కూడ..

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు డాక్యుమెంటులోనికి వెడితే మీరు కన్క్లూడ్ చేయలేదు. ఇప్పటికే 1.30 అయింది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :- సెను ముఖ్యమంత్రిగారికి ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. కృష్ణా బేసిన్ లో ఉన్నటువంటి ఏదైతే ప్రాజెక్టు జూరాల కానివ్వండి. దానికి ఎన్యూర్స్ వాటర్ ఇచ్చారు. 18 టి.ఎం.సి. జూరాల గురించి చూట్లాడారు. అదేవిధంగా తుంగభద్ర లెప్టు బ్యాంకు కెనాల్ గురించి కానివ్వండి. ఏమా ప్రాజెక్టు కానివ్వండి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో లక్షలాది ఎకరాలు సాగు అయ్యేటటువంటి అవకాశం ఉన్నప్పటికీ కూడా

దానిని గురించి ఆలోచించడంలేదు. ఈ బేసిన్ గురించి మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి. కేవలం ఒకటే పాయింటు పెట్టుకుని దానికి ఏదో లాజిక్ క్రియేట్ చేస్తూ పోతే బాగుండదు అని మనవి చేస్తున్నాను. సరే మీరు ఫిగర్లు అన్ని మీరు చెప్పడానికి టైము ఇవ్వడం లేదు. ఏవిధంగా అన్వాయం జరుగుతోందో ఆ విషయాలు కూడ మీరు చెప్పనివ్వడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక ముందు చర్చ చేసినప్పుడు తెలుగు గంగతో బాటు లెఫ్టు రైటు రెండూ పోవాలని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం ఒకే దృక్పథం కాకుండా 30 టి.ఎం.సి. ఎన్నార్లు వాటర్ ఇవ్వడానికి సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ ముందు మీ థియరీ ఏమిటో మీరు స్పష్టం చేయండి. అసలు మైందులో ఆలోచనే లేదని అధికారులకు గాని ప్రభుత్వానికి గాని, మీరు క్యాబినెట్ లో మాట్లాడినారు దాని తరువాత స్టేట్ మెంట్లు ఇచ్చినారు మీరు యాదగిరినుంచి . అయినప్పటికీ ఎన్న్యూర్డు 30 టి.ఎం.సి వాటర్ ఇవ్వడానికి అసలు మీలో ఏమి ఆలోచన ఉందో చెప్పండి. మీ నోటీసులో మెన్షన్ చేసినారు. ఈ 30 టి.ఎం.సి గురించి అన్నిటోలో మెన్షన్ చేసినారు కాబట్టి అది లేకుండానే ఈ తెలంగాణా ప్రజలను ముఖ్యంగా నల్గొండ ప్రజలను పంచించేటట్లుగా ఉండకూడదు. ఇవి రెండూ సైమల్టేనియస్ గా పోవాలి. ఆదే విధంగా తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసి కరువు ప్రాంతం అయినటువంటి రాయలసీమ ప్రజలకు న్యాయంజరగాలి. అన్ని పారలల్ గా ఉండాలి గాని మీరు ఒక ప్రాంతానికి వివక్షత చూపవద్దు అని మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారే ఈ చర్చ అవసరం లేదు పంచుకునే అవసరం లేదు అంటే అదే మొదలు అంటే అసలు చర్చకూడా అవసరం లేదు. మరి ఇవి అన్ని అయిపోయినతరువాత అనవసరంగా మనం సర్వలస్ వాటర్ గురించి అనవసరంగా మన ఇంటర్ స్ట్రక్చు ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదో ఫణముగా పెట్టారు అనేటటువంటి అభియోగం కూడా వచ్చింది. దానికి నా విచారం వ్యక్తం చేస్తూ నేను శలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా.ఎం. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ స్టేట్ మెంట్లు చాలా స్వీపింగుగా ఉంది. మేమంతా తెలంగాణాకి వ్యతిరేకులము అని మరొకటని. I am here as a Chief Executive of the State; I am incharge of the problems. Even last time when the Central Government invited the three Chief Ministers, this was the subject that was to be discussed. In the first two meetings -- the first meeting held at Tirupathi was hailed by all people including a large section of press also. We cannot over night change the agenda we will complete this along with other problems. We have heard many people. We will certainly consider them; we are not ruling them out; we are not closing the chapter. To-day we are not going to solve all the problems-- this regional distribution of water.

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned to meet again at 4 P.M. today.

(The House then adjourned at 1.30 P.M. to meet at 4 P.M.)

సభ తిరిగి సాయంత్రం 4.00 గంటలకు సమావేశమైనది.

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

ప్రభుత్వ బిల్లు :

1990 భారతీయ శిక్షాస్పృతి (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు
(1990 సం.పు 13 నెం. ఎల్.ఎ బిల్లు)

(Minister for Municipal Administration and Law and Courts)

Sri. M. Narasimha Reddy :- Sir, I beg to move

"That the Indian Penal Code (Andhra Pradesh amendment) Bill, be taken into consideration.

Mr. Deputy Speaker :- Motion moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- వివరణ డిస్కషన్ అవసరం లేదు పాస్ చేయించండి. సక్రమంగా అమలు జరిగేటట్లు చూడండి.

Sri K. Prabhakar Rao :- Sir, it is his maiden Speech.. Let him say something on the Bill.

Sri. M. Narasimha Reddy :- Section 354 IPC Whoever assaults or uses criminal force to any woman intending to outrage her modesty shall be punished with imprisonment of either description for a term which shall not be less than five years but which may extend to seven years shall also be liable to fine

Provided that the Court may, for adequate and special reasons to be mentioned in the judgement impose a sentence of imprisonment or either description for a term of less than five years.

A similar provision has to be incorporated in IPC also because we have to change the schedules also.

Mr. Deputy Speaker :- Criminal Procedure Code has to be conswquentially changed in view of this.

Sri M. Narasimha Reddy :- Since these cases have to go to Sessions Court, Criminal Procedure Code has to be amended consequently.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : 1990, భారతీయ శిక్షాస్పృతి 24 సెప్టెంబరు, 1990 239
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు.(1990 సం.పు 13 నెం. ఎల్.ఏ.బిల్లు)

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిచంద్రాపురము) :- ఇప్పుడు పనిషిమెంట్ ఎన్ హాన్స్ చేశారు. కాబట్టి సెషన్స్ కు పోవలసి వస్తుంది. We are enhancing the punishment.

Sri M. Narasimha Reddy :- Consequential amendments will come later.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి (కోయిలకుంట్ల) :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు సబ్ సెక్షన్స్ చేయవలసిన క్లాజ్ ద్వారా ఇంతకు ముందు ఉన్నటువంటి సెక్షన్ లో మాత్రం ఏమీ మార్పు లేదు కాని పనిషిమెంట్ వచ్చేవరకు మార్పు తెస్తున్నారు. ఇప్పుడు తెస్తున్నటువంటి సబ్ సెక్షన్స్ షాన్ అమెండ్ మెంట్ ముఖ్యోద్దేశం స్టేట్ మెంట్ ఆఫ్ అబ్జెక్ట్స్ అండ్ రీజన్స్ చదివితే తెలుస్తుంది.

"Of late, offences relating to outraging the modesty of women are on the increase. Hence, it is considered desirable to provide for deterrent punishment for such offences by suitably amending the Indian Penal Code." this is the intention of the bill ఈ ప్రభుత్వానికి ఈ అబ్జెక్టును నిజముగా నెరవేర్చవలసిన ఉద్దేశం ఉంది. నెరవేర్చాలన్న సదుద్దేశం ఉంది అంటే ఈ అబ్జెక్ట్ లో మాత్రం చెప్పడం అయితే చేశారు కాని పీసీఆర్ ప్రావిజన్స్ వచ్చే వరకు ఇంతకుముందు ఉన్నటువంటి ఆక్టులో కన్నా - ఇంతకు ముందు ఆక్టు ప్రకారం రెండు సంవత్సరాల శిక్ష లేదా జరిమానా లేదా రెండూ కలిపి. కాని ఇప్పుడు చెప్పడం ఏమో మినమమ్ 5 సంవత్సరాల శిక్ష అని చెబుతూ మెయిన్ క్లాజ్ ను నీరుకార్చే విధంగా ప్రావిజో ఒకటి విడిచేశారు. ఆ ప్రావిజో వల్ల మొత్తం ప్రభుత్వం ఏ ఉద్దేశముతో డిటరెంట్ పనిషిమెంట్ ఇవ్వాలనే ఉద్దేశముతో ఈ క్లాజ్ ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తున్నారో ఈ అమెండ్ మెంట్ ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తున్నారో ఆ అబ్జెక్టు మాత్రము నెరవేరదు. ఇంతకుముందు ఉన్నటువంటి పనిషిమెంట్ కంటే కూడా ఇంకా తక్కువ పనిషిమెంట్ ఇచ్చే విధానాన్ని కోర్టులకు కల్పిస్తున్నారు. అది నేను సవివరంగా వివరిస్తాను. మినిష్టర్ గారు కూడా దయచేసి క్లజ్ గా ఫాలో కావాలి. ఇది ఆడవారిపైన దౌర్జన్యం చేస్తే, అవమానం చేస్తే బలత్కారంగా ఉపద్రవం చేసే పనులు చేస్తే వారిని శిక్షించడానికి పెట్టింది ఈ క్లాజ్. కాని ప్రావిజో చూడండి. ఈ డిటరెంట్ పనిషిమెంట్ ఇవ్వాలన్న ఉద్దేశం నెరవేరుతుంది అంటే నెరవేరదని నా ఉద్దేశం. "Provided that the Court may, for adequate and special reasons to be mentioned in the judgement impose a sentence of imprisonment or either description for a term of less than five years." 'ఆర్ అని పడింది అమెండ్ చేసుకోండి.

4.10 మెయిన్ క్లాజ్ తో మినిమం ఫైవ్ ఇయర్ ఇంప్రిజన్ మెంట్ ఫిక్స్ చేశారు. అయితే సా|| స్పెషల్ రీజన్స్ ఉంటే లెస్ డెన్ 5 ఇయర్స్ కూడా ఇవ్వవచ్చు. అని అన్నారు. లెస్ డెన్ ఫైవ్ ఇయర్స్ అంటే నాలుగు సంవత్సరాలు కావచ్చు. మూడు సంవత్సరాలు కావచ్చు. రెండు సంవత్సరాలు కావచ్చు. ఒక సంవత్సరం కావచ్చు. లేదా 'టెల్ డి రైజింగ్ ఆఫ్ కోర్ట్' అని కూడా అర్థం రావచ్చు. అంటే కొన్ని కేసులలో కోర్టువారు నేరస్తులకు ఆరోజు కోర్టు సిటింగ్ అయిపోయేంతవరకు మాత్రమే ఇంప్రిజన్ మెంట్స్ చేయవచ్చు. డిటరెంట్

పనిషమెంట్ ఇవ్వవలసిన ఇంతటి గ్రేవ్ క్రైమ్ లో ఇలాంటి అవకాశం ఎందుకు కలగచేయాలి? ఇలాంటి క్లాజ్ ఇంతకుముందు ఉన్న సెక్షన్ లో లేదు. దీనివల్ల కేవలం 'టిల్ రైజింగ్ ఆఫ్ కోర్ట్' కూడా పనిషమెంట్ ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. పోనీ ఆ ఎడక్వేట్ అండ్ స్పెషల్ రీజన్ ఏమిటో తెలియచేశారా అంటే తెలియ చేయలేదు. అంటే ఇది ఎవరిని రక్షించడానికి? పోలీస్ స్టేషన్ లో స్త్రీలను హింసించే వారికి రక్షించేందుకు ఈ క్లాజ్ పెట్టారా లేక హైలీ ఎడ్యుకేటెడ్ క్లాస్ కు చెందిన వారు ఇల్లిట్రేట్ ఉమను హింసిస్తే వారిని రక్షించేందుకు ఈ క్లాజ్ పెట్టారా? లేక స్త్రీ టోమియోలు ఆడవాళ్ళను నానా రకాలుగా హింసిస్తుంటే వాళ్ళను రక్షించడానికి పెట్టారా? ఇందులో వారి ఉద్దేశం ఏమిటో తెలియచేయాలి. ఈ ప్రావిజోను డిలీట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది లేదా కనీసం. Not less than five years అనే క్లాజ్ ను పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఈ ప్రావిజోను ఎందుకు పెట్టారన్నారు. We have left it to the discretion of the Judge who is trying the case. కొన్ని సందర్భాలలో ఒక పర్సన్ ను డిఫేమ్ చేయడానికి కేసులు పెట్టినప్పుడు జడ్జకు డిస్క్రిషనరీ పవర్ వుండవలసిన అవసరం ఉంది. మీకు తెలుసు. లేవే కేసులలో సాక్ష్యం అవసరం లేదు. బెయిల్ కూడా ఇవ్వడం లేదు. అది ఇదివరకే ఎమెండ్ చేశాము. చాలా సివియల్ గా పనిషమెంట్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అందువల్ల ఇందులో కొంచమైనా లాసుగు లేనట్లయితే అన్యాయంగా కూడా కేసు పెట్టవచ్చు? అందువల్ల discretion has been given to the Court.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- లాసుగు కాదు. డిస్క్రిషన్.

శ్రీ సిహెచ్ విరల్ రెడ్డి :- అన్యాయం ఉంటే పోలీసు వారే డ్రాప్ చేయవచ్చు కదా.

శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి :- పోలీసువారు డ్రాప్ చేయవచ్చు. కాని పోలీసువారే పగపడితే ఏమిచేస్తాము చెప్పండి.

Sri. K. Subba Reddy :- It is defeating the intention and objects of the Bill ఈ ప్రావిజోను ఎల్ డ్రా చేసుకొమ్మనండి. మాకు అభ్యంతరం లేదు. స్త్రీల మీద అత్యాచారాలు జరిగిన కేసులలో జడ్జిగారికి డిస్క్రిషనరీ పవర్ ఎందుకు ఉండాలి. జడ్జి ఎప్పుడు పనిషమెంట్ ఇస్తారంటే కేసు రుజువు అయిన తరువాత ఇస్తారు. కేసు రుజువు అయిన తరువాత స్పెషల్ రీజన్స్ అడక్వేట్ రీజన్స్ ఏమిటి? కేసు రుజువు అయిన తరువాత ముద్దాయిల మీద దయాదాక్షిణ్యాలు చూపించవలసిన అవసరం ఏమిటి? లాసుగులు ఎప్పుడూ ఉంటాయని తామంటున్నారు. లాసుగులు ఉంటే మేము ఎట్లా ఒప్పుకొంటాము.

Sri M. Narasimha Reddy :- I request the Hon'ble Member to rely on the justice which our courts are giving.

Sri. K. Subba Reddy :- When we have got every right to pass the laws, why should we delegate the discretionary powers of the Courts. It may be necessary in some cases. In this case, why should we delegate our powers to the Courts? Where is the necessity? Please go through the bill. If we give such powers to the courts, it will be more dangerous. The Courts may release persons only after giving punishment 'till the rising of the Court'. Kindly change the clause, there should be some minimum punishment. Why do you want to give that power to the Courts?

శ్రీ పి. రామయ్య :- అసలు మొదట అత్యాచారాలు అరికడదామనే ఉద్దేశం ఉండాలి. తీవ్రమైన క్షత్తా ఉంటే భయపడి నేరానికి పూనుకోరు. అందువల్ల సమాజంలో ఆ భయం కల్పించాలి. ఐదు సంవత్సరాలకు తక్కువ కాకుండా క్షత్తా ఉంటుందని చెప్పి దానిశ్రద్ధి ప్రావిజోలోనే డ్రిస్ట్రిబ్యూషన్ పవర్ను కల్పించడం వల్ల అది ఈ ఎమెండ్మెంట్ ఉద్దేశాన్నే దెబ్బతీస్తున్నది. కాబట్టి ఆ ప్రావిజన్ను తొలగించాలి. ఇక రెండవది అత్యాచారానికి గురైన స్త్రీ తనపై అత్యాచారం జరిగిందని ఎవరికి పోయి చెప్పకోవాలి. ఆ కేసులు ఎవరు డీల్ చేస్తారు. ఎవరు వాదిస్తారు? జడ్జి ఎవరు? వీరంతా కూడా పురుషులే అయినప్పుడు స్త్రీలు వచ్చి చెప్పకోవడం అనేది చాలా కష్టమైన పని ఆచరణలో చెప్పకోలేకుండా ఉన్నవి చాలా ఉన్నాయి. అందువల్ల ఆ కేసులను స్త్రీ పోలీసులే ఇన్విస్టిగేట్ చేయాలి. స్త్రీ జడ్జిలే విచారించాలి. ఎడ్వోకేట్లు కూడా స్త్రీలైతే బాగుంటుంది. లేకపోతే ఈ కేసులు రుజువు కావడానికి అస్సారం లేదు. అందువల్ల ఈ అంశాన్ని కూడా ప్రావిజోలో పెట్టాలి. అలా చేయకపోతే చట్టం చేసి ప్రయోజనం లేదు. అలాచేసి రుజువు అయ్యేందుకు తగిన వాతావరణ కల్పిస్తే ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. దాని గురించి ఒక ఎమెండ్మెంట్ కూడా ఇచ్చి వున్నాం. మంత్రిగారు దీని గురించి చెప్పాలి.

శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి (బందరు) :- అదా, మగా కాకుండా ఉన్నవాళ్లను పెడితే బాగుంటుందేమో

శ్రీ పి. రామయ్య :- గౌరవ సభ్యుడు కృష్ణమూర్తి గారు దాని గురించి ఎట్లా అర్థం చేసుకున్నారో వెకిలిగా అర్థం చేసుకొన్నారని నేను అనుకుంటాను. అది మంచిది కాదు.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- కరస్పాండింగ్ ఓల్డ్ సెక్షన్లో 'పనిషిమెంట్ ఆఫ్ 2 ఇయర్స్ ఆర్ పనిషిమెంట్ అండ్ ఫైన బోత్ అని ఉంది. అసలు ఈ బిల్ల తెచ్చిన ఉద్దేశం ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. సమాజంలో మహిళలపై రకరకాల అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి. మహిళలకు సత్వరంగా న్యాయాన్ని చేకూర్చాలంటే వేరు ప్రావిజోలు ఎమెండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. మెయింటెనెన్స్ మొదలైన వాటి ఏషయంలో ఎమెండ్మెంట్ తేవాలి. మీకు తెలుసు, 125 సి ఆర్.ఏ.సి. మెయింటెనెన్స్కు ఎంతో బాధ

పడుతున్నారు. వారికి వెంటనే మెయింటెనెన్స్ లభించేట్లు చూడండి. వారు మెయింటెనెన్స్ కు అప్లికేషన్ ఫైల్ చేసిన వెంటనే మెయింటెనెన్స్ వచ్చేట్లు చూడండి. ఇలాంటివి ఎన్నో వుండగా కేవలం బెటరేజింగ్ ఆఫ్ మోడెస్టికి విషయం లో ఎమెండ్మెంట్ చేయడంలో అర్థం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఓర్థో సెక్షనల్ లో రెండు సంవత్సరాలు ఉంటే ఇప్పుడు దానిని ఐదు సంవత్సరాలు చేశారు. వర్డింగ్ ఎలా ఉందంటే వెల్ నాట్ బి లెస్ దేన్ ఫైవ్ ఇయర్స్ అన్నారు అలాగే. which shall not be less than five years" and in the proviso, provided that the Court may, for adequate and special reasons to be mentioned in the judgment impose a sentence of imprisonment of either description of a term. అన్నారు. వెల్ అనేది సెల్ఫ్ కాంట్రీడిక్షరీ గా ఉంది. ఎవరు డ్రాఫ్ట్ చేశారో తెలియదు. ఇన్ సెక్షన్ 302 అంటే మర్డర్ కేసులోనిగాని సెక్షన్ 304 (ఎ) కేసులలో గాని ముద్దాయిలు ఉద్దేశపూర్వకంగా చేయలేదని వారి లైఫ్ ఇంప్రెజన్మెంట్ తగ్గించే అవకాశం ఉంది. కాని ఈ కేసులలో స్త్రీని ఏవిధంగా అవమాన పరిచారు. ఆమె చీరలాగాడా ఇంకేమి చేశాడు. గ్రేవిటి ఆఫ్ ది సెక్యుయేషన్ ఏమిటి అని జడ్జి తన డిస్క్రీషన్ ను ఎట్లా ఉపయోగిస్తారు? బెటరేటింగ్ ఆఫ్ మోడెస్టీతో ఎవిడెన్సు ఏవిధంగా ఉంటుంది. దానిని ఆయన ఏవిధంగా తీసుకొంటారు. ఏ విధంగా ఎవిడెన్సును పరిగణనలోకి తీసుకొని పనిషిమెంట్ తగ్గిస్తాడు. మంత్రిగారు స్పెషల్ గా కొంతమంది కోసం ఇదిపెట్టు కున్నారేమోనని నాకు అనుమానంగా ఉంది.

(నవ్వులు)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మంత్రిగారు కాదు. డిస్క్రీషన్ ఉపయోగించేది కోర్టులు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :- దీనిని 2 సంవత్సరాలు చేయండి. ప్రావిజో సెల్ఫ్ కాంట్రీడిక్షరీగా ఉంటే అపహాస్యాం పాలు అవుతాం. జడ్జిగారికి డిస్క్రీషన్ ఇవ్వడం మంచిది కాదు. may be the Judge has to record the reasons. ఆమె మీద చేయి చేసే ప్రయత్నం చేసినా Intending to outrage her modesty అలాంటప్పుడు ఉద్దేశపూర్వకంగా చేయలేదు. చాలా దూరంగా చేశారు. ఇలా చెప్పడానికి ఏమిటి ఆధారం. డిస్క్రీషన్ ఎలా ఉంటుంది. మీరు విచిత్రమైన ప్రావిజోను పెట్టారు. దీనిని ఉపసంహరించుకోండి

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు (మంధవి) :- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు తెచ్చినందుకు మంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞతలు చెబుతున్నాను. సేలియంట్ ఫీచర్ లో కూడా చెప్పారు. "Of late offence relating to outraging the modesty of women are on the increase . Hence, it is considered desirable to provide for detorrent punishment for such offences by suitably amnding the IPC. దానిలో థర్డ్ ఎమెండ్మెంట్ తీసుకొన్నాం. ఇంతకుముందు 2 సంవత్సరాల శిక్ష ఉంటే ఇప్పుడు 5 సంవత్సరాలు. ఏడు సంవత్సరాలు అన్నాం. ఈ బిల్లును మనం పాస్ చేయవలసిందే డ్రెడిట్ తీసుకోవలసిందే. కాని వర్డింగ్ లో పెల్ బి పనిషమెల్ అని ఉంది. అలాగే డిస్క్రీషన్ ఉండడాన్ని కూడా

తీసివేసినట్లయితే ఇంతకన్నా మంచి బిల్లు మరొకటి ఉండదు. ప్రావైడెడ్ అన్నది ఎట్లా ఉందంటే.

But and if make a great difference. ఇలాంటిది ఉన్నప్పుడు డిస్క్రిషన్ విడిచి పెట్టకుండా.

4.20 దాన్ని కొద్దిగా ప్రావైడెడ్ అనే దాన్ని తీసివేస్తే ఇంతకన్నా మంచి బిల్లు లేదని
సా॥ అంటున్నాను. దాన్ని ఇప్పుడే ఏదో చేస్తారని చెప్పితే పాసు చేయవలసిందిగా
కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. నర్సింహారెడ్డి :- ఇది సదుద్దేశ్యంతో చేసిన బిల్లు. ఆ సదుద్దేశ్యం లేకుంటే
ఆ మార్పు తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించేది కాదు. అయితే. దీనిలో సవరణ
తీసుకువచ్చాము. సమాజంలో రోజు రోజుకు ఆడవారిపై పెరుగుతున్న అత్యాచారాలను
ఆపడానికి ఒక డిటరెంటు పనిషమెంట్ వేసే ఉద్దేశ్యంతో దీని పరిధిని 5 సంవత్సరాల నుంచి
7 సంవత్సరాల వరకు పెంచడం జరిగింది. సభ్యులు ఆప్రావిజోను - ఏది అయితే డిస్క్రిషను
పవర్ జడ్జిగారికి ఇచ్చారో దానిని తియ్యాలని అడుగుతున్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

ఇంతడిస్క్రిషన్ జడ్జిగారికి ఇచ్చారు కనుక నేను ఇదివరకే చెప్పాను. కొన్ని కారణాలలో, కొన్ని
స్పెషల్ కేసులో అత్యాచారాలు ఎన్నో రకాలుగా ఉంటాయి. దూషించడం, తిట్టడం,
అటువంటివి కూడా అత్యాచారాలుగా లెక్క పెట్టడానికి ఒక స్త్రీని ముట్టుకోవడం కాకుండా
స్త్రీపై దౌర్జన్యం చేయడం అటువంటివి ఏదైనా ఉంటే ఆ జడ్జిగారు తక్కువ పనిషమెంటు
ఇచ్చే అవకాశం ఉన్నది. ఆ ఏళ్ళలో కల్పించబడిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- కాదు సార్. అస్సాల్సు, ఔటోరేజ్, మాడెస్టి ఇట్ ఈజ్
నాట్ ఎ రేవ్ సార్. జడ్జిగారు ఈ విషయంలో ఏ స్టేజిలో డిస్క్రిషన్ ఉపయోగించుకో
గలుగుతారు మీ ఉద్దేశ్యం ప్రకారంగా ఇది ఎక్కడిది సార్. లేని పోని కథ పెట్టారు మీరు?

మిస్టర్ చైర్మన్ :- విద్యాసాగరరావు గారు. ప్రతీదీ ఆశ్చర్యంగానూ వింతగానూ
పరిగణిస్తే ఎట్లా.. ఐ.పి.సి అఫెన్సులలో ఈ డిస్క్రిషన్ ఇచ్చారు. మెకాలే పెట్టారు. అప్పటి
నుంచి ఇప్పటి వరకు అట్లాగే నడుస్తున్నది

(నవ్వులు)

Sri M. Narasimha Reddy :- It all depends on individual cases.
On the merit of a cases. if the judge finds that there has been a very small
offence, then why should not use his discretion. Sir.

శ్రీ కె. యర్రనాయుడు :- అధ్యక్షా, నేను మీతో తరువాత. మంత్రివర్గులతో
ఏకీభవిస్తున్నాను. ఐపిసిలో సెక్షన్లలో ప్రావిజో పెట్టారు. ఔటోరేజ్, మాడెస్టి స్కాల్ అఫెన్సు
దీనిలో రకరకాలుగా మంత్రిగారు చెప్పేటప్పటికీ, ఏదైనా ఒక రిపోర్టు ఇచ్చేటప్పుడు ఒక చిన్న

(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు. (1990 సం.పు 13 నెం. ఎల్.వి.బిల్లు)

నేరం జరిగినా సరే ఈ సెక్షన్ క్రింద రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తే జడ్జిగారు ట్రయల్ జరిపేటప్పుడు ఇది స్మాల్ థింగ్ అనేటటువంటి అభిప్రాయం ఉన్నది. ఇది పెట్టకపోతే షల్ ప్రకారంగా 7 - 5 ఇయర్స్ మద్య వేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. డిటరెంటు పనిషిమెంటు ఇస్తున్నాము కాబట్టి ఈ ప్రావిజన్ ఉండలని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ సి హెచ్. విరల్ రెడ్డి :- ఇందులో పెట్టిన వివరాలను నేను చదివి వినిపిస్తాను. లజ్జా భంగము కలిగించారనే ఉద్దేశ్యంతో లేక లజ్జాభంగం కలుగు గలదని ఎరుక ఉంది అమెపై దౌర్జన్యం అపరాధం, బలప్రయోగం చేయు వారిపైన 5 సంవత్సరాలకు తక్కువ కాకుండా 7 సంవత్సరాల దాకా ఉండగల కారాగావాస శిక్ష విధించబడును. జరిమానా కూడా విధించబడును. అంటే, ఇందులో చిన్నది లేదు.. పెద్దది లేదు. అన్నిటికీ సమానంగానే ఉన్నది. ఒకవేళ హాస్యం చేసినా 5 సంవత్సరాలు శిక్ష విధించవచ్చు. 7 సంవత్సరాలు శిక్ష విధించవచ్చు. కాస్త బలవంతం చేసినా లజ్జా భంగంచేసినా వేరే విధంగా చేసినా అన్ని కారణాలు ఇందులో ఉన్నాయి. ఒకటి కూడా మినహాంపు లేదు. కాబట్టి ఇది ఆలోచించవలసిన విషయం. కొంత మంది హాస్యం చేస్తారు. హాస్యంలో కూడా 5 సంవత్సరాలు అనుభవించాల్సి ఉంటుంది. 7 సంవత్సరాలు కూడా అనుభవించాల్సి ఉంటుంది. పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉన్నది. అది కూడా కాక, శిక్ష ఇచ్చేటప్పుడు వారి మీద ఆధారపడి ఉంటాము. మనం ఇప్పుడు కేసు పెట్టేప్పుడు పోలీసువారు పెడతారు. అమెను బలవంతం చేసినా దౌర్జన్యం చేసారని కేసు పెడతారు. అప్పుడు ప్రావైడెడ్ లనే దాన్ని తీసేస్తే బాగుంటుంది. శిక్ష అంటే ఒక న్యాయ స్థానానికి సాక్షి దొరికితేనే శిక్ష వేస్తారు కదా. సాక్షి దొరకకపోతే, శిక్ష లభించదు. ఆయనకు తెలుసు న్యాయమూర్తికి తెలుసు. కాబట్టి, ప్రావైడెడ్ వదాన్ని (సెక్షన్) తీసివేస్తే బాగుంటుంది. దీన్ని కాస్త చేసి ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు 2 సంవత్సరాలు పెడితే బాగుంటుంది. కాబట్టి ఇది పెట్టాలని కోరుతున్నాను. రేవే కేసు మాత్రం దీని క్రిందకు రాదు. రేవే వేరే ఉన్నది. కనుక రేవే కేసు పెడితే ఇందులో ఇంకా 10 సంవత్సరాలు పెడితే బాగుంటుంది. వేరే సెక్షన్ ఉండదు కాబట్టి, ఇది కొంచెం ఆలోచించి ఈ బిల్లు ను పాసు చేయాలని గౌరవ నీయమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు దీన్ని - ఈ వర్షును విత్ డ్రా చేసుకొని మళ్ళీ తిరిగి వచ్చే సెషన్ లో పెడితే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :- షల్ నాట్ బిటు ఇయర్స్ పెట్టి సెవెన్ ఇయర్స్ పెడితే బాగుంటుంది. ప్రావైడెడ్ బిజాయ్ లెన్ దాన్ టు ఇయర్స్ అని పెడితే, ఇట్ విల్ బి వెరి గుడ్. దట్ ఈజ్ ఓల్లు సెక్షన్.

శ్రీ పి హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- ఈ సెక్షన్ లో ఔట్ రేజ్ మాడెస్ట్ ఏ పద్ధతి వివరంగా లేదు. రేవే ఈజ్ ట్రైబ్ డిఫరెంటు. ఇట్ యీజ్ ఓల్లి సమ్ ఓవర్ టాక్సు....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఔట్ రేజ్ మాడెస్ట్ దెన్ ఎటెంపు టు రూచ్, దెన్, రేవే ఇవన్నీ మీకు తెలిసినవే కదా?..

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగరరావు :- ఈ సెక్షన్ మాత్రం వేరుగా ఉన్నది. వేరే డీల్ చేస్తున్నారు. నా ఉద్దేశ్యం ప్రస్తుత చట్టంలో స్త్రీలు ఏవిధంగా బాద పడుతున్నారో సెల్స్

ఇమోరేషన్ వరకట్నం మెయిన్ టెనెన్సు వల్ల గాని సఫర్ అవుతున్నారో దాన్ని పరిశీలించాలి. అంతే కాకుండా, స్పీకర్ గారు తమరు కారులో వెళ్ళినప్పుడు చూడవచ్చు. పిక్చర్స్, పోస్టర్స్ లలో 4.30 ఎంతో అశ్లీలత ఉన్నది. ఏ పిక్చర్ లో చూసినా ఎక్కడ చూసినా అశ్లీలత ఉంది. అంత సా॥ కంటే ఎక్కువ ఏముంది? ఒక చట్టాన్ని తెచ్చి, పెల్స్ కాంట్రీక్టర్ గా డ్రాఫ్ట్ చేసి, పాస్ చేయమనడం మంచిది కాదు. ఒరిజనల్ గానే ఉంచండి. దీనిని ఉపసంహరించుకుని, తిరిగి మరొకసారి చూడండి. బయట ఎన్ని వాల్ పోస్టర్స్ ఉన్నాయో గమనించండి. ఇవన్నీ 'అవుట్రేజింగ్ మాడెస్టీ ఆన్ వుమెన్' కాదా? వాటి మీద ఏం చట్టం చేస్తున్నారు? ఒక పోస్టర్ అయినా చింపుతున్నారా? ఒక్క సినిమా థియేటర్ మీద అయినా యాక్షన్ తీసుకున్నారు. ఇదేదో అవుట్రేజింగ్ మాడెస్టీ అని సివియర్ పనిషమెంటికి ప్రావిజన్ పెట్టడం మంచిది కాదు. దయచేసి కొంతకాలం ఆగండి. దీనిని మార్చి తీసుకురండి. ప్రెజ్టిజ్ కి పాకుండా ఎత్తద్రా చేసుకుంటే మంచిది.

Sri M. Narasimha Reddy :- I would like to make one suggestion. It may be : "Provided that the court for adequate and special reasons to be mentioned in the judgement impose a sentence of imprisonment of either description for a term of less than five years". లెన్ డేన్ 5 ఇయర్స్ అన్న చోట 'షల్ నాట్ బి లెన్ డేన్ 2 ఇయర్' అని పెడితే సరిపోతుందని నా అభిప్రాయం. "impose a sentence of imprisonment of either description for a term of less than five years" అని ఉంది. Range is 2 to 7 years.

శ్రీ డి.ఎస్.రెడ్డానాయక్ (దోర్నకల్) :- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు స్త్రీల మీద అత్యాచారం జరిగిన సందర్భంలో శిక్షించేందుకు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును నేను సంతోషంగా ఆమోదిస్తున్నాను. కానీ సమాజంలో అట్టడుగున గల హరిజన, గిరిజన స్త్రీలు ప్రత్యేకంగా అవమానానికి గురి అయినప్పుడు, ఈ బిల్లుతో పాటు, వారికి ప్రభుత్వపరంగానో లేదా మరొక విధంగానో రూ. 20 వేలు నష్టపరిహారంగా ఇచ్చి, బాధ్యులయిన వారి మీద చట్టరీత్యా చర్య తీసుకోవడానికి కూడా వీలుగా సవరణ చేయాలి. హరిజన, గిరిజన స్త్రీలకు ప్రత్యేక హక్కు కలివ్వాలి. ఈనాడు సమాజంలో వీరు పూర్తిగా న్యాయం కాని సమానత్వం కాని పొందడం లేదు. సమాజంలో ఇంకా అట్టడుగునే ఉన్నారు. కనుక రూ. 20 వేలు ఆ స్త్రీలకు నష్టపరిహారంగా ఇప్పించాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- దీనికి, దానికి సంబంధం లేదు. అందుకు వేరే ప్రావిజన్స్ ఉన్నాయి. చాలకపోతే సవరణ తీసుకురండి.

శ్రీ పి. కృష్ణారెడ్డి (నారాయణపేట్) :- మంత్రిగారు ఈ సవరణ బిల్లు సదుద్దేశంతో ప్రవేశపెట్టినందుకు కృతజ్ఞతలు. మన రాష్ట్రంలో గత ప్రభుత్వంలో స్త్రీల పైన చాలా అత్యాచారాలు జరిగాయి. అసార్డ్, అవుట్రేజింగ్ మాడెస్టీకి వంబంధించి ఎన్నో కేసులు ఉన్నాయి. వాటికి సంబంధించి తగిన శిక్ష లేదనే ఉద్దేశంతో మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గతంలో జరిగినవి దృష్టిలో ఉంచుకుని, ప్రతిపాదించిన ఈ సవరణ బిల్లు ఎంతో సమంజసంగా

ఉంది. ఇటువంటి బిల్లు ప్రతిపాదించవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. ఇందుకు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి (వినుకొండ) :- అధ్యక్షా, గత శాసనసభలో ఇదే విషయంపై చర్చ జరిగింది. చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడటం జరిగింది. ఈ మధ్యన ఒక విషయం జరిగింది. కొందరు స్త్రీలు వచ్చి ఒక మేమొరాండం ఇచ్చారు. ఈ మధ్య దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో అత్యాచారం జరిగింది. ఇది చాలా సీరియస్ విషయం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- దానికి, దీనికి సంబంధం లేదు.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి :- అదికాదు అధ్యక్షా, దాని మీద తెలుగులో పిక్చర్ తీస్తున్నట్లుగా పత్రికలలో వచ్చింది. ఆ పేపర్ కటింగ్ పంపుతూ, అసెంబ్లీలో మాట్లాడేటప్పుడు ఈ విషయం ప్రస్తావించమని కొరారు. ఇటువంటి పిక్చర్స్ తీయరాదని, జరిగిన దానికే వారు ఎంతో కుమిలిపోతుంటే, అవమానంతో కృంగిపోతుంటే, సినిమా తియ్యడమంటే 'భూతద్దం'లా లాగా ఇంకా ఎట్లా చూపుతారో' ఇది స్త్రీలను కించపరిచేదిగా ఉంది, ఇటువంటి పిక్చర్స్ తీయరాదని నా వద్దకు వచ్చారు. ప్రభుత్వం ఇటువంటి సినిమాలు తియ్యకుండా చర్య తీసుకోవాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇది వేరే.

శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి :- వేరు కాదు. నన్ను చెప్పనివ్వండి. చాలామంది చెప్పారు. శిక్ష ఎట్లా ఉండాలి, తగ్గించాలి, ఇంకా ఎక్కువ ఉండాలి అనేది ఒకటే కాదు. ఇటువంటివి జరిగినప్పుడు వారే వచ్చి కోర్టులో సాక్ష్యం చెప్పాలంటారు. న్యాయస్థానాలకు చెప్పే తప్పు కళ్లుండవు అనే మాట ఉంది. చూడకుండానే ఎన్నో శిక్షలు వేస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు అత్యాచారాలు జరిగిన సందర్భంలో అందుకు గురి అయిన స్త్రీయే వచ్చి చెప్పాలనడం సమజసం కాదు. శిక్ష మాత్రం గట్టిగా ఉండాలి. కాలేజీ అమ్మాయిలను అబ్బాయిలు గొడవ పెడుతుంటారు. అమ్మాయిలను అవమానపరుస్తుంటారు. స్త్రీలను కించపరిచే విధంగా. అసభ్యకరంగా రాతలు రాసే పత్రికల మీద చర్య తీసుకోవాలి. కొందరు గౌరవవీర్య వ్యక్తులు కూడ ముందు పాగుడుతారు. వెనకాల తిడుతూ ఉంటారు. ఈ రకమైన వ్యక్తుల మీద చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మంత్రి గారూ, బిల్లుతో సంబంధం లేకున్నా, నాట్ చేసుకుని, పరిశీలించండి.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు (కోలాపూర్) :- ఇది చాలా డెలికేటు సమస్య. ఈ బిల్లు తీసుకు వచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. సదుద్దేశంతో ఈ బిల్లు తెచ్చారనడంలా సందేహం లేదు. ఎన్‌కోటర్, ఇంకా ఇతర పత్రికలలో నానా రకాల రచనలు, దూషణలు, లేనిపాని ఆపవాదులు వస్తున్నాయి. వీటి విషయంలో న్యాయవాదా మంత్రిగారు శ్రద్ధ చూపడం లేదు. దయచేసి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇటువంటి వ్యాసాలు వచ్చిన సందర్భంలో ఏ రకమైన చర్య తీసుకోబోతున్నారు? దయచేసి చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మంత్రిగారూ, ఇది కూడా గమనంలోకి తీసుకుని చేయాలి. ఇక, బిల్లును యధాతథంగా పాస్ చేయాలా? లేక ఏదైనా సవరణకు ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి :- ఆమెండ్మెంట్ ఉంది. లెస్ దేస్ ఫైవ్ ఇయర్స్, బదులు ఇట్షల్ నాట్ బి లెస్ దేస్ టూ ఇయర్స్ అని పెడితే సరిపోతుంది. దీనిని అంగీకరిస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- జనరల్గా 5 సంవత్సరాలు. కొన్ని స్పెషల్ కేసెస్ లో రెండు సంవత్సరాల వరకూ జడ్జిగారికి డిస్క్రిషన్ ఉంది. అట్లాగే 'ఇంప్రిజన్మెంట్ ఆర్ అని వుంది. 'ఆర్' బదులు 'ఆఫ్' అని చదువుకోవాలి. చిన్న సవరణ. 'ఇంప్రిజన్మెంట్ ఆఫ్ ఎయిడర్ డిస్క్రిషన్' అని ఉండాలి.

4.40 Sri. M. Narasimha Reddy :- Mr. Deputy Speaker Sir, there is one
సా॥ official amendment which I want to move; This may become an amendment to the proviso.

My suggestion is that it should be :

"Provided that the Court may for adequate and special reason to be mentioned in the Judgement impose a lesser sentence or imprisonment of either description for a term of not less than two years".

Mr. Deputy Speaker :- So, in the extenuating circumstances, it will be two years.

Sri. M. Narasimha Reddy :- And for that too, reasons will have to be recorded in each and every case. We have given discretion to the Judge.

Mr. Deputy Speaker :- I think it would be carried out.

CLAUSE 2.

Sri M. Narasimha Reddy :- Sir, I beg to move :

"In section 354 of clause 2 for the words "Criminal forces" substitute the words "Criminal force" and for the words "Shall also be liable to fine" substitute the words "and shall also be liable to fine".

Sir I also move :-

"In the proviso to clause 2 for the words "Or either description" substitute the words "Of either description".

Mr. Deputy Speaker :- Amendments moved. There is one non-official amendment also.

Sri. B. Venkateswara Rao :- Sir, I beg to move :

"Add the following as second proviso to the proposed section 354 of clause 2 :-

Provided further that all atrocities committed on women shall be enquired by women police and advocates and tried by women Judges".

Mr. Deputy Speaker :-Amendment moved.

Sri. M. Narasimha Reddy :- Sir, even in our procedure, the offences are mostly investigated by women police officers and women constables. I do not think that a special mention is necessary for that.

శ్రీ పి. రామయ్య :- అధ్యక్షా, గతంలో కూడా ఇక్కడ స్త్రీలపై జరిగే అత్యాచారాలపైన చర్చ పెద్దగా జరిగింది. ఆ సందర్భంలో కూడా హామీ ఇచ్చారు. కేసు పెట్టేవాళ్ళ వాళ్ళే అయిపోయే, ఇది ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? ఎన్ని చట్టాలు చేసుకున్నా తీరా రుజువు కాకపోతే గాలికి పోతాయి. ఆ విషయమే ఆలోచించాలి ఇప్పుడు

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మంచిదే కానీ దానికి తగిన మెషినరీ ఉండాలి కదా.

శ్రీ పి. రామయ్య :- మెషినరీ ఉండాలి. దానికి కావలసిన ప్రయత్నం ఇవన్నీ లేకుండా ఎట్లా? ఒక స్పెషల్ మెన్షనింగ్ పెట్టకపోతే ఎట్లా ?

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి :- ఇటువంటి అత్యాచారాలు ఆడవాళ్ళపై జరిగినప్పుడు, ఇటువంటి కేసులు వచ్చినప్పుడు మహిళా పోలీసులు, మహిళా పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ల ఇన్వెస్టిగేట్ చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే మగవాళ్ళతో చెప్పాలంటే ఇబ్బందికరంగా ఉండవచ్చు.

శ్రీ పి. రామయ్య :- వీరికి స్పెషల్ కోర్టులు ఉండాలి. ఒక జ్యూరిడిక్షన్ పెట్టి మహిళా కోర్టులలోనే విచారించాలి. మహిళా న్యాయవాదులనూ, మహిళా పోలీసులే ఇన్వెస్టిగేట్ చేయాలి. అందువల్ల మహిళా కోర్టులు పెట్టండి. మహిళా న్యాయవాదులను పెట్టండి.

Sri. M. Narasimha Reddy :- Sir, I will inform the Members when it is brought in the Rules.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- యాజ్ ఫార్ యాజ్ పాజిబుల్ వుమన్ ఆఫీసర్స్ చేత డీల్ చేసేట్లుగా ఉండాలి.

శ్రీ పి. సుధీర్ కుమార్ (మలకపేట్) :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఆడవాళ్ళ మీద అత్యాచారాలు జరిగినప్పుడు లేడీ కాన్స్టేబుల్స్ ద్వారా, లేడీ ఇన్స్పెక్టర్స్ ద్వారా ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుపుతున్నారని అన్నారు. నేను ఒక విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఐ.జి. ఆఫీసులో విమన్స్ ప్రొటెక్షన్ సెల్ ఉంది. అక్కడ ఎస్.పి.గా ఒక మగతనం ఉన్నాడు. అక్కడ సెల్లో ఎస్.పి.గా ఆడవాళ్ళను నియమిస్తారా? ఎస్.పి.గా ఆ సెల్లో లేడీ ఉంటే మంచిది.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేనూ అదే విషయం చెప్పబోతున్నాను. విమన్స్ ప్రొటెక్షన్ సెల్ పెట్టారు. అయితే మహిళా ఎస్.పి.లు ఎంతమంది ఉన్నారు మన రాష్ట్రంలో, మహిళను వేయకుండా రెండు సంవత్సరాల నుంచి ఆ పోస్టును ఖాళీగా ఉంచారు. కరీంనగర్ కు ట్రాన్స్ ఫర్ చేసిన ఎస్.పి.ని ఇక్కడ ఈ సెల్ కు ఎందుకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేసారు? మహిళలకు రక్షణ కల్పిస్తారన్న నమ్మకం ఎట్లా ఉంటుంది? రెండు సంవత్సరాల నుంచి ఖాళీగా ఉంచారు. అంతమంది లేడీ ఎస్.పి.లు ఉండగా ఇట్లా ఎందుకు చేసారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- మీ సజ్జషన్ నోట్ చేసుకుంటారు.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- కేవలం చట్టాలు చేసినంత మాత్రాన రక్షణ కల్పించలేము. రెండు సంవత్సరాల నుంచీ పోరాటం చేస్తున్నాము. ఈ విమన్స్ ప్రాటెక్షన్ సెల్ మీద చర్య ఏమీ తీసుకుంటారు? మహిళలకు తిరిగి తిరిగి చెప్పలు అరుగుతున్నాయి? ఎవరూ పట్టించుకునే నాధుడు లేడు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- విమన్స్ సెల్ లో విమెన్ ని వేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి :- దానిని పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- పరిశీలించమని మనవి. ఆ పోస్టు రెండు సంవత్సరాల నుండి ఖాళీగా ఉంది.

శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి :- మీరు మా దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- వారు కన్సిడర్ చేస్తున్నారు. పోట్లాడితే ఎట్లా ? You are suggested the point.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- కరీంనగర్ ఎస్.పి.సి ఇక్కడకు ఎందుకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు? విమన్స్ ప్రాటెక్షన్ సెల్ లో మగవాళ్లకు ఎట్లా ఇస్తారు? మహిళలకు ఎట్లా రక్షణ కల్పిస్తారు ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఆలోచిస్తామూ అన్నారు. ఇంతలోకే తొందరపడితే ఎట్లా ?

Now, I will put the amendments of Sri B. Venkateswara Rao and others for voting.

The Question is :

"Add the following as second proviso to the proposed section 354 of clause 2 :-

Provided further that all atrocities committed on women shall be enquired by women police and advocates and tried by women Judges."

(Pause)

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker :- There is an official amendment. The Minister will move the same.

Sri. M. Narasimha Reddy :- Sir, I beg to move the following official amendment :

"Provided that the Court may for adequate and special reasons to be mentioned the Judgement impose a lesser sentence of imprisonment of either description for a term of not less than two years."

Mr. Deputy Speaker :- Amendment moved.

The Question is :

"That provided that the Court may for adequate and special reasons to be mentioned in the Judgement impose a lesser sentence of imprisonment of either description for a term of not less than two years".

(Pause)

The Motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Deputy Speaker :- The Question is :

That Clause 2, as amended, do stand part of the Bill".

(Pause)

The Motion was adopted and Clause 2, as amended was added to the Bill.

Mr. Deputy Speaker :- There are no amendments to clause 1, Enacting Formula an Long title.

The Question is :

"That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill".

(Pause)

The Motion was adopted and Cluase 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri M. Narasimha Reddy :- Sir, I beg to move :

"That the Indian Penal Code (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1990, be passed".

Mr. Deputy Speaker :- Motion moved.

The Question is :-

"That the Indian Penal Code (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1990 be passed".

(Pause)

The Motion was carried and the Bill was passed.

Mr. Deputy Speaker :-The ladies must feel happy. It has a provision for them.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (2) 1990, భారతీయ సార్వజనిక 24 సెప్టెంబరు, 1990 251
గ్రంథాలయాల బిల్లు. (1990 సం.పు. 9 నెం. ఎల్.ఎ.బిల్లు)

ప్రభుత్వ బిల్లులు:

1990, ఆంధ్రప్రదేశ్ సార్వజనిక గ్రంథాలయాల (సవరణ) బిల్లు
(1990 సం.పు.9 నెం. ఎల్.ఎ. బిల్లు)

Minister for Secondary Education and Social Welfare (Dr. J.Geetha reddy):- Sir, I beg to move :-

"That the Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1990, be taken into consideration."

MR. DY.SPEAKER:- Motion moved.

If the Hon'ble Minister explains the salient features of the Bill, I think; it will not be necessary for further discussion.

DR. J.GEETHA REDDY:- Sir, the salient features of this Bill are, that reduction of term of office of the Chairman and Members of Zilla Grandhalaya Samsthas and Andhra Pradesh Grandhalaya Parishads from three years to the pleasure of the Governor; and the second point is: to substitute the word "Parishad" in place of "Committee."

MR.DY.SPEAKER:- These are the two simple amendments in the Bill. I think there is no objection for anybody. I shall go to the next step.

The Question is:

"That the Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill (1990) be taken into consideration."

SHRI G. MUDDUKRISHNAMA NAIDU:- Sir, I wanted to express my opinion. Please allow me.

MR. DY. SPEAKER:- Yes.

4.50 శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు :- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ లైబ్రరీస్ యాక్ట్ కు సా|| అమెండ్మెంట్ తవడం అందరికీ తెలుసు. వారు తమ పార్టీ వాళ్ళను వేసుకుందామనే ఉద్దేశ్యంతోనే తెచ్చినట్లు వున్నది కానీ అంతకంటే మించి ఏమీ లేదు. ఇంతకు ముందు ఈ జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థయొక్క అధ్యక్షులు గానీ, మెంబర్లు గానీ మూడు సంవత్సరములకు స్టాట్యూటరీగా నామినేట్ చేయబడ్డారు. వాళ్ళ టర్మి రెండు సంవత్సరములు పూర్తి అయిపోయింది. ఇంక ఏదో ఒక్క సంవత్సరం వున్నట్లున్నది. దానిని నామినేట్ చేసుకోడానికి ఏళ్ళు ఏదో తొందరపడి ఇంతకు ముందు ఈ బిల్లులో కమిటీలను, వాటి పదవీ కాలం తగ్గిస్తూ 'డ్యూరింగ్

ది ప్లైజర్ ఆఫ్ ది గవర్నర్ అని మొత్తం మందిని ఒక జి.బి. ద్వారా రిమైన్ చేశారో ఆ విధంగానే రిమూవ్ చేయాలనే దురుద్దేశ్యంతో ఈ ప్రభుత్వం ఇది పెడుతున్నది. ఇది ఒక చట్టము ద్వారా వచ్చిన టర్మ్. న్యాయబద్ధంగా వుండవలసిన కమిటీలలో కూడా రాజకీయాలను చొప్పిస్తూ, వారికి కావలసిన వ్యక్తులను వేసుకుందామని చెప్పడం చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. ఇది 'డ్యూరింగ్ ది ప్లైజర్ ఆఫ్ ది గవర్నర్ అని సెక్షన్ సెవెన్ లో "The Chairman and every Member of the Parishad, other than the Ex-officio Member, shall hold the office during the pleasure of the Governor." అని క్లియర్ గా చెబుతున్నారు. అంటే వారిని ప్లైజర్ ఆఫ్ ది గవర్నర్ అనే పేరుతో రేపు ఈ యాక్ట్ పాస్ అవుతూనే గ్రంథాలయ సంస్థ అధ్యక్షులను కానీ, అదే విధంగా గ్రంథాలయ పరిషత్ యొక్క స్టేట్ లెవెల్ లో వుండే చైర్మన్లును, సభ్యులను కానీ పూర్తిగా రిమూవ్ చేసి దాని తరువాత తమకు ఇష్టం వచ్చిన వారిని నామినేట్ చేసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం తప్ప, ఇంతకన్నా మించి దానిలో సబ్లిక్ కాజ్ ఏమీ కనిపించలేదు. గ్రంథాలయ సంస్థలో వుండే మార్పులు, చేర్పులు కానీ, దాని ఇంప్రూవ్మెంట్ లో కానీ, దాని బెటర్మెంట్ లో కానీ ఎలాంటి ఉద్దేశ్యం లేకుండా రాజకీయ దురుద్దేశ్యంతోనే చేశారు. ఈ విధంగా అనుకుంటే రాజీనామాలు చేయమని మా నాయకుడు చెప్పారు. పదవులంటే ఎవరికీ కక్కుర్తి లేక అందరు రాజీనామాలు చేశారు.

(అధికార పక్షం నుండి, చాలామంది గౌ||సభ్యులు "రాజీనామాలు చేయలేదని" అనడం జరిగింది.)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ లో ఇప్పటివరకు కూడా 90 శాతం కాంగ్రెస్ వాళ్లు *** పదవులు వాడుకుంటున్నారు. దీనికి ఎవరు ఏమీ చెబుతారు? సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ లో ప్రభుత్వం మారిన్నటికీ ఒక్కరు కూడా రాజీనామా చేయలేదు అంటే వారికి నైతిక విలువ ఏమయినా వుందా? వారిని క్వచ్చెస్ చేసే అధికారమే లేదు. పదవులంటే కక్కుర్తి వారికి వుంది. ఎప్పుడెప్పుడు అధికారంలోకి వద్దామా, ఎప్పుడెప్పుడు దాహం తీర్చుకుందామా, ఎప్పుడెప్పుడు *** ఉద్దేశ్యం వారికే వుంది కానీ, ఇంక ఎవరికీ లేదు.

(అంతరాయం)

చిప్లర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు ఈ సబ్జెక్టుకును సంబంధం ఎక్కడ వున్నది? ప్రతిదీ ప్రొవోకేటివ్ గా వుంటున్నది. అందుచేత *** అనేమాటను పిక్ పంజ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :- ఇందులో అన్ పార్లమెంటరీ ఏమీ లేదు. నేను పార్లమెంట్ పదమే వాడినాను. దాని మీద చర్చ పెడతారా పెట్టండి. ఈ అసెంబ్లీలో మేము ప్రూవ్ చేస్తాము. ఎన్నో సార్లు జి.ఓ.తో సహా చూపించాము. ఈ ప్రభుత్వం అన్యాయంగా, అక్రమంగా పోతూవున్నదని చెప్పాము. దీని గురించి చెప్పమంటే ఈ రోజు కూడా జి.ఓ.తో ప్రొడ్యూస్ చేసి వారి ముందు పెడతాము. చర్చించండి. టెంపుల్ కమిటీ కూడా చేశారు. ఈ టెంపుల్ కమిటీలు

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (2) 1990, భారతీయ సార్వజనిక 24 సెప్టెంబరు, 1990 253
గ్రంథాలయాల బిల్లు. (1990 సం.పు. 9 నెం. ఎల్.ఎ.బిల్లు)

కూడా స్టాట్యూటరీగా మూడేళ్ళు అని చెప్పి అన్నారు. దానిని కూడా "డ్యూరింగ్ ది ప్లేజర్ ఆఫ్ ది గవర్నర్" అని ఈ ప్రభుత్వం మీద హైకోర్టు స్టే ఇస్తూ ఫ్రిక్చర్స్ పాస్ పచేయడం జరిగింది. ఇంకా మళ్ళా ఇలాంటియాక్ట్ రావడం చాలా దురదృష్టం. ఈ బెంపుల్ యాక్ట్ కూడా ప్లేజర్ ఆఫ్ ది గవర్నర్ అని వుండెను. హైకోర్టు స్టే ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా వారు యాక్ట్ తెస్తారు. మరల హైకోర్టుకు పోతారు. స్టే ఇస్తారు.

(అంతరాయం)

అందుకు వాళ్ళ టర్మ్ అయ్యేదాక ఆగక ఎందుకు అదే పనిగా చేసుకోవలసి వచ్చిందా నాకయితే అర్థం కావడంలేదు.

శ్రీ పి.నరసింహారెడ్డి (జహీరాబాద్ లో) :- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్. టి.డి.పి. పార్టీ వాళ్ళు రిజైన్ చేసారంటున్నారు. జహీరాబాద్ టి.డి.పి. కౌన్సిల్ చైర్మన్ ఇంతవరకు రిజైన్ చేయలేదు, *** శరం లేకుండా, బుద్ధిలేకుండా వున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ జి.ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:- ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది. ఎలా వున్నది రోజూ పేపర్లలో జనం చదువుతున్నారు.

(అంతరాయం)

ఒకపెన్ స్ట్రోక్తో ఆర్డినెన్స్ ద్వారా 30వేల బెంపుల్ ఫ్రస్ట్ కమిటీలను రద్దు చేయడం జరిగింది. వాళ్ళు హైకోర్టుకు పోవడం జరిగింది. అదే విధంగా ఇప్పుడు 23 గ్రంథాలయ సంస్థలను, స్టేట్ పరిషత్ ను కూడా రద్దు చేయాలని యాక్ట్ పెట్టారు. ఇందులో లీగల్ ప్రాక్టీస్ ఏమీ లేదు. అసెంబ్లీ ద్వారా చట్టబద్ధంగా వచ్చింది. మొన్న కో ఆపరేటివ్ యాక్ట్ ను కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు లేనప్పుడు క్యాబినెట్ సమావేశం కానప్పుడు గవర్నరుగారికి పంపించి 5యేళ్ళను 3యేళ్ళకు చేసుకొని వారియొక్క మనుషులను నామినేట్ చేసుకుందాము అనుకున్నారు. హైకోర్టు దానికి కూడా స్టే ఇవ్వడం జరిగింది. అదే మధ్యప్రదేశ్ లో మూడేళ్ళ క్రిందట అయితే 1980వ సంవత్సరంలో కో ఆపరేటివ్ ఎన్నికలు జరిగితే దానిని 7యేళ్ళుగా కొనసాగిస్తున్నది. కాంగ్రెస్ వాళ్ళు కొనసాగించుకొంటూ వచ్చారు. దాని తరువాత బి.జె.పి. గవర్నమెంట్ వచ్చి వాళ్ళ టర్మ్ తగ్గిస్తే హైకోర్టుకు పోయి స్టే తెచ్చుకున్నారు. కాంగ్రెసు వారికి ఆక్కడోక నీతి, ఇక్కడోక నీతా అని నేను నభా ముఖంగా ప్రశ్నిస్తున్నాను. అదే విధంగా రైల్వే బోర్డు చైర్మన్లు కానీ, పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ చైర్మన్లు కానీ కాంగ్రెసు వాళ్లే వుండాలని - వేరే ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పటికీ కూడా వాళ్ళు ఇంకా ఏమీ చేయలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థలు హైద్రాబాద్ లో వుంటే వాటియొక్క అధ్యక్షులుగా కాంగ్రెసు మహా నాయకులు వున్నారు. వారు ఇంకా రాజీనామా చేయలేదు. వాటిని ఇంకా రద్దు చేయలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఇరెలవెంట్ పాయింట్ లోకి వెళ్లవద్దు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పోస్టులు....

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అయ్యా, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ లో కూడా అదే పరిస్థితి వున్నది. పార్టీ ఓడిపోయినప్పుడు మీ సభ్యులు అక్కడ కూడా రాజీనామా పెట్టాలి. పెడితే నీతిగా వుండేది. భారత దేశంలో రెండు నీతులు వుండవు గదా? కాబట్టి ఈ యొక్క బిల్లును మేము సంపూర్ణంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాం. దురుద్దేశ్యంతో, రాజకీయ ఉద్దేశ్యంలో ప్రాంతీయ మనుషులకు ఈ యొక్క పదవులు ఇప్పించుకో ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ యాక్ట్ పెట్టారు. కానీ అంతకన్నా పబ్లిక్ ఇంపార్టెన్స్ ఏమీ లేదు అని ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. దీనిని పూర్తిగా మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాం అని తమ ద్వారా విత్ డ్రా చేసుకోమని విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, వెరీ క్లియర్ సార్. నేను క్రిమినల్ గురించి మాట్లాడడం లేదు. ఎందుకంటే ముద్దుకృష్ణమనాయుడు గారు బిల్లు వ్యవహారం గురించి చాలా వివరాలు చెప్పారు. కానీ ప్రత్యేకంగా దేవస్థానం గురించి చెప్పారు కాబట్టి....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- బాపిరాజుగారు.....

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- ఆగు, ఆగమ్మా చెబుతాను మీ సంగతి. అదృష్టవశాత్తు దేవాదాయ శాఖ, శాసన సభా వ్యవహారాల శాఖ రెండు నా దగ్గర వున్నాయి. లాఫ్ట్ టైమ్ ఫ్లోర్ లీడర్స్ చాలామంది -నర్సిరెడ్డిగారికి తెలుసు. అందరి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళినాను. అప్పుడు ఆ గవర్నమెంట్ వుండగా కేవలం తెలుగుదేశం శాసన సభ్యులకు, తెలుగుదేశం పార్టీలో వున్న జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్లకు మాత్రమే ప్రత్యేకమైన నోటీసులు ఇస్తూ సెక్రటరీ టు. సి.ఎం. అఫీషియల్ రెసిడెన్షియల్ ఆల్ సెక్రటరీస్ మీట్ అని చెప్పి అఫీషియల్ లెటర్ ఇవ్వడం అనేది తెలుగుదేశం.....

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్....

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- రాజుగారు ముద్దుకృష్ణమనాయుడుగారు ఇరెలవెంట్ గా మాట్లాడారని యివాళ ఏదైనా మాట్లాడితే ఎలా?

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అప్పుడు కూడా అపోజిషన్ లీడర్స్ అందరిని, రిక్వెస్ట్ చేశాము. మిస్ యూజింగ్ అంటే వారా మిస్ యూజింగ్ గురించి చెప్పడం అనేది ఆశ్చర్యంగా వున్నది. అంతకన్నా ఇంక నాకేమీలేదు. రామ లక్ష్మణరేఖ

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఆ ఇమ్యా ఇప్పుడెందుకు?

(అంతరాయం)

5.00 శ్రీ కె. విద్యాధర రావు:- శాసన సభ్యులే ఇలా అంటే మేము కూడా మూడవ కృష్ణుడు, సా|| నాలుగవ కృష్ణుడు....

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సెలవిస్తూ ఏదో చెప్పారు యిప్పుడు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఏదో చెప్పింది మీకు అనవసరం. దయచేసి బిల్లుమీద మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- బిల్లు మీదనే మాట్లాడుతున్నాను, ఇది ఎక్కడి అన్యాయం? బిల్లు కాకపోతే దేనిమీద మాట్లాడుతాను. అసలు యిదివరలో వీరు బిల్లు పెట్టినప్పుడు, ఎన్నికలు తీసివేసి నామినేషను పద్ధతి ఎందుకు పెడుతున్నారని మేము పోట్లాడినప్పుడు చారు కూడ సమర్థించారు, జ్ఞాపకం వుండి వుండాలి మంత్రి గారికి. మరి ఇవాళ మీరు ఏమి చేస్తున్నారు? దానిని ఆ మూడు ఏండ్ల టర్మ్ తో నిమిత్తం లేకుండా మా గవర్నరు గారికి ఎప్పుడు కోపం వస్తే అప్పుడు ఊడబెరకడానికి అధికారము యివ్వమని అడుగుతున్నారు. ఇది మరింత నిరంకుశత్వానికి పోయే లక్షణమా, లేకపోతే ఏమైనా ప్రజాస్వామ్య లక్షణమా దయచేసి చెప్పాలని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. బిల్లులో యిట్లా పెట్టడం ఏ ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి అనిపించుకుంటుందో దయచేసి చెప్పండి. గ్రంథాలయాలను స్త్రోంధన్ చేయడమా లేకపోతే మన యిష్టానుసారము పాలించడానికి వీలయ్యే పద్ధతి చూడడమా దయచేసి చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.వి.శేషారెడ్డి (నర్సేపల్లి):- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును సమర్థిస్తూ కొన్ని సూచనలు మాత్రం చేస్తున్నాను. పవిత్ర దేవాలయాలు లాంటి గ్రంథాలయాలలోకి రాజకీయాలను ప్రవేశపెట్టారని ముద్దు కృష్ణమనాయుడు గారు చెప్పారు. చాలా సంతోషం. ఏడు సంవత్సరాలు యీ పవిత్ర దేవాలయాలలో రాజకీయాలను ఎవరు ప్రవేశపెట్టారో ఒకసారి ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రంథాలయాలలో రాజకీయాలను ప్రవేశపెట్టిన మొట్టమొదటి పార్టీ తెలుగుదేశము పార్టీ. ఈరోజు నామినేట్ చేయబడిన ప్రతి ఒక సభ్యుడు కూడ రాజకీయాలతో సతమతమయ్యే వ్యక్తే. రాజకీయాలను వృత్తిగా పెట్టుకొని జీవించే వారిని గ్రంథాలయాల అధ్యక్షులుగా చేసిన యీ మహానీయులు యిప్పుడు ఆక్షేపణ చేయడం గర్హనీయుము. ఇకపోతే గ్రంథాలయాలలో రాజకీయాలు గాకుండా డెమోక్రటిక్ గా వుండాలని రాఘవరెడ్డిగారు అంటున్నారు. ప్రజాస్వామ్యయుతంగానే చట్ట సభలోనే యీ బిల్లును తీసుకు వస్తున్నాము గాని మేము ఎక్కడినో నియంతృత్వంగా తీసుకురావడం లేదు. ఇకపోతే యీ గ్రంథాలయాల అధ్యక్షులందరు కోర్టులకు పోయి ఆ గ్రంథాలయాలను సరమ పవిత్రతకు దూరము చేసినారు గాబట్టి ఆ వ్యక్తులు పోవడమే మంచిది. ఏ దేశములో అయినా కూడా - ప్రజాస్వామ్య దేశములో - ఒక పార్టీ అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత ప్రతి పక్షములో వుండే మిరతులు రాజనామా చేయడం ఆనవాయితీ, అలవాటు. కాని యీ మొండి ఘటాలకు ఆ మాత్రం కూడ జ్ఞానం లేకుండా ప్రభుత్వం శాసనం చేసినా కూడా, తగుదునమ్మా అంటూ కోర్టులకు పోయి గ్రంథాలయాలను

కోర్టులమయం చేస్తున్నారు, గాబట్టి యీ బిల్లును తీసుకురావడం ఎంతో చట్ట సమ్మతం. న్యాయం అని చెప్పి యీ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులో, జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ చైర్మను పదవీ కాలావది, చైర్మనుగా అతని నామ నిర్దేశపు తేదీ నుండి మూడు సంవత్సరములై యుండవలెను అను పదములకు బదులుగా జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ చైర్మను గవర్నరు అనుగ్రహముండు నంతవరకు పదవియందుండవలెను, అను పదములను ఉంచవలెను అని వ్రాశారు. సరే, వ్రాస్తే నాకు అభ్యంతరం లేదనుకోండి. కాని నాకు అర్థం కాలేదు. మనమంతా ప్రజాస్వామ్యములో వున్నాము. ఒక గ్రంథాలయ చైర్మన్ ఏదైనా తప్పుచేశాడు, పొరబాటు చేశాడు, అతనిని తీసివేయాలి. శిక్షించాలి అని ఏమైనా పెడితే నాకు అభ్యంతరం లేదు. పూర్తిగా సమర్థించవచ్చు. కాని మనము గవర్నరు అనుగ్రహంపైన ఆధారపడవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది. ఎందుకు వచ్చింది? దానిని సవరించవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందనేది వివరించవలసిన అవసరం వుంది. ఒకవేళ అది సమంజసముగా వుంటే సమర్థించడములో నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఎందుకు అనేది చెప్పలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- గవర్నరు గారు నామినేట్ చేసిన సభ్యులు గాబట్టి, లాజిక్ గా....

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మీరు అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు:- లాజిక్ లోగా అంటున్నాను. అది నా అభిప్రాయం కాదు.

శ్రీ సి.నర్సిరెడ్డి:- నేను ప్రజలకు జవాబుదారీ. నేను ప్రజలకు చెప్పాలి. ఎందుకు పాసు చేశారంటే చెప్పవలసిన బాధ్యత వుంది నాకు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- నాకు ఒక అభిప్రాయం అంటూ ఏదీ లేదు. లాజిక్ గా అన్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నేను తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు గవర్నరు యొక్క దయాదాక్షిణ్యాల మీద యీ చైర్మను వుండాలని పెట్టారు. దానికి కారణం ఏమిటో చెబితే నేను చాలా సంతోషిస్తాను. ఒకవేళ చెప్పేది సమంజసముగా వుంటే సమర్థిస్తాను కూడ, లేకపోతే విత్ డ్రా చేసుకుంటే బాగుంటుంది, అది నా సలహా.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి (అలంపూర్):- అధ్యక్షా, ఈ బైబ్రరీస్ అమెండుమెంటు బిల్లు ఏదైతే తీసుకువచ్చారో, అది మామూలుగా పాలిటికల్ ఎంప్లాయ్మెంటు కొరకు ప్రతి పార్టీ చేసే నిర్వాహకమే. యిప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ఏ పార్టీ అధికారుములోకి వస్తే, వారు తమకు అనుకూలంగా తమ కార్యకర్తలకు తమ నాయకులకు ఒక ఉద్యోగం చూపించడానికి సంవత్సరాల నుండి మూడు సంవత్సరాలకు, మూడు సంవత్సరాల నుండి ఆయిదు సంవత్సరాలకు చేయడం లేకపోతే యీ విధంగా నామినేటెడ్ వ్యక్తులను మూడు సంవత్సరాల నుండి తగ్గించి గవర్నరు దయాదాక్షిణ్యాలకు వదలిపెట్టడం అనే ఏ పద్ధతులు ఆయితే

వున్నాయో వాటికి ఒక ముగింపు అనేది వుండాలి. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో పాటికల్ ఎంప్లాయ్మెంటు పద్ధతి ఏదైతే వుందో దానిని తీసివేసి ఒక ఓక్స్ టర్మ్ అనేది పెట్టండి. ఇకనుండి అయినా బచ్చితంగా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఒక టర్మ్ ఫిక్స్ చేసి - మూడు సంవత్సరాలో, అయిదు సంవత్సరాలో అని - దానిని అవలంబించేట్లు చూడాలి భవిష్యత్తులో యిటువంటి అమెండుమెంట్లు, యిలాంటి చట్టాలు రాకుండా ఏర్పాటు చేస్తే మంచిది అని మనవి చేస్తున్నాను. అందరు గ్రహించి ఉంటారు. మనము లైబ్రరీ యాక్టు ఎన్నో చేస్తున్నాము. కాని లైబ్రరరీస్ పరిస్థితి ఎప్పుడైనా ఊహించారా అని. జిల్లా గ్రంథాలయాలు ఏవిధంగా వున్నాయో మీరు ఆలోచన చేశారా? తాలూకా స్థాయిలో వున్న గ్రంథాలయాల పరిస్థితి ఏ విధంగా వుందో మీరు ఒకసారి ఆలోచన చేశారా అని అడుగుతున్నాను. అసలు అవి ఎంత అధ్యాత్మంగా వున్నాయంటే, యీనాడు గ్రంథాలయాలకు కొత్త పుస్తకాలు కొనడానికి గాని యివ్వడు వచ్చే సాహిత్యం లేకపోతే పూర్వ లభ్యం అయ్యే పుస్తకాలను కావి ప్రజలకు అందుబాటులో పెట్టడానికి గాని నిధులు లేవు. జీతాలకు సరిపోయే నిధులు వస్తున్నాయి. అయినా కూడా నెలనెలా జీతాలు అందడం లేదు. రెండు నెలలకు. మూడు నెలలకు. ఆరు నెలలకు జీతాలు యిచ్చే పరిస్థితి యీనాడు వుంది. అటువంటి పరిస్థితులలో లైబ్రరరీస్ను. లైబ్రరీ వ్యవస్థను పటిష్టం చేయడానికి, ఎక్కువ పుస్తకాలను కొనడానికి నిధులు కేటాయించండి. ఆ విధంగా లైబ్రరీ మూవ్మెంటును ప్రోత్సహించండి. అవిధంగా ప్రజలకు మేలు చేయండి. కాని ఇట్లా యాక్టు చేసి పాటికల్ ఎంప్లాయ్మెంట్ యివ్వడం వల్ల సాదించేది ఏమీ లేదు. దీనికి ఒక ముగింపు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. తప్పకుండా సమర్థించాలి గనుక చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి.వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను బిల్లు మీద ఎక్కువ వివరణ యివ్వడానికి పోవడం లేదు. ఈ సవరణ సారాంశము ఏమిటో అందరు చెప్పారు- గవర్నరు గారియొక్క అనుగ్రహము. మనం ప్రజాస్వామ్య యుగములో వున్నాము. ఈ చక్రం వ్రాసేటప్పుడు అయినా కనీసం వారికి ఆ ఆలోచన రానందుకు విచారము. దయచేసి మెజారిటీ వుందనే పేరుతో - కాంగ్రెస్ సభ్యులకు నేను మనవి చేస్తున్నాను - గ్రూడ్డిగా, గ్రూడ్డి డ్వైషముతో మేము చెప్పిందంతా వ్యతిరేకించాలనేది పెట్టుకోకూడదు. మనం ప్రజాస్వామ్య యుగములో వుండి. ప్రజాస్వామ్యం అని చెబుతూ గవర్నరు గారి అనుగ్రహం వున్నంతవరకు అని పెట్టడం ఎందుకు? లేదు. చూ అనుగ్రహం వున్నంతవరకు అని చెప్పండి. బాగుంటుంది. ఆ పద్ధతులలో వ్రాయండి. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూరు చెప్పినట్లుగా దీనికి ఒక కాలనిర్ణయం పెట్టండి. అంతేగాని గవర్నరు గారి అనుగ్రహం వున్నంతవరకు అనే పద్ధతి గాని ఏ భాషగాని ఏ రకమైనటువంటి ప్రజాస్వామ్యమో, ఏ రకమైనటువంటి సముచితమో ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను.

(అధ్యక్ష స్థానములో శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి వున్నారు.)

5.10

సా॥

శ్రీ సిహెచ్. విరబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గవర్నరు గారి అనుగ్రహం ఉన్నంతవరకు అనే పదం ఉండాలని ఏదైతే ఉందో అది ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి కాదు, అది నిరంకుశ విధానం.

మనమంతా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులలో ఉన్నాము. మన గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదివరకు పంచాయితీరాజ్ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక యాక్టు ఉండేది. ఆ యాక్టు ప్రకారం సమితి సభ్యులు అంతా కూర్చోని రిప్రజంటేటివ్స్ ఎన్నిక చేసేవారు. సమితిలో ఉన్నటువంటి సర్పంచ్ లందరూ ఒక మనిషిని ఎన్నుకునేవారు. వీరందరూ కలసి జిల్లాలో అధ్యక్షుడిని ఎన్నుకునేవారు. ఆ విధంగా లైబ్రరీ యాక్టు ఉండేది. దానిని మార్చి వేరేవిధంగా దీనిని తీసుకొని రావడం సమంజసం కాదు. గతంలో లైబ్రరీ యాక్టు సంపూర్ణంగా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులలో ఉండేది. కాని ఇప్పుడు నామినేషను పద్ధతి వచ్చింది. ఈ నామినేషను పద్ధతి తీసివేసి గతంలో ఏ యాక్టు ఉందో ఆ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నరుగారి అనుగ్రహం ఉన్నంతవరకు అనే పదం ఏదైతే ఉందో అది తీసివేసి గతంలో ఉన్న యాక్టును ఇప్పుడు తీసుకొని వస్తే బాగుంటుంది. అది ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఉంటుందని నా మనవి. ఇప్పుడు ఈ బిల్లును విరమించుకొని గతంలో ఉన్నటువంటి అనుభవాల దృష్ట్యా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో దానిని పునరుద్ధరణ చేయడానికి మరొక బిల్లు తీసుకొని వస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను. నామినేటెడ్ పద్ధతి బాగుండదు, అది తీసివేయాలని నా కోరిక. నామినేటెడ్ పద్ధతి ఉంటే లైబ్రరీస్ రాజకీయాలకు అతీతంగా ఉండవు. నామినేటెడ్ పద్ధతి అంటే ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉంటుందో ఆ ప్రభుత్వం వాళ్లనే నామినేట్ చేసుకుంటారు కనుక అది ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి కాదు. ఈనాడు పంచాయితీలకు, జిల్లా పరిషత్లకు ప్రత్యక్షంగా ఎన్నికలు జరిపిస్తున్నాము. సమితి ఎన్నికలు జరిపిస్తున్నాము. కనుక ఆ సభ్యులంతా కూర్చోని ఒక రిప్రజంటేటివ్స్ ఎన్నిక చేసి, అందరూ కలసి చైర్మను ఎన్నుకుంటే బాగుంటుంది కనుక గతంలో ఉన్నటువంటి యాక్టును వేరే బిల్లుగా తీసుకొని వచ్చి పాస్ చేస్తే బాగుంటుందని, ఇప్పుడు దీనిని విరమించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, మీరు మొట్టమొదటిసారి అద్యక్ష స్థానం అలంకరించారు. మీరు రాయలసీమ నాయకులు. రాయలసీమ వ్యక్తులు. ఇప్పుడు రాయలసీమ ఇస్కూన్ గురించి, కృష్ణా జలాల విషయం చర్చ జరుగుతుంది కనుక మీరు ఆ స్థానంలో ఉండగానే గాలేరు - నగిరి, హంద్రీ, - నీవా, అవన్నీ ప్రారంభిస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర హామీ ఇప్పిస్తే చాలా సంతోషం. మీకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తాము. మీరు మొదటినుంచి రాయలసీమ సమస్యల గురించి, రాయలసీమ వాటర్సు గురించి అంతా చెబుతూ వచ్చారు. అదృష్ట వశాత్తు మీరు కృష్ణాజలాల చర్చ వచ్చే సందర్భంలో మీరు ఇప్పుడు ఆ స్థానంలో ఉన్నాడు కనుక గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారితో ఆ ఎస్కూరెన్సు ఇప్పిస్తే చాలా సంతోషం.

చైర్మన్:- నేను 10, 15 నిమిషములు ఈ అద్యక్ష స్థానంలో కూర్చుంటే సమస్యలన్నీ పరిష్కారం అయిపోతాయా. 7, 8 సంవత్సరాలనుంచి పరిష్కారం కాలేదు. We will try to solve all these things.

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (2) 1990, భారతీయ న్యాయవిజ్ఞాన 24 సెప్టెంబరు, 1990 259
గ్రంథాలయాల బిల్లు. (1990 సం.పు. 9 నెం. ఎల్.ఎ.బిల్లు)

శ్రీ కె. ప్రభాకర రావు:- అధ్యక్షా, తెలంగాణా, రాయలసీమ, ఆంధ్ర అని కాదు. అధ్యక్షులు అధ్యక్షులే. అధ్యక్షుల మీద ఇటువంటివి ఆపాదించడం మంచిది కాదు. అనుచనం ఉన్నటువంటి ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు, పైగా మాజీ విద్యా శాఖామంత్రి అయిన వారికి ఇంత చిన్న విషయం తెలియకుండా ఉండడం దురదృష్టం. ఇది అన్యాయం. కనుక అది దయచేసి ఎక్స్ పంజ్ చేయించండి. అది సభా మర్యాదకు మంచిది కాదు. అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నటువంటి వారికి ప్రాంతీయతత్వం ఆపాదించడం న్యాయం కాదు. దయచేసి అది ఎక్స్ పంజ్ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

చైర్మన్:- దీనిలో ప్రాంతీయతత్వం ఏమీ లేదు. ఏదో మర్యాదమరసేగా చెప్పారు.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- శ్రీ రాజగోపాలరెడ్డిగారు రాయలసీమ వ్యక్తి అని అందరికీ తెలుసు. ఇందులో తప్పు ఏమీ ఉంది. నేను అన్ పార్లమెంటరీ వర్గం ఏమీ వాడలేదు.

Sri K. Prabhakara Rao:- It is degrading the Chair. It is derogatory to the dignity and prestige of this august House.

శ్రీ. జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- ఏమీ కాదు.

శ్రీ సిహెచ్.విరల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గతంలో యాక్టు ఉండేది. గతంలో డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు పంచాయతీ రాజ్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు ఆ యాక్టు రెచ్చారు. ఇప్పుడు అదే యాక్టు తీసుకొని వస్తే బాగుంటుంది.

شری سید سجاد:- جناب ڈپٹی اسپیکر صاحب اس وقت
غمر حیدر آباد میں جتنے بھی لائبریریز ہیں وہ بالکل خستہ حالت میں
ہیں۔ آپ تو بل پاس کر رہے ہیں۔ اس میں کسی سیاسی لیڈروں کو
پوسٹ نہیں دینا چاہیئے اور نہ ہی رحم و کرم کی کوئی بات ہونا چاہیئے۔
بلکہ قابل ترین لوگوں کو چیئرمین بنانا چاہیئے۔ کئی لائبریریز میں ٹیبل

نہیں تو کرسی نہیں۔ کتابیں بھی برابر دستیاب نہیں ہیں۔ شہر حیدر آباد
میں سب سے پرانی لائبریری کتب خانہ آصفیہ ہے۔ منسٹر صاحب سے
درخواست کرتا ہوں کہ وہ لائبریری کا معائنہ کریں تو انہیں سب کچھ معلوم
ہو جائے گا۔

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:- అధ్యక్షా, లైబ్రరీ మెంబర్స్ ను గవర్నరు నామినేట్ చేసినా, ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసినా ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ కొత్తగా పెట్టలేదు. ఇదివరకు లైబ్రరీ మెంబర్స్ ను నామినేట్ చేయాలని పెట్టినందుకు శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు గారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. నామినేట్ చేయబడినవారు ప్రభుత్వాలు మారినప్పుడు రిజైన్ చేయాలని చెప్పినా రిజైన్ చేయకుండా 3 సంవత్సరాలకన్నా ఎక్కువ ఉన్న ఉదంతాలు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వాలు మారినప్పుడు అయినా వారు రిజైన్ చేయాలనే నైతిక ధర్మం ఉండాలి. గవర్నరు అప్పాయింట్ చేసినా, గవర్నమెంట్ అప్పాయింట్ చేసినా జి.ఓలు ఎవరి పేరు వెళతాయి? ఇన్ ది నేమ్ ఆఫ్ గవర్నరు అన్న దానిని మరచిపోయి గవర్నరు, గవర్నరు అంటున్నారు. ఆ కాలంలో తెలుగుదేశం పార్టీ వారు గవర్నరు, గవర్నరు అని అన్నారు. ఈనాడు ఎవరూ గవర్నరు అప్పాయింట్ మెంట్ మిదా అనడం లేదు.

శ్రీ సి హెచ్.విరల్ రెడ్డి:- మేము దీనిని వ్యతిరేకించాము.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:- శ్రీ విరల్ రెడ్డి గారు ఎలక్షన్స్ గురించి మాట్లాడారు. ఎలక్షన్స్ పద్ధతిని ఎవరు అన్నారు? లైబ్రరీస్ కు ఏ పద్ధతిలో ఎలక్షన్స్ పెట్టాలి అనేది స్టడీ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎలక్షన్స్ పద్ధతి రావడంలో మాకు అభ్యంతరం లేదు. అప్పాయింటింగు అథారిటీకి ఏవిధంగా బలం ఉండాలి ఆ విధంగా గవర్నమెంట్ కు. గవర్నరుకు అధికారం ఉండాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లును తీసుకొని వచ్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఈ బిల్లును అందరూ కలసి ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయవలసిన ధర్మం ఉంది. గవర్నరు అంటే ప్రతిపక్షాలవారు భుజాలు నెతుక్కొవలసిన అవసరం లేదు. ఎలక్షన్స్ పెట్టినప్పుడు ఏమి చేసినా, ఇప్పుడు నామినేషన్ ఎవరైతే చేస్తారో వాళ్ళకు తీసివేసే పవర్స్ ఉంటే చాలా అభినందనీయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లును ప్రతిపక్షాలవారు కూడా ఆమోదించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్.రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, శ్రీ శ్రీపాదరావు గారి లాంటివారు దీనిని సమర్థించడం చూస్తే నాకు నిజంగా ఆశ్చర్యం కలుగుతున్నది. పంచాయతీ బోర్డులు గ్రామంలో ఇళ్ల పన్నుపైన రూపాయికి 4 పైసలు చొప్పున పన్ను వసూలుచేసి దీనికి జమ చేస్తే ఆ గ్రంథాలయ సెస్ అనేది

వస్తుంది. పంచాయతీ బోర్డు సర్పంచ్‌లు ఎన్నుకునే పద్ధతినుంచి నామినేట్ చేసే పద్ధతికి తెలుగుదేశం పార్టీవారు తీసుకొని వచ్చారు అని గౌరవనీయులైన సభ్యులు చెబుతున్నారు.

5.20 శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:- నాలుగు కాదు 8 పైసలు అయినది.

సా||

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి:- 10 పైసలు అయినది.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- ...నాలుగు కాదు. 8 పైసలు అయినది. 10 పైసలు అయినది. ఎంత అయినది అన్నది కాదు సమస్య యిక్కడ. ఎవరు అయితే డబ్బులు కట్టారోవారిని ఎన్నుకుని వారికి పూర్తి టరము యివ్వండి. వారు ఎవరో తప్ప చేశారు. మీరు కూడా ఆదే తప్ప చేస్తామంటారా? ఊరికే ఊడబెరుకు కుంటూ పోతామంటే -- ఊడబెరకడానికి కాదు మీకు అధికారం యిచ్చింది ప్రజలు. మేము అధికారము నుంచి వారిని కూడా ఊడబెరుకుని పోతాము అని అంటే ఎట్లాగు? ప్రజాస్వామ్యంలో ఈ విధంగా ఆలోచించితే ఎట్లాగు? యిప్పుడు అర్థంతుగా బిల్లు పాసు చేసుకోకపోతే అక్కడ ఏమీ ప్రపంచము మునిగిపోదు. యిప్పుడు బిల్లును ఉపసంహరించుకుని ఎన్నుకునే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టండి. ఇప్పుడున్న ఓట్లను రద్దుచేయండి. సర్పంచులు ఎన్నుకొనే పద్ధతిని ప్రవేశ పెట్టండి. వారు ఎన్నుకునే పద్ధతి అయితే చాలా ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది. మంత్రి గారిని అందుకు ఒప్పించే ప్రయత్నం చేయాలని శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు గారిని కోరుతున్నాను. నామినేట్ చేసిన వారికి, ఎపాయంట్ చేసిన వారికి ఉడపెరికే హక్కు ఉండాలన్నారు. ఎవరైనా తప్ప చేస్తే ఊడబెరికే హక్కు ఉంటుంది. యిది కామన్ సెన్సు పాయెంటు. అధ్యక్షులు వారు యిందాక కామెంట్ చేశారు. ఎపాయెంట్ చేసిన వారు తీసేస్తారు అని అన్నారు. డెమోక్రసీ అంటే శాసనసభలోనే పెడతారు. లేకపోతే ఎక్కడో అడవులలో పెడతారా? ఎన్నికల ద్వారా ఎన్నుకునే పద్ధతిని తీసుకుని రండి. యిటువంటి విధానాలు చేయడం శాసనసభలకు హుందాతనం కాదు. ప్రభుత్వాలకు హుందాతనం కాదు. ప్రజా స్వామ్యానికి తీరని సిగ్గు కలుగుతుంది. రేపు ప్రొద్దున రాష్ట్రపతి గారు మనలను కూడా కాలపరిమితి తీరకుండా యిండ్లకు పొమ్మనవచ్చు.

శ్రీ జె.సి.దివాకరరెడ్డి:- యిట్లాంటివి గతములో లేవా?

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- మేము ఆవాళ వ్యతిరేకించినాము. ఇవాళ వ్యతిరేకిస్తున్నాము. మీరు ఆవాళ అక్కడ కూర్చుని వ్యతిరేకించి, -- ఈ రోజున అధికారములో ఉండి అట్లాంటి బిల్లును తీసుకుని వస్తున్నారు. మీరు ఆనాడు బిన్నంగా మాట్లాడినారు.

శ్రీ జె.ప్రసాదరావు (నత్తుపల్లి):- ఏదో తప్ప చేస్తున్నట్లుగా ప్రతిపక్షాలు ఈ బిల్లును విమర్శిస్తున్నాయి. నామినేట్ బాడీన్ యిదివరలో ఎంతమంది ప్రేళ్ళాడుతూ వచ్చారో అందరికీ తెలుసు. యిప్పుడైతే మేము నామినేట్ బాడీన్ తీసుకుని వస్తున్నాము. మంత్రులు అయిన వారి దగ్గర తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు నామినేట్ బాడీన్ గురించి లైనులో ఉండేవారని చెప్పక తప్పదు. అందుకు వారు రిజైను చేయడం మంచిది. యిదివరలో జరిగిన అనేక అవకాశకాలు

ఎంక్వైరీ చేయాలని కోరుతున్నాను. నామినేట్ చేసే పద్ధతి మంచిదని మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్.

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి:- ఈ బిల్లును తీసుకని వచ్చినందులకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు గారు, నర్రా రాఘవరెడ్డి గారు చెప్పినారు. వారు ఆలోచన చేయకుండా చెప్పినారని సబాముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఎన్నికలు లేకుండా నామినేషను పద్ధతి అనేది గత ప్రభుత్వమే చేసినది. కొంతమందికి అవిధంగా రిహాబిలిటేషను కల్పించారు. మొన్ననే మెదక్ జిల్లా బి.జయపాలెం రెడ్డి గారు రాజీనామా చేశారు. మా ప్రభుత్వము సదుద్దేశ్యంతోనే మంచి ఆలోచన పెట్టుకుని ప్రస్తుతానికి గవర్నరు డిన్ క్రిషన్ ఉన్నంతవరకు వారి టరము కంటిన్యూ చేయాలనే ఉంటుంది కాబట్టి ఒక క్రమ పద్ధతిలో ఈ బిల్లును ఇంట్రడ్యూస్ చేయడం జరిగింది. ఈ బిల్లు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఉంది. గవర్నరు డిన్ క్రిషన్ సరియైన పద్ధతికి తోడ్పడుతుంది. ఈ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ యన్.చంద్రబాబు నాయుడు:- ఈ బిల్లు రాజకీయంగా కాంగ్రెసు కార్యకర్తలకు ఏదో చేయాలనే ఉద్దేశ్యం తప్ప యిందులో మరి ఏమీ లేదు. ఈ రోజున కొంతమంది కాంగ్రెసు సభ్యులు మొసలికన్నీళ్ళు కార్చుతూ మాట్లాడినారు. ఎలక్షన్లు పెడుతున్నామని అంటున్నారు. మంచి ఉద్దేశ్యము మీకు నిజంగా ఉంటే ఎలక్షన్లు ప్రతిపాదించండి. మేము కూడా అప్పుడు ఈ బిల్లును సపోర్టు చేస్తాము. యునానిమస్ గా బిల్లును పాసు చేసుకుందాము. యిదేమి దౌర్భాగ్యమో దీనికి కాలపరిమితి లేదు. గవర్నరు డిన్ క్రిషన్ అని పెట్టారు. పదవీ కాలము, యింత అని మెన్నన్ చేయాలి. ప్రజాస్వామ్యంలో మాకు నమ్మకం ఉంది కాబట్టి నీతి నిజాయితీలు ఉన్నాయి కాబట్టే చాలామంది వెంటనే రాజీనామా చేశారు. ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు పరిపాలనపోయినా ఇంకా బోర్డులను అంటిపెట్టుకునే ఉన్నారు మీ వాళ్ళు. ఈ విషయం దేశానికి తెలుసు. కొంతమంది గ్రంథాలయ సంస్థలు బాగోలేదు. ఏవో కొన్ని బాగోలేదని రాష్ట్రం అంతటా ఉంటాయా? పచ్చకళ్ళజోడు పెట్టుకున్న వాడికి ప్రపంచం అంతా పచ్చగానే కనపడుతుంది. 30వేల బ్రష్టు బోర్డుల పదవులు కొట్టి వేస్తే హైకోర్టు స్టే యిచ్చినది. యిది ప్రజాస్వామ్యం. మనం ఏమి చేస్తున్నది ప్రజలు చూస్తూ ఊరికే ఉండరు పదవికి కాలపరిమితి పెట్టండి. మూడు ఏండ్లు కాలపరిమితి కంటేటు కానివ్వండి. తరువాత తీసివేయవచ్చునని తెలియచేస్తున్నాను. 1983 సంవత్సరములో మా వాళ్ళు వచ్చినపుడు మీ వాళ్ళ టరము అయ్యేవరకు మార్చలేదు. ఆరోజున మీ జిల్లా పరిషత్తుల కాలపరిమితిని మేము టచ్ చేయలేదు. కాలపరిమితి తీరిన తరువాతనే మండల ప్రజా పరిషత్తులు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులు వచ్చినవి. ప్రజా స్వామికంగా ఎన్నికైన వారిని మేము మార్చలేదు. మీరు చేశారు. కో ఆపరేటెడ్స్ విషయంలో చేశారు. హైకోర్టు స్టే తెచ్చారు. మీ చీఫ్ మినిష్టరు గారు ఏదో చేస్తారని చూస్తున్నారు. 10 నెలలు అయింది. ఎవరిని వేయలేదు. ఎవరిని వేసినట్టు లేదు.

5.30 తొందరపాటు వద్దు. నేను కోరేది అంతా, ప్రజాస్వామ్యములో కొన్ని విలువలకు సా|| ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. ఆ విలువలకు మీరు యాక్ట్ చేయాలి. దీన్ని యింకో రాజకీయ దురుద్దేశముతో చేయకూడదని కోరుతున్నాను. మీరు చేయాలనుకుంటే, ఎల్లెక్కడ బాడీస్ ను పెట్టండి. తప్పకుండా మేము సహకరిస్తాము. దీన్ని మాత్రము మా పార్టీ తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తున్నది. ఈ బిల్లును మేము అపొజ్ట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ మహమ్మద్ రజవ్ ఆలి :- ఈ చట్టముపైన గతములోనే ఒక పారాపాటు జరిగిందని మేము అన్నప్పుడు, దాన్ని నాలుగు రకాలుగా చెప్పుడం జరిగింది. అప్పుడు, పాలకపక్షములో ఈనాడున్నవారు గొంతు కలిపారు.. పరిష్కారము కావడానికి చెబుతున్నాను. ఒకసారి పారపాటు జరిగింది. అంతకన్నా ముందు కరిక్ట్ అని మనమంతా భావించాము. కానీ మీరు కూడా, మీరు కూడా మాతో గొంతు కలిపారు. మరల ఈ పారపాటుపై ఎందుకు మీ ప్రయత్నం సాగిస్తున్నారు. హేస్టీ బిల్లును పాస్ చేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. తాపత్రయం రెండవది గనుక ఐ ఓసెనర్ జరిగింది. అప్పటికీ, ఇప్పటికీ, అందులో నామినేషన్ అవకాశముంది గనుక, గవర్నరు గారి కాన్సెన్సెస్ తీసుకొని మనమే ఏ యాక్టును, మేము అంతవరకే కదా చేసేది అని అనుకొంటే, ఆనాడుమీరు గొంతు కలిపిన దానికి ఈనాడు ఏ విధంగా చేయడాన్ని రెండు నాలికల ధోరణి అవుతుంది. మీరు చేయవలసింది ఒకటే ఇంతవరకున్న యాక్ట్ వుంది. ఆ యాక్ట్ మన ప్రభుత్వ బైబిల్ లో వుంది. మనకందరికీ తెలుసు. గ్రంథాలయాల యొక్క పుట్టు పూర్వోత్తరాలన్నీ కూడా ఆ యాక్టుని రెస్టోర్ చేయడానికే. కొంచెము మీరు దాన్ని రెస్టోర్ చేయండి. రెస్టోర్ చేయకుండా, ఈ ట్రాన్స్ లో పడి, నారు మనము తిట్టుకోవడాలు ఎందుకు? ఇది నాకు అర్థము కావడం లేదు. ఒక బిల్లు వచ్చింది. నాలుగు పేజీలే కావచ్చు. దీని బ్యాక్ గ్రవుండ్ చాలా పెద్దది. రాజకీయాలు దీనిలో చొప్పించవద్దని మనము చెప్పాము. అంతవరకు కన్సిడర్ చేయాలి. సీనియర్ లెజిస్లేటర్లు. నాకు అనుభవాలు చాలా వున్నాయి. చాలా చెప్పవచ్చు. అనేక చట్టాలు మనముందు వచ్చాయి. దానిలో వారు, మనం అనే భేదం లేకుండా రెస్టోర్ చేయాలి, ప్రస్తుతం దీనిని ఆపు చేయాలనేది నా అభిప్రాయం దీన్ని కన్సిడర్ చేయండి.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి (మడకసెర) :- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును నేను సమర్థిస్తూ, నాకొక చిన్న అనుమానము వచ్చింది. మంత్రిగారు బహుశా ప్రతిపక్షం నాయకులపైన గౌరవముతోనో, ప్రేమతోనో ఇది ఇంట్రడ్యూస్ చేశారేమోననిపిస్తున్నది. ఎందుకంటే ఎన్నికలయిన తరువాత, ప్రతిపక్షనాయకులేమో పేపరులో స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. అప్పుడున్న వారందరూ కక్కుర్తిపడి అట్లే అంటిపెట్టుకొని వున్నారా కబట్టి అటువంటి వారిని తొలగించి చారిక గౌరవము చేయాలనే సదుద్దేశముతో, మంత్రిగారు దీన్ని ఇంట్రడ్యూస్ చేశారని నేను ఓల్ అవుతున్నాను. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఎందుకు ఇంత బాధపడుతున్నారో అర్థము కావడం లేదు. చెప్పేది ఒకటి చేసేది ఇంకొకటి నాకయితే అర్థము కావడములేదు. దీనివల్ల పూర్తిగా - వాళ్ల నాయకులకు వాళ్లు పూర్తిగా నిజంగా గౌరవము ఇచ్చేవారయితే దీన్ని హోల్ హార్డెడ్గా సపోర్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ బిల్లును పూర్తిగా నేను సపోర్ట్ చేస్తున్నాను.

264 24 సెప్టెంబరు, 1990 ప్రభుత్వ బిల్లులు : (2) 1990, భారతీయ సార్వజనిక గ్రంథాలయాల బిల్లు. (1990 సం.పు. 9 నెం. ఎల్.ఎ.బిల్లు)

(ఇంటరప్షన్)

Dr. J. Geeta Reddy :- Speaker Sir, I would like to sum up the whole thing with one little correction. "Other than the ex-officio Member, shall hold office for three years or during the pleasure of the Governor." By adding that the Bill may be passed.

Chairman :- The question is :

"The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1990", be taken into consideration."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was considered. CLAUSES 2 TO 6, CLAUSE 1, ENACTING FOR MULA & LONG TITLE.

Chairman :- The question is :

"That Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

The Motion was adopted and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Dr. J. Geeta Reddy :- Sir, I beg to move :

"The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1990 be passed."

Chairman :- Motion Moved.

5.40 శ్రీ సి.హెచ్. విరల్ రెడ్డి :- మంత్రిగారు వారి అభిప్రాయాన్ని చెప్పారు. వారు పాస్ చేయడానికి మూవ్ చేయాలి. వారు మూవ్ చేసిన తరువాత మాకు మాట్లాడే అవకాశమివ్వాలి. వారు పాస్ చేయడానికి మూవ్ చేయకముందే మీరు పాస్ చేస్తున్నారు.

చైర్మన్ :- మోషన్ ఫర్ కన్సిడరేషన్ లాంగ్ బ్యాక్ మూవ్ చేశారు.

శ్రీ సి.హెచ్. విరల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇప్పటికైనా టైము ఏమీ మించిపోలేదు. గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు వారు తిరిగి సృజనాత్మక దృక్పథంతో విశాలభావంతో ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో వారు ఇప్పటికైనా ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ప్రీవియస్ అభివృద్ధికరమైన ఏక్టు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఉండే ఏక్టు. ఇది నిరంకుశత్వం ఏక్టు. గతంలో ఆ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తెచ్చినటువంటి ఏక్టు దానిని తిరిగి మళ్ళీ పునరుద్ధరణ చేసేందుకు మంచి అవకాశం ఉన్నది. కాబట్టి ఇప్పటికైనా మంత్రిగారు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడాలి అంటే ప్రజాస్వామ్య

గ్రామపంచాయితీల (సవరణ) బిల్లు.

పద్దతిని నిరూపించుకోవాలి అంటే మీరు మళ్ళీ పాత ఏక్టును పునరుద్ధరించేందుకు పూనుకోవడం మీ ప్రతిష్ట పెరుగుతుంది. కానీ మీరు గత ప్రభుత్వం చేసిన తప్పును దృవీకరణ చేస్తున్నారు. మీరూ అదే మార్గంలో ప్రయాణం చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఇది పద్దతి కాదు. మీరు దీనిని మార్చుకోవాలని ఇప్పటికైనా మంత్రిగారు సృజనాత్మక దృష్టి తొడి ఆలోచించి కనీసం ఇద్దైనా విరమించుకోవాలని మళ్ళీ పాత ఏక్టును పునరుద్ధరించేందుకు కృషి చెయ్యాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :- అధ్యక్షా, సభ్యులు గాని మంత్రిగారు గాని మార్చాడన వాంఛ మాకు ద్యోతకం అయింది ఏమిటంటే ఇప్పుడు ఉన్న వారు అంతా నామినేట్ చేయబడ్డవారు కనుక అని. మీరు ఎన్నికల చట్టం కింద ఆ చట్టములో ఒక మార్పు ఉండి ఇప్పుడు ఉన్న వాళ్లు అంతా రద్దు అవుతారు అని. అలాంటి ప్రావిజన్ పెడితే సమస్య లెక్కగా పోయింది 'చ' ఎన్నికల పద్దతిని మీరు పునరుద్ధరించండి. మేము ప్రజాస్వామ్యం చేస్తున్నాము అని చెప్పండి అప్పుడు మిమ్ములను అర్థము చేసుకోవడానికి విలు ఉంది గాని చురే నాకు అప్పుడు నామినేషన్ చేసినారు అంటూ మీరు అంతకంటే హీను అయిన పని చేస్తుంటుంది 'చ' ఎన్ని అంటే దానిని మేము అర్థము చేసుకోలేము? అందుకని మీరు ఆ పని చెయ్యండి. దాని ఇంజనీరింగ్ ఉన్నవారిని అందరినీ రద్దుచేయండి. మాకు ఏమీ తెగదా లేదు. రిస్క్ చేస్తున్నారా తెల్లగా ఎన్నికల పెట్టే పద్దతి అయినా చేయండి పోనీ.

Chairman :- The question is 'That the Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1990 be passed.'

(Sri N. Raghava Reddy pressed for Division)

Then the House was divided thus :

Ayes : 112

Noes : 62

Neutrals : Nil

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

1990 ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ పంచాయితీల (సవరణ) బిల్లు

Sri. R. Chenga Reddy :- Sir, I beg to move..

"That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment Bill), 1990 be taken into consideration."

Chairman :- Motion moved.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ ఎమెండుమెంటు యొక్క ఉద్దేశ్యం గ్రామ పంచాయితీ ఏక్టు 1964 ప్రకారం సెక్షన్ 5 క్రింద ఇప్పుడు ఒక గ్రామాన్ని టౌన్షిప్ చేయడానికి ఇండస్ట్రియల్ ఇన్స్టిట్యూట్ కాలనీ గానీ లేబరు కాలనీ గాని ప్రాజెక్టు ఏరియా గాని, హెల్త్

రిసార్చు గాని లేకపోతే రెలిజియస్ ఇంస్టిట్యూషన్లు ఉండేది ఏదైనా టౌన్షిప్ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఈ ఏళ్ళు క్రింద అధికారం ఉంది అధ్యక్షా ప్రశాంతి నిలయం. మీ అందరికీ తెలుసు అధ్యక్షా, ప్రశాంతి నిలయం అనంతపూర్ జిల్లా, 1966లో దీనిని కాన్స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. దీనిలో అప్పుడు 5గురు ఎన్నుకోబడి మరల ఐదు మందిని నామినేట్ చేసేటటువంటి అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది అధ్యక్షా, 10-10-66 నుంచి 1-7-90 వరకు దీనికి ఎక్స్ టెన్షన్ ప్రభుత్వం ఇస్తూ వచ్చింది అధ్యక్షా. కాన్స్టిట్యూట్ చేసినప్పుడు ఎలక్షన్ లో వచ్చినవారు గాని లేకపోతే 5.50 నామినేటెడ్ లో వచ్చిన వారు గాని కొంతమంది చనిపోవడం జరిగింది. ఆయన నా|| ప్లేస్ లో ప్రభుత్వం రామమోహనరావు గారిని నామినేట్ చేయడం జరిగింది. తరువాత 1987-88లో గవర్నమెంట్ ఒక అమెండ్మెంట్ తీసుకువచ్చింది. ఈ గవర్నమెంట్ అమెండ్మెంట్ ప్రకారం ప్రాజెక్టు పరియోస్ లో నాగార్జునసాగర్, నల్లగొండ జిల్లా, పీఠేరు, విశాఖపట్టణం, విజయపురి సౌత్, గుంటూరు జిల్లా ఈ ప్రాజెక్ట్ ఉన్న పరియోస్ లో వీటిని టౌన్షిప్ గా చేయాలనే నిర్ణయం ప్రభుత్వం తీసుకొని అక్కడ ఎలక్షన్ కాకుండా అయిదుగురిని నామినేట్ చేసి ఆఫీసర్స్ ని మరల ఐదుగురు అనధికారులను ఈ టౌన్షిప్ నామినేట్ చేయడం జరిగింది. అందువల్ల అక్కడ ఉన్నటువంటి ఇండస్ట్రియల్ పరియోస్ లో కొంచెము ఆన్ రెస్ట్ కావడం, లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లమ్ రావడం ఇటువంటి పరిస్థితులలో అక్కడ ఇబ్బంది కలుగుతున్నందు వల్ల ఇప్పుడు దానిని మరల అమెండ్మెంట్ తీసుకురావడం జరిగింది. నిజముగా లేబర్ యూనియన్స్ ఇండస్ట్రియల్ పరియోస్ లో, మీ అందరికీ తెలుసు. కొన్ని సమయాలలో కొంత శాంతిభద్రతల లోపం రావడం జరుగుతూ ఉంది కాని రెలిజియస్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ అటువంటి వాటికి స్థానం ఇవ్వకుండా ప్రశాంతముగా ఉండాలని అది శాంతి నిలయంగా ఉండాలని సాంక్రీటి, ట్రాన్స్ క్విలిటీ ప్రివెయిల్ కావాలనే ఉద్దేశముతో ఈ బిల్లు నుంచి ఏదయితే 1989లో తీసుకువచ్చినటువంటి దానిని తీసివేయడానికి ఒక అమెండ్మెంట్ తీసుకురావడం జరిగింది. అదే విధంగా ఇంతకుముందు మొదట 1964 ఆక్టులో పెట్టాము ఎలక్షన్ కావాలని చెప్పి, అదే విధంగా స్టాటస్ కో ఏన్ టీ పెట్టాలని దీని ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. దీనిలో 5 మందిని అక్కడ ఉండే టౌన్షిప్ కి సంబంధించిన వారిని ఎన్నుకోవాలి. వారిని ఓటర్స్ గా ఉండే వారు ఎన్నుకోవాలని, రెండవది, ప్రభుత్వం నామినేట్ చేయాలి. అది ఈ బిల్లుయొక్క ఉద్దేశ్యం. పీసీని గౌరవసభ్యులు యునానిమస్ గా పాస్ చేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వీరభద్రరావు (అనకాపల్లి) :- ఈ రోజు పెట్టినటువంటి ఈ బిల్లు పూర్తిగా సహస్రామికం కాదు, లేదా పూర్తిగా అప్రజాస్వామికం కూడా కాదు. అటూ కాకుండా, ఇటూ కాకుండా ఉన్నటువంటి ఈ బిల్లును మరి ఈ విధంగా ఎందుకు ప్రతిపాదించారో గవర్నమెంట్ కు అర్థం కావడం లేదు. గతములో ప్రశాంతమైనటువంటి పరిస్థితులు ఉండాలని, పారిశ్రామిక కేంద్రాలలో కాని రెలిజియస్ ప్లేస్ లో కాని అశాంతి అనేటటువంటిది ఉండకూడదనే కాని ఎన్నికలు నిర్వహించినట్లయితే అక్కడ వర్గ భేదములు రావడానికి అవకాశం ఉంటుందని అక్కడ పారిశ్రామిక విభేదాలు తలెత్తడానికి అవకాశం ఉంటుందనే ఆశీస్రాయముతో నామినేట్ బాడీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా కొనసాగించడం కాకుండా ఏదయినా అందులో లోటుపాట్లు ఉన్నట్లయితే వాటిని సరిదిద్దడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఎవరైనా

సభ్యులు కాంట్రావర్షియల్ అయినట్లయితే వానిని కూడా సద్దానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాని అలా చేయకుండా ఇప్పుడు ప్రజాస్వామికంగా చేద్దాము అనే దృఢిలో ఆనుకుంటాను కొంతమంది ఎలక్టెడ్ మెంబర్స్ ను చేర్చడానికి బిల్లులో ప్రావిజన్ కల్పించారు. పూర్తిగా ఎలక్టెడ్ బాడీని ఏర్పాటు చేసినట్లయితే చాలా ఆనందంగా ఉండేదారు. ఎందుచేతనంటే ఏదో ఒక నిర్ణయం ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. అయితే పూర్తిగా నామినేటెడ్ బాడీని పెట్టాలి లేదా పూర్తిగా ఎలక్టెడ్ బాడీని అయినా పెట్టాలి. అలా కాకుండా 1/3 మెంబర్స్ ని ఎలక్టెడ్ బాడీలో పెట్టడం జరిగింది. ఎలక్టెడ్ బాడీ ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నట్లయితే బాగా ఉండేది. కాని ఎలక్టెడ్ బాడీ ఎక్కువ సంఖ్యలో లేకుండా నామినేటెడ్ కు మెజారిటీ సంఖ్యలో పెట్టి ఎలక్టెడ్ బాడీని మైనారిటీలో పెట్టడం జరిగింది. ఇది పూర్తిగా ప్రజాస్వామికం కాదని స్పష్టమవుతోంది.

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి :- అది సరికాదు. ఎలక్టెడ్ వారే మెజారిటీగా ఉన్నారు. నామినేటెడ్ వారు తక్కువగా ఉన్నారు.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు :- ఈ 1/3ని కూడా ఎందుకు ఈ విధంగా ఎన్నికలకు దోహదం చేశారో తెలియడం లేదు. ఓటర్స్ నుంచి ఎన్నుకోబడతారని చెప్పడం జరిగింది. మిగిలినటువంటి వాటికి కూడా ఈ రెలిజియన్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ దగ్గర ఆ రెలిజియన్ ఇన్ స్టిట్యూషన్ కి సంబంధించినటువంటి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ కాని, చైర్మన్ కాని మెంబర్స్ గా ఉండేవారు. ఇందులో ఏమిటి వ్రాశారు అంటే. "in the case of township constituted for a place of religious importance, the Executive Officer, or where there is no Executive Officer, the Chairman of the Trust Board or the Trustee, as the case may be, of the religious institution concerned" shall be omitted ; అన్నారు. అంటే వారిని ఈ బాడీ నుంచి తీసివేయడం జరిగింది. అలాగే క్లాజ్ 5లో "(ii) in clause (v) the words 'Or an employee of the religious institution concerned, 'shall be omitted'; అంటే ఇన్ స్టిట్యూటిన్స్ కి సంబంధించిన వారిని తీసివేస్తున్నారు అందులోంచి. రెలిజియన్ ఇంపార్టెన్స్ ఉన్నటువంటి స్థలాలలో దేనివల్ల ఇంపార్టెన్స్ వచ్చింది అంటే ఆ ఇన్ స్టిట్యూషన్ వల్లే వచ్చింది. ఆ ఇన్ స్టిట్యూషన్ కి సంబంధము లేనటువంటి వ్యక్తులు అక్కడ ఉండడం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఇన్ స్టిట్యూషన్ కి సంబంధించినటువంటి వ్యక్తులు తప్పనిసరిగా ఆ కమిటీలలో ఉండాలని మా అభిప్రాయం. వారికి ఎన్నికలు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. వారిని తప్పనిసరిగా నామినేటెడ్ బాడీలో, చైర్మన్ అయితే చైర్మన్ ని, లేకపోతే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ని, లేకపోతే ఎన్ అదర్ బ్రస్టీని ఎవరినో ఒకరిని మెంబర్ గా చేర్చి బెంపుల్ ఇంటరెస్టు ఏ మాత్రం కూడా దెబ్బతినకుండా బాగా ఉంటాయి. మిగిలిన వారిని టౌటల్ గా ఎలక్టెడ్ బాడీని - కొంత మంది ఎలక్టెడ్ కొంతమంది నామినేటెడ్ వారిని పెట్టడం. ఈ నామినేటెడ్ వారు అభిషియల్ గా, నానఫిషియల్ గా అనేది ఇందులో మెన్షన్ చేయలేదు. అభిషియల్స్ అయితే చూకు అభ్యంతరం లేదు. కాని నానఫిషియల్స్ ని నామినేట్ చేసే పద్ధతి పెట్టినప్పుడు మీరు పూర్తిగా నామినేటెడ్ బాడీని పెట్టవచ్చు. ఎన్నికలకు దోహదం చేస్తున్నారు. అవకాశం కలిగిస్తున్నారు. మొత్తం అందరిని ఎలక్టెడ్ బాడీలో చేర్చించవలసిన అవసరం ఉంది. నానఫిషియల్ మెంబర్స్

అనే వారి ఇందులో సభ్యులుగా నామినేట్ చేయని పద్ధతిలో అమెండ్మెంట్ తీసుకువస్తే ప్రజలు హర్షించే అనిక అవకాశం ఉంటుంది. అలా కాకుండా మరి ఎన్నికలలో నిలబడడానికి నానాసం లేనటువంటి వారిని ఆర్డర్ ద్వారా తీసుకువచ్చి ఇందులో సభ్యులుగా చేర్చించేదానికి అవకాశం కల్పించే విధంగా ఒక పద్ధతి ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అందుచేత మొత్తం ప్రజాస్వామికంగా అఫీషియల్స్ నామినేట్డ్ మెంబర్స్ గా ఏర్పాటు చేయించి మిగతా నానఫిషియల్స్ ని అందరినీ కూడా ఎలక్టెడ్ బాడ్ క్రింద ప్రావిజన్ ఉంటే బాగుంటుందనే నూచన చేస్తున్నాము. ఆ ప్రకారంగా అమెండ్మెంట్ చేయవలసిందిగా మిమ్ములను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :- అదృష్టా ఈ బిల్లును ఆసలు సేనయిరే పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఇప్పుడు వారు అన్నట్లు ఇది నామినేషన్ అయినా ఉండాలి. లేకపోతే ఎలక్టెడ్ దానితో సేను ఏకీకరించడం లేదు. ఎందుకంటే పూర్తిగా ఎన్నికలు ఉండాలి అంటే అన్ని గ్రామాలలో, టౌన్స్ లలో ఎన్నుకొన్న కమిటీలు ఉండగా ఈ గ్రామాలలో, ఈ ప్రత్యేకమైన చోట మాత్రమే నామినేట్డ్ ఎందుకు ఉండాలనేది సమస్య. అందుకని వీరికి కూడా పూర్తిగా ఎన్నుకునేటటువంటి స్వేచ్ఛ, ఎన్నుకొన్న ప్రతినిధులు వారిని పాలించే స్వేచ్ఛ ఇవ్వడం ప్రజాస్వామ్యం అవుతుంది. అలా కాకుండా ఇది మరీ ప్రమాదకరమైనటువంటిది. ఇందులో మూడవ వంతు సభ్యులను ఏలిన వారు నామినేట్ చేస్తారు. ఈ నామినేట్ చేయడం దీనికి అంటే మైనారిటీని మెజారిటీ చేయడానికి. దానిలో ఒక స్వల్ప మెజారిటీ వచ్చింది అనుకుంటే ఆ మిగిలిన రెండు వంతులు - స్వల్ప మెజారిటీ ఉంటే వాటికి నామినేషన్ చేసి మెజారిటీ చేయడానికి మాత్రం ఇది పనికి వస్తుంది. నిజానికి వోటర్స్ యొక్క ఉద్దేశాన్ని ఇది మింగేస్తుంది. ఏ విధంగానూ కూడా ఇది ప్రజాస్వామికానికి హాని చేస్తుంది తప్ప ప్రయోజనం చేకూర్చేటటువంటిది కాదని మాకు ఉన్న అభిప్రాయం. కాకపోతే ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులుగా దాని చైర్మన్ లేకపోతే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ని పెట్టండి. దానికి అభ్యంతరం లేదు. అది ఒక పద్ధతిగా ఉంటుంది కాని ఈ 1/3 వంతు మెంబర్స్ ను నామినేట్ చేస్తాము అంటే మీరు నామినేట్ చేసే వారు ప్రత్యేకంగా నిర్వహించే 6.00 విధులు ఏమిటి? దీనివల్ల ఎట్లా డెమోక్రసీ నిలబడుతుంది? ఏ విధంగా ప్రయోజనం సా|| కలుగుతుంది? వాళ్ల మీద మీరు పెత్తనం చేయడానికి తప్ప ఏ విధంగానూ దీనివల్ల ప్రయోజనం కలుగదు. అందువల్ల మంత్రిగారిని సవినయంగా కోరేది దేవాలయాలు వున్నచోట్ల, అంటే మత సంబంధమైన ప్రాంతాలలో వాటికి కొంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని చెబుతున్నారు కనుక అక్కడ చైర్మన్లు గాని, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లు గాని ఎక్స్ అఫీషియో మెంబర్స్ గా ఆటోమెటిక్ గా పోయేట్లు అధికారం ఇవ్వండి 'కాని అట్లా కాకుండా ఎన్నికలను రారుమారు చేసే పద్ధతి ఏ మాత్రం ఆమోదించదగింది కాదు. అందువల్ల ఇప్పటికైనా ఆలోచించి ఇలాంటి అప్రజాస్వామిక విల్లును పెట్టకూడదని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజల దీపాలు రోజూ ఆరుతున్నాయి. వాళ్లు మొత్తుకొంటున్నారు. కాని మనం ఏమీ పట్టనట్టు, ఏదేలే వాయిస్తున్నాము. ఇప్పుడు మన దీపం ఆరింది.

శ్రీ డి. చాచిరాజు :- ప్రజల దీపం ఆర్చుకుండా వుంటే చాలు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- ప్రజలు చేసే అల్లరిని పట్టించుకోకుండా రోజూ వారి దీపాన్ని ఆర్చుతున్నాం. కనీసం మన దీపం అయినా ఆరకుండా చూడాలని మీరు గుర్తించండి అని

కొరుతున్నాం. అందువల్ల ఈ పద్ధతిని మార్చి ప్రజాస్వామ్యయుతంగా బిల్లులను తేచడం మంచిదని సూచిస్తూ నేను ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను

శ్రీ, మహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ :- అధ్యక్షా, మొదట

విషయం

చేయాలి. మనం పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యంలో వున్నామా లేక నిరంకుశత్వంలో వున్నామా? ఇది ఎందుకు అంటున్నాంటే గతంలో పంచాయతీ ఆక్టుకు ఎమెండ్మెంట్ వచ్చింది గతంలో మూడు దొంతరలు వుండేది. నాలుగు దొంతరలు ఆక్రమించిన చెప్పాము కాని నాలుగవ దొంతర వచ్చింది. నాలుగు దొంతరలు వచ్చాక ఇప్పుడు ఈ ఎమెండ్మెంట్లో నామినేషన్ చెప్పే పద్ధతి ఒకటి ప్రవేశపెట్టారు వాస్తవంగా పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యంలో ఇలాంటి సవరణకు ఆస్కారం లేదు. ఇట్లా చెయడం మంచిది కూడా కాదు అందువల్ల దీనిని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాం. ఇన్ టోటో ఈ పద్ధతి సరైంది కాదు. చేసిన నెలాలనే మళ్ళీ మీరు భుజాన వేసుకొని చేస్తామంటే మీ పరిపాలన శిఖండి పాత్రగానే వుంటుంది తప్ప ఆంధ్రకన్నా మంచి పరిపాలన అనిపించుకోదు. నాలుగవ దొంతరను మనమలా విశ్లేషించనవ్వాలి ఆప్పుడు ఇక్కడ చెంగారెడ్డి గారు లేరా? ఇంతకు ముందు మూడు దొంతరలు వుండగా నాలుగవ దొంతర ఎందుకు వచ్చిందంటే మేజారిటీ కొనం వచ్చింది ఆసలు వారుహద్దు మీరిపావడానికి వీలులేకుండా ఏలినవారు ఒక శీల కొట్టడానికి నామినేషన్ పద్ధతి పెట్టారు. దానిలోనే మీరు దీనిని జొప్పిస్తున్నారు. అంటే చేసిన తప్పనే మరలామరలా చేసి ఒక్క తప్పకు చెయ్యి అబద్ధాలు ఆడినట్లు ఇలా వ్యవహరించడం మంచిది కాదు అందువల్ల దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, 1964 పంచాయతీ ఆక్టుకు చీసుకువచ్చిన ఈ ఎమెండ్మెంట్ను మా పార్టీ తరుపున పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను అందుకు కారణం ఏమిటంటే ప్రత్యేకంగా ఈ టౌన్షిప్ కమిటీలు మిగతా సంస్థలకు, మిగతా కమిటీలకు ఏ విధంగా భిన్నంగా ఉందో మంత్రిగారు స్వయంగా చెప్పాలి. What are the problems you are enviroing in future. ప్రాబ్లమ్స్ ఏమి వస్తాయి, ఆ ప్రాబ్లమ్స్ టాకిల్ చెయడానికి ప్రత్యేకంగా ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి అందులో నామినేటెడ్ మెంబర్స్ ఎలక్టెడ్ మెంబర్స్ పెట్టి తద్వారా పరిపాలన సాగించడానికి ఎందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారన్నది ముఖ్యంగా అడగవలసిన ప్రశ్న. టౌన్షిప్ కమిటీ ప్రత్యేకమైన ప్రాబ్లమ్స్ వుంటే వాటిని టాకిల్ చెయడానికి సలహాలు ఇచ్చేందుక నిష్ఠాతులైన వారిని కమిటీలలో నియమించడంలో ఆర్డం వుంది కాని వారికి ఓటింగ్ రైట్ మాత్రం ఇవ్వకండి. వారికి ఓటింగ్ రైట్ ఇవ్వకుండా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎలక్టెడ్ మెంబర్స్ పరిపాలన సాగించడానికి అవకాశం కల్పించండి. వీరిని మాత్రం గైడ్లైన్స్ ఇవ్వడానికి, సలహాలు ఇవ్వడానికి ఎక్స్ అఫిషియో మెంబర్స్ గానే నియమించండి అని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా అయితేనే ఈ బిల్లును మేము సమర్థిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ ఎమెండ్మెంట్ పై గౌరవ సభ్యులు వారి అభిప్రాయాలను వారు తెలియపరిచారు. ఇది ఆప్రజాస్వామ్యయుతంగా వుందని గౌరవ సభ్యులు అన్నారు. ఇంతకుముందు వున్న బిల్లులో నామినేషన్ వుంది. కొందరు నానావిషయల్ని వున్నారు. నాగార్జునసాగర్ వంటి ప్రాజెక్ట్ ఏరియాలలో, ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాలలో వారికి

కొంత వైస్సెడ్ ఇంచైన్స్ వుంటుంది. లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లం రావడానికి గాని లేక లేబర్ అన్సెస్ రావడానికి గాని కొన్ని అవకాశాలు వుంటాయి. వాటి నుంచి నిర్బంధించడానికి అలాగే రిలిజియస్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ అయితే ఆక్రమ వాతావరణం పాడుకాకుండా ప్రశాంతమైన వాతావరణం వుండేట్లు చూడడానికి అదర్ దేన్ రిలిజియస్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ అని చెప్పడం జరిగింది. దీని పరిధిలోంచి రిలిజియస్ ఇన్స్ట్రక్షన్స్ తీసేయడం జరిగింది. భద్రాచలం పట్టణాన్ని గాని. అలాగే పద్మావతి దేవాలయంగల తిరుచానూరు పట్టణాన్ని గాని టౌన్షిప్ గా చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఎందుకంటే మతసంబంధమైన ప్రాంతాలలో పవిత్రతను కాపాడడానికి, శాంతిద్రవ్యాల పరిస్థితిని కాపాడాలనేది ఈ ఎమెండ్మెంట్ ప్రధాన ఉద్దేశం. ఎలక్టన్ అయినా పెట్టండి, లేక నామినేషన్ మెంబర్స్ ను అయినా పెట్టండి మీరు అన్నారు. రిలిజియస్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ వున్న టౌన్షిప్ లో ఆక్రమ పరిస్థితులను బట్టి ఓటర్స్ ఎన్నుకొనడానికి. ఆ రిలిజియస్ ఫ్లెసెస్ ను నిర్వహించడానికి అది చాలా వుపయోగపడుతుందనే ఉద్దేశంతో పెట్టడం జరిగింది. ఇక నామినేషన్ జరిపే చోట అఫిషియల్స్ అయినా వుండవచ్చు, నాన్ అఫిషియల్స్ అయినా వుండవచ్చు. ఏదైనా అవసరం వచ్చినప్పుడు సలహాలు ఇవ్వడానికి అఫిషియల్ కూడా వుండవచ్చు. ప్రభుత్వం నామినేషన్ పద్ధతి పెట్టినా కేవలం 1/3 మాత్రమే పెట్టింది, ఎక్కువ పెట్టలేదు. అందువల్ల ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలోనే ఈ ఎమెండ్మెంట్ ను తీసుకురావడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ప్రాజెక్ట్ ఏరియాస్ లో ఇండస్రియల్ ఏరియాస్ కు సంబంధించి రాష్ట్రవరెడ్డి గారు మొదలైన వారు నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు అదిగినట్లు చేస్తే ఈ ఎమెండ్మెంట్ తెచ్చిన వుద్దేశం దెబ్బతింటుంది. ఈ బిల్లు సమర్థవంతో లేవదం జరిగింది. అనంతపురంలో ప్రశాంత నిలయం. వంటి రిలిజియస్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్, నెక్రేడ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ వున్నాయి. అలాంటి పట్టణాలు శాంతియుతంగా వుండాలన్న ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లు పెట్టడం జరిగింది కాబట్టి ఈ బిల్లును పాస్ చేయవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులందరినీ కోరుతున్నాను.

6.10 శ్రీ డి. వీరవద్రాపు:- ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ను గాని, ట్రస్టు బోర్డులో ఉన్నటువంటి సా|| ఎంప్లాయిని గాని వెయ్యాలనేటటువంటి దాన్ని ఒమిట్ చేస్తున్నారు. అంటే వారిని వెయ్యదలచుకోలేదు. వెయ్యదలచుకుంటే, దాన్ని ఒమిషన్ లో ఎందుకు చేర్చారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :- ఎట్లాగు అయినా ఎలక్టెడ్ ఉన్నారు. వారు చైర్మన్ ను కూడా ఎలెక్టు చేసుకుంటారు. చైర్మన్ ఉన్నప్పుడు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ తో అవసరం లేదనే ఉద్దేశ్యంతో పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. యతిరాజరావు :- తిరుపతి దేవస్థానంలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ఉంటారు. అక్కడ ఒమిట్ చేసినా తరువాత డెవలప్మెంట్ కమిటీలో పెట్టినా లాభం లేదు. ఎలక్టన్ వేసుకుని కూడా లాభం లేదు. అందుకని ఇది సరైంది కాదు. కనీసం ఎక్స్ అఫిషియో మెంబరుగా పెట్టండి? ఒమిషన్ మాత్రం పెట్టకుండా చూడండి. రిలిజియస్ టౌన్షిప్ ఉన్నది. అక్కడ ఎండి గాని, జనరల్ మేనేజర్ గాని ఉంటారు. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ లేకుండా మేనేజ్మెంటు చేస్తామంటే, మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఇది అర్థం కాని విషయం. అందుకని ఆ క్లాజు మీరు 1/3 నామినేట్ చేసినటువంటి వారిని ఎక్కువర్కును వెయ్యడం మంచిదే. అభ్యంతరం లేదు.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి :- ఇందులో నామినేటెడ్ సభ్యులు ఎవరు అయితే ఉంటారో వారిని పాలిటికల్ పార్టీస్ నుంచి కాకుండా డివరెంటు ఫిల్టర్స్ లో ఉన్న ఎక్కువవయస్సు నామినేట్ చేస్తే బాగుంటుంది. దానికి అర్థం ఉంటుంది పాలిటికల్ మెంబర్స్ ను ఎవరిని అయినా తీసుకు వస్తే అందులో మళ్ళీ...

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి :- దట్ యాజ్ నాట్ డేర్.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి :- లేదు కాని, జరిగేది అది భవిష్యత్తులో మళ్ళీ పాలిటికల్ పార్టీస్ వారినే నామినేట్ చేయడం జరుగుతుంది డివరెంటు సజ్జెక్టులో ఎక్కువవయస్సు వారిని తీసుకోవడానికి మంత్రిగారు ఆవిశాసం ఇస్తారా? అయితే ఇంకా మరో యాక్టు ఇన్ క్లూడ్ చేయాలని కొరుతున్నారు పాలిటికల్ గా కాకుండా రిచ్ ఎన్ డి పి యొక్క పర్సన్ నేట్ నామినేటెడ్ అనే దాన్ని ఏడ్ చేయండి ?

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి :- దీని అర్థం అదే. దాని ఆవసరం లేదు. డిజనాట్ రిక్షన్ గా సెట్

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి :- భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగుతుంది - డిజనాట్ రిక్షన్ గా సెట్

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి :- ప్రాక్టికల్ ఎక్స్ పిరియెన్స్ వచ్చేటప్పటికీ, నామినేట్ చేసే పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు జరిగేది ఏమిటంటే, పాలిటికల్ పార్టీ కార్యకర్తలు, లీడర్స్ నామినేట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఎక్కువవయస్సు ఇన్ డివరెంటు ఫిల్టర్స్ నామినేట్ చేయడం జరుగుతుంది ఒక సెంటెన్స్ ను ఇన్ క్లూడ్ చేస్తే సరిపాతుంది దాన్ని ఏడ్ చేయండి అది మంత్రిగారిని ఒప్పుకోమనండి.

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి :- ఆ అర్థం ఇమిడి ఉన్నది

శ్రీ యన్. యతిరాజరావు :- జిల్లా అభివృద్ధి సమితి మండలిని పెట్టారు అందులో ఉండే క్లాజును పెట్టండి? ఆ విధంగా పెడితే అభ్యంతరం లేదు. ఎచ్చైనా ఫిల్టర్స్ ఎక్కువవయస్సు - పర్సన్స్ ను పెట్టారో ఆ విధంగా ఎమెండు చేయండి? అభ్యంతరం లేదు ?

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి :- మళ్ళీ పాలిటికల్ గా వస్తుంది కదా రాజకీయంగా దూరంగా ఉండాలనే ఉద్దేశ్యమే.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజరావు :- సంతోషం స్పెసిఫిక్ గా చెయ్యండి ఎక్కెటగిరి పర్సన్స్ ను అని స్పెసిఫై చేయండి? ఓటింగు రైటును తీసేయండి?

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి :- ఎక్కువవయస్సు ఓటింగు రైటును తీసేయండి

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి :- బ్రాడర్ సెన్సుతో వెస్ట్ ఎక్స్ పిరియెన్స్ పెర్సన్స్ ఆక్టావ్ పెట్టడానికి...

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి :- బ్రాడర్ సెన్సు కాకుండా స్పెసిఫిక్ గా సెన్సు పెట్టాలి అట్లుగా పెట్టండి. ఎక్స్ పిరియెన్స్ పర్సన్స్ ను, ఫ్రం డివరెంటు ఫిల్టర్స్ అది ఏడ్ చేయండి? ఓటింగ్ పవర్ ఇవ్వండి? ఇది చేయండి?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :- చిత్తూరు జిల్లా వాసియై ఉండి మీరు, తిరుపతి దేవస్థానాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, రెలిజియన్ ఇంపార్టెన్సు తీసేసి చాంట్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్‌ను ఓమిట్ చేశారు ఇది సరైంది కాదు. మీరు ఆ క్లాజును తీసేయండి? ఎవరిని అయినా నామినేట్ చేయండి, గవర్నమెంటు ఇష్టం.

శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి :- మైనర్ పంచాయితీలను చూసి ఉంటారు. హికెన్ మెయిన్ డెయిన్ కౌన్సిల్ చైర్మన్ ఎలక్షెడ్ బైది ...

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :- విత్ దిస్ క్లాజ్ గుండ్ ఆర్ రెప్రెజెంటింగు - అది సేను చెప్పింది ...

చైర్మన్ :- యతిరాజారావు గారూ! కలెక్టరు ఉంటారు ఒక ఊరిలో, ఎక్కడో మునిసిపాలిటీ ఉంటుంది. కలెక్టర్‌ను నామినేట్ చేస్తారు. ఆయన విధులు వేరు, ఈయన విధులు వేరు. దిట్‌యాజ్ నాట్ నెసెసరీ.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :- సమస్య ఆ విధంగా రాలేదు. రెలిజియన్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్ ఉంటే బ్రస్టును ఒమిట్ చేశారు. అందుకని సరైంది కాదు. అక్కడ వారు ఉంటే సక్రమంగా నడుస్తుందని మరొకసారి మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు : సరైంది కాదని చెప్పుతున్నాను.

శ్రీ బి. బాలరెడ్డి :- గౌరవమంత్రి గారు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నికలు పెడతామంటే సంతోషం. దాన్ని వ్యతిరేకిస్తలేము. ఎన్నికలు పెడుతూ నామినేట్ చేస్తామంటే, అందులో ఎక్కువర్షును అంటే నమ్మకశక్యంగా లేదు. ఎక్స్‌పీరియన్స్ లేని వారిని కూడా పెడతారు. ఆ విషయానికి మేము ఏ మాత్రం కూడా సమర్థించడం లేదు. ఎందుకంటే, ఇప్పుడు మతపరమైన ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ ఉన్నాయి. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఉన్నది. అక్కడ ఉన్న చైర్మన్ గారు. బ్రస్ట్ర మెంబర్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్‌ను ఎక్స్ అఫిషియో మెంబర్‌గా తీసుకోవడం చాలా సమంజసంగా ఉంటుంది. ఎక్కువర్షును నామినేట్ చేయవద్దు. మాకు అనవసరం. అక్కడ ఉన్న మతపరమైన, అక్కడ ఉన్నవారిని తీసుకుంటే బాగుపడుతుంది. టౌన్ చైర్మన్ బ్రస్ట్ర ఎగ్జిక్యూటివ్, ఎక్స్ అఫిషియోగా ఒకరిని, ఇద్దరిని, ముగ్గురుని తీసుకుని నామినేట్ చేసే పద్ధతి బాగుంటుంది. అన్ని అంశాలు సామరస్యంగా తీసుకోవాలంటే దాన్ని ఓమిట్ చేయాలని చెప్పుతున్నాను. ప్రభుత్వం హెచ్చీగా నిర్ణయం తీసుకుంటే చాలా అన్యాయం, అక్రమం జరుగుతుంది. అది బాగుండదు. మళ్ళీ ఒకసారి మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. పెద్దలు యతిరాజారావు గారు చెప్పారు. వారికి బాగా తెలుసు. ఆ రకంగా న్యాయం జరుగుతుంది. ఆయన అయినా కనీసం ఆలోచించాలి. చిత్తూరు ఉండాలని మీతో కొరుతున్నాను. నామినేషన్ పద్ధతి తీసివేయండి? ఎక్స్ అఫిషియో మెంబరుగా వారికి అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

Chairman :- The question is

That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Act, 1990 be taken into consideration.

(Pause)

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (3) 1990, భారతీయ
గ్రామపంచాయితీల (సవరణ) బిల్లు

24 సెప్టెంబరు 1990

The Motion was adopted and the Bill was considered

CLAUSE - 2.

Chairman :- There is one un-official amendment in Cl 2

Sri B. Venkateswara Rao :- Sir, I move

"In para (a) to the proposed sub-section (3) of section 5 and clause 2 insert the words "labour colony, industrial colony and project area" after the words "other than a place of religious importance"

Chairman - The question is;

"In para (a) to the proposed sub-section (3) of section 5 and clause 2 insert the words "labour colony, industrial colony and project area" after the words "other than a place of religious importance"

The Motion was negatived

Chairman - The question is, Clause 2, do read and pass the

The Motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill

6.20

సా॥

There are no amendments to Clause 1, Enacting Formula and Long Title.

The question is .

That Clause 1, Enacting Formula and Long Title be read and passed as part of the Bill.

The Motion was adopted and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri R. Chenga Reddy :- Sir, I beg to move

"That the A.P. Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1990 be passed."

Chairman :- Motion moved.

The question is :

"that the A.p Gram Panchayats (Amendment, Bill, 1990 be passed
(Pause),

The Motion was adopted and the Bill was passed

(అధ్యక్షస్థానంలో ఉపసభాపతి ఉన్నారు)

Mr. Deputy Speaker :- Now, discussion on Krishna Water

కృష్ణానదీ జలాలపై లఘుచర్చ

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, కృష్ణానది మిగులు జలాలను గురించి మనం మాట్లాడే సందర్భంలో నా అభిప్రాయం ప్రకారం అసలు ఈ మిగులు జలాల సమస్య అనేది సమస్యనే కాదని అభిప్రాయం కలిగిన వారిలో నేనూ ఒకడిని. బచావత్ కమిషన్ తీర్పు ఇచ్చిన రోజే. వారు చెప్పినట్లు 6,060. టి.ఎం.సి. మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలకు ఎలాటేచేసిన సందర్భంలో, ఏ నీరు మిగిలి ఉంటుందో దానిని 2000 సంవత్సరాల వరకూ ఆంధ్రప్రదేశ్కి పూర్తిగా వాడుకునే హక్కు ఉందనే విషయాన్ని చాలా స్పష్టంగా క్లియర్ గా చెప్పారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ దానిని సమస్యగా తయారు చేసి, దానిని తీసుకు కెళ్ళి కర్ణాటక మహారాష్ట్ర ముందుంచి. చర్చించవలసిన అవసరం ఏ మాత్రం లేదనే విషయాన్ని నేను తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ రృష్టికి తెస్తున్నాను. ఒకవేళ దానిని మనం సమస్యగా క్రియేట్ చేస్తే, నష్టపోయేది మ రాష్ట్రమే కానీ, ఇతర రాష్ట్రాలు ఎప్పటికీ కాదనేది గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఈరోజున మిగులు జలాలను మన రాష్ట్రంలో ఎక్కడ వాడుకోవాలి. ఏ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలనే విషయాన్ని ఆలోచించవలసి ఉంది. ఈ సమస్య చాలాజటిల మైంది. చాలా ముఖ్యమైంది. దీనిని పరిష్కారం చేయడానికి మనమందరం కలసి ఆలోచించవలసిన బాధ్యత మన మీద ఎంతైనా ఉంది. దీనిని వదిలేసి, ఇతర ప్రభుత్వాలతో మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉందని నేను ఒకోవడం లేదు. నా అభిప్రాయం ప్రకారం కర్ణాటకకు బచావత్ కమిషన్ 700 టి.ఎం.సిల నీరు ఎలాటే చేసింది. దానికి భిన్నంగా ఇంకా ఎక్కువ నీరు వాడుకోడానికి నారాయణ పూర్, భీమా రిజర్వాయర్లను - ఒకటికీ, రెండు అధికంగా రిజర్వాయర్లు కట్టి, నీటిని వాడుకునే ప్రయత్నం వారు చేస్తున్నారు. మనకు రావలసిన నీరు పైనుంచి రావాలి. మనకు 800 టి.ఎం.సిల నీరు కేటాయిస్తే అందులో దాదాపుగా 400 టి.ఎం.సిల నీరు పై నుంచి రావలసిన అవసరం ఉంది. అట్లా ఒకవేళ రాకపోతే బచావత్ కమిషన్ ఎలాటే చేసిన నీరు కూడా తక్కువ అవుతుందనే విషయాన్ని గమనించాలి. దీనికి మనమందరం అభ్యంతరం చెప్పాలి. మనకు అభ్యంతరం చెప్పే అవకాశం వారికి ఎంత మాత్రం లేదనేది మనం గమనించాలి కోరుతున్నాను. ఈ మధ్యన మన ముఖ్యమంత్రిగారు, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రులతో మాట్లాడితే, 'ఒక పార్టీకి చెందిన వారం. రాజకీయంగా ధ్యేయం ఒకటి, మమ్మలిని ఎందుకు ఇబ్బంది పెడతారు. మా హక్కును మమ్మలిని ఉపయోగించు కోనివ్వండి. అని చెప్పడానికి అని అనుకున్నాను. ఈ సమస్యని సృష్టించి, రోజు రోజుకూ మరింత జటిలంగా తయారు చేయడానికి కలిసారని గమనించిన తరువాత నాకు చాలా బాదగా ఉంది. ఈ నాడు రాష్ట్రంలో ఇంకెన్నో ప్రాంతాలు కరువు కాటకాలకు గురై ఉన్నాయి. వాటికి నీరు అందించి, అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. ఆ సమస్యలను మనం ముందుగా ఆలోచించి మార్గాలను కనుగొనవలసిన అవసరం ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చాలా ప్రాంతాలకు అన్యాయం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు అన్యాయం జరిగిందనే విషయాన్ని ఇర్రెగిషన్ డిపార్ట్మెంటే కాకుండా అందరూ ఒప్పుకున్నారు. రిప్రజెంటేషన్స్ ఇచ్చిన సందర్భాలున్నాయి. మహబూబ్ నగర్ లేబర్ పాలమూర్ లేబర్ అంటే భారతదేశంలో భాక్రానంగల్. నాగార్జున సాగర్ వంటి పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టును నిర్మాణం చేశారు కానీ ఒక చిన్న ప్రాజెక్టును కూడా తమకోసం నిర్మాణం చేసుకోలేక పోయారంటే ఎంత విచారకరమో గమనించాలని కోరుతున్నాను.

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ప్రధానంగా తెలంగాణాలో కృష్ణా గొచావరి నదులు ప్రవహిస్తున్నాయి. భీమా నది ఉంది. తుంగభద్ర కూడా తెలంగాణా ప్రక్క నుంచే ప్రవహిస్తోంది కానీ ఆ నీరు మాత్రం తెలంగాణాకు ఎలాటోకావడం లేదు. ఎంత అన్యాయం చేస్తున్నారో గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారే మా తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన వారు. బహుశా వారు భయపడుతున్నారేమో? తెలంగాణా న్యాయం చేస్తే అంద్రా వాళ్ళ నాస్తైన పడి ఇబ్బంది పెడతారేమో. అనే భయంతో ఉన్నారుమో ?

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- భయమేం లేదు. ఈ సమస్యతో దానికి సంబంధం లేదు. సందర్భాన్ని బట్టిఅంటే మంచిది. ఉదయం నేను చాలా స్పష్టంగా ప్రకటించాను. ఆ విషయాలను జోడిస్తే, తెలుగుగంగకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, దానికోసం హైడ్రలాజికల్ క్రియేట్స్ న్స్ కావాలనే ప్రయత్నం. నా అభిప్రాయం అంటూ లేదు. ఏదయినా ఉంచే పరిశీలన చేసి చెప్పాలి.

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల రెడ్డి:- కరువు ప్రాంతాలు ఎక్కడుండే, అక్కడ సహాయం చేస్తాము ఎప్పుడూ ప్రాంతాల గురించి ఎందుకు? నర్సిరెడ్డిగారు ఈమాటలు అనవచ్చు. ఈ ఉన్నత స్థాయికి వారు ఎదుగుతారని నానమ్మకం.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్) :- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పింది వాస్తవం. వారితో భిన్నాభిప్రాయం లేదు. రాజగోపాల రెడ్డి గారు చెప్పిందీ వాస్తవమే అయినా నిజం చెబితే కూడా తప్పుంటే ఎట్లా? ఇక్కడ కూడా చెప్పుకునే అవకాశం ఇవ్వరా? ఎంత బాధపడుతున్నామో మీరు గమనించాలి. అవకాశం వచ్చినప్పుడు చెప్పకపోతే చెప్పడానికి ఎప్పుడు అవకాశం వస్తుంది.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :- నిజం చెప్పవద్దని నిర్బంధించడం లేదు. నిజం ఏ సందర్భంలో చెప్పాలంటే..

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నదానికి కాదు. రాజగోపాలరెడ్డి గారు ఎప్పుడూ ప్రాంతాల గురించే చెబితారంటే అన్నాను. విషయానికి వస్తే. మిగులు జలాలను వాడుకునేటటువంటి పద్ధతేమిటి? ఎంతవరకూ వాడుకొగలము? ఈ సమస్యతోనే మరొక పది సంవత్సరాలు గడిపితే, ఆ తరువాత ఆ నీరు పంచుకోవలసిన అవసరం వస్తే - చస్తే రావచ్చును. బచావత్ కమిషన్ తీర్పు ప్రకారం 2000 సంవత్సరాల తరువాత పంచాలి. పంచుతామంటే కాదనలేము. అయితే మనం వాడుకోవలసిన సమయం పోతోంది. నీటిని వినియోగించుకునే అవకాశాన్ని మనం జారవిడుచుకుంటున్నాము. దూరం చేసుకుంటున్నాము అనేది ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అంతవరకూ మనం మాట్లాడి తీర్పు చెసుకునేది ఏమీ లేదు. మహారాష్ట్ర కర్ణాటకతో తగాదానే లేదు. బచావత్ కమిషన్ తీర్పు ప్రకారం మన నీరే. దీనికి గాను మరొకరితో మనం ఎందుకు చర్చించాలి? ఏ విధంగా వాడుకొవాలనేది మనకు ఆలోచన ఉండాలి. వారితో చర్చించడం అంటే మనకై మనమే సమస్యను సృష్టించుకున్నట్లు అవుతుంది. చర్చించవలసిన అవసరం లేదు. ఒకచేళ ఒక సుహృద్భావనతో, మంచి సంబంధాలతో ముఖ్యమంత్రిగారు " ఎందుకు తగాదాలు పెడతారు? మా నీరు వాడుకోనివ్వండి" అని చెప్పడానికయితే షరవాలేదు. మనకు వచ్చిన హక్కును పోగొట్టుకుంటున్నాము. సప్టం కలిగించు కుంటున్నాము అంటే ఈ రాష్ట్రానికి సప్టం చేసినట్లే కాకుండా, ప్రజలు మరచి పోయిన విషయాన్ని కూడా సృష్టించి పెడుతున్నామనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించాలి.

6.30

సా||

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు వచ్చే - ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పవద్దు అంటున్నారు. కాని చెప్పకుండా ఉండలేక పోతున్నాను. చెప్పకుండా ఆగలేక పోతున్నాను. ఎందుకంటే మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పలేము. చెప్పక తప్పదు. మిగులు జలాలను ఎక్కడా నీళ్ళు లేని చోట, ఎక్కడా వారు లేని చోట, నీళ్ళు పోని చోట, కరువు ప్రాంతాలకు తీసుకువెళ్ళి నీళ్ళు అందిస్తున్నారు. దానికి బాధ లేదు. తప్పకుండా ఆ ప్రాంతాలకు కూడా నీళ్ళు అందించాలి. కానీ ఈ మహబూబ్ నగర్ కు బజావల్ కమిషన్ అవార్డులో ఇచ్చిన నీరు ఉపయోగించుకోవడానికి ఏదయితే ఉన్నదా దానిని కూడా ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడం లేదు. వెనుకకు పోతోంది. తగిన డబ్బు కేటాయించడం లేదు. అంటే దానికి విచార పడవలసిన అవసరం ఉందని భవని ద్వారా ప్రభుత్వ వ్యక్తికి తీసుకు వస్తున్నాను. జూరాల ప్రాజెక్టు ఉంది. 17 84 టి.ఎం. సిల నీరు ఈ బజావల్ కమిషన్ వారు అస్యూర్డ్ వాటర్ క్రింద మాకు అలాటే చేసారు. అలాటే చేసే కలాచూలు గడిచి పోయాయి. 1981 లో ప్రాజెక్టు ప్రారంభించారు. ఈ రోజుకు కూడా అది ఇంకా ప్రారంభ దశలోనే ఉంది. దానికి ఖర్చు కావలసిన డబ్బులో 25 శాతం డబ్బు కూడా ఇంకా ఖర్చు కాలేదు. ఎప్పటికీ ఖర్చు పెడతారు? ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు? కరువుతో కటకటలాడుతున్న బాధ పడుతున్న ఆపంతం అది. ఆ ప్రాజెక్టును ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు? మిగులు జలాల పేరుతో తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేసి దానిలో రామారావు గారికి వారికి సహాయం చేస్తాము. దాని కొరకు వారు ఎంత ప్రయత్నం చేసినా వారు పడే బాధ వారు పడుతున్నారు. కానీ వారు మాకు చేయలేదన్న బాధ మాకు రామారావు గారి పట్లా ఉంది - ఈ రోజు డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి గారి పట్లా ఉంది. ఇప్పుడు అది కాకుండా జూరాల ప్రాజెక్టుకు 18 టి.ఎం.సి. లకు నీరు కేటాయిస్తే ఇక్కడ కట్టబోయే రిజర్వాయర్ కేవలం 10 టి.ఎం.సిలకు మాత్రమే కేటాయించారు. ఆ రిజర్వాయర్ కెపాసిటీ 10 టి.ఎం.సి లు మాత్రమే ఉంది. రిజర్వాయర్ కెపాసిటీ 10 టి.ఎం.సి లు అయినట్లయితే ఈ ప్రాంతానికి ఎంతో నష్టం జరగుతుంది. అస్యూర్డ్ వాటర్ కూడా మాకు ఇచ్చిన నీరు 18 టి.ఎం.సిలలో కూడా కట్ చేసి 8 టి.ఎం.సిలు తగ్గించారు. 10 టి.ఎం.సిలు ఇస్తున్నారని అంటే ఎంత అన్యాయం? ఎంత ఘోరం? ఒక రకంగా చూస్తే మేము ఏమీ చేత కాని వాళ్ళనేమో, ఏమీ అడగలేని వాళ్ళమేమో. వత్తిడి తీసుకురాని వాళ్ళమేమో మా హక్కును కూడా మేము సాధించుకోలేని వాళ్ళమేమో. ఇక్కడ కూర్చుని కూడా ఉపయోగం లేనివాళ్ళమేమో అనిపిస్తోంది. మేము కర్నాటకలో ఉన్నట్లయితే ఆరొజు నిజాం గారు ప్రవేశ పెట్టిన ప్రపోజిట్స్ ప్రతిపాదనలు ఏవయితే ఉన్నాయో, వాటి మూలంగా మాకునీరు పారి అంతా సస్యశ్యామలంగా ఉండేది. మహబూబ్ నగర్ కు ఈ రోజు ఆ అదృష్టం లేకపోయింది. ఇప్పుడయినా మీరు చేయలేక పోతే మళ్ళీ ఒకసారి మిమ్ములను వినయ పూర్వకంగా కోరుతున్నాను. మమ్ములను కర్నాటకకు పంపించండి. అక్కడయినా బాగు పడతామని మీ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

జూరాల విషయానికి వస్తే అక్కడ కృష్ణా పైన ఇక్కడ భీమా పైన లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కెమ్మే ఉన్నాయి. ఆ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కెమ్మే కూడా ఇక్కడ ఉన్నటువంటి టి.ఆర్. ఎం.సి వాళ్ళను అక్కడ క్రియరెన్సు కావాలంటే - అక్కడ నీళ్ళు లేవు మీరు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్స్ పెట్టుకోవడానికి ఏలులేదని వ్రాసారు. ఆ లెటర్సు నా దగ్గర ఉన్నాయి. అవి తమకు పంపించ దలచు కున్నాను. తమరు కూడా చూడండి. అంత అన్యాయం అధ్యక్షా? కటకటలాడుతున్న

ఈ ప్రాంతానికి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ఇవ్వకుండా ఎన్నో చోట్ల నీరు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. ఎందరో హక్కులేని నీరును ఉపయోగిస్తున్నారు. వారికి రావలసిన నీరు కాక ఇతరుల నీరు కూడా వారు తీసుకుని వాడుతున్నారు. కృష్ణా లాయల్ పాతున్న నీటిని లిఫ్ట్ పెట్టుకుంటామా అంటే లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కార్పొరేషన్ క్లయిరెన్సు కొరితే సి.ఇ.గారు పీలు లేదని మీరు చెప్పి ఇరిగేషన్ పెట్టు కోవడానికి సాధ్యం కాదనీ నిరాకరిస్తూ ఉత్తరం వ్రాయడం జరిగింది.

అదే విధంగా నెట్టంపాడు ఇరిగేషన్ ఉంది. కొల్టాపురం ఉంది. చెన్నై ఇరిగేషన్కు ఎంత నీరు పడుతుంది? దీనికి కూడా అనుమతించ లేక పాతున్నారంటే చదివూకుప్రజల ముందు అవమానం పడవలసి వస్తుంది. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం వారు తప్పకుండా గమనించాలని కోరుతున్నాను. మిగులు జలాలు, ఈ నీరు ఏదయినా ఉన్నట్లయితే అవి మాకు మొదట హక్కు ఉంది. ఈనీరు మహబూబ్ నగర్ కే మొదట ఇవ్వాలి తరువాత ఇతరుల హక్కు దాని మూలంగా క్రియేట్ అవుతుందని ప్రభుత్వం గమనించాలని తమరిద్దరూ కోరుతున్నాను. అది కనుక చేయకపోతే మీరు మాకు డ్రోహం చేస్తున్న వారుగా ఉంటారని మనవి చేస్తు మీరు నాకు ఈ ఆవకాశం ఇచ్చినందులకు కృతజ్ఞతలు తెలియ చేస్తూ శేలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా, ఈ మొత్తం చర్చనంతా చూచినప్పుడు అసలు ఈ సమస్య యొక్క మూలాన్ని జాగ్రత్తగా ఆలోచించినప్పుడు ఏడు ప్రధానమైన ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం అవుతున్నాయి. (1) ముఖ్యమంత్రుల సమావేశానికి మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు పోవచ్చునా (2) ఒకవేళ పోనంత మాత్రాన మన ప్రాజెక్టులకు అనుమతి రాదా? 3. క్రి.శ. 2000 సంవత్సరాల తరువాత చర్చించే అంశాన్ని ఇప్పడే చర్చించ వచ్చునా? 4. మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ముఖ్యమంత్రులతో జరిపిన సమావేశ వివరాలలో కానీ లేక మా అభిప్రాయాల కోసం పంపించిన వారి లెటరు కానీ, లేక ఆపెక్స్ బాడ్ తయారు చేసిన ఈ నివేదికలో మాకు అందచేసిన సారాంశంలో కానీ వాటిలో అంశాలు ఎక్కడికి వాం తీస్తున్నవి? 5. తెలుగు గంగతో పాటు ఇతర ప్రాజెక్టులకు క్లయిరెన్సు తీసుకు రావలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద లేదా? 6. అసలు ఈ మొత్తం గందర గోళానికి ఎవరండీ మూల కారకులు? 7. జరిగిందేదో జరిగింది ఇప్పుడు మన కర్తవ్యం ఏమిటి? ఈ మొత్తం 7 బాగాలుగా విభజించి చూచినట్లయితే అప్పుడు మనం సమస్యకు న్యాయం చేసిన వాళ్ళు అవుతామని భావిస్తున్నాను. ఇది ఆలోచించినప్పుడు ఒకసారి చూడవలసిందేమంటే బచావత్ కమిటీ చేసిన తీర్పు అన్నది ఇప్పటికప్పుడు అకస్మాత్తుగా ఉడి పండింది కాదు. దీనికి ఒక పెద్ద చరిత్ర ఉంది. 1951 లో ఒక ఒప్పందం జరిగితే అప్పటికి చాపా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలు రాలేదు. బాపా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలు వచ్చిన తరువాత ఇదంతా పాయి మక్స్ 1961 లో ఒకటి ఆతరువాత 1963 మార్చిలో పార్లమెంటులో అప్పటి ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేసారు. అది ఆమోదం కాకపోతే 1969 ఏప్రిల్ 10వ తేదీన ఏర్పాటు చేసిన బ్రియ్యునల్ 4 సంవత్సరాలు చర్చ జరిపి మొదటి నివేదికను 1973 డిసెంబరులో ఇచ్చారు. రెండవది 1976 మేలో ఇచ్చారు. దాని నుంచి 6 సంవత్సరాల పాటు చర్చ వచ్చింది. తర్వాత భర్తనలు చేసి కృష్ణ జరిపి ఆనక రకాలుగా చేసిన తరువాత ఈ తీర్పు వచ్చింది. అకస్మికంగా ఒకరు నోటితో చెప్పిన మాట

మాత్రం కాదు. మనకు తీర్పులో రెండు భాగాలు - ఒకటి ఏ స్కీము, రెండవది బి స్కీము. బి స్కీము వెంటనే అమలు జరపాలని పట్టుపట్టింది మహారాష్ట్ర అట్లా చేయడానికి వీలు లేదు. అయితే ఈ మూడు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలు అంగీకరించాలి లేకపోతే పార్లమెంటు ఒక శాసనం చేసి కృష్ణానది లోయ అధారిత ఒకటి ఏర్పాటు చేసి, అట్లా అయినా అమలు జరపాలి తప్ప ఇప్పుడు మేము చేయడానికి వీలు లేదని ఖచ్చితంగా చెప్పారు. ఆ రకంగా బి స్కీము అమలుకు వస్తే 50 శాతం డిపెండబిలితే మన రాష్ట్రానికి ఉండి దానిలో మనకు నష్టం ఉంటుంది కనుక మన రాష్ట్ర ఇంజనీర్లు, మన రాష్ట్ర ప్రజా ప్రతినిధులు ఖచ్చితంగా వ్యతిరేకించారు. మన వాదనతో బ్రిట్టన్ లో అంగీకరించింది. దానిని వెంటనే అమలు జరిపే అవకాశం కాకుండా అదే పక్కకు పెట్టారు. వెంటనే అమలు జరపవలసిన తీర్పు ఏ స్కీము, ఏ స్కీము గురించి తీర్పు ఇస్తూ, ఏ కొద్దులా కూడా ఇది ఛాలెంజ్ చేయడానికి వీలు లేదని ఖచ్చితంగా చెప్పారు. దానిలో మనకు 2000 సంవత్సరాల దాకా మిగులు జలాలను వాడుకోవడానికి అవకాశం ఇచ్చారు. ఆ తరువాత ప్రత్యేకంగా మనకు హక్కు ఉండదని చెప్పారు కాబట్టి అద్యక్ష, 26 సంవత్సరాల పాటు వాడుకోవలసిన ఆదనపు నీరును ఎలా వాడుకుంటారు ? కుండలతో ఎత్తుకు పోయి ఇంటలో దాచుకుంటామా? ప్రాజెక్టులు కట్టకుండా, బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్లు కట్టకుండా నీళ్లు ఎట్లా నిలువ ఉంటాయి ? నీళ్లు నిలువ లేకుంటే కరువు కాలంలో వాడుకోవడానికి ఎలా ఉంటుంది ? అందుకోసం వాడుకునే హక్కుతోబాటు అవసరాలకు మిగులు నీటిని నిలు చేసుకోవడానికి కావలసిన ప్రాజెక్టులా, బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్లు కట్టుకునే హక్కు దానితో బాటు ఆటోమ్యాటిక్ గా మన రాష్ట్రానికి వర్తిస్తుంది. ఆవిషయం కూడా స్పష్టం చేయడం జరిగింది.

6.40 | ఆది మనకు ఎందుకు అమలులోకి రాకుండా పోయింది 'ఒకటి మాత్రం బాదాకరం. సా|| వాస్తవంగా చూస్తే మనకు కేటాయించిన 800 శతకోటి ఘనపుటడుగుల నీరునే పూర్తిగా వాడుకోలేక పోతున్నాము. ఇంతవరకు అదనపు జలాలలో ఒక్క చుక్క నీటిని కూడా ముట్టుకోలేక పోయాము. అది మన బలహీనత. కానీ మన హక్కు, సమస్య ఏమిటనే విషయాన్ని గమక జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే ఇంత నిర్దిష్టంగా మనకు ఈ హక్కు ఇవ్వబడింది. ఈ హక్కును గురించి ఇప్పుడు చర్చించలేకపోవడం అసలు సామాన్య మానవుడికి కూడా తెలుసు. కొద్దులా మనోవర్తి క్రింద భూమి తగాదానో అయిపోయిన తరువాత అమలు జరపవలసిన బాధ్యత కోర్చుది. ప్రభుత్వానిది వుండగా మధ్యవర్తి పరిష్కారానికి పోవడం అంటే కోర్చు తీర్పును డైల్యూట్ చేయడానికే అన్న మాట. ఇంకొక మధ్య మాగ్లం త్రొక్కడానికే తప్ప మరేమీ కాదు. కనుక 2000 సంవత్సరాలు పూర్తి కావలసిన వినియోగ హక్కును మనం వదులుకొని చర్చల కోసం పోవడం మరేమీ కాదు. అందుకని గత ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రి కూడా పోవలయునా నాడు మా పార్టీ అభిప్రాయం చెప్పింది. ఇప్పటికీ కూడా మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు పోవడం చాలా పొరపాటు. పోకూడదని మేము ఇప్పటికీ చెబుతూ వస్తున్నాము. అయితే ఎప్పుడయితే ఈ తీర్పు ఇవ్వడం జరిగిందో, అప్పుడు అమలు జరిపే బాధ్యత ఎవరిది అనే ప్రశ్న వస్తుంది. వాస్తవానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానిదే ఈ పూర్తి బాధ్యత. వారు ఒక కమిషన్ ను వేసి దానికి కేంద్ర ఇరిగేషన్ మంత్రినో లేకపోతే జల సంఘపు అధ్యక్షుడినో ఇలాంటి వారిని ఛైర్మన్ గా పెట్టాలి. అధికారితో పాటు ఈ మూడు రాష్ట్రాల

ఇరిగేషన్ మంత్రులను, తత్ సంబంధమైన ఇరిగేషన్ అధికారులను అందులో పెట్టాలి. కాని అమలు జరపవలసిన బాధ్యత కేంద్రం తీసుకోలేదు. అవిధంగా కేంద్రం ఈ రంగాలను మూల కారణం అయిపోయింది. వాస్తవం చెప్పాలంటే కేంద్రం తన చేతిలో వున్న అధికారాన్ని ఉపయోగించుకొని ఈ రాష్ట్రంలో తెలుగు గంగ, శ్రీ శైలం ఎడమ గట్టు కాలవ వ్యవస్థ విషయాలలో మాకు అనుమతి ఇవ్వమని మేము ధీల్గి పోతే మా మీద లాభిచాట్టెలు. పైరింగులు చేసి సత్ఫలించారు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు. అప్పుడు రాజీవ్ గాంధీ ప్రధాన మంత్రిగా వున్నారు. ఏదయినా సరే రాష్ట్రాలలో వాళ్ళు భూములు ముసుగుతూ ఇంటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఏకాభిప్రాయానికి రావడం అవసరం అయిందే కానీ ప్రాజెక్టులు ఇతర రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాల యొక్క జాగాలలోకి పోతుంటే మన దానిలో మనమే కట్టుకుంటూ వున్నట్లుగా ఈ మిగులు జలాల వాడకం ఇచ్చి వాళ్ళ మిగతా రాష్ట్రాల ఆమోదం కావాలని అవసరం అర్థరహితం. మన తల వంచడం అంతకన్నా అర్థరహితం. ఇది వాస్తవంగా చాడవచ్చు. విషయం. అయితే మన ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లారు. వెళ్ళడం తప్పని నేను మొదట చెప్పాను ఇచ్చిపుచ్చుకునే ధోరణిలో వెళ్లారు. అయిపోయింది. మొదటి దెబ్బతోనే అది సగం సిద్ధం కారిపోయింది. నిన్న, మొన్న మన మిత్రులంతా చాలా వివరంగా విరించారు. సెంట్రల్ వెనువెంటనే తెలుగుగంగకు 29 శతకోటి ఘనపుడుగులు నీరు కావాలని ఆమోదం లేకపోతే అది రాదు అని అన్నాము. అది అయిపోయింది. మూడవరి క్రీస్తు శకం 2000 దాకా ఎందుకు అగాలి. ఇప్పుడే మనం ఎందుకు పంచుకోకూడదనే అభిప్రాయానికి మనం కూడా రావడం జరిగింది. ఇవన్నీ చూచిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు 2000 సంవత్సరాల దాకా ఈ అదనపు జలాలను వాడుకునే దానికి మనకు వున్న హక్కు విషయంలో చారికి ఆచరించాలని, అత్యవసరం లోపం వున్నది. అందుకొనం ఈ తప్పుడుగులు చేశారు. ఈ రోజుకే తమ ఉద్దేశ్యం అది కాదు. ఇది కాదని వారు ఎన్నిరకాలుగా స్టేట్ మెంట్లు చెప్పినా వాస్తవాలే. తెలిసిన ఏ చరిత్రకారుడికి ఒప్పు చెప్పినా. ఏమీ చదువుకోని సామాన్య ప్రజల చేతుల్లో ఈ సమస్యలు ముందు పెట్టినా చెబుతారు నాయనా. ఇది నమ్మకం లేకుండా చేసిన వ్యవహారం. అడుగుజారిని వ్యవహారం.. తప్పుకుండా మనకు వున్న హక్కును వదులుకోవడానికి నాంచి ప్రస్తావన చేశారు. దీని ఫలితంగానే ఈ రోజున కర్నాటకలో వారంతా బుజాలు ఎగరచేస్తున్నారు. అక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు వారి జాతి ప్రయోజనాలను కాపాడే ఏరాధివీరులై పోయినారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు మన జాతి ప్రయోజనాలను బలిపెట్టే వారుగా తయారై పోయారు ఈ రకమైన దుస్థితి, వాతావరణం ఎందుకు రావలసి వచ్చింది. అది రాకుండా వుండవలసిందని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అపెక్స్ బాడీనివేసింది. ఈ అపెక్స్ బాడీ వాసు కూడాను చాలా వివరమైన రిపోర్టు ఇచ్చారు. అసలు ఈ అపెక్సు బాడీ వారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో కూడా ముఖ్యమైన భాగం ఉంది. లా డిపార్ట్ మెంట్ ను సంప్రదించాలనే మాట అన్నారు. ఆంధ్రా సవ్యంగా వుంటే లా డిపార్ట్ మెంట్ ను ఎందుకు పోవాలి? ఇంకొక దురదృష్టవశాత్తూ విషయం మన అధికారులు కూడా ఇలా వున్నారంటే ఉన్నది వున్నట్లు చెబితే ముఖ్యమంత్రిగారు కోపం. తిట్లు దీవెనలు, దిసిష్టినరీ యాక్షను. వారికే నష్టం. ఎవరికి కోపం కాకుండా మధ్య మార్గం త్రొక్కుదామంటే రానిపోని రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను కూడా ఖాతరు చేయని దుస్థితి ఏర్పడిందని చెప్పడానికి నేను బాధ పడుతున్నాను. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రి గారు అపెక్స్ బాడీని వేయడం

కానీ, సమస్యను తీరగద్దోతడం కానీ ఏ విధంగా చూసినప్పటికీ కూడా సమర్థనీయం కాదు. అయితే లెప్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ విషయంలో ఒక బాదకంపైనే పరిణామాలు చెప్పాల్సి వున్నది. గౌరవనీయులైన చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత 1978వ సంవత్సరంలా మూడు ప్రత్యేక సమావేశాలు ఏర్పించారు. బహుశా నాకు సంవత్సరాలు గుర్తు వున్నాయి కానీ లేదు, నెంబు గుర్తు లేవు. బహుశా నేను అనుకోవడం జూన్ నెలలో అనుకొంటాను. మా పార్టీ ఎర్రపున కామ్రేడ్ సందరయ్యగారు, ఆయన వెంట ఉపనాయకుడిగా నేను సమావేశంలా పాల్గొన్నాము. అప్పటి వరకు రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్, లెప్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ ఏదీ లేదు. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంజనీరింగు పులుచాకాని అన్ని ప్రతిపక్ష నాయకులతో మాట్లాడి రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్, లెప్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ కు రెండింటికీ ఒకేసారి ఢిల్లీ నుంచి పర్యవేక్ష తీసుకుని వస్తాను. 'రెండింటి సురించే ఆగమని చెప్పారు. కానీ జరిగింది ఎమిటంటే మళ్ళీ ఆగస్టులో మేము చూసుకునే వరకు రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్ కు వ్రాసారు. లెప్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ కు వ్రాసులేదు. 1978లో సంగతి ఏమంటే చెన్నారెడ్డిగారు ఈ సంగతి ఏమిటంటే అని అడిగితే ఇంజనీరు ఇప్పుడే వ్రాస్తున్నాము సార్ అన్నారు అన్నారు. ఆ తరువాత సెప్టెంబర్ లో, ఎర్రపునచాకా మరొక చాచింగు జరిగింది. అప్పటికయినా చూస్తే వ్రాయడం అనేది జరగకపోగా రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్ పని ప్రారంభం అయిపోతూ ఉన్నది. లెప్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ కు అసలు ఉత్తరం వ్రాయడమే జరగలేదు. జరగకపోగా ఇప్పుడు ఢిల్లీలో వున్న వారు ఏమి చెప్పారంటే లెప్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ ఒక పాలిటికల్ ప్రాజెక్టు అని అన్నారు. ఆచరణ విషయంలో కాళ్ళం అయ్యేది కాదనే అభిప్రాయాన్ని అక్కడ కలిగించారు. నేను పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ సభ్యులుగా 1982వ సంవత్సరంలో ఆ ప్రాంతాలను చూసాను. అప్పటికి ఈ ప్రాజెక్టులో నీరు నింపడం జరగలేదు. ఇంకొక సంవత్సరం అయితే నిండిపోతుంది. లెప్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ ప్రవృత్తానికి, అది ఇది చేయడానికి చాలా కష్టం అవుతుంది. ఇప్పటికయినా చేయించని అంటే 1982 వ సంవత్సరం నాటికి కూడా అది ముట్టు కోలేదు. 1983 వ సంవత్సరంలో ప్రాజెక్టు రిజిస్ట్రేషన్ నిండింది. ఆ తరువాత అనేక సమస్యలు వచ్చాయి. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్ కోసం తీసుకున్న చొరవ లెప్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ కు ఎందుకు తీసుకోలేదు చెన్నారెడ్డిగారు. ఆ రోజున 1978 -79 చాకా ముఖ్యమంత్రిగా వున్నారు. ఆ తరువాత అంజయ్యగారు ఉన్నారు. ఎప్పుడూ అడగడమే తప్ప మరొకటి లేకున్నది. ఇవన్నీ జాగ్రత్తగా చూసినప్పుడు నేను ఒక విషయం బాధతో చెప్పవలసి వస్తుంది. ఈ యావత్ గవర్నమెంట్ కేంద్రా కాంగ్రెస్, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలే నూటికి నూరుపాళ్ళు కారణం. రాజకీయ ప్రయోజనాలతో రాష్ట్రాల మధ్య తంపులు పెట్టి ఒకరిలో ఒకరికి ఎక్కించి చివరకు మనలను ఈ గతికి తీసుకువచ్చారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రోజు నుంచీ ఇతర విషయాలలో దేని కోసం అయినా మిగతా ముఖ్యమంత్రులతో కలవచ్చు కానీ, మిగులు జలాల సమస్య మీద ఏ ఒక్క ముఖ్యమంత్రితోనూ కలవవలసిన అవసరం లేదు. రెండవది కేంద్ర ఆనుమతి కోసం అందరం ప్రయత్నం చేద్దాం. కేంద్రం యొక్క బాధ్యత బచాపత్ కమిటీ తీర్పు అనేది ఒక జుడీషియరీ కమిటీ తీర్పు. అది కోర్టు తీర్పు. దానిని ఇతర కోర్టులలో ఛాలెంజ్ పెట్టడానికి వీలు లేదని చెప్పినప్పుడు కూడా నిర్దేశించి దానిని అమలు చేయవలసిన బాధ్యత దాని మీద వున్నది. నేను పదే పదే ఒక విషయాన్ని మాత్రం మనవి చెయ

దలచుకున్నాను. ఏదయినా విమర్శకిస్తే ఆ విమర్శ ముఖ్యమంత్రిగారికి లసను ఏదెవ్వరికీగతంగా అనుమాన పరచినట్లుగా, పరాభవం చేసినట్లుగా ఉంటుంది. ముఖ్యమంత్రి పలుకుతే బ్రహ్మాండంగా వున్నదంటారు. ఈ ముఖ స్తోత్రం నేను పలకడంబట్టికేమి చెన్నారెడ్డిగారు. కాలుజారారు. కాను పడడమే గాకుండా రాష్ట్ర ప్రజలయొక్క ప్రయోజనాలను బలిపెట్టి రానున్న తరాల వారు క్షమించేదానికి వీలులేని విధంగా చేశారని ఖచ్చితంగా ఆరోపిస్తున్నాను. శ్రీశైలం లెడ్జర్ బ్యాంక్ యావత్ మిగులు జలాలలకు అదే గతి పట్టించారు. చరిత్ర మాత్రం క్షమించదు. ఇప్పటికయినా జారిన కాలును దిద్దుకొని నిలబడాలని కొందరు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. ప్రొసూరారెడ్డి (కమలాపురము) :- స్పీకర్ సార్, వారికి తెలిసే ఉంటుంది అనుకుంటాను. కర్నూలు, రి కాటి కడ. ఒక కర్నూలు. ఏదైనా ఒక గ్రామంలో వుండేవారు. వారికి ఎప్పుడూ తగాదా ఉండేది. ఎవరి కళ్ళు గారు ఎప్పుడూ ముననబుగారిని ప్రతి విషయంలోనూ ఓడించేవారట. నీటి సౌకర్యం ఉన్నప్పుడు కూడా నీరు గారి మీద కక్ష తీర్చుకోవాలనుకున్నారు. నదీ ముననబు గారిని పోలి వేసుకుంటే నీరు వచ్చినాను నాయనా, నీవు కనీసం నాదేహాన్ని ఉంచునా అక్కడ పూడిగించి నీరు ఉంచు చేయాలని కోరేవారట. ఆ ముననబు గారు మాట ఇచ్చారు. పాపం జరిగినది ఎప్పుడో ముస్లిం శృశానం దగ్గరకు పొయినాడట. అయ్యా ఇతను బాపనాయన. అతనిని తప్పించి వస్తూ మా దానిలో ఎలా పూడుస్తారని వెంటబడి కొట్టేవారట. ఆ విధంగా ఉన్నది మన కిందలాగా చెబుతున్నది. నీరు లేకుండా అనాలోచితంగా, రాజకీయ ఉద్దేశ్యంతో కొన్ని ప్రాజెక్టులకు పునాదులు వేయడం వలన ఈ సమస్య వచ్చింది. ఈ పునాదులు వేసిన ప్రాజెక్టుల కొరత నీరు కావాలని ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్లేసరికి ఈ సమస్య రెక్కెక్కించుకున్నాయి అయింది మిగులు నీరు మీద మనకు పూర్తి హక్కు ఉంది. ఆ హక్కు ఉద్ధిగమోగ చెబుకుంటే బాగుంటుందని చాలా మంది అంటున్నారు. మేము ఇంతకు ముందు ప్రతి పక్షములో 6.50 వున్నప్పుడు చాలాసార్లు చెప్పాము. బచావతు ఎవార్లులో మిగులు నీరు ఉన్నప్పుడు హక్కు సా|| హక్కు అయితే వుంది కాని అది ప్రిస్క్రిప్షన్ రైట్. మరొకసారి సభ ప్రజ్ఞా తీసుకు రావడానికి ఆ క్లారిఫికేషను చదువుతాను. కర్నూలుక వారిని క్లారిఫికేషను జరిగితే వారు చెప్పారు. we make it clear that by reason of the liberty given to Andhra Pradesh under Clause V (C) of the Final Orders to use the remaining water that may be flowing into River Krishna, Andhra Pradesh shall not acquire any right whatsoever, to the remaining water, in excess of the quantity specified in Clause V (C) including any right to the continued use of such water because communities have grown up relying on such permitted use. All such water shall be available for allocation to the party. అని చెప్పారు. ఇంతకు ముందు కూడ చెప్పాము. మామాట పెడ చెవిని పెట్టి. మీగులు నీట మీద మాకు పూర్తి హక్కు ఉందని చెప్పడం వల్ల ఈరోజు ప్రజానీకము చాలా కన్ఫ్యూజన్ లో ఉంది. కృష్ణా నదిలో మిగులు నీరు ఒక ప్రక్క అసలు నీరు ఒక ప్రక్క పారుతుండేమోననే అనుమానం

కూడ ఉంది. ప్రజలలో ఇటు శాసనసభ్యులలో, పత్రికల వారిలో ప్రతి ఒక్కరిని అంత కనీష్యాజన్లో పెట్టగలిగారంటే, ఆ ఘనత ఇంతకు ముందు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న రామారావు గారి ఘనతే అని చెప్పాలి. తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టుకు మిగులు నీరు కేటాయించారు. మిగులు నీరు మీద సర్వ హక్కులు ఉంటే ఏడు సంవత్సరాలు వారు పాలన చేశారు. మరి ఇంతవరకు క్లియరెన్సు ఎందుకు తీసుకు రాలేదు ? పోనీ. నేషనల్ ఫ్రంటు ప్రభుత్వము వస్తూనే 15 రోజుల్లో వెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు తెప్పిస్తామని ఆ రోజు ఎన్నికలలో మాట్లాడుతూ వచ్చారు గదా, మరి నవ మాసాలు అయిపోయినా తెలుగు గంగ బిడ్డను మాత్రము కనలేకుండా ఉన్నాము నేషనల్ ఫ్రంటు గవర్నమెంటు తరపున మనకు సర్వ హక్కులు వుండి వుంటే ఈ రోజు వరకు తెలుగు గంగకు క్లియరెన్సు ఎందుకు రాలేదని అడుగుతున్నాను. ఎన్విరాన్మెంటల్ క్లరెన్సు వచ్చింది. అన్ని క్లిమరెన్సులు వచ్చాయి. కేవలం ఒక హైడ్రోలాజికల్ క్లియరెన్సు రాలేదు. సి.డబ్ల్యు.సి. వారు చెబుతూ వుండేదేమంటే కర్నాటక ప్రభుత్వం వారు అభ్యంతరాలు చెబుతున్నారు. గాబట్టి అవి సార్వప్రభుత్వ అయితే వస్తుందని వారు ఆ విధంగా చెబుతున్నారంటే కేవలం మిగులు నీటి మీద మన హక్కు ఎంతో మరొకసారి ఆలోచనచేసుకోవలసిన అవసరం కూడ ఏర్పడిందని చెబుతున్నాను. మనం చెప్పేది ఎట్లా ఉందంటే - అప్పటి ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారి చేత చెప్పి ఇప్పించినప్పుడు ఈ ప్రాజెక్టుకు ఎందుకు కేంద్రము క్లియరెన్సు ఇవ్వడం లేందంటున్నారు. మన మూడత్వమా, ఆంధ్రకారమా, నాకు అర్థం కావడం లేదు. వాటరు అనేది రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన సమస్య అయితే, రాజ్యాంగం ప్రకారం ధర్మ లిస్టులో ఉంది. కేంద్రానికి ఎమి వచ్చింది ? నాకు అర్థంకావటంలేదు. కాకపోతే కృష్ణా నది ఇంటర్స్టేటు రివరు గాబట్టి అంత్రాష్ట్ర వివాదాలు వచ్చిన దాని వల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వము క్లియరెన్సు ఇచ్చుకునే దానికి ఒకటి పెట్టుకుంది. కాబట్టి కర్నాటక అభ్యంతరం తెలుపుతున్నదని క్లియరెన్సు ఇవ్వలేక పోయినారు. అప్పుడు అక్కడ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న రామకృష్ణ హెగ్డే గారితో ఇప్పుడు ప్రతిపక్షములో ఉన్న రామారావు గారు చర్చించి తీసుకు వచ్చి వుండవలసింది. కాని బేషజానికి పోయి ఆ హక్కును నిరూపించుకోలేక పోయినారు. ఎందుకో, అప్పుడు ముఖ్యమంత్రుల సమావేశానికి దానికి గాని, దేనికి గాని, హాజరు కాకుండా పోయి. మన హక్కు ఏమిటో తెలుసుకోకుండా, ఇప్పటి మిగులు జలాల మీద మన హక్కు ఉంది, ప్రాజెక్టులు అన్ని కట్టుకోండి ఆనడం సిగ్గు చేటు అని మనవి చేస్తున్నాను. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారైన రామకృష్ణ హెగ్డే గారిని ఒప్పించి తీసుకు వచ్చి వుంటే మిగతా ప్రాజెక్టులను సర్వేస్ వాటరు క్రింద పెట్టుకుంటే బాగుంటుందని చెబితే ఎవరైనా సంతోషించేవారు. ఈ క్లియరెన్సు కొరకు ఎందుకు అంగలారుస్తున్నారని కొంతమంది అన్నారు. పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులకు సి.డబ్ల్యు.సి. క్లియరెన్సు ఉంటే ప్లానింగు ఎసిస్టెన్స్ వస్తుంది. ఎక్స్‌పర్ట్ ల్ ఏదీకు పోర్ట్ చేయవచ్చు అనే తపనతో కావాలని మనము అనుకుంటున్నాము. ఈ ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు కావాలంటే వేరే విధానాలు ఆలోచించవలసిన అవసరం ఈ దినము ఆసన్నమైందని చెబుతున్నాను. ఈ ప్రాజెక్టులకు నీరు కావాలని సూత్ర ప్రాయంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము కొన్ని ప్రాజెక్టులకు నీరు కావాలని, సూత్ర ప్రాయంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము కొన్ని ప్రాజెక్టులను అంగీకరించబడి. గాలేరు - నగరి అయితేనేమి, హంద్రీ - నీవా అయితేనేమి, తుంగభద్ర హైలెవల్ పేరలల్ కెనాల్ అయితేనేమి, వెలుగొండ స్కీము అని లెఫ్ట్

బ్యాంక్ కెనాల్ భీమా ప్రాజెక్టు ఇట్లా కరువు పీడిత ప్రాంతాలలో కొన్ని ప్రాజెక్టులకు నీరు అందించానికి సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించిన విషయము మనందరకు తెలుసు ఈ ప్రాజెక్టులకు నీరు కావలసి వచ్చి నప్పుడు నీరు ఏవిధంగా కేటాయించుకొవాలనెది ఆలోచించవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. ఎలా నీరు కేటాయించాలనుకున్నప్పుడు ఎపెక్స్ బాడీకి ఈ సమస్యను అందించడం జరిగింది. ఆ ఎపెక్స్ బాడీ వారి సూచనలొ కూడా చెప్పారు. వారి సూచన ప్రకారము The Apex Body recommended that such sharing of 100 T.M.C. on ad-hoc basis with a rider that Andhra Pradesh shall be allowed upto 50% on such ad-hoc figure. The Apex Body also suggested that such a sharing has to be without reference to Scheme_B and with the specific agreement by Karnataka and Maharastra that they shall not object now or later before any Tribunal for any scheme proposed to be taken up by Andhra Pradesh with the balance of remaining waters after sharing of 100 T.M.C. అని చెప్పి ఒక రికమండేషనును ఆ ఎపెక్స్ బాడీ వారు ఇచ్చారు ఆల్ పార్టీస్ వారికి ఈ సూచనను అందచేయగానే ఒక్కసారి సర్ప్లస్ వాటరును పంచుకొని ఈ రాష్ట్రాన్ని ఇతరులకు తాకట్టు పెడుతున్నారని ఖయుమని లేచారు చాలామంది. మహారాష్ట్రకు మన హక్కును తాకట్టు పెట్టవలసి అవసరం ఏమిటీ అని చాలామంది అన్నారు. నేను మొన్న మీతో కూడా - సభలో సూత్ర ప్రాయంగా అంగీకరించిన పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు నీరు కేటాయించే విషయము గురించి ఎజెండాలో చేర్చండి- ప్లారీ రీడర్లు ఈ శాసన సభలో రాయలసీమకు సంబంధించిన నాయకులు లేరన్నప్పుడు, మేమంతా జాతీయ భావాలు ఉట్టిపడే పార్టీలకు నాయకత్వము వహిస్తున్నాం. మైసూరా రెడ్డి రీజనల్ గా మాట్లాడుతున్నాడు అని నేను మాట్లాడిన వాక్యాన్ని తీయించి, ప్రజలలో ఏమిటో నేను ఆనరాని మాటలు అన్నట్లుగా చిత్రీకరించారు. నేను అడుగుతున్నాను. కర్ణాటక, మహారాష్ట్రలకు మా హక్కు దారాదత్తం చేశారని చెప్పి అంటున్నప్పుడు ఇంతవరకు ఒక చుక్క నీరు అయినా తెలంగాణాలోని కరువు పీడిత ప్రాంతాలకు గాని రాయలసీమలోని కరువు పీడిత ప్రాంతాలకు గాని వాడుకుంటున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ దినం హెచ్ ఎల్.సి కి గాని ఎల్ ఎల్ సి కి గాని కె.సి కెనాల్ కు గాని. ఇవతల తెలంగాణాలో వున్న స్కీముకు గాని - రాజౌలి బండ డ్రైవర్స్ స్కీముకు గాని, ఇంకేదైనా ఈ స్కీముకు గాని - ఎలాటెడ్ వాటరు కంటే ఒక చుక్క నీరు అయినా ఎక్కువ వాడుకుంటున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఇది నగ్గు సత్యం. 300 టి.యంసి. అదనంగా ఉన్నది. ఓవర్ అండ్ ఎబౌది ఎలాకేషన్ ఆఫ్ 2060 టి యంసి అన్నారు. మరి ఈ 300 టి యం సి. క్రింద వున్న వేరియన్ ప్రాజెక్టులకు వాడుతున్నప్పుడు ఒక చుక్క నీరు కూడా తెలంగాణాలోని కరువు ప్రాంతాలకు గాని రాయలసీమలోని కరువు ప్రాంతాలకు గాని అందకుండా ఉన్నప్పుడు, మేము, ఎందుకు ఈ సర్ప్లస్ వాటరును షేర్ చేసుకొని ఒకచుక్క నీరు వస్తే చాలు అని సంతోషించకూడదు. అని అడుగుతున్నాను అంతర్జాతీయ సిద్ధాంతాలు మాట్లాడుతున్న ప్రతి ఒక్కరిని అడిగేది ఒక సూటిప్రశ్న రెండు వేల సంవత్సరము పరకు వుండే హక్కును మనము ఎందుకు ధారదత్తం చేయాలని అంటున్నారు. రెండు వేలే సంవత్సరము అంటే ఏమైనా ఈ శబ్దాలు వున్నవా అని అడుగుతున్నాను. కేవలం తొమ్మిది సంవత్సరాలు

ఉన్నవి ఈ 9 సంవత్సరాలలో సర్వేస్ వారు పంచుకుంటే ఎన్ని ప్రాజెక్టులు కట్టకలుగుతుంది ఈ ప్రభుత్వం అని ఆలోచన చెస్తే ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడ కట్టే పరిస్థితిలో లేదు. అటువంటప్పుడు కడవలతో ఎత్తుకు పాతున్నట్టు మహాబాధ పడే పాతున్నారు 9 సంవత్సరాలు ఉంది. ఇప్పుడు ఎందుకు పంచుకొనాలి అన్నారు నాకు ఆర్థం కావడం లేదు పంచుకుంటే తెలంగాణావారు ఏమైనా కడవలతో ఎత్తుకు పాతారా? రాయలసీమ వారు ఏమైనా కడవలతో ఎత్తుకు పాతారా? ఆ నీరు కూడ ఎలాగు క్రిందనె వాడుకుంటున్నారు 9 సంవత్సరాలు వున్నదని అపొసాపాలు పడవలసిన అవసరం ఏమిటి? ఈ దినం రైట్ బ్రాంచ్ కెనాల్ కు నీరు ఎలోకేట్ చేస్తే ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తి కాలేదు. దాదాపు 10 సంవత్సరాలు అవుతుంది ఆ నీళ్ళు క్రిందికి పోతున్నాయి. ఇతర ప్రాంతాలకు ఇచ్చే వాటరు ఎలోకేషన్లుతో ఏ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టకుండా క్రింద రైపెరియస్ ప్రాజెక్టులకు వాడుకుంటుందే. కనీసం 9 సంవత్సరాల ముందు షేర్ చేసుకుంటే కొన్ని ప్రాజెక్టులకు అయినా కడుతామని ప్రచుర్తం ముందుకు వస్తే, అన్యాయం, అక్రమం. అంధ్ర ప్రదేశ్ హక్కులు అన్ని ఇతరరాష్ట్రాలకు దారాదత్తం చెస్తున్నారని అంటున్నారు. ఇతర దేశాలలో ఏమైనా కొట్టాడుకుంటున్నామా? ఇతర రాష్ట్రాలతో హక్కుల గురించి మాట్లాడనప్పుడు, అంతర్జాతీయ పార్టీలు సమానత్వం అని చెప్పేవారు మా విషయం పాతే బాయిండియె అనుకొని ఈ దినం నన్ను రీజయన్ లిస్టు అని అన్నారు వెనుక బడిన ప్రాంతానికి కాస్త ఎంబ్లెడ్ కెప్టెన్ తప్పా అని ఆడుగుతున్నాను పోనియంది ఈ సర్వేస్ వాటరును పంచుకొని కొన్ని ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి మేము దోహదం చెస్తాము. ప్రాజెక్టుల క్లియరెన్సు తెస్తామని ప్రభుత్వం సూచనలు అయితే చెసింది ఈ ఎఫ్ బాడీ సర్వేస్ వారు పంచుకుంటే దాదాపు 100 టిఎంసి. అడ్డహక్ బెసిస్ మీద పంచుకొవాలని చెప్పారు అందులో 50 పర్సెంటు అయితే ఒప్పుకొవచ్చు అని సూచన ఇచ్చారు దానివల్ల లాభం ఏమందే. వెంటనే క్లియరెన్సు కొరకు ఉన్న ప్రాజెక్టులు - తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు, శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్, సప్రమెంటెషన్ టు కె.ఎ. కెనాల్, భీమా లెఫ్ట్ స్ట్రీము, గాలేరు - నగరి, సుజల - ప్రవంతి హంద్రీ-నీవా-వీటి అన్నింటిని చేపట్టవచ్చునని ఎఫ్ బాడీ వారు సూచన చేశారు.

7.00 కాని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ మాకు ఇది సంబంధం లేదు. తెలుగు గంగ అని రా|| అన్నారు ఎంత కన్సర్వేటివ్గా మనం అంచనా వేసినా ఈ ప్రాజెక్టులకు కన్సింటికి 150 టిఎమ్.సి అవసరం అవుతాయి ఈ ప్రాజెక్టుల కన్సింటికి 150 టి.ఎం.సి. అవుసరమవుతే ఎఫ్ బాడీ సూచనల ప్రకారం సర్వేస్ వారు షేర్ చేసుకుంటే 50% తీసుకున్నా ఓవర్ అండ్ ఎనౌ బీ స్ట్రీములో మనకు 25% వస్తుంది. కాని ఇప్పుడే పంచుకుంటే 50% వస్తుంది అని చెప్పి ఎఫ్ బాడీలో సూచన ఇచ్చినా ఆ 50% తీసుకున్నా దాదాపు 60, 70 టిఎమ్ సిలు వస్తాయి. మిగిలిన ఈ ప్రాజెక్టులన్ని డెకండ్ రెయిడానికి నీరు ఎక్కడినుంచి తీసుకొని వచ్చారని నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను కేవలం 60 టిఎమ్ సిల కొసం ఇతర రాష్ట్రాలకు చెల్లి మన సర్వేస్ వారును షేర్ చెసుకునే దానికన్నా మనం ఇంటర్నల్ గా దీనిని గురించి ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుందని నేను ప్రభుత్వానికి ఇంకొక సూచన చెస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఈ సర్వేస్ వారులో షేర్ గురించి ఆలోచన రెయిలెదని చెప్పి మైసూరు సమావేశానికి వెళ్ళారు. అక్కడి నుంచి వచ్చినప్పుడు నాలుగు సూచనలు వచ్చాయని చెప్పారు. నాలుగు సూచనలలో ప్రభుత్వం తరపునుంచి మేము ఏదీ అంగీకరించడం లేదు. ఈ సూచనలు మీముందు

పెట్టాము, ఇందులో మంచి చెడ్డలు ఆలోచించి మాకు సలహా ఇమ్మని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మంచిదే కాని ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇరిగేషను శాఖవారు సక్రమంగా సలహాలు ఇస్తున్నారో లేదో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎందుకు ఈ మాదిరిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రభుత్వాన్ని తప్పదు త్రోవ పట్టిస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదని ఉదయానే ఒక స్టేట్ మెంటు ఇచ్చారు. మొదటి పేరాలొ ఎమి ఉంచో చెబుతాను. The Statemetrn made by the Chief Minsiter on the Floor of the Assembly in September 1990. "Soon after I assumed Office, the Chief Minister of Karnataka suggested to me that three basin States of Krishna River, i.e. Karnataka, Andhra Pradesh and Maharashtra may share the surplus waters of River Krishna now itself instead of waiting till 2000 A.D." అని చెప్పి దీనిలో ఉంది. అందులో సెకండు పేరాలొ మళ్ళీ చెప్పారు ఎమి చెప్పారంటే - In March 1990 the Union Minister for water Resources Invited the three Chief Ministers for a conference at Delhi regarding clearance of Telugu Ganga Project - the clearance by Central Water Commission would be automatic if the State of Karnataka and Maharashtra donot object to Telugu Ganga Project. ముందర సర్ప్లస్ వాటరు పంచుకొంటున్నాము. పంచుకున్న తరువాత మేము వచ్చి మాట్లాడతాము అని చెప్పారు. I and the Chief Minister of Karnataka wrote to the Union Minister to postpone the discussion till the discussions among the Chief Ministers of the three basin State. అని అన్నారు. అంటే సర్ప్లస్ వాటర్ షేరింగుకే ఈ చీఫ్ మినిష్టర్లు కాన్ఫరెన్సు అనేది ప్లెడ్ మెంటుచొని రెండవ పేరా చదివితే అర్థం అవుతుంది. సర్ప్లస్ వాటరు షేర్ చేసుకొని 60.70 టిఎమ్ఎస్ఎలు తెచ్చుకొని ఒక్క తెలుగుగంగ క్రియరెన్సు తెచ్చుకునేదాని కన్నా ఇంటర్నల్ గా ఆలోచన చేసి అన్ని ప్రాజెక్టులు బేకప్ చేయడం మంచిదని నేను అనుకొంటున్నాను. అలాగే ఘైసూరు నుంచి నాలుగు ప్రతిపాదనలు వచ్చాయని అన్నారు. ఆ నాలుగు ప్రతిపాదనలు ఏమిటో చాలామందికి ఈనాటి వరకు అర్థం కాకుండా ఉంది.

1. The average flows of Krishna river, i.e. 2390 TMC to be distributed among the three basin States now itself, instead of waiting till 2000 A.D. ఈ సూచనల వల్ల ఇతర రాష్ట్రాలకు మనం అదనంగా నీరు ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. 2016 కు 75% మనం డిపెండబుల్ చేసుకున్నాము. కనుక 2790 డిపెండబిలిటీ తీసుకున్నప్పుడు, ఎన్యూర్య, వాటర్ కింద తీసుకున్నప్పుడు 50% డిపెండబిలిటీ అవుతుంది. అంటే నీరు అదనంగా ఇవ్వడం వల్ల మనకు 100 సంవత్సరాలలో 50 సంవత్సరాలు లీన్ పిరియడ్లు ఉంటాయి. అందువల్ల ఈ ప్రతిపాదన మనకు అంత సుముఖంగా లేదు. అంత మంచిది కూడా కాదు. అందుచేత నెక్స్ట్ చీఫ్ మినిష్టర్లు కాన్ఫరెన్సు వచ్చినప్పుడు ఈ సూచనను టోటల్ గా ఈ ప్రభుత్వం తిరస్కరించవచ్చునని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రెండవ సూచన మనవి చేస్తాను.

2. Andhra Pradesh to be permitted to utilise 29 TMC only for the

Telugu Ganga Project subject of Karnataka and Maharashtra getting a proportionate share of the surplus waters as indicated in Scheme B of Bachawat Krishna Tribunal Award Which itself would be subject to the allocation including the existing allocation being permanent and not subject to further review after 2000 A.D. అని అన్నారు. అంటే ఇందులో మనం సూచిస్తున్నది ఒక్క తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు మాత్రమే ఒక్క తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు కోసం కొండను త్రవ్వ ఎలుకను పట్టినట్లు సర్ప్లస్ వాటరు మీద వారికి రైట్ కల్పించడం అవసరం ఉండదు. అటువంటిది అవసరం లేకుండా వేరే విధంగా తెలుగు గంగను కాని ఇతర పెండింగు ప్రాజెక్టులను కాని తీసుకొని రావడానికి మేధావులైన ఇంజనీర్లు ఉన్నారు. వారు సూచనలు ఇచ్చి తెప్పించవచ్చు కూడా. అంత చిన్న విషయానికి ఇతర రాష్ట్రాల దగ్గరకు పోయి మనకు ఉన్నటువంటి హక్కులను వదులుకొని ఈ నీళ్ళలో వారికి కూడా కొంత హక్కు ఇవ్వడం మంచిది కాదు. (B) స్కీమును యాక్సెప్ట్ చేసినట్లు అవుతుంది కనుక దీనిని కూడా వదిలితే బాగుంటుంది. తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు విషయానికి వచ్చేప్పుటికి మద్రాసుకు నీరు పోవలసిన అవసరం ఉంది. తరువాత నెల్లూరు జిల్లాలో వెన్నా నీళ్ళు వాడుకుంటామని చెప్పి దాదాపు 100 టి.ఎమ్.సి.లు ఒకచోట, 70 టి.ఎమ్.సి.లు ఒకచోట - 170 టి.ఎమ్.సి.లకు రెండు ప్రాజెక్టులు కట్టుకొని కేవలం రాయలసీమ పేరు చెప్పి 29 టి.ఎమ్.సి.లు ఎలొకేట్ చేసారు. అందులో తెలుగు గంగ కెనాల్ గుట్టల మీద చెట్ల మీద పోతున్నది. బనకచర్ల క్రాప్ రెగ్యులేటర్ నుంచి పెన్నానది వరకు గుట్టల మీద పోతున్నది. గుట్టల మీద నుంచి పోయినప్పుడు ఎన్ని ఎకరాల ఆయకట్టు వస్తుందనేది పైనల్గా డిటెయిల్లు ఇన్వెస్టిగేషను చేసినప్పుడు తెలుస్తుంది. కేవలం ముష్టి 2 లక్షల ఎకరాలు రెండు జిల్లాలో ఇచ్చి ఇది రాయలసీమకు వరప్రసాదం అని చెప్పి దీనికోసం సర్ప్లస్ వాటర్ షేర్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఏమీ లేదు. మద్రాసువారి డబ్బు అయితేనేమి. మన డబ్బు అయితేనేమి పెట్టి కాలువలు త్రవ్వారు. రాయలసీమకు నీరు కావాలంటే ఇచ్చేదానికి ఉంది. ఇంకా కొంత డబ్బు ఖర్చు చేస్తే దీనికోసం పోయి సర్ప్లస్ వాటరు షేర్ చేసుకొని తెచ్చుకోవలసిన అవసరం లేదు. వేరే విధానంలో తెచ్చుకోవచ్చు. దీనిని గురించి వారికి ఇవ్వ వలసిన అవసరం లేదు. తరువాత మూడవ విషయం ఉంది.

3. To confirm the allocation of 800 TMC, 700 TMC and 500 TMC of water to Andhra Pradesh, Karnataka and Maharashtra respectively as final and not to review this allocation after 2000 A.D. Karnataka and Maharashtra will not object to A.P. utilising the remaining waters upto 2000 A.D. If this proposal is accepted, Karnataka and Maharashtra would consider accommodating 29 TMC for the Telugu Ganga Project subject to A.P. Not getting prescriptive right for this project not after 2000 A.D. against the surplus likely to be arrived beyond 2060 TMC and to be shared among the three States after 2000 A.D. ఇంతవరకు ఈ మూడు ప్రతిపాదనలు ఏమిటో చాలామందికి తెలియలేదు. అందుకే చెప్పవలసి వచ్చింది. తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు

కోసం వారు అజ్ఞతను చెప్పక పోతే ప్రిన్సిపల్ గైరుగా ఇస్తారట. పూర్తి రైట్ కాదు. ఈ ప్రిన్సిపల్ రైట్ కోసం వారికి ఇచ్చిన 700 టి.ఎమ్.సి.లకు ఇప్పుడే మనం కన్వేషం చేయాలి. ఎందుకు ఈ అనుమానం వచ్చిందో నాకు అర్థం కాలేదు. బచావత్ ఎవార్డును మనం ఒకసారి చూస్తే ఈనాడు ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటులో చాలామంది మేధావులు ఉన్నారు. క్లాజు 14 ఎ లో - ఫైనల్ ఆర్డరులో ఏమి ఉందో చెబుతాను. Clause 14 (a) - Final Order : At any time after 31st may 2000 this order may reviewed or revised by a Competent Authority or Tribunal but such a review or a revision shall not, as far as possible dispute any utilisation that may have been undertaken by the States within the limits of allocation made to it under the foregoing clauses. అధ్యక్షా, యుటిలైజేషను, ఎలోకేషనుకు తేడా ఉంది. ఎలోకేషనుకు 7.10 రివ్యూ చేయమని చెప్పలేదు. ఎలోకేషన్ విషయంలో ప్రాజెక్టు గురించి రివ్యూ రా|| చేయమన్నారు. మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, రాష్ట్రాల వారికి అనుమానాలు వచ్చినట్లు. ఉన్నవి. ఇప్పుడు మన రాష్ట్రాన్ని ఎలోకేషన్ విషయాన్ని ఒప్పుకోమంటున్నారు. ఈ విషయాన్ని అడుగుతున్నారు. కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, రాష్ట్రాలకు ఎలోకేట్ చేసినటువంటి 700 టి.యం.సి. 560 టి.యం.సి. వాటరు వారు ఫుల్ యుటిలైజేషను ఇంతవరకు చేయలేదు. ఆ నీటిని గురించి ఎట్లాగ అని వారు అయోమయ స్థితిలో ఉన్నారు. వాడుకొని ఎలోకేషన్ నీటి గురించి రైట్ ఇమ్మంటున్నారు. 2000 సంవత్సరము నాటికి కాని రివ్యూ చేసే ఆస్కారం లేదు. ఎలోకేషను చేసినప్పుడు నీటి మీద రైట్ కూడ తీసుకుంటే బాగుంటుందని వారి ఆలోచన. అటువంటిది ఎలోకేషన్ నీటిని వాడకుండా వారు సర్ప్లస్ వాటరు గురించి అడగడం ఔచిత్యం లేదు. ప్రిన్సిపల్ గురించి అడగం లేదు. గీవ్ అండ్ టేక్ పాలసి గురించి చెప్పనవసరం లేదు. సర్ప్లస్ వాటరు వంచుకునే విషయం గురించి క్లాజు 14 (ఎ) ప్రకారం వారికి ఎలోకేషను చేసిన 700, 560 టి.యం.సి. వాటరు గురించి క్వశ్చను చేయం. అందుకుబదులు సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించిన గాలేరు, నగరి, హంద్రీ, తెలుగు గంగ, శ్రీశైలం లెఫ్ట్ కెనాల్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో అభ్యంతరాలు పెట్టవద్దని అడగండి. లాయరు రైపేరియస్ స్టేట్ అవ్వడం వలన మనకు వచ్చే వాటరును వాడుకోవచ్చు. మన ప్రభుత్వం తరపున నుంచి మనవాళ్ళు అడగవలసింది 700, 560 టి.యం.సి. వాటరు యుటిలైజేషను విషయంలో రివ్యూ టైములో అభ్యంతరము చేయనందుకు మాకు ఏమి ఇస్తారు, అని ప్రశ్నించి ఉంటే బాగుండేది. గివ్ అండ్ టేక్ పాలసీ ప్రకారం Why don't you use this Clause and get some benefit to our state? మహారాష్ట్రలోని మహాబలేశ్వరంలో జరిగే సమావేశంలో ఈ క్లాజు ఉపయోగించి కొంత మేలు పొందవచ్చును. 2060 టియంసి డిపెండబుల్ ఫార్మునుంచి షేర్ చేసుకోవచ్చు. సర్ప్లస్ వాటరు షేర్ చేసుకొవాలంటే చాలా కాలం పడుతుంది. రాష్ట్రములో ప్రాజెక్టుల విషయంలో కొన్ని అభ్యంతరాలు రావచ్చు. ఇది జరిగే నాటికి కొంత టైము పడుతుంది. ఇందులో సౌలభ్యం ఉంది. బచావత్ ఎవార్డు ప్రకారం క్లాజు 15 లో - దీని విషయం గురించి అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ యన్.టి. రామారావు గారికి కూడా చెప్పడం జరిగింది. క్లాజు 15 లో "Nothing in the Order of this Tribunal was empowering the right or power or authority on any State to regulate

within its boundaries, the use of water or to enjoy the benefit of waters within that State in a manner not inconsistent with the Order of this Tribunal". అని చెప్పినారు. ఎలోకేషనులో మూడు ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన దాంట్లా మనకు సర్వహక్కులు ఇచ్చినారు. మన రాష్ట్రంలో ఏదో ఒక విధంగా షేర్ చేసుకోవచ్చు. మనం మహారాష్ట్రకు, కర్ణాటక రాష్ట్రాలకు మన హక్కులను తాకట్టు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. మనమే వాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మన రాష్ట్రములో మొత్తం మూడు ప్రాంతాల చారు సమైక్యంగా బ్రతకాలనే ఆలోచన చేసినప్పుడు ఎలోకేటెడ్ వాటరు గురించి ప్రాచెక్టు బేక్ ఆఫ్ చేయాలి. బెంగుళూరు దగ్గర మైసూరులో ముఖ్యమంత్రిల సమావేశము జరిగినప్పుడు రాయలసీమలో రాయలసీమ కార్యచరణ సమితి వారు, అభ్యుదయ సంఘం వారు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న కొంత మంది రిటైర్డ్ చీఫ్ ఇంజనీర్లను పిలిచి, అఖరికి మిగులు నీటి మీద సర్వహక్కులు మనకు ఉన్నాయని చెప్పిన శివరామకృష్ణయ్య గారిని కూడా పిలిచి వారితో ఒక సమావేశము ఏర్పాటు చేసి వారితోనే ఏక గ్రీవంగా ఒక తీర్మానము పాసు చేయడం జరిగింది. నదీ జలాల సంపదలను ప్రాజెక్టుల ద్వారా సేవ్ చేసుకోవాలని - మోడరనైజేషను ఆఫ్ కెనాల్స్ డైవర్షన్ ఆఫ్ గోదావరి వాటర్సు ప్రాజెక్టు బేక్ ఆఫ్ చేయాలని చెప్పినారు. ఆ సమావేశంలో ప్రతిపక్షాలు కూడా పాల్గొని ఇది మంచి తీర్మానం అని చెప్పడం జరిగింది. మంచి చెడ్డలు విచారించి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేపడితే బాగుంటుంది. మూడు ప్రాంతాల మధ్య పారపాచ్చాలు తొలగించాలంటే క్రాపింగు పాటరన్ మార్పువలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విధంగా తప్పకుండా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది అంతా నోషనల్ గోదావరి డైవర్షన్, మోడరనైజేషను ఆఫ్ కెనాల్స్ ఇది అంతా కూడా నోషనల్. ఈ విషయం మీకు తెలిసినదే. అందరికీ తెలిసినదే. 300 టియంసి వాటరు గురించి ఆలోచించండి. సి డబ్ల్యు సి క్లియరెన్సు తీసుకుని ఇతర రాష్ట్రాల భయాలను తొలగించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రాజెక్టులు ప్రారంభిస్తే మన రాష్ట్రానికి ఎంతో మేలు జరుగుతుంది. ఏదైనా రాజకీయాలకు దూరముగా తీసుకున్నటువంటి తీర్మానం ఇది. ఇది ఏదో దురుద్దేశ్యంతోను, వేరే ఉద్దేశ్యంతోను చేసినటువంటిది కాదు. ఈ ప్రతిపాదన మంచి ప్రతిపాదన అని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిల సమావేశానికి వెళ్ళినని భీష్మించుకుని వెళ్ళకపోవడం మంచిది కాదు. వెళ్ళి వాదించడంలో తప్పు లేదు. వాదన పటిమ లేకపోతేనే వాదనపన లేకపోతేనే భయపడవలసిన అవసరం ఉంటుంది. మిగులు జలాలని ఎస్యూర్డ్ వాటరు అని ఈ విధంగా చర్చించడం వలన కర్నాటక రాష్ట్రానికి మేలు జరుగుతున్నది. బ్లాకు మనీని టీఎల్ దాచిపెడితే ఎటువంటి ప్రమాదం ఉంటుందో అట్లాగే 300 టి యంసి వాటర్సు మనం వాడుకోకపోతే ప్రమాదం ఉంటుందే. బ్లాక్ మనీని వైట్ మనీగా ఎట్లాగ చేస్తున్నారో అట్లాగే మిగులు జలాలను వైట్ చేసి మన ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేసి ఉపయోగించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగు గంగ రాయలసీమ వరప్రసాదం. ఒక తెలుగు గంగయే కాదు. అట్లాగే రామలసీమకు మరెన్ని ప్రాజెక్టులు ప్రభుత్వం చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే తెలంగాణా ప్రాంతములో కూడా ప్రాజెక్టులు చేపట్టాలి. ప్రాజెక్టులకు కావలసిన నీరును సమకూర్చుకుని మన రాష్ట్రాన్ని కూడా సమైక్యతగా ఉంచుకోవాలి. లేకపోతే రాష్ట్రములో రీజనల్ ఫీలింగ్స్ వచ్చి రాష్ట్రము చెక్కుముక్కులై పోయే ప్రమాదం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్ర సమైక్యతను కాపాడాలని

ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతూ ఈ సదవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ శలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ప్రముఖమైన సమస్య అని చెప్పనక్కరలేదు. నీరు అంటే ప్రపంచములో ఉన్న బంగారం అని కాటన్ దొర చెప్పారు నీటికి మించిన సంపద లేదు. నీరు ఎక్కడ ఉన్నదో అక్కడ నీటి సంపదలు ఉంటాయి. నీటికి చాలా ప్రాముఖ్యత ఉన్నది. భూములను పంటలని అంటున్నారు నీరు లేకుండా భూమి పండినందువలన ఉపయోగం లేదు. భూమి పంపకం వలన ఉపయోగం లేదు బహిరంగంగా చర్చలు జరపాలి. అన్ని విషయాలు తెలియవు కదా ? మంచి చెడ్డలు బహిరంగం నభలలో చర్చించాలి. పబ్లిక్ మీటింగులు ఏర్పాటు చేసి వీటిని చర్చించడం ఎంతో ఆవసరం అని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుచేతంటే ఇంతకు ముందు మనము మూసివేట్లము. దీనిపైన 7.20 బహిరంగంగా చర్చ జరగలేదు. బచావత్ ట్రిబ్యునల్ గుండు కూడా చర్చలు రా|| బహిరంగంగా జరగలేదు. రహస్యంగానే ఉంటున్నారని ఎవరికి తెలియవు. ఆయన ఎవర్లో ఇచ్చిన తరువాత, చాలా రోజులు దాన్ని రహస్యంగా పెట్టారు చాలా మందికి తెలియరానీయ లేదు. నాకు కూడా తెలియదు. తరువాత దీన్ని చర్చించుము చేస్తే తెలుసుకుంటూ పోతూ ఉంటే అర్థమవుతూ వచ్చింది. ఈనాడు చర్చలు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి నిజంగా అన్ని విషయాలు బహిరంగం అవుతున్నాయి ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ చర్చకు అవకాశం కలుగ చేసినందుకు ఆయనకు మనసారా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మీకు తెలుసునో, లేదో, ఈ చర్చలు జరుగుతున్న సందర్భంలో బచావత్ అంతకు ముందు పూర్వపు అగ్రిమెంట్ ప్రకారం ఈ కృష్ణా నదిలో నీటి దిగుబడి ఎంత ఎరు ఉందో ఎంత ఈల్డ్ ఉందో చూస్తే 1800 యూనిట్స్ వుండింది. 75 శాతం డిపెండబిలిటీపైన 1800 యూనిట్స్ వుందని చెప్పుకుంటూ వచ్చాము. మనము అయితే వీధికి వచ్చినప్పుడు. చురి ఇంజనీర్ లెక్కలు కట్టి ఫోర్స్ అంతా తెలుసుకుని మన బచావత్ గారు, మన ఇంజనీర్స్ వారి ఇంజనీర్స్ కూర్చుని ఎంతో ఓర్పుతో చాలా డాటా కలెక్ట్ చేసి, చాలా దినాలు చర్చించి. వారేమో ఎక్కువగా వుందని చెబుతూ ఉంటే మన వాళ్ళు తక్కువగా ఉందని చెబుతూ వచ్చారు. ఒకప్పుడు ఏమైందంటే ఆ రోజుల్లో మనము, 86 శాతం డిపెండబిలిటీ తీసుకుంటే చాలా బాగుందని 75 శాతం చాలా తక్కువ కదా? 25 సంవత్సరాలు గొడ్డు సంవత్సరాలుంటే మనకు దెబ్బ తగులుతుంది. 1985- 86 తీసుకుంటే బాగుంటుందని అప్పుడు సలహా ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పటి దాని ప్రకారం అయితే మనవాళ్ళు 1745 టి.ఎం.సి వుంటుందని లెక్క వేయడం జరిగింది. వారేమో 75 ప్రకారం 2200 వుంటాయని చెబుతూ వచ్చారు. ఆ విధంగా పరస్పరం విరుద్ధంగా వుండగా ఆఖరికి బచావత్ గారు మనము ఆగ్రీ అయినప్పుడు 75 శాతం డిపెండబిలిటీ సమంజసంగా ఉంటుందేమో 86-90 తీసుకోవడం బాగుంటుందేమో అని చెప్పి కాబట్టి 75 నే నిర్ధారణ చేస్తున్నాము. అదే సాంప్రదాయం. దాన్ని మించిన పద్ధతి మరొకటి లేదు. ప్రపంచంలో గాని, ఇతర రాష్ట్రాలలో గాని ఏమయినా ప్రాజెక్టులు ఫార్ములేట్ చేసేటప్పుడు 75 శాతమునే డిపెండబిలిటీని తీసుకొని దానిపైన ఈల్డ్ నిర్ధారణ తీసుకొని జివి పంచుకోవడం దానిపైన ప్రాజెక్టులు కట్టుకోవడం జరుగుతుందని మనకుంది. కాబట్టి ఆఖరికి 75 శాతం అన్నాము. 75 శాతం ప్రకారం 2600 టి.ఎం.సి. లు వుండాలని నిర్ధారణ చేశారు

పంపంకం జరిగింది. జరిగినతరువాత దానిపైన ఈ 75 సంవత్సరాలలో దీనికంటే ఎక్కువ నీరు ఉంది కదా దాన్ని ఏమి చేయాలని అన్నారు. అది ఏ మాత్రం పెంచినా డిపెండబిలిటీ పడిపోతుంది. ఇప్పటికే మీకు తెలుసునో లేదో గోదావరి నుండి 800 యూనిట్స్ తీసుకొన్నప్పుడు 35 యూనిట్స్ కృష్ణా నుండి వారికి ఇచ్చినప్పుడు మన డిపెండబిలిటీ ఇప్పటికే 75 నుండి 68కి పడిపోయింది. ఏమాత్రం మిగులు నీరే కాదు. ఒకప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు 'మిత్ అన్నారే. అవి మిగులు నీరు కాదు. దాన్ని పంచుకొనే దానికి వీలు లేదు. అటువంటప్పుడు మిగులు ఎట్లా అవుతుంది. మిగులునీరని చెప్పడం పొరపాటు. అయినా, పైన వున్న నీరు పంచుకుంటే మన డిపెండబిలిటీ రాను రాను పడిపోతుంది. 100 షేర్ చేసినా మన డిపెండబిలిటీ 60 పడి పోతుంది. 40 సంవత్సరాలు గొడ్డు సంవత్సరాలు అయిపోతాయి. అవి పంచేదానికి వీలులేని ఆ మిగులు నీరు ఆనాడే తేల్చారు. ఈ డిపెండబిలిటీ కొరకు అవి క్రిందకు వస్తూ ఉండాలి. అవి గొడ్డు సంవత్సరాలకు ఆధారంగా ఉండాలి. మనమంతా ఫ్రీక్వెన్సీ మెథడ్ లో నిర్ధారణ చేశాము. అందువల్ల ఆ నీరు ఎప్పుడూ క్రిందకు వస్తూ ఉండాలని నిర్ధారణ చేశాము. చాలామంది, చాలా మాటలు చెప్పినప్పటికీ బహువత్ గారు నిష్పక్షపాతంగా, ఇది న్యాయంగా డిపెండబిలిటీ పడిపోతుంది. ఈ మిగులు నీరు దిగువ రాష్ట్రానికి ఇవ్వాలి. ఎగువ రాష్ట్రాలకు ఏమాత్రం పంచుకోడానికి వీలు లేదని స్పష్టం నిర్ణయించగా నిర్ణయము చేసిన విషయాన్ని మీకొకసారి గుర్తు చెప్పన్నాను. అందువల్ల ఈ నీరు ఇప్పుడే కాదు ఎప్పుడయినా ట్రిబ్యునల్ ఎదుట ఆధారాలున్నాయి. అప్పుడు ఏమి ఏమి చర్చలు చేశారో, ఏమి అనుకున్నారో ఆనాడు ఇవన్నీకూడా 2000 సంవత్సరం వరకు ఉంటాయి. అదే ప్రాతిపదికగా ఉంటాయి. ఆనాడు కూడా ఈమిగులు నీరు చర్చకు వచ్చేదానికి వీలు లేదు. ఈనాడు రాకూడదు. ఆనాడు రాకూడదు. ఎప్పుడూ రాకూడదు. అది మిగులు నీరు కాదు. కొంత ఎక్కువగా ఉంటే, నీరు ప్రవహిస్తూ ఉంటుంది. ఎందుకంటే ఎగువ రాష్ట్రాలలో 100 శాతం డిపెండబిలిటీ ఉంది. 100 సంవత్సరాలు పంటలు పండించుకొంటున్నారు. వారికి అన్ని పట్టుకొంటారు. అవి మిగలగానే మనకు వస్తుంది కాబట్టి దిగువ రాష్ట్రములో ఆ శాతం లేదు. వారికి 100 శాతం ఉంది కాబట్టి, దానికి కాంపన్ సేషన్ గా డిపెండబిలిటీ లేదు. దిగువ రాష్ట్రానికి ఈ సౌకర్యాన్ని కలుగ చేశారు. ఇప్పుడే కాదు. ఎప్పుడో చేశారు. ఇంకా 50 సంవత్సరాలు తరువాత చేసినా ఇదే ప్రాతిపదిక మీదనేను చెబుతున్నాను. అందువల్ల ఇది నెగోషియేట్ వేయడానికి వీలు లేదు. అలాంటప్పుడు మీకు ఏ విధంగా ప్రాజెక్టులకు నీరు ఉంది ? అవి పంచడానికి గాని, వాటిపైన ఆధారపడడానికి గాని, ప్రాజెక్టులకు నిర్మాణం చేసేదానికి గాని, వీలులేకపోతే, మనకు నీరు ఏ విధంగా వస్తాయో ఒకసారి ఆలోచన చేయాలి. దాని విషయంలో చాలా మందిని ఆలోచన చేశాము. దానిలో మాకు కూడా కొంత పరిజ్ఞానముంది కాబట్టి, అందరితో ఆలోచన చేసినప్పుడు అందరి అభిప్రాయాలను సేకరించినప్పుడు, వారితో మీరందరూ ఏకీభవించారు. ఏమంటే ఇప్పుడు ప్రపంచములో గాని, మన దేశములోగాని మాడర్న్ సైజేషన్ ఆన్ ఫ్రక్రియను మనము ఉపయోగిస్తున్నాము. ఇకప్రిన్సిపుల్ మాడర్న్ సైజేషన్ అంటే కెనాల్స్ లో నీరు ఇంకిపోవడం ఆయకట్టులోనీరు ఇంకిపోవడం మీకు తెలుసు. అందువల్ల నీరు సెలయినట్టి ఎక్కడ ఎక్కువ వచ్చిందో ఆక్కడ ఎక్కువ వాటర్ లాగడం జరిగింది. కాబట్టి..

(ఇంటరవ్యూ)

ఈ మాడర్నేజేషన్ వల్ల నీరు సేవ్ చేసుకోవచ్చు అనేది కూడా ఉంది. మనకు ఏదయితే 800 టి.ఎంసి చిల్లర వుందో, దానిలోనే మనము ఆదా చేసుకోవచ్చు. ఆ నీరును ఉపయోగించుకొని, కొత్త ఆయకట్టుకు ఇచ్చే దానికి వీలుందని అనేక రాష్ట్రాలలో మహారాష్ట్రలో, బాక్రానంగల్లో మాడర్నేజేషన్ చేస్తున్నారు కొంత ఆదా చేసుకొని. అదనంగా ఆయకట్టుకు నీరు లభించేట్లు చేస్తున్నారు. గ్రౌండు వాటర్స్ ఉన్నాయి. ఎక్కడయితే ఆడుకట్టు ఉంటుందో అక్కడ దండిగా భూగర్భ జలాలుంటాయి. ఇప్పుడు సాయిల్ ఫ్రక్చర్ చెడిపోతున్నది. సుమారు భారత దేశములో 1 1/2 కోటి ఎకరాల భూమి ఆల్కలైజ్ సాయిల్ అయిపోయి చెడిపోయాయని, మన రాష్ట్రములో కూడా 55 వేల హెక్టార్ల భూమి చెడిపోయిందని అంటున్నారు. మాడర్నేజేషన్ వల్ల నదులు కంజెక్టివిటీస్ వల్ల ఇంకా బెయిలెండ్స్ లో గాని, బ్యాంక్ సింగ్ రిజర్వాయర్స్ కట్టుకుంటే, వీటివల్ల నీరు సుమారు 200 యూనిట్స్ కృష్ణానది ఎగువ ప్రాంతము నాగార్జున సాగర్ ఈ మేజర్ ప్రాజెక్టులు వీటిల్లో 150 వరకు మనము నీరు సేవ్ చేయవచ్చు. ఇది సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ వారు ఆంగీకరించినటువంటి సూత్రాలపైన ఆధారపడి వుంది వారే కాదు. ప్రపంచ బ్యాంకు ఫుడ్ అండ్ అగ్రికల్చర్ ఆర్గనైజేషన్ ఆఫ్ వరల్డ్ వారు కూడా ఈ సూత్రాలను నిర్ధారణ చేశారు ఈ పద్ధతులను అవలంబిస్తే ఇంతవరకు నీరు సేవ్ చేసుకోవచ్చునని ఒక నిర్ధారణకు రావడం జరిగింది. ఇంకా ఎప్పుడయినా గొదావరి నుండి నీరు తీసుకొనే అవకాశముంది. అదనంగా ఇవన్నీ కలుపుకుంటే కృష్ణా నదికి ఈ ప్రక్క, ఆ ప్రక్క ఏవయితే కొన్ని ప్రాజెక్టులను ఐడెంటిఫయి చేశామో. వాటన్నింటిని కట్టుకొడానికి వీలుంటుంది. తెలుగు గంగను కట్టుకోవచ్చు అదేవిధంగా హంట్రి - నీవా తీసుకోవచ్చు. శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ నల్గొండకు తీసుకొని పోవచ్చు. భీమా ప్రాజెక్టుకు తీసుకొని పోవచ్చునని నిర్ధారణ చేశాము. మిగులు నీరు ప్రసక్తే లేదు. ఇక్కడే మనము నీటిని ఆదా చేసుకోవచ్చు అనేది ఉంది. అక్కడ ఇంత చేసినప్పటికీ కూడా ఇంటిగ్రేషన్ - దుర్భిక్ష ప్రాంతాలను కవర్ చేయలేము. మన ఆంధ్రరాష్ట్రములో మీకు తెలుసో లేదో 3 కోట్ల ఎకరాలు సాగులో వుంటే, కోటి ఎకరాలకు మాత్రమే సాగుకు నీరుంది. మిగతాది మెచ్చ వ్యవసాయం అందరికీ తెలుసు ఆ వ్యవసాయం మేమంతా చేస్తున్నాము కాని ఏమి దిగుబడి లేకుండా బ్రతుకు తున్నాము 7.30

మరి నీళ్లు ఎత్తు అంటే మనకు అన్ని నదులలో కలుపుకుంటే డిపెండబిలిటీ ఫ్లానే రా|| 2,800 యూనిట్లు ఉంది. మరి భూగర్భ జలాలు ఉన్నాయి. చాల ఎక్కువగా ఎస్టిమేట్ చేసినారు అన్నారు. కన్సర్వేటివ్ గా చూసుకున్న 1200 అంటే దాంట్లా లేదని కూడా 600 తీసుకున్న 3,400 యూనిట్లు డిపెండబిల్ ఫ్లానే ఉంది. దీనిని బట్టి చూస్తే మూడు కోట్ల ఎకరాలకు కూడ నీళ్లు ఇవ్వవచ్చు అయితే అన్ని మెట్టలకు వెళ్లలేము కాబట్టి కనీసం ఈ నీళ్లు అయినా సక్రమంగా ఉపయోగించుకుంటే ఇంకా కొటి ఎకరాలకు అయినా నీళ్లు ఇచ్చేదానికి ఆంధ్ర దేశంలో నీళ్లు ఉన్నాయి అని మీకు చెబుతున్నాను. అయితే గోదావరిలో ఉంది ఆ సంపద అంతా. ఆపారమైన సంపద ఉంది. మీకు తెలుసుకదా. మొన్నటి వరదలలో 3000 యూనిట్లు, 4000 యూనిట్లు సముద్రపు పాలు అయినాయి. ఈ నీళ్ళని సద్వినియోగం చేయాలి. ఇక్కడ ఉండే దుర్భిక్ష ప్రాంతాలు, తెలంగాణాలో ఉండే 30 లక్షల ఎకరాలకు అదే విధంగా ఇక్కడ 50 లక్షల ఎకరాలు, 60 లక్షల ఎకరాలు ఉంది. ఈ కోటి ఎకరాలకు కూడ నీళ్లు ఇచ్చే దానికి అవకాశం ఉందని చెప్పి నేను మీకు అందరికీ

మనవి చేస్తున్నాము. ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ముఖ్యమైనటువంటి పథకము. అన్ని రాష్ట్రాలు కలిసి అవసరమైతే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు దగ్గరికి పోయి, తెలుగువారు అంతా కూడ సదరన్ గ్రీడ్ అని పెనిన్సులార్ గ్రీడ్ అని ఒకటి అధ్యయనం చేస్తున్నారు. కొన్ని ప్రాతిపదికలు కూడ తయారు చేశారు. గోదావరి నీళ్ళు మళ్ళించి కృష్ణాలో కలిపి ఉదుర్భిక్ష ప్రాంతాలకు అంతా నీళ్ళు ఇవ్వడం అనేటటువంటి అధ్యయనం వారు చేస్తున్నారు. పరిశీలనలు జరుగుతున్నాయి. దానిపైన మనం గట్టిగా పరిశీలన జరిపి నీళ్ళు అంతా మనం సద్వినియోగం చేస్తే నిజంగా ఒక కోటి ఎకరాలకు నీళ్ళు ఇచ్చే దానికి ఉంది. నీళ్ళు ఉన్నాయి. నీళ్ళు ఉన్నాయని తెలిసిన తరువాత చెప్పాలి. ఎక్కడనో ఒకచోట మనం సంపాదించుకునే దానికి, ఒక గూర్పుకునే దానికి ప్రయత్నం కూడ చేయవచ్చు. ఇది ముఖ్యమైనటువంటి పథకము అని నేను అందుకోసం రాష్ట్రంలో అయినా కేంద్ర ప్రభుత్వంలో అయినా అన్ని రాష్ట్రాలు దీనికి సహకరించి వాళ్ళు ఇవి అన్ని చేయకపోతే మనకు అంతా ఇప్పుడు రాయలసీమలో ఒక రెండు లక్షల ఎకరాలు తెలుగు గంగ క్రింద, రెండున్నర లక్షలెకరాలు రైల్వేకెనాలు క్రింద, హంద్రీనది క్రింద 4 లక్షలు ఇస్తే 8 లక్షలు ఇప్పుడు ఉండేది. 6 లక్షలు 14 లక్షలతో ఇక్కడ ఏ దుర్భిక్షమూ పోదు. 72 లక్షల ఎకరాలు ఉంది ఇక్కడ. అందువల్ల ఈ 14 లక్షల తోనే ఎవరైనా అనుకుంటే దుర్భిక్షం పోతుంది. అనుకుంటే అది అపోహ గాని వారికి నిజంగా వాస్తవాలు తెలియవు. అందువల్ల ఈ దుర్భిక్షాన్ని సమగ్రంగా మనం ఎదుర్కోవాలి అంటే రాయలసీమ లో గాని ఇక్కడ గాని రాష్ట్రంలో ఎక్కడ అయినా దుర్భిక్షప్రాంతాలు ఉంటే దానిని ఎదుర్కోవాలి అంటే అందుకోసం ఈబృహత్తరమైనటువంటి ఆలోచన చేయాలి. ఈ గోదావరి, కృష్ణలు కలపడమే ఈ రాష్ట్రానికి అదనంగా ఒక కోటి ఎకరాలకు నీళ్ళు ఇచ్చేదానికి వీలుంటుంది. అందువలన అందరికీ తెలంగాణా సోదరులకు గాని ప్రాంతీయ తత్వానికి అతీతంగా మనం ఇవి అన్ని ప్లాన్ చేసినప్పుడే మనం ఇవి అన్ని సాగించేదానికి వీలుంటుంది అని చెప్పి మీ అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను.

నేను ఒకటి విషయం చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ఇన్ని పథకాలు వేసినా నా ఊరుకి నీళ్ళు రావు అధ్యక్షా, మీకు గుర్తుందో లేదో. ఎప్పుడు వస్తాయో తెలియదు. దగ్గర ఉండే వారికి అయినా రావాలని చెబుతున్నాను. మాకు ఒక పథకం ఉంది. హైడ్రలాజికల్ క్లియరెన్సు ఉంది దానికి. దానికి ఏమీ అడ్డంకులు లేవు. ఇన్ వెస్టిగేషన్ అయిపోయింది. ఒక రెండు టి.ఎం.సిలు ఉపయోగించుకునే దానికి వీలు ఉంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు నా విన్నపం పైన చెవి ఉంచమని కోరుతున్నాను. రెండు యూనిట్లు పథకాన్ని ఒకటి తయారు చేశాము. హైడ్రలాజికల్ క్లియరెన్సు ఇచ్చేవారు కాంటింటెంట్ అదారిటీ. మొన్న ఈ ఇన్ వెస్టిగేషన్ కంప్లీట్ అయింది. ఐదు యూనిట్ల రిజర్వాయరు కట్టాలి అని వాళ్ళు ప్రతిపాదించారు. 20 వేల ఎకరాలకు నీళ్ళు ఇవ్వాలి అని అవి ఇస్తే ఊరట కంత కలుగుతుంది. అది అయినా సరే చేపట్టేదానికి ఈ తూరి కడపకు వచ్చినప్పుడు ఎప్పుడో ఒక తూరి ఫౌండేషన్ చేసి ఇమీడియట్ గా పని చేయవచ్చు. పెద్ద ఖరీదు అయింది కాదు. కాబట్టి ఈ సందర్భంలో నాకు ఎట్లా సమీక్షించినా, ఇంత చేసినా నాకు డైరెక్టుగా నీళ్ళు రావు. కాబట్టి కనీసం ఏదైనా చేయమని చెప్పి నేను వాళ్ళని పడే పడే కోరుకుంటూ ఇక్కడ గాని ఎవరిని నిందించకుండా మనం అంతా కన్స్ట్రక్టివ్ ప్రతిపక్షాలు అందరము మనం అందరము కలిసి ఈ విషయాలు అన్ని బాగా అధ్యయనం చేసుకుని ఏవిధంగా

ముఖ్యంగా ఈ దుర్భిక్ష ప్రాంతాలకు విముక్తి కలిగించాలి ఒకటూరీ మీ అందరు కూడ ఆలోచించాలని చెప్పి అందరికీ కూడా మరొక తూరి విజ్ఞప్తి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :- అధ్యక్షా, కృష్ణా జలాల అదనపు జలాలను గురించి ముఖ్యంగా ఈనాడు ఉన్నటువంటి ఆందోళనలో ఈ సందర్భంలో ఇక్కడ ఈసమస్య చర్చించడం చాల ముదావహమైన విషయం. ఎందుకు వచ్చిందో గాని దీంట్లో డిస్‌ప్యాట్ ఉన్నట్లు ఏమీ నాకు అర్థము కావడం లేదు. ఫస్టు అదనపు జలాలు మనం 2000 సంవత్సరం వరకు వాడుకునే హక్కు ఎవార్డు ద్వారా మనకు ఇచ్చి ఉన్నారు. Entire awarded is agree by the three states. ఆ మూడు స్టేటు ఒప్పుకున్న తరువాత లేకపోతే ఎవార్డులో నాకు డిస్‌ప్యాట్ ఉన్నది అది సరి అయినది కాదు అని ఏ స్టేటు చెప్పడంలేదు. చెప్పలేదు. మేము ఎవార్డుకి భిన్నముగా ఉన్నాము. మేము వ్యతిరేకులము ఎవార్డుకి అని ఏ స్టేటు చెప్పడం లేదు. ఆటువంటి పరిస్థితిలో మరి ఈ ఇమ్యా అదనపు జలాలను ఇప్పుడే పంచుకోవాలా అనే సమస్య ఉత్పన్నం కావడానికే వీలు లేదు. అయితే దీంట్లో అదనపు ఇమ్యా ఏమిటంటే దీనిపైన ఎవెక్కు బాడిని వేయడం ఏమీ బాగా లేదు. ఎందుకంటే ఎవెక్కు బాడిని వేసినందువల్ల మనలో ఏదో అనుమానం ఉంది ఈ రెండు వేల సంవత్సరంకు ఉపయోగించుకునేది భావ్యమా, కాదా అని మనమే సంధిగ్ధావస్థలో పడినట్టి పరిస్థితి అయింది ఈనాడు. ఇది చర్చించుకుంటున్నాము అన్నా కూడా అదనపు జలాలను మనం వినియోగించుకొవాలి లేదా అన్న చర్చకు ఒకవైపు వారికి మనం సపోర్టు చేసిన వారము. అవుతాము ఏమో అనే పరిస్థితి ఉంది. ఈ అనుమానం ఉత్పన్నం కావడానికి వీలేలేదు. అందులో బాడీ వేయడం దీనిలో డిస్‌ప్యాట్ ఉంది అనే దానికి ఒక దోహదకారి అవుతూ ఉంది. అందులోనూ ఒక ఎవెక్కు బాడి వేసి అది చెప్పిన తీర్మానం నాకూ ఏమీ అర్థముకాని పరిస్థితి ఉంది. దీంట్లో కూడ. The Apex Body felt that we can agree to share 100 TMC of the remaining water if our schemes can get clearance of CWC and we get 50 TMC out of 100 TMC while the remaining TMC can be shared between Karnataka and Maharashtra దీని అర్థము. నాకు ఏమీ బోధ పడడం లేదు. వాళ్లు ఇట్లా అయితే అట్లా, అట్లా అయితే ఇట్లా ఒప్పుకుంటే ఇప్పుడు మనం ఒప్పుకునేదానికి ఎందుకు రావాలి? మనం ఎవార్డులో ఒప్పుకున్న దానిని మనం సందిగ్ధ పడుతూ వారికి ఏదో అర్థము కాకుండా వ్రాసిన సజెషన్ అంది ఇది. నేను అర్థము చేసుకోడానికి ప్రయత్నించాను గాని నాకు ఏమీ అర్థము కాలేదు. 100 టి.ఎం.సి ని ఉపయోగించుకోవాలి రిమియనింగులో మళ్ళీ 100 టి.ఎం సిలో వాళ్లు 50, 50 వాళ్లు పంచుకోవాలి. అనేది అది సెపరేట్ ఇమ్యా కాదు. మరి ఇంకొక కమిషన్ తీర్మానించినట్లు అయింది. ఇప్పుడు ఎట్లా అయితే అట్లా 50, 50 వాళ్లు తీసుకుంటే ఇప్పుడు ఎట్లా అయింది అంటే వారు ఇచ్చింది, అది ఒక ఎవార్డు అవుతుంది.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- సజెషన్స్ ఇవ్వండి. డిసిషన్లు కాదు.

శ్రీ. ఎ. వీరప్ప :- అధ్యక్షా, నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం అధ్యక్షా, ఇది నేను ఇంతవరకు ఊహించుకున్నాను. నేను సజెషన్ చేసేది ఏమీ అని మీరు చెప్పగలిగితే ఆనందిస్తాను. ఆ రకంగా డొంక తిరుగుడుగా ఈ ఎవెక్కు బాడీస్ ఇవ్వడానికి కారణం ఏమి వచ్చింది? ఎందుకు

వచ్చింది వారు ఎపెక్సు బాడీని ఎప్పాయింటు చేసినందువల్ల ఇప్పుడు మనపైన ఇతరులు గాని ఇతర పార్టీలు గాని దురభిప్రాయాన్ని ఆపాదించడానికి ఎంతైనా అవకాశం ఉంది. అవకాశాన్ని ఎందుకు ఇస్తున్నాము? జడ్జిమెంటులో ఉన్నటువంటి విషయాలను మనం ఒప్పు కోలేకపోతున్నామా లైటు లేదా ? మనకు అది సందిగ్ధముగా ఉంది. లేకపోతే అది వాడుకొదానిక శక్తి లేదా అన్నది ఒకటి. రెండవది ఈ బాడీ ఇచ్చిన తీర్మానం ప్రకారం ఒక వైపు నీళ్లు ఉపయోగించుకోవచ్చునేమో. మనం బాడీ వేసినాము. మనం దానిని తీర్మానం అడిగినాము. వారు ఎపెక్సు బాడీలో ఒక తీర్మానం మనకు ఇచ్చినారు. అయితే మళ్ళీ ఏమి చేసినాము? మీరు ఇచ్చిన రాంగు, కరెక్టు కాదు అని మళ్ళీ త్రిప్పు తున్నాము. మనం ఎపెక్సు బాడీని వేసినాము. వేస్తే తన అభిప్రాయాన్ని ఇచ్చింది. ఇచ్చిన దానిని మనం కాదు. అది తప్పు అని అంటున్నాము. వాళ్ళని వేసింది ఎందుకు తీసింది ఎందుకు. ఎందుకు అడ్డము వేస్తున్నారో నాకు అర్థము కావడం లేదు. అనుమానాలను మనకై మనము సృష్టించుకుని, కలిగించుకుని మనం ఆపాదించుకుంటే అది మనకు శ్రేయస్కరము కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సందర్భంలో కేటగారికల్ స్టేటుమెంటు ఒకటి ఇచ్చినందుకు ఏ పరిస్థితిలోనైనా దీనికి క్లియరెన్సు తీసుకువస్తాము. ఎపెక్సు బాడీ నిర్ణయం సరికాదు అని తీర్మానం చేసినందుకు సంతోషించవలసిన విషయం.

7.40 ఇటువంటివి నేను మనవి చేసేది ప్రత్యేకంగా ఏమిటంటే అందరూ ఇటువైపు, అటు రా|| వైపు వారు చెప్పడం ఇది చాలా సున్నితమైన సమస్య అని. చాలా ముఖ్యమైన సమస్య అని. ఈ సున్నితమైన సమస్యలో మనము వేలుపెట్టి కలిపించుకొనే పరిస్థితి రాకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ఉంది. కాబట్టి నేను కోరేది ఏమిటంటే ఇప్పుడు వచ్చిన అనుమానాలు - ఇప్పుడు తెలుగు గంగ అనుమానం - తెలుగు గంగ యొక్క పరిస్థితి ఏమి అనేది ఆలోచన చేయాలి. దాని పరిస్థితి ఏమి? ఎందుకు ఆ సమస్య ఉత్పన్నం కావాలి? ఇప్పుడు తెలుగు గంగ ఎట్లా పరిష్కరించాలి. ఒకవైపు మనము అంటున్నాము నీళ్లకు క్రాప్ పాటరన్ మార్పడంతో, కాకపోతే కెనాల్స్ బాగుచేయడంతో ఈ పద్ధతి ద్వారా 59 టిఎమ్సి మీట్ చేసే దానికి అది పెద్ద సమస్య కాదని అంటున్నామే. అప్పుడు ఎస్యూర్డ్ వాటర్ ఇవ్వవచ్చు. తెలుగు గంగకు ఈ మెజర్స్ అన్నీ తీసుకొని క్రాప్ పాటరన్ మార్చి లైనింగ్ సరిగా చేసి అన్ని పద్ధతులు సానుకూలంగా చేసుకుని తరువాత 29 టిఎమ్.సి పద్ధతి అంటున్నామో అది ఎస్యూర్డ్ వాటర్ ఇచ్చి రాయలసీమను ఆదుకునే దానికి మనం ఎందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదు. రాయలసీమ అదనపు జలాల కోసమే పుట్టిందా? అదనపు జలాలే వాడుకోవాలని కాని ఎస్యూర్డ్ వాటర్ వాడుకునే హక్కు మాకు లేదా? ఇది కూడా ఇందులో పరిశీలించాలి. క్రాప్ పాటరన్ మార్పడం అయినా సరే, లైనింగ్ సరిచేసయినా సరే - ఇతర సౌకర్యాలు అన్నీ కలుగ చేసుకుని ఈ ఎస్యూర్డ్ వాటర్ తెలుగు గంగకు ఇచ్చి కరువు ప్రాంతమైన రాయలసీమను ఆదుకోవాలి. ఏదో మిగిలిన మెతుకులు వేస్తున్నాము అనే పంథా మటుకు న్యాయమైనది కాదని మీ ద్వారా మనవి చేస్తూ ఈ తెలుగు గంగకు ఎస్యూర్డ్ వాటర్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే - నేను ఎందుకు అంటున్నాను అంటే మాకు షేర్ మటుకు లేదా? అది మట్టుకు ప్రక్కకు నూకేసి అదనపు జలాలు ఇవ్వవలసిన పని ఏమి ఉంది? మాకు ఉన్నటువంటి జలాల భాగము ఇచ్చి అదనపు జలాలు అందరూ పంచుకొనే దానికి ఏమాత్రమూ సంకోచించడం లేదు. దీనికి రాయలసీమను చిన్న చూపు చూసినట్లుగా

కాకుండా శాశ్వత వనరులు కలిగింది సస్యశ్యామలం చేయవలసిందిగా ఈ కరువు ప్రాంతాన్ని ఆదుకోవాలని కోరుకుంటూ మరి ఈ విధమైన అపదాలకు దారి తీయకుండా ఇతర రాష్ట్రాలతో చిక్కు పడిపోకుండా దీనికి క్లియరెన్సు తీసుకు వచ్చి అన్నివిధాలా ఏమాత్రం ఆటంకం లేకుండా నిర్విరామ కృషి జరిపి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకించి దీనికి క్లియరెన్స్ తీసుకువచ్చి, అవతల వైపు సభ్యులకు మనవి చేసేది ఏమిటంటే వారు కూడా అక్కడ ప్రభుత్వం ద్వారా దయ ఉంచి దీనికి క్లియరెన్స్ తీసుకురావాలని మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఇబ్రహీమ్ చిన్ అబ్దుల్లా మస్కతి (యాకుత్ పురా) :- ఇప్పుడు వారు వ్యవసాయం కోసం కృష్ణా నీరు ఎట్లా తీసుకురావాలి. ఎట్లా పంచుకోవాలని ఆందరూ చెప్పిస్తారు. నేను ఏమి చెపుతున్నాను అంటే పట్నం కోసం ఇప్పటిదాకా నీరు లేదు. ఇక్కడ ఉస్మాన్ సాగర్ హిమయత్ సాగర్ రెండూ ఉన్నాయి. దిన దినం నీటి పెరుగుతూ ఉంది. నీటి ఎక్కువ అవుతూ ఉంది. మరి నీళ్ళు చూస్తే లేవు. ఓల్డ్ నీటికి మీరు వచ్చి చూడండి. రెండు గంటలు కూడా నీరు రావడం లేదు. ఎంత నీరు వస్తుందో అంతా కష్టమయి పోయింది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ సుకర్ :- మీరు చెప్పేది న్యాయమే కాని ఈ సజ్జక్షన్ సంబంధించినది కాదు.

శ్రీ ఇబ్రహీమ్ చిన్ అబ్దుల్లా మస్కతి :- కృష్ణా నుంచి మంచి నీరు తీసుకువస్తామని చెప్పి ఎస్కూరెన్స్ ఇచ్చారు. వారు ఈహపుసులో ఏమి చెప్పినారంటే తప్పక కృష్ణా నుంచి వాటర్ హైదరాబాదుకు తీసుకు వస్తామని చెప్పారు. అది చేస్తారా. లేదా? వారు వ్యవసాయం కోసం అంటున్నారు. వీరు అంటున్నారు. ఈ ముగ్గురూ పట్టుకుంటే మా హైదరాబాదుకు త్రాగే నీటికోసం నేను మాట్లాడుతున్నాను. వ్యవసాయం కోసం మీరు ఇస్తున్నారు. మాకు త్రాగేదాని కోసం హైదరాబాదుకు నీరు అనవరం. మీరు ఇక్కడ ఉంటే మీకు కూడా నీరు అవసరం. నేను పట్నం కి నీటికోసం మాట్లాడుతున్నాను. ఉన్నాయా లేవా, లేక ఆది కూడా దోవిందా అయిపోయిందా? నేను ఇచ్చిన మాట గురించి అది అంటున్నాను. అది బహవత్ 5 టి.ఎమ్.సి. వాటర్ మేము తీసుకు వచ్చి ఇస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు సారంగాల ద్వారా నీటిని తీసుకు వస్తామంటున్నారు. తీసుకు వస్తారా లేక గోల్ చేస్తారా? మా పట్నంకి ఎట్లా అయినా నీరు తీసుకు రావాలి. ఈ ముఖ్యమంత్రి సాబ్ గారుదీనికి జవాబు తప్పక ఇవ్వాలని చెబుతూ మీరు ఇచ్చిన ఆవకాశానికి థ్యాంక్స్.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి :- అధ్యక్షా, కృష్ణా మిగులు నీటి సమస్య ఒక భయంకరమైన సమస్య. జటిలమైన సమస్య ఒక ప్రేజిడేట్ ద్వారా ఆ రోజు రాష్ట్రాలలో ఉండేటటువంటి ప్రభుత్వాలు - 1961 నుంచి ఇది నడుస్తున్న 1969 లో ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. అప్పుడు ఈ మూడు రాష్ట్రాలను పాలిస్తోంది కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం. అప్పుడు వారు ఒకే పార్టీలో ఉన్నప్పుడు కూడా ఈ సమస్యకు పరిష్కారం కనుగొనలేక అప్పుడు బహవత్ కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఆ రోజు ఇది అంత సులభంగా అవుతుంది అనుకుంటే అప్పుడు ఈ సమస్యకు ఒక నిర్ణయం జరిగింది. కాని దీనికి ఒక న్యాయాధిపతి ద్వారా కమిటీని వేయడం

జరిగింది. మరి వారు 1973లో ఒక రిపోర్టు 1976 లో ఫైనల్ రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఆ రోజు వచ్చే 200 ఎ.డి. వరకు ఇది ఒక నిర్ణయం ఉండగా ఏదో మేము చేస్తామని ఈ ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు కలిసి ఒకే పార్టీవారం అనేది ఒక మాట పెట్టుకుంటూ దీనిలో నేను మొదటినుంచి ఎందుకు చెప్పుతున్నాను అంటే మొదటి సమస్య అంటే ఆరోజు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అప్పుడు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఈ సమస్య పరిష్కారం కాని పరిస్థితి ఉంటే జటిలమైన సమస్య ఉంటే మేము ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులం కాంగ్రెసు పార్టీ వారం పరిష్కారం చేస్తాము. అంటే ఈ సమస్య ఎందుకు ఉత్పన్నం అయింది. ఈ దురాలోచన ఎందుకు వచ్చింది. 2000 ఎ.డి నాడు పంచుకోవలసిన పరిస్థితిని ఈ రోజు పంచుకోవలసిన ఈ ఆలోచనలో ఉన్న అంతర్వార్తమేమిటి ఇది రాజకీయం చేశారా? దేని కొరకు చేశారు. ఏ ఉద్దేశముతో చేశారు. ఈ ఆలోచన రావడం తప్పని వేసు ముందుగా చెప్పుతున్నాను. అక్కడ కర్ణాటక శాసన సభ్యులు ఆ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదో ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ చేశారని వారికి వారు అభినందనలు చెప్పారు.. మరి ఈ శాసన సభ ద్వారా ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రాన్ని తాకట్టు పెట్టడా, తాకట్టు పెట్టే ప్రతిపాదన చేశాడని మేము ఆ విధంగా అభినందనలు చెప్పాలా అనేది ఈ సభ నిర్ణయించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే వారు ప్రతిపాదించిన నాలుగు తిర్మానాలలో ఒక తిర్మానం కూడా ఈ రాష్ట్రానికి అనుకూలంగా లేదు. ఇది ఏమన్నారు అంటే మీటింగులో ఎమర్జ్ ఆవుతుంది అన్నారు. ఇద్దరు ముఖ్యమంత్రులు ఒప్పుకొని మూడవ ముఖ్యమంత్రి ఒప్పుకోకుండానే ఈ నాలుగు ప్రతిపాదనలు వచ్చాయా? ఈ ముఖ్యమంత్రిగారి కాన్సెంట్ లేకుండా ఈ ప్రతిపాదనలు వచ్చాయా? ఒకవేళ ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు కాన్సెంట్ ఇచ్చి ఉంటే ఈ రాష్ట్రానికి వ్యతిరేకముగా ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు వ్యతిరేకముగా నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు కదా అని మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఈ రోజు 2000 సంవత్సరం వరకు హక్కు ఉంది. చాలా మంది మిత్రులు చెప్పినట్లు అంతవరకు దానిని గురించి మాట్లాడవలసిన అవసరం ఎవరికిలేదు. మరి ఇక్కడ కొంతమంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ మోడరనైజేషన్ ద్వారా ఉన్న నీటిని 800 టిఎమ్సి పేవ్చేసి మేము కొత్త ప్రాజెక్టులకు పోతాము. ఆ విధంగా పరిష్కరణ అడుగుతాము అన్నారు.

7.50 రా॥ ఇదే ప్రతిపాదన మహారాష్ట్రాని కర్ణాటక అడిగితే ఆప్పుడు ఏపరిస్థితి ఉంది? ఈ రోజు 700 టి.ఎం.సి.లు వున్న కర్ణాటక లేక 500, 600 టి.ఎం.సి.లు ఉన్న మహారాష్ట్ర గాని ఎక్కువ ప్రాజెక్టులు అడిగితే వాళ్ళు మోడరనైజేషన్ అడుగుతారు. మోడరనైజేషన్ పేరుమీద కొత్త ప్రాజెక్టు అడుగుతారు. అలా అడిగినప్పుడు మన పరిస్థితి ఏమిటని మనవి చేస్తున్నాను. మనకు రెండు వేల సంవత్సరం వరకు వుంది కాబట్టి మోడరనైజేషన్ అక్కర లేదు. మనకు మిగులు జలాలను వాడుకునే హక్కు ఉంది. ఆ హక్కు ద్వారా దాదాపు 248 టి.ఎం.సి.లకు గాను గత ప్రభుత్వం కొన్ని ప్రాజెక్టులకు ప్రయత్నం చేసింది. ఆలోగా ఈ ప్రాజెక్టులు ఎట్లా కంప్లైట్ చేసుకోవాలి? రేపు రెండు వేల ఎ.డి. తరువాత ఒక రెవ్యూ కమిటీ వచ్చినప్పుడు మన ఫాయింట్ ఎట్లా చెప్పు కొవాలన్నది ఆలోచించాలి తప్ప ఇప్పుడు అక్కరలేదు. ఇందులో నీళ్ళు లేవు. లేక మోడరనైజేషన్ ద్వారా చేస్తామంటే అది తప్పు పద్ధతి అని మనవి చేస్తున్నాము. ఆరోజు దాని గురించి ఏమి నిర్ణయం జరుగుతుందో కానీ ఇప్పుడు ఎందుకు తాకట్టు పెడుతున్నారు?, 10, 11 సంవత్సరాల ముందుగా దాని గురించి

ఎందుకు ఆలోచన చేస్తున్నాము అన్నది ఒకటి. ఇది లా వుండగా ముఖ్యంగా ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా రాయలసీమ ఇంట్రిస్ట్ ఎంత ఉందో, తెలంగాణా ఇంట్రిస్ట్ కూడా అంత వుంది. గాలేరు నగరి, హుద్దీ, సీవా, వెలుగొండ - ఈ ప్రాజెక్టులతో పాటు తెలుగు గంగతోపాటు శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ ఉంది. అది నల్లగొండ జిల్లాకు సంబంధించినది. నల్లగొండ జిల్లాకు సంబంధించి గత ప్రభుత్వం 1983 మే లో ఫౌండేషన్ వేసి అప్పటి నుంచి దాదాపు 46 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి కాలువలు త్రవ్వ, తాత్కాలికంగా లిఫ్ట్ ద్వారా నీళ్లు తెచ్చి అక్కంపల్లి రిజర్వాయరు నిర్మాణానికి ప్రయత్నించింది. ఆ రిజర్వాయరు ద్వారా రెండు పర్సన్లు నర్వ్ అవుతాయి. ఒకటి హైదరాబాదుకు మూడు పేజీల్లో 16.5 టి.ఎం.సి నీరు ఇస్తాముమిగతా 30 టి.ఎం.సి ల నీరు మూడు లక్షల ఎకరాలకు ఇస్తామని ఆరోజు ఒక నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు గత బడ్జెటులో 10 కోట్లు కేటాయించారు. అయితే ఆ పది కోట్లు వేరే ప్రాజెక్టులకు తరలించడం జరుగుతుందని మాకు లెటర్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది ఏవిధంగా సమంజసం ? అక్కడ కాలువలు త్రవ్వతున్నారు. 46 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. మూడు లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇస్తామన్నాము. లిఫ్ట్ ద్వారా ఇస్తామన్నాము. కాని ఈనాడు నల్లగొండ ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడాన్ని యావత్ నల్లగొండ ప్రజానీకం గర్హిస్తున్నది. దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు నల్లగొండ ప్రజానీకానికి ఏమి సమాధానం చెబుతారని ఈ వేదిక ద్వారా అడుగుతున్నాను. హైదరాబాదుకు నీళ్లు తెస్తామన్నారు. అందుకు ఒక కమిటీని వేసి ఫస్ట్ పేజీలో 5.5. టి.ఎం.సి తెస్తామన్నారు. అక్కడ నుండి తెస్తాడు? ఏవిధంగా తెస్తారు? అక్కంపల్లి రిజర్వాయరు అక్కర లేదా? ఎక్కడ ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కు డబ్బులు ఇవ్వనక్కరలేదా? నది నుంచి కాలువల ద్వారా నీళ్లు అక్కంపల్లి రావడానికి అక్కడ నుండి లిఫ్ట్ వేయడానికి ఏమీ అక్కర లేదా ? ఏవిధంగా చేస్తారు అని అడుగుతున్నాను. బచావత్ ఎవార్థ్ లో చెప్పిన ప్రకారం 75 పర్సెంట్ డిపెండబిలిటి ఎక్కడ తీసుకొన్నారు? కృష్ణా బ్యారేజ్ దగ్గర తీసుకుంటే నిజమైన రిజర్వాయరు. ఈరోజు కృష్ణా ఎడమ కాలువ ద్వారా రెండువేల టి.ఎం.సిలు ఇస్తున్నాం. దానిలో 70 నుంచి 100 టి.ఎం.సిలు క్రింది వరకు పోతున్నది. అంటే మనకు వచ్చే 800 లలో ఇక్కడ ఖర్చు కాకుండా క్రిందికి పోతున్నది. దానిని కూడా లెక్కలోకి తీసుకొంటే మనకు వచ్చే 800 టి.ఎం.సిల్లో కూడా 70 నుంచి 100 టి.ఎం.సిలు తగ్గే అవకాశం ఉంది. రేపు మనం లెక్కలు తీస్తే ఇక్కడి నుంచి గేజ్ తీసుకుంటే మనకు 800 కాదు, 700 లే వచ్చే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల దయచేసి ప్రభుత్వం నాగార్జున సాగర్ దగ్గర బేస్ చేసుకొని లెక్క తీసుకొన్నట్లయితే కర్షణగా మనకు ఎంత మిగులు జలాలలు వున్నాయో, ఏవిధంగా ఉంది అనేది తెలుస్తుంది. దాని ద్వారా మనం నీరును వాడుకోవాలి. మనకు ఉన్న హక్కును ఏవిధంగానూ వదులుకోకూడదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర రాష్ట్రంలో ఎగువ కృష్ణానించి 160 టి.ఎం.సిల కంటే అదనంగా ఎంత నీరు ఉపయోగించాలనుకుంటున్నారు. వారికి పర్మిషన్స్ ఉన్నాయా? తెలుగు గంగ ఒకదాని గురించే ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇతర ప్రాజెక్టుల సంగతి ఏమిటి? ఏటా ఏటా మీ ఆవిప్రాయం ఏమిటి? ఒక్క తెలుగు గంగ గురించే కాదు. కృష్ణా జలాల విషయంలో రెండు వేల ఎ.డి. వరకు ఎవరికి మాట్లాడే హక్కు లేదు. మనకు ఉన్న మిగులు జలాలను ఆధారంచేసుకుని పర్మిషన్ తెచ్చుకుని పర్మిషన్ ఇచ్చినా ఇవ్వకున్నా మనం చేసే కార్యక్రమాలు

కానసాగిస్తే - ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేసుకుంటే రేపు దానిమీద హక్కు వచ్చే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ఆ విధంగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాము. శ్రీశైలం లిఫ్ట్ బేంక్కు సంబంధించి ఈ ప్రభుత్వం చేసి ద్రోహానికి విచారిస్తూ ఇమిడియట్గా 10 కోట్లు తిరిగి కేటాయించి అక్కడి ప్రజలలో ఉన్న అనుమానాలు తొలగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. తాత్కాలికంగా లిఫ్ట్ ద్వారా ఆ తరువాత టన్నల్ ద్వారా నీరు సరఫరా చేయాలి. 1990 ప్రాంతంలో 50 వేల ఎకరాకలు నీరు ఇస్తామని గత ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేసింది. కాబట్టి ఆ కార్యక్రమాన్ని త్వరగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. చెన్నారెడ్డిగారు ఇక్కడికి రాలేదు. వారు కూడా ఈవిషయాలను వినాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- చేస్తున్నారులేండి.

శ్రీయం రఘుమారెడ్డి :- ట్రిబ్యునల్ కూడా ఈ విషయాలు క్లియర్గా చెప్పింది. The States of Maharashtra and Mysore were using more water than allocated to each of them. We permit the State of A.P. to use the remaining water but we lay down such use by the State of A.P. and shall not acquire any right to the use of waters of Krishna. In this connection we have discussed and we have suggested the State of A.P. to utilise the carry over capacities available in two reservoirs of Nagarjunsagar and Srisilam. ఆ రోజు మిగతా రాష్ట్రాలకు ఎక్కువ నీళ్ళు వాడుకునే హక్కు లేదు. కేవలం ఆంధ్ర ప్రదేశ్కు మాత్రం వుందని కమిటీ చెప్పడం జరిగింది. ఇక్కడకొన్ని ఇంపౌర్మెంట్ డెసిషన్స్ కూడా వారు తీసుకోవడం జరిగింది. The water available 75% dependability is the basic principle అన్నారు. అదేవిధంగా వాటర్ 2060 అన్నారు. A.P. has to suffer the deficiency in 25% of waters అదేవిధంగా A.P. is permitted to use the remaining water and surplus water flowing down to tributary without acquiring any rights over and above the allocated quantity, which means 75% without acquiring any right. A.P. can use surplus water available in 75% out of 100 years. The risk involved in utilising 800 TMC of water allocated to them out of the dependability yield of 2050 TMC in 25 % of the share. Therefore Andhra Pradesh has to make adequate arrangements to store the water in surplus years for utilising subsequently under bad years, which any involve higher capital out-lay.. అధ్యక్షా, ఇక్కడ వారు క్లియర్గా చెప్పారు. మనం ఎన్ని ప్రాజెక్టులు కడుతున్నాం అది కాదు. బాడ్ ఇయర్లో వాడుకునేందుకు ఎక్కువ వాటర్ను స్టోర్ చేసుకొనేందుకు అనువుగా ఎక్కువ రిజర్వాయర్లు కట్టాలని నిర్ణయం చేశారు కాబట్టి గత ప్రభుత్వం గాలేరు -నగరికి 45 టి.ఎం.సిలు తెలుగు గంగకు 29 టి.ఎం.సిలు హంద్రీ -నీవాకు 65 టి.ఎం.సిలు ఎస్ఎల్ఐ.సి.కి 30 టి.ఎమ్.సిలు వెలుగొండకు 40 టి.ఎం.సి శ్రీశైలం రైల్వేకాల్కు ఎఫ్బెస్సన్ 20 టి.ఎం.సి భీమాకు 20 టి.ఎం.సి తుంగభద్ర హైలెవల్ కాల్కు 248 టి.ఎం.సిలు అని ఈవిధంగా ఆరోజు ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

అదనపు నీటిని వాడుకొనేందుకు ప్రాజెక్టులు కడితే మనకు హక్కు వచ్చే అవకాశం ఉంది. అదేవిధంగా పులిచింతల ప్రాజెక్టు చేపట్టే కార్యక్రమాన్ని కూడా 20 టి.ఎం.సి నీటిని నిలువ చేసుకోవాలనే ఉద్దేశంతో చేపట్టడం జరిగింది. కాని ఈనాటి ప్రభుత్వం ఏ లాభం కొరకొ, ఏమి ఆశించో కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రిగారి, అదేవిధంగా మహారాష్ట్రం ముఖ్యమంత్రిగారి మెప్పు పొందడానికి కాంగ్రెస్ లో ఉన్నటువంటి సమ్మతిని అసమ్మతిని దృష్టిలో పెట్టుకుని తనకు కొత్తగా బలాన్ని చేకూర్చుకోవడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు వారి మాటలకు లొంగారా? ఎందుకు లొంగారా? పదవిని కాపాడు కోవడానికా? పదవి కొరకే ఈ రాష్ట్రాన్ని తాకట్టు పెట్టాలని చేశారా? ఈ రాష్ట్రం ప్రజల యొక్క హక్కును తాకట్టు పెట్టడానికి చేశారా? ఏది ఏమైనా ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్ర ప్రజల శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకుని వ్యవహరించాలి.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :- ఇంకా ఎంత సేపు మాట్లాడతారు ?

శ్రీ యం. రఘుమచెట్టి :- మంత్రిగారు వచ్చేదాకా నడుస్తుంది. అదేవిధంగా విద్యుత్ ప్రాజెక్టు తెస్తున్నారు. అయినా ప్రాజెక్టు వేస్తున్నారు. మహారాష్ట్రలో అక్కడ వారికి ఇచ్చిన నీటికంటే ఎక్కువ వాడి మిగిలిన నీరు ఆరేబియా సముద్రంలోకి పంపించే అవకాశం ఉంది. అక్కడ మనం ఏ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు కట్టినా మెట్ట ప్రాంతాలైన తెలంగాణా, రాయసీమ ప్రాంతం ప్రజల అవసరాలను తీర్చే ఉద్దేశంతో ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలి. ఇండాకా రాజగోపాల్రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ దక్షిణాదిరాష్ట్రాల నదులను కలపాలన్నారు. ఈమూడు రాష్ట్రాల ను కలిపేది ఎప్పుడో నాకు తెలియదు. కాని మనకు ఉన్న హక్కును వాడుకోలేక పోవడం మాత్రం ఏవిధంగా సమంజసం కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

8.00 ముఖ్యంగా, గోదావరిలో పాలవరం ప్రాజెక్టుకు ఇంతవరకు పర్మిషన్ ఇవ్వలేదు. ఇస్తే
రా॥ మనకు 80 టిఎం సిలు కలిస్తే 35 టిఎంసిలు వారికి ఇవ్వాలి అన్నారు. మనకు ఉండే హక్కు ఏది అయితే కార్యక్రమం ఉందో ఆ కార్యక్రమం ద్వారానే ముందుకు సాగాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వంలో ఎన్నోసార్లు పార్లమెంటులో విచారించడం జరిగింది. ఆ రోజు కాంగ్రెసు పార్టీ అని ఇక్కడ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం మిటింగు కు పిలిచారు. కాంగ్రెసు పార్టీ ఆధికారంలో ఉంది. అప్పుడున్న శంకరానంద్ గారు తెలుగుదేశం, మిత్ర పక్షాల పార్టీలైన మాకు ఇంటర్వ్యూ ఇవ్వక అవమానం చేసిన మాట మీకు తెలుసు. ఆ రోజు బాయికాట్ చేసి బయటకు వచ్చాము. అక్కడి నుండి ఏ ప్రాజెక్టు వచ్చినా ఇవ్వకుండా కేవలం కర్ణాటక ఇంటర్ స్టే కాపాడుతూ కర్ణాటక ప్రజలకు సేవ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఎంతో అన్యాయం చేశారు. మా అన్నగారు ఇదివరకే చెప్పారు. ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సు లో నాలుగుపాయింట్లు గురంచి చెప్పారు. నేషనల్ ఫ్రంట్ సహాయ సహకారాలు అందచేస్తారంటే రమ్మంటే మీ వెంట మాపార్టీ ఉండి, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మన ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు ఇవ్వాలని అడుగుతామన్నారు. ఇప్పుడు సహాయం చేస్తామంటే స్వీకరించలేదనే స్థితిలో ఉన్నారు. ఏది తెచ్చారు. ఏమిపొధించారు ? ఒక్క ప్రాజెక్టు తెచ్చారా? ఒక్క ప్రాజెక్టు కంప్లీట్ చేయాలని కోరిక ఉందా ? కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి చిత్త శుద్ధి లేదు.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- బైమ్ ఉన్నది. చీఫ్ మినిష్టరు గారు వచ్చేవరకు మాట్లాడాలి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- చీఫ్ మినిష్టర్ ఉండాలని ఎక్కడా లేదండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- చీఫ్ మినిష్టరు ఉండాలి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- ఇది ఎక్కడ నుంచి మాకు అర్థం కావడం లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు కన్క్లూడ్ చేస్తున్నారు కదా..?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- కనీసం రాయలసీమ ప్రజలను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం లేదు. వారు కూడా మీటింగులకు వెళ్లి చీఫ్ మినిష్టరుగారు ఇచ్చినటువంటి ఇన్ కన్ సైస్టెన్సు స్టేట్ మెంటుల్లో వారు కూడా బాధ్యులు. అక్కడ నాలుగు ప్రతిపాదనలు ఒప్పుకున్నారు. నియంగా ఇచ్చే స్థిరత్వం లేని స్టేట్ మెంటు వల్ల ప్రజలకు అనుమానం కలిగింది. ఈ ప్రజలకు ఈ రాష్ట్రానికి వచ్చే నీరును వారికి ఇవ్వబోతున్నారు. మీకు నీటి, ఇనజాయితీ ఉంటే చిత్త శుద్ధి ఉంటే ఇక్కడ ప్రాజెక్టులు కట్టాలంటే కేంద్రప్రభుత్వం దగ్గర నుంచి పర్మిషన్ రావడానికి మీరు ఏమి చేయబోతున్నారు క్రితం లెప్పు కెనాల్ నుండి హంద్రీ నీవా గాలేరు నగరిగురించి ఏమి చేయబోతున్నారు చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. హైదరాబాదుకు మంచి నీరు మీరు ఏవిధంగా ఇవ్వబోతున్నారు. 5.5 టిఎం.సిలు ఇస్తామన్నారు. ఎక్కడి నుంచి ఇస్తారు? కాల్వ ద్వారా తెస్తారా? లిఫ్ట్ ద్వారా తెస్తారా ట్రాక్టర్ల ద్వారా తెస్తారా, ఏవిధంగా తెస్తారో చెన్నారెడ్డి గారు చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. మిత్రులు చెప్పినట్లు హైదరాబాదులో నీరు లేని పరిస్థితి ఉన్నది. 5 లక్షల జనాభా గురించి హిమమాయత్ సాగర్ గండిపేట చెరువులను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. సింగూరు నుంచి నీరు వస్తున్నది అది సరిపోవడం లేదు. 25 లక్షల జనాభాకు మాత్రమే పరిపోతుంది. కాని....

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- రఘుమారెడ్డిగారికి ఛాన్సు ఇవ్వారు? ఎంతసేపు? అది ఏమీ అర్థం కావడం లేదు. ఇంకెప్పుడూ లేరా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- చీఫ్ మినిష్టరుగారు వచ్చేవరకు మాట్లాడతారు...

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- ఎందుకు? ఏ ఆర్ ఆల్ హయర్. చీఫ్ మినిష్టరుగారు రావలసిన అవసరం లేదు. ఇది చాలా అన్యాయం. మీరు ఆయనకు బైమ్ ఇవ్వండి? ఎంత ఇస్తారో ఇవ్వండి? ఇది ఏమిటండి? ఇది ఎక్కడ ఉంది. రూలు లేదా? గతంలో రామారావు గారు ఉండేవారా అని అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- వచ్చి తీరాలి..

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి :- ఎక్కడా రూలు లేదు. ఇట్లే ఈ కలెక్షన్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఏ ఆర్ రెడి టు లేక రెస్పాన్సిబిలిటీ. ఇది పద్ధతి కాదు..

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- Order please order.....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- వచ్చి తీరాలి.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- ఎడ్జరన్ చేయండి ? రాత్రి 8.10 అయింది సి.ఎం. గాలేడు అధ్యక్షా...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఒక కండిషన్ కాదు. ఒక రూలు కాదు. హి విల్ రిప్లయ్ సిఎం ఇక్కడే ఉన్నారు కదా. ?..

శ్రీ కె. రోశయ్య :- చీఫ్ మినిస్టరు గారు వారి ఛాంబర్స్ లో ఎవరితోనో మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- భోం చేస్తున్నారాండి..

శ్రీ కె. రోశయ్య :- ఆకలి అయినప్పుడు ఎక్కడపడితే అక్కడ చేస్తారు... భోజనం చేయడానికి ఇబ్బంది కాదు. ఆకలి అయితే పాపం రఘుమారెడ్డిగారికి చాలా ఇబ్బంది పెడుతున్నాము.

(ఇంటరప్షన్)

రఘుమారెడ్డిని చాలా ఇబ్బంది పెడుతున్నాము. ముగింపుకు వస్తున్నాడు. మళ్ళీ మొదలు పెట్టాల్సి వస్తున్నది. వ్యవసాయం ఎరువులు మీద మాట్లాడవలసి ఉంటుంది ఇక. ఇబ్బంది పెడుతున్నాము. నేను కూడా అర్థం చేసుకున్నాను. మేము కూడా వెళ్ళి చెప్పవచ్చాము. త్వరలోనే ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తారు. ప్రతిపక్ష నాయకులు మొదలు పెడితే బాగుంటుంది. వారికికూడా తెలుసు. ప్రతి మాటా వినబడుతుంది. రెండవది చక్కగా టీవిలో ఎవరు ఏవి మాట్లాడుతున్నది హావభావాలు కనిపిస్తాయి. త్వరలోనే రాబోతున్నారు. వస్తారు వారు. ప్రతిపక్షనాయకులు మాట్లాడిన మాటలను మన అందరికంటే శ్రద్ధగా విని జవాబు చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఉన్నారు. అందరు మాట్లాడినప్పుడు కూడా విన్నారు. వారికి జవాబు చెప్పతారు. దయచేసి ఇంకా ఆలస్యం కాకుండా ప్రతిపక్ష నాయకులు మొదలు పెడితే బాగుంటుంది. కబురు పెట్టాము వస్తారు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- నేను ముగించలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- 5 నిమిషాలు అడిగారు - 15 నిమిషాలు అయిపోయింది.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- రెండు నిమిషాలలో ముగిస్తాను. ఇప్పుడు ఉన్న ప్రాజెక్టులు. గత ప్రభుత్వం చేపట్టినటువంటి ప్రాజెక్టులను ఏ విధంగా తీసుకురాదలిచారు ? ఏవిధంగా శాంక్షన్ చేయిస్తుంది ? ఏవిధంగా నిర్మించడం జరుగుతుంది ? కేంద్రప్రభుత్వాన్ని పెంట్రల్ వారు కమీషను ఏవిధంగా ఒప్పిస్తుంది. శ్రీకైలం ఎడమ కాలువ విషయం వస్తే క్యాబినెట్ లో డిసెషన్ తీసుకోవడం జరిగింది. సడబ్ల్యూసీ వారికి కాన్సెంటు ఇచ్చింది. ఏ ఫైజిలో ఉన్నది. దేన్నీ బట్టి చెప్పుతున్నారు ? టన్నెల్ కు కావలసిన ఎస్టిమేషన్ ఉన్నది. ఏ విధంగా చెప్పుతున్నారు ? మేము ఇక్కడ ఉండే చూశానన సభ్యులు అందరం కలిపి పెండింగులో ఉన్న చాలా క్లియరెన్సు ఇవ్వాలని ఢిల్లీకి వచ్చారు. రాజీవ్ గాంధీ గారు అప్పుడు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు దేరే మేటర్ లోకి పోతున్నారు. అది చెప్పనవసరం లేదు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- మాకు ఇంటర్వ్యూ ఇవ్వండి ? 5 నిమిషాలు మాట్లాడండి అంటే . లాఠీలతో కొట్టించారు అధ్యక్షా. మీరు చూడండి. ఇక్కడ ఉన్న ప్రతివకాలందరు. ఎం.ఎల్.ఎస్ వస్తే ఇంటర్వ్యూ ఇప్పించి అయ్యా, మా గొడు విసండి? మా ప్రాజెక్టుల గురించి ఒక మాట చెప్పండి అంటే, టియర్ గ్యాస్ విడుదల చేసి పోలీసులచే లాఠీ చార్జి చేయించి. ఆడవారిని సహితం కొట్టించారు. ఆరోజు కూడా. మాట మాట్లాడలేదు. ఈరోజు ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి కేంద్ర ప్రభుత్వము నేషనల్ ఫ్రంటు ప్రభుత్వం ప్రాజెక్టులకు పర్మిషన్ ఇవ్వడానికి ఆతురతతో ఉంది.

శ్రీ కె. రోశయ్య :- శ్రద్ధలేదు అనే మాట సత్యదూరమైన మాట న్యాయమైన మాటకాదు. మాకు ఉన్నటువంటి పద్ధతిలో వారికి చెప్పి సాధించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. తప్ప రఘుమారెడ్డిగారు లాగా గోడలు దూకడం మాచేత కాదు. మేము రిప్రజెంటేషన్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి :- ఎవరు గోడ దూకారో, ఎవరు బల్ల దూకారో ఎవరు అసెంబ్లీని ముట్టడించారో. ఈ ఘనత ఎవరిదో, ఏర్పాట్లలో అద్దాలు పగల కొట్టింది ఎవరో. నిజాయితీ ఏమిటో సిన్సియారిటీ ఏమిటో, క్రమశిక్షణ ఏమిటో ఈ రాష్ట్ర ప్రజలను బాగా తెలుసు. అధ్యక్షా, ఈ శాసనసభ శిక్ష విధించండి. జైలుకు పోయింది కూడా ఎవరో ప్రజలకే తెలుసు. చెన్నారెడ్డిగారికి ఈ బచావత్ అవార్డు అవసరం లేదు. ఈ రాష్ట్రానికి రెండు వేలవరకు ఇచ్చిన దాన్ని పంచుకోవడానికి అవసరం లేదు. వారికి మాత్రం ఒకటే ఉన్నది. చెన్నారెడ్డిగారికి పదవులుకావాలి. సపోర్ట్స్ కుకావాలి. ఆ సపోర్ట్స్ ద్వారా రాజకీయం చేయాలి. రాజీవ్ గాంధీని బ్లాక్ మెయిల్ చేయించి, అక్కడ బెదిరించి పదవి కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ. జె.సి. దివాకరెడ్డి :- అధ్యక్షా ... రాజీవ్ గాంధీ.... అనే వాక్యాలను ఎక్స్లెంజి చేయండి ?.. (No. Answer).

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- దయచేసి, రామారావుగారు తమరు మొదలు పెట్టండి.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు :- పట్టుదలకోసం ఈ విధంగా చేయడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సమస్య. పార్టీలకు అతీతమైన సమస్య ప్రజలందరికీ అవసరమైన సమస్య. కాబట్టి..

(ఇంటరప్షన్)

నిన్న ప్రారంభించవలసినప్పటికీ కూడా వారు ఉండాలి. ప్రజలు సమస్యలను గెరవంతో వారు తెలుసుకొనేటటువంటి మర్యాదతో నేను మొదలు పెట్టలేదు. ఈనాడు వారు వస్తారు. ప్రతి ఆక్షరం వింటారు. మేము కూడా ఎవరినీ దూషించడంలేదు. మన రాష్ట్రం మేలు కోరి కొన్ని అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయదలచుకున్నాను. కాబట్టి, వీటిని వారు గ్రహించి. మన్నించి వింటారని పేద ప్రజలకు, రైతులకు సహాయం చేస్తారని అనుకున్నాము కాని, ఇంత నిర్లక్ష్యభావంతో ప్రవర్తిస్తారని నేను అనుకోలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

అధ్యక్షా, ప్రజలు మర్చిపోలేదు. ఏమి అనుకుంటున్నారు వారు - త్రాగే నీరు మీద, మా ఎండుగడ్డలను సస్యశ్యామలం చేసే నీటి మీద ఇంత నిర్లక్ష్యం భావం వహిస్తున్నారు. వీరా ప్రజా ప్రతినిధులు. నాకు సభ మీద గౌరవం ఉన్నది. మా తెలుగుదేశం క్రమశిక్షణ పాటిస్తున్నది. కాబట్టి, పట్టుదలకు పొదలచుకోలేదు. మా బాధ్యతను నిర్వహించదలచుకున్నాను. నేను నా ఉపన్యాసాన్ని ప్రారంభిస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

Sir, you must give me the full liberty of expressing myself continuously. ఇప్పటికే ఎంతో టైమ్ అయింది. ఏవిధంగా అడ్డు తగులుతున్నారు. అసలు సభా గౌరవం ఏమిటో దయచేసి తమరు వారికి నచ్చ చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కేవలం ప్రజానీకానికి సంబంధించిన సమస్య. ఎండుగడ్డలు కాదు. ఇక్కడ బీడు పడ్డ ప్రాంతానికి సంబంధించిన సమస్య. మనకు బాధ్యత ఉన్న సమస్య కాబట్టి. దీని విషయంలో ఇంత శ్రద్ధగా మేము మా అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా అది నుంచి చూస్తున్నాము. తెలుగు గంగ అంటున్నారు కాని అసలు తెలుగు గంగ మిగతా అన్ని ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి. మనకు ఏవిధమైన వనరులు ఉన్నాయి? ఏవిధంగా వనరులను పూర్తి చేసుకుంటాము ఏవిధంగా మన రాష్ట్రానికి మేలు చేసుకుంటామనే భావన కలుగకపోవడం శోచనీయమని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగు గంగ....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- అందరికీ తెలుసు అయ్యా ఏమి మాట్లాడతారు..

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ప్లీజ్ మెయింటెన్ ఆర్డర్..... నో టాక్... ప్లీజ్..

(ముఖ్యమంత్రి సభలోకి ప్రవేశించారు.)

8.20 చా|| Sri P. Ashok Gajapathi Raju :- Sir,,

Mr. Deputy Speaker :- Mr. Raju. Please resume your seat.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- మీ ప్రాటక్స్ లేకపోతే ఎట్లా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇది ఫిజికల్ గా మీ బలాబలాలు తేల్చుకొనడానికి కాదు.

(ఇంటరప్షన్)

Mr. Deputy Speaker :- I request the Hon'ble Leader of the Opposition to continue his speech.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- సర్. మైక్ విరగొట్టడం మంచిది కాదు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :- ముందు మీరు రెచ్చ గొట్టారు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :- నేను వింటున్నాను. ప్రతి ఒక్కరూ మన రాష్ట్రానికి తెలుగు గంగ ఒక్కటే ఆధారమైనట్టుగా మాట్లాడారు. కానీ దాని వెనకాల ఎన్ని ప్రాజెక్టులు వున్నాయో దయచేసి గమనించాలని కోరుతున్నాను. ప్రాంతీయ ద్వేషం లేదు. మెరమెచ్చుల కొసం కాదు. ఏరైతులైతే చుక్క నీరులేకుండా అగచాట్లు పడుతున్నారో, ఏ ప్రజలైతే గ్లాసుడు మంచినీళ్ళు అయినా లేకుండా ఎండిపోయిన పెదవులతో తల్లడిల్లుతున్నారో. అలాంటి వారిని దయ చేసి చూడాలని కోరుతున్నాను. తెలుగు గంగకు 29 టి.ఎం.సిలు...

(కొందరు. కాంగ్రెస్-ఐ- గౌ. సభ్యులు లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

(ఈ సందర్భంలో ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు మరి కొందరు తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ. సభ్యులు లేచి నిలుచున్నారు)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- ఏమి మాట్లాడుతున్నారండీ, మేము ఊరికే కూర్చున్నాం.

శ్రీ యం. రఘుమూర్తి :- చేతకాని దద్దమలంతా రన్నింగ్ కామెంటరీ చేస్తున్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- (కాంగ్రెస్ - ఐ సభ్యులను ఉద్దేశించి) దయచేసి కూర్చోండి. మీలో ఒకరు కామెంటరీ చేస్తే వారు పది మంది లేచి పది మాటలు అంటున్నారు. మీరు ఒక మాట అనడం, పది మాటలు అనిపించుకోవడం ఎందురు. Please do not comment Please resume your seats.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- ఎవరికైనా ఉత్సాహంగా దెబ్బలాడుకోవాలనుంటే రెండో ప్రక్కన ఒక కాంపౌండ్ అరేంజ్ చేస్తాము.

(తెలుగు దేశం పార్టీ గౌ. సభ్యులు ఒకేసారి మాట్లాడనారంభించారు)

శ్రీ కె. విద్యాదరరావు :- ఇది హైలీ అబ్జెక్షనబుల్. The Legislative Affairs Minister is speaking like this. ఇది సమంజసంగా లేదు. దయచేసి రెచ్చగొట్టవద్దని వారికి చెప్పండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- (కాంగ్రెస్ - ఐ సభ్యులను ఉద్దేశించి) :- దయచేసి వారిని మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ డి. శివరామరాజు :- మేము కామగా కూర్చుంటాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :- గంటల తరబడి మాట్లాడుతుంటే చొల్లు కారుతున్నది. చొల్లు కార్చుకుంటున్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మాట్లాడడంలో ఒక్కొక్కరికి ఒక స్టయిల్ ఉంటుంది. ప్రావేకపన్ లేకుండా మాట్లాడితే అది అందరికీ గౌరవం. ప్రావోకేటివ్ లాంగ్వేజ్ గనుక

ఉన్నట్లయితే మధ్యలో అబ్జక్షన్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. రిఫ్లయి చెప్పేటప్పుడు దానికి రిఫ్లయి ఉంటుంది. అందువల్ల మధ్యలో ప్రతి ఒక్కరూ అబ్జక్షన్ పెట్టనవసరం లేదు.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :- సినిమా డైలాగ్ మాట్లాడితే ఎట్లా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :- తెలుగు గంగకు 29 టి.ఎం.సి గాలేరు - నగరికి 45 టి.ఎం.సి హంద్రీ-నీవాకు 65 టి.ఎం.సి, ఎస్.ఆర్.బి.సి ఎక్స్టెన్షన్ కు 20 టి.ఎం.సి., వెలుగొండకు. 40 టి.ఎం.సి. భీమాకు 20 టి.ఎం.సి ఎస్.ఆర్.బి.సికి 30 టి.ఎం.సి. కె.సి. కెనాల్ కు తుంగభద్ర నీరు ప్రత్యామ్నాయంగా కృష్ణానది నుంచి ఇవ్వవలసింది 10 టి.ఎం.సి నీరు. పైగా జంటనగరాలకు మనం హామీ ఇచ్చిన నీరు. ఇవన్నీ కలిస్తే సుమారు 270 టి.ఎం.సిల నీరు అవుతుంది. కేవలం 29 టి.ఎం.సిల నీరు, 29 టి.ఎం.సి ల నీరు అని మాట్లాడుకోవడం వల్ల ఏడు కోట్ల ఆంధ్ర ప్రజానీకానికి ఏవిధమైన న్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది ? I am demanding through you, Sir. I say that this is not justice, that this is not correct and the people shall not have the confidence in the present Government. వారికి విశ్వాసం పోతోంది. కేవలం వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. ఇష్టం వచ్చిన ప్రాజెక్టులు తీసుకొంటున్నారు కాని సర్వతోముఖమైన, సామాజికపరమైన న్యాయం మనకు జరగలేదనే అనుకొంటాను. మీరు తెలుగు గంగ అంటున్నారు. తెలుగు గంగ ఎవరిది ? తెలుగు దేశం మేధస్సులో పుట్టిన బిడ్డ తెలుగు గంగ.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :- తెలుగు దొంగ.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు :- వారు అపహాస్యం చేస్తున్నారు ఈవిధంగా ఇదా మన ప్రజాస్వామ్యం ? ఇక అసలు ఎక్కడ ఆఫ్ టేక్ పాయింట్ ఉంటుంది. ఆఫ్ టేక్ పాయింట్ నుంచి, 1977 అక్టోబరులో ఆంధ్రప్రదేశ్ తమిళనాడు రాష్ట్రాలు అంగీకరించిన ఒక ఆఫ్ టేక్ పాయింట్ నుంచి టైనింగ్ కాలువద్వారా దాదాపు 17 టి.ఎం.సిల నీరు మద్రాసు నగరానికి త్రాగడానికి ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేయబడిందని కూడా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆ ఆఫ్ టేక్ పాయింట్ ను నిర్ణయించేది కూడా తమిళనాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలు 1983 లో మేము ఆ పెద్దయం చేసినప్పుడు రాయలసీమను మర్చిపోలేక పోయాము. అటు తమిళనాడు సోదరులకు 17 టి.ఎం.సిల నీరు - ఒక ప్రక్క కర్ణాటక వారు 5 టి.ఎం.సిల నీరు. మహారాష్ట్రవారు 5 టి.ఎం.సి.ల నీరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ 5 టి.ఎం.సి. ల నీరు ఇవ్వవలసి వుండగా మన పరువుకోసం మొత్తం మన నెత్తిన వేసుకొని చేశాము. మద్రాసుకు నీరు తీసుకువెళ్ళేటప్పుడు మధ్యన ఉన్న మనవారి సంగతి ఏమిటి? మనవారికి మనం చేసేది ఏమిటి? అదేవిధంగా ఆఫ్ టేక్ పాయింట్ విషయంలో అప్పుడు వచ్చిన సోదరుడు యం.జి. రామచంద్రన్ గారితో నేను ముచ్చటించి ఆఫ్ టేక్ పాయింట్ కడప జిల్లాలోని చినముక్కవల్లి దగ్గర ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఆఫ్ టేక్ పాయింట్ విషయంలో ఒక వివరణ తెలియచేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆఫ్ టేక్ పాయింట్ ఇవ్వలేక వ్యవసాయానికి నీరు వాడుకోవచ్చు. కాబట్టి రాయలసీమలోని 2 లక్షల 75 వేల ఎవరాల బీడుపడిన భూములకు నీరు అందించి సస్యశ్యామలం చేయాలన్న ద్యేయంతో అనాడు నిర్ణయం చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. దానితోపాటు ఇవన్నీ కూడా

తెలుగుదేశంయొక్క మేధస్సులో ప్రావర్ధించిన ప్రాజెక్టులు అని మనవి చేస్తున్నాను. గాలేరు - నగరి 27 వట్టణాల ప్రజలకు మంచి నీళ్లు అందించే పథకం. అదేవిధంగా హండి - నీవా చిత్తూరుజిల్లాలోని ఎండిపోయిన ప్రదేశాలకు నీరు అందించే ప్రాజెక్ట్. వీటన్నింటిని మరిచిపోయి కేవలం 29 టిం.ఎం.సి ల నీటితోనే మన జీవితాలను ముడపెట్టుకోవడం. మన రాష్ట్ర అభ్యుదయాన్ని కోరడం అంత మంచిది కాదన్న విషయం మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు 14.9.90 న మాకు ఒక ఉత్తరం వ్రాశారు.

A number of statements have been appearing in the Newspapers for quite some time regarding the stand of the Government on the Sharing of the Krishna Waters with the States of Karnataka and Maharashtra. This has been creating avoidable confusion in the minds of the people. దీని అర్థం ఏమిటి? అసలు ఎవరు కన్ఫ్యూజన్ క్రియేట్ చేశారు. ఎన్నో రకాలైన అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చారు. అసలు కన్ఫ్యూజన్ చేస్తున్నది ఎవరు? రాయలసీమ శాసన సభ్యుల సమావేశం గురించి మా దగ్గర న్యూజ్ పేపర్ కటింగ్ ఉంది. దానిలో మిగులు నీరు మిథ్య అన్నారు. ఏవిధంగా అలా అనగలిగారు. తిరుపతి సమావేశానికి వెళ్లారు. అక్కడ ఏమి జరిగింది. ఎన్నో రకాలైన అపోహలు కలుగుతున్నాయి. అది రాజకీయ మీటింగ్ అన్నారు. అక్కడ ముగ్గురు కాంగ్రెస్ ముఖ్య మంత్రులు కలుసుకొన్నారు. అక్కడ వారు వేరే విషయాలు మాట్లాడుకొన్నారు తప్ప అసలు ప్రాజెక్టుల విషయం మాట్లాడలేదని అపోహలు వచ్చాయి. వారు ఏమి మాట్లాడుకున్నారో ఇప్పటికీ తెలియదు. మేము విన్నది చెబుతున్నాను. చదివింది చెబుతున్నాను.

8.30 ఈవిధమైనటువంటి అపోహలు దానివల్ల వచ్చాయి. ప్రజల ఆందోళన బైలుదేరింది.
రా. వార్తాపత్రికల స్పందన వచ్చింది. మిగులు జలాల పంపిణీ ప్రసక్తి జరగలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇది ఒక విధమైన స్టేట్ మెంటు వారు ఇవ్వడం జరిగింది. దాని తరువాత 22.8.1990 న తేదీన మైసూరులో సమావేశం. మైసూరు సమావేశానికి చెప్పారు మిగులు జలాలు పంచే విషయమే లేదని. కాని అక్కడ ప్రతిపాదనలు చూస్తే మేమందరం నివ్వేరపోయాము. ప్రజలందరూ కూడా విస్తుపోయారు. మిగులు జలాలు ఉన్నాయి. దానిని పంచుకుంటాము. రీషెడ్యూలు ప్రకారంగా మేము దాని విషయంలో నిర్ణయం చేస్తాము. అంటే జాతి క్షమించదని మనవి చేస్తున్నారు. ఎవార్లు ఇచ్చినటువంటి బచావత్ వారే చెప్పారు. రీషెడ్యూలు పనికి రాదు. అది ఏమాత్రం అమలు చేయడానికి వీలులేదు. వారు వ్రాయమన్నారు. కనుక ఇంకొకటి ఊహించాము. తప్పమిగులుజలాలు పంచుకొనడం అనే ప్రసక్తే లేదు, ఎక్కడ ఎంత ఉంది. ఎన్ని రిజర్వాయర్లు కట్టుకున్నారు. అనే వివరాలు తెలియనిదే, అసలు నీరు ఎంత ఉంది, ఎంత పంచుకోవాలనే విషయం నిర్ధారించడం ఏమాత్రంలేక పని కాదు. కాబట్టి రీషెడ్యూలును మేము అంగీకరించము. అమలు చేయడానికి అది సాధ్య పడదని వారు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఎషెడ్యూలును బట్టి మనయొక్క అమలు సిద్ధాంతం కాని మన రాష్ట్ర భివష్యత్తుకు కాని మన సర్వసముద్ధరణ కాని జరగాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకొక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. వారు మధ్యాహ్నం ఒక స్టేట్ మెంటు ఇచ్చారు. అవకపు బాడీ ఒకటి నియమించామని అన్నారు. అసలు సమస్యే లేనిది ఈ సమస్యను ఎందుకు సృష్టించారు? అసలుకృష్ణా నదీ జలాల వివాదం అనేది

ఎప్పుడో ఉంది. వివాదం ఉంది కాబట్టే బచావత్‌ను నియమించారు. వారు సుప్రీం కొర్టు జడ్జిహోదాలో దాని విషయంలో పూర్తిగా కృషి చేసి పరిష్కారం అందించిన వ్యక్తిగా, విజ్ఞునిగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను. మీ వివాదాలు అవసరం లేదు. మేము పరిష్కారం చేస్తున్నాము. అనే భావనతో వారు పూర్తిగా స్పందించిన విషయం అందరికీ తెలుసు. నేను ఇదివరకే మనవి చేశాను. ముఖ్యమంత్రిగారు కన్‌ఫ్యూజన్ అని అన్నారు. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు తెలుగు గంగ మీద మేము విస్తృతంగా ప్రచురించడం జరిగింది. దానిలో చెప్పనిది లేదు. దాచింది లేదు. మేము చూపనిది లేదు. పూర్తిగా ఏ విధంగామేము వివరించింది ఒకసారి దయచేసి సభ్యులందరూ ఆ తెలుగు గంగమీద మా వివరణ తెలుసుకోగలిగితే తెలుసుకునే ఓపిక ఉంటే చూడాలని కోరుతున్నాను. వారికి పూర్తిగా వివరం అవుతుంది. ఏమాత్రం కన్‌ఫ్యూజన్ లేదని గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను తెలియచేస్తున్నాను. కృష్ణా నదిలో నమ్మకంగా లభించే జలాలను ఆయా రాష్ట్రాలకు కేటాయించగా మిగిలిన నీటి సంతటిని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమే వాడుకోవచ్చునని బ్రిట్యన్‌ల్ అదేశించింది. 75%, డిపెండబిలిటీ మీద 100 సంవత్సరాలలో 75 సంవత్సరాలలో మాత్రమే మనకు నీరు వచ్చే సూచనలు ఉన్నాయి. మిగిలిన 25 సంవత్సరాలలో అతివృష్టి రావచ్చు. అనావృష్టి రావచ్చు, వరద రావచ్చు. పంగడం రావచ్చు. కాబట్టి ఏ విధంగా అయినా అబరు రాష్ట్రంగా ఉన్నటువంటి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ దెబ్బతినడానికి అవకాశం ఉంది. పై రాష్ట్రాలవారు కర్నాటక కాని మహారాష్ట్ర కాని వారికి సంక్రమించవలసిన నీరు వారు పట్టుకొని మిగిలిన నీరు వదలి వెడతారు కనుక హెచ్చో, తగ్గో మనమే భరించవలసింది. నష్టమైనా, కష్టమైనా మనమే భరించవలసింది. ఈ విధంగా నష్టపోయేది అఖరి రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ కాబట్టి పూర్తిగా ఆ నీటిని వాడుకునే అధికారం, హక్కు వారు కలిగించడం జరిగిందని నేను చదివిన పంక్తివల్ల మీకు అర్థం అవుతుందని నేను సవినయంగా నమ్ముతున్నాను. మహారాష్ట్ర, మైసూరు రాష్ట్రాల వారికి ఒక్కొక్కదానికి కేటాయించిన దానికంటే ఎక్కువ జలాలను వాడుకొనడానికి మేము పూర్తిగా నిరోధిస్తున్నాము. అని బచావత్ కమిషను ఇచ్చిన ఎవార్డు ఇది నా సొంతం కాదు. మహారాష్ట్ర, మైసూరు రాష్ట్రాల వారికి ఒక్కొక్కదానికి కేటాయించిన దానికంటే ఎక్కువ జలాలను వాడుకొనడానికి మేము పూర్తిగా నిరోధిస్తున్నాము. మిగతా నీటిని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం వాడుకోవడానికి మేము అనుమతిస్తున్నాము. అని వారు చెప్పారు. అది మనకు ఇచ్చినటువంటి అధికారం ఈ విధంగా విస్తృతంగా ఉండగా దీనిలో వాడుకోవడాలు ఇవన్నీ ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. మనకు కావలసింది సుమారు 260 టిఎమ్‌సి నీళ్ళు ఉండగా కేవలం 29 టిఎమ్‌సి నీళ్ళతో తృప్తి పడడం మిగిలినవన్నీ కూడా ప్రజల సొత్తును పంచబెట్టడం - ఇది ఏవిధమైన న్యాయమో దయచేసి ఆలోచించాలని నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. మిగులు జలాల వాడకంపై ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఇచ్చిన స్వేచ్ఛవల్ల ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఆ జలాలను పరివాహక ప్రాంతం వెలుపలికి మళ్లించడానికి గానీ, కొత్త నిర్మాణాలు చేపట్టడానికి గానీ, ఆ రాష్ట్రానికి హక్కు కలిగించడనే విషయంపై కర్నాటక ప్రభుత్వం లేవదీసిన సందేహానికి బ్రిట్యన్‌ల్ సమాధానం ఇచ్చింది. మిగిలి పోయిన జలాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ వినియోగించడంపై పరిమితి విధించడంలో ఎట్టి అధారం కనిపించడం లేదని. ఎందుకంటే మిగిలి పోయిన జలాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ వినియోగించుకోకపోతే అవి పృథ్విగా సముద్రంలో కలిసి పోతాయని స్పష్టీకరణలో బ్రిట్యన్‌ల్

పేర్కొంది. కృష్ణా జల వివాదాల ట్రిబ్యూనల్ తదుపరి నివేదిక నాలుగవ అధ్యాయంలోని ఏడవ సృష్టికరణను ఇవ్వడం కూడా జరిగిందని మనవి చేస్తున్నారు. ట్రిబ్యూనల్ తీర్పు నిబంధనల ప్రకారం 2060 టిఎమ్సీల పైబడిన మిగులు జలాలను పంపిణీ చేయడానికి ఏలు కల్పించ లేదు. నివేదికలో మాత్రమే ప్రత్యామ్నాయంగా పథకం - బి అనే పేరుతో ఒక బచ్చిక పథకాన్ని ట్రిబ్యూనల్ రూపొందించింది. ఇందులో ప్రతి జల సంవత్సరం లోనూ నీళ్లు ఎక్కువగా ఉండవచ్చు లేదా తక్కువగా ఉండవచ్చునన్న విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని మూడు రాష్ట్రాలు ఏవిధంగావాటా పంచుకోవచ్చునో ఆలోచించడం జరిగింది. ఇటువంటి పథకాన్నికృష్ణా నేరీ అధారితీ పేరుతో ఒక కేంద్ర సంస్థ ఉన్నప్పుడే అమలు జరుప వచ్చునని ఆ నివేదికలో పూర్తిగా చర్చించడం జరిగింది. కాని అటువంటి నియంత్రణ సంస్థను ఏర్పాటు చేయకూడదని చివరికి నిర్ణయించడం కూడా జరిగింది. అందుచేత ట్రిబ్యూనల్ తుది ఉత్తరువులో అంతిమంగా పొందుపరిచిన పథకం - ఏ క్రింద ఆయా రాష్ట్రాల మధ్య వాస్తవంగా చేసిన జలాల కేటాయింపులకూ, నివేదికలోని పథకం - బి లో చర్చించిన నిబంధనలకూ ఏ విధంగానూ సంబంధం లేదు. బి - పథకాన్ని అంగీకరించలేదు. కాబట్టి దీనిని తమకు మనవి చేస్తున్నాను. పూర్తిగా ఏ - పథకాన్ని బచావత్ ట్రిబ్యూనల్ అంగీకరించి మనకు సమర్పించింది. కాబట్టి ఇచ్చినటువంటి అధికారాన్ని మన చేతికి వచ్చినటువంటి అధికారాన్ని ఇంకొకరికి దత్తంచేయవలసిన దుర్గతి మనకు ఏమి పట్టిందో ఆలోచించవలసిందని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు, అక్కడ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంగా వ్యవహరిస్తున్నప్పుడు వారు మనీ పూని మారేడు కాయను చేయడానికి నన్ను డిల్లీ రమ్మన్నారు. మూడు రాష్ట్రాలు కలిసి అక్కడ సంప్రదించులు జరపడమే అన్నారు. నేను అన్నాను - బచావత్ కమిషను ఎవరూ ఇచ్చింది. అమలు చేయవలసింది యూనియన్ గవర్నమెంటు అని. ఆయనను నియమించింది ఎవరు? యూనియన్ గవర్నమెంటు ఆయన రిపోర్టు ఇచ్చింది ఎవరికి? యూనియన్ గవర్నమెంటుకు మూడు ప్రభుత్వాలు ఎదురు చూస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎదురు చూస్తున్నది.. It is the duty of the Government of India to implement that Award. నేను రహస్యం చెప్పుతున్నాను. వేను కనుక పొరపాటున వెళ్ళావనుకోండి. అక్కడ ప్రధానమంత్రి గారు వచ్చి కూర్చుంటారు. మీకు. మీకు ఏవో అనుమానాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి ఇంకొక కమిషను చేస్తున్నాను. మీరు ఏమీ చేయకుండా ఉరుకోండి అని అంటారు. చేతకాక చేతులు ముడుచుకొని ఉరుకోమంటారా? కాబట్టి మనకున్నటువంటి అధికారాన్నివాడుకోవడం జరిగిందని మీకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షను)

అయితే ముఖ్యంగా ఈ విషయంలో మన ముఖ్యమంత్రిగారియొక్క ప్రతిభను, విజ్ఞతను నేను తగ్గించడం కాదు కానీ ఈ నిర్ణయం అయిన తరువాత కర్ణాటక అసెంబ్లీలో శాసనసభ్యులందరూ ఏరేంద్ర పాటిల్ గారికి జై, జై ధ్యానాలు నలుపుతూ నీవు మగవాడివి, తెలుగుదేశం నుంచి నీవు రాయితీ తెచ్చుకున్నావు అని అభినందించడం జరిగింది. ఎందుకు జరిగింది. మీకు కావాలని అంటే నేను ఆ పేపరు కటింగు పంపిస్తాను. మాకు ఎనలేనటువంటి ఒక రాయితీని తెచ్చారు

కనుక మీరు మహానుభావులు అనేటటువంటి పాగడ్లలు ఆయన పుచ్చుకున్నాడను అంటే ఏవిధమైన రాయితీలు వారికి కల్పించడం జరిగింది? మనకున్నటువంటి అధికారాలను వదులుకొని వారికి చేతికి ఎందుకు ఈవిధంగా మనం కళ్లెం ఇవ్వడం జరిగిందని మీకు నేను సవినయంగా మనవి చెప్తున్నాను. నేను అప్పుడే చెప్పాను. ప్రాణం పోయినా సరే రక్త తర్పణం చేస్తాము కాని ఎవరూ కూడా మేము చెప్పట్టిన పథకాలు ఆపడానికి వీలులేదని కూడా నేను చెప్పడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చెప్తున్నాను.

8.40 ఎందుకంటే మనకు కావలసింది నీరు. ఇప్పుడు చెప్పారు గౌరవ సభ్యులు. మనకు రా. ధనంకంటే అన్నిటికంటే మించింది ఈనాడు నీరు. కాబట్టి జీవనాధారమైనటువంటి ఆ నీరును తాకట్టు పెట్టడానికి ఏ విధంగాను తెలుగు దేశము ప్రభుత్వము హయాములో ఇచ్చిగించలేదని సవినయముగా మనవి చెప్తున్నాను. అటువంటి నీటి పంపకాలు జరుగుతున్నాయని ఈనాడు ఈ సమస్య వచ్చిందని ఇంతవరకు ప్రజలకు గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు తెలియజేయ లేదు. ఇది ప్రజల సమస్య వారి స్వంత సమస్య, కాదు. నా సమస్య కాదు. మీ సమస్య కాదు. ప్రజలకు సంబంధించింది. ఏడు కోట్ల ప్రజానీకము ఎదురు చూస్తున్న సమస్య. అటువంటప్పుడు ఎందుకు ఈ విధంగా ప్రచురించ లేదు? ఈ విధంగా అడుగు తున్నారు నన్ను. Take a referendum if they have got guts. నేను ఈ విధంగా అనుకుంటున్నాను. ప్రజలు ఏమి అంటారు. ప్రజలు మాకు ఏమి అనుమతి ఇస్తారు అని అడగండి. ప్రజల అనుమతి మీద చేయండి. అంతే తప్ప కేవలం ఇదివరకు చేసిన మా ప్రయత్నాలు అన్ని భగ్నం చేసి, తెలుగు జాతి ఆభ్యుదయాన్ని తాకట్టు పెట్టే విషయంలో మాత్రము మేము అంగీకరించమని సవినయముగా మనవి చెప్తున్నాను.

ఇకపోతే ముఖ్యంగా బచావతు కమీషను ఎవార్డు సంగతి తమకు తెలుసు. ఎ, షెడ్యూలు ప్రకారముగా మొత్తం కృష్ణా నదిలో 2060 టి యం. సి నీరు ప్రవహిస్తున్నదని దానిలో మహారాష్ట్రకు 560 టియం.సికర్నాటకకు 700 టియంసి ఆంధ్రప్రదేశ్ కు 800 టి.యంసి. నిర్ధారణ చేయబడింది. ఆ ఎవార్డు ఎప్పుడైతే వారు ఇచ్చారో, అప్పటి నుండే అమలులోకి వస్తుందని దానిలో క్లీయర్ గా చెప్పడం జరిగిందని మనవి చెప్తున్నాను. అదివరకు ఉన్నటువంటి ప్రాజెక్టులను కూడా పరిగణలోకి తీసుకొని పూర్తిగా వాటికి కూడా జలాధారము అందించాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగిందని మీకు సవినయముగా మనవి చెప్తున్నాను. అదే విధంగా వారు పూర్తిగా 2000 సంవత్సరము వరకు ఆ నీటిని వాడుకోవచ్చనే అధికారాన్ని సంక్రమింప చేసినప్పుడు ఆనాటి జలవనరుల శాఖ మంత్రి శ్రీ శంకరానంద్ గారు అలాగే ఆనాటి ప్రధాన మంత్రి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారు పార్లమెంటులో ఈ విషయాన్ని ఒప్పుకున్నారు. అదే విధంగా 8-7-86 వ తేదీనాడు పార్లమెంటులో రాజీవ్ గాంధీగారు కృష్ణా జలాలను సద్వినియోగ పరచుకోకుండా సముద్రములోకి విడిచి పెట్టడం నేరమని కూడా ఉద్ఘాటించారు. ఇన్ని హక్కులు కలిగి వుండి ఈ రోజు మనము ఎందుకు వెనక్కు తగ్గుతున్నాము. సోదరుడు వీరప్ప గారు చెప్పిన దానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. సమస్యే లేదు. సమస్యే లేని దానికి మనమే సమస్యను ఎందుకు కల్పించుకుంటున్నాం. అధికారము మనది. బచావతు ఎవార్డు ఉంది. ముందే మా సోదరుడు మనవిచేశాడు. అవసరమైనటువంటి విధానానికి తెలుగు దేశం పార్టీ మీఅండగా ఉంటుందని

చెప్పాము. కేవలం ఈనాడు నేషనల్ ఫ్రంట్ నేషనల్ ఫ్రంట్ అనే విధానాన్ని ఎవరు ప్రవచించనక్కర లేదు. ఇంతరవకు ఎవరు మిమ్ములను అడుగ లేదు. ఈ విషయంలో మా అభిప్రాయం ఎప్పటికప్పుడు చెబుతూ వచ్చాము. జలాల విషయములో పార్టీ ప్రమేయం లేకుండా ఏ విధమైనటువంటి లాలూచీ పడడం జరుగదు. ప్రాణం పోయినా సరే దాని కొరకు ఎవరైతే పాటు పడతారో వారి కృషికి మా అండదండలు అర్పిస్తామని కూడా మనవి చేశాము. ఇప్పుడు సోదరులు మనవి చేశారు. మోడర్నయిజేషను వల్ల గొంత నీరు అని వారు చెప్ప వచ్చు అదే మాట, మేము మోడర్నయిజు చేస్తున్నామని. ఈ రోజున ఇదే అసరాగా తీసుకుని మహారాష్ట్ర నేను చెప్పినా గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఏ విధంగా వారు నీరును వాడుకుంటున్నారో వాడుకో దలచుకొన్నారో ఒక సారి గమనించడం అని చెప్పడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఈ మేరకు వారికి గనుక మనం నీరు ఇస్తే 2060 టియంసి....

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి :- అధ్యక్షా, మోడర్నయిజేషను అన్నారు. మోడర్నయిజేషన్ అంటే మనకు ఇచ్చిన నీటిలో ఆదా చేసుకొని విస్తీర్ణాన్ని ఎక్కువ చేసుకుంటామని అర్థము. మహారాష్ట్ర కూడ వారి కోటాలో వారికి ఇచ్చిన నీటిలో అధికంగా విస్తీర్ణం ఎక్కువ చేసుకుంటే మనకు అభ్యంతరం అక్కర లేదు. దాని కొరకు వారు చేస్తారనే అర్థ్యమెంటును ప్రజెంటు చేయనక్కర లేదు.

* శ్రీ ఎన్. టి రామారావు :- అధ్యక్షా, ఈనాడు ఒకవిషయం తెలియచేస్తే తమరు తెలుసుకోవాలి, సభ్యులు తెలుసుకోవాలి - అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టుల విషయము - వారు అక్కడ నారాయణ పూర్, ఆల్మట్టి ప్రాజెక్టులను సిడబ్ల్యు సి అనుమతికి మించి 1670 అడుగుల ఎత్తు నిర్మించ వలసింది 1720 అడుగుల ఎత్తు నిర్మిస్తున్నారు దానికి అనుమతించవలసిన రిజర్వాయరు సామర్థ్యం 160 టియంసి నీటికి బదులు 270 టియంసి నిలువ కొరకు కట్టుకోవలసివారు. అంటే వారు గనుక 2 టియంసి నిలువ కొరకు కట్టుకుంటే 3 టియంసి వాడుకోవచ్చు. అంటే 400 టియంసి అదనంగా వారు వాడుకోదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ సమాధానం వారు చెప్పవచ్చు. మేము మోడర్నయిజే చేసుకుంటాము. ఈ విధంగా నడుచుకుంటాము గాబట్టి మీరు 'ధీని' విషయములో ఏ మాత్రము పట్టించుకోవలసివచ్చినా దానికే వీలు లేదని. కాబట్టి తోడే కాదు మన సమస్య. మనకు ఉన్నది మన చేతిలో ఆధారము. మిగులు జలాలు మనవి. మొత్తం కట్టుకుంటాము ప్రాజెక్టులు. సోదరులు అడిగారు. ఎస్కూర్మ వాటరు కావాలని. 800 టి యంసి.ని పంపించుకున్నామా. ఎవరి దగ్గర తోసికుంటారు, వాటర్ యిజ్ ఎస్కూర్మ అన్నారు. విజయవాడ దగ్గర వున్న రెగ్యులేటర్ 330 టియంసి నీళ్ళు అదనంగా సముద్రములోకి వృధాగా పోతున్నాయని నిరూపించినది. దానిలోమీకు ఇస్తాము. అందరికీ ఇస్తాము. ఈ ప్రాజెక్టులు అన్ని కట్టి ఇస్తాము అని మేము చెప్పాము. తప్పనిసరిగా ఎవరికి నీరు ఇవ్వము అని మాత్రము చెప్పడం జరగలేదని మనవి చేస్తున్నాను. రేపు 2000 ఎ.డి. దాటిన తరువాత ఈనాడు మీరు అనుభవిస్తున్న నిటని మీ నోటి నుండి తీసుకు వెళ్ళితే మేము అంగీకరిస్తామా? చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుంటామా? ఇన్ని కోట్లు ఖర్చు పెట్టామే ప్రజల డబ్బు - ఇది మా అధికారము. మీరు ఇచ్చారు మాకు -2000 ఎడి వరకు నీళ్ళు వాడుకునే అధికారము మేము వాడుకున్నాము. యు మఫ్లె ఎ

ప్రూవ్ దిస్ అని వారి గొంతు మీద కూర్చునే అవకాశం మనకు వుంది. ఈనాడు 2000 ఎడిలోవల, ఏ విధంగా ఈ ప్రాజెక్టులు అన్ని కట్టుకుంటాము. ఏవిధంగా మనము డబ్బు సమకూర్చుకుంటాము అనేది పోయి కేవలము నీళ్ళు పంచుకుంటాము నీళ్ళు పంచుకుంటాము అంటే ఎవరి నీళ్ళు, ఎవరికి పంచుతాము, ఎట్లా పంచుకుంటాము? మీకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఇది చాలా మనకు ఎంతో ప్రాణం మీదకు వచ్చే సందర్భము. చూస్తేనేమో 9, 10 ఏండ్లు మన కళ్ళ ముందు కనబడుతున్నాయి. స్కీమ్ను చూస్తే ఇన్ని వున్నవి. ఇన్ని కొట్ట బర్చు ఉంది. ఏ విధంగా సమకూరుస్తారు. మీరు ముఖ్యమంత్రి పాలన చేస్తున్నది మీరు, అధికారము ఉన్నది మీ చేతిలో ప్రజలు అడుగుతున్నారు. నేను ఒకసభ్యుడిగా మిమ్ములను ప్రశ్నిస్తున్నాను. చెప్పండి ఏ విధంగా కేటాయిస్తారు? ఏ విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ను ఉద్ధరిస్తారు? నేను చెప్పిన ప్రాజెక్టులు అన్ని ఏవిధంగా పూర్తి చేస్తారు? ఏవిధంగా సస్యశ్యామలం చేస్తారు మన భూమిని? ఏ విధంగా ఎండిపోయిన గొంతుక దప్పిక తీరుస్తారు అని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి ఇది ముఖ్యమైనటువంటి. విషయం తప్ప ఎవరికి ఏ విధంగా పంచుతామని కాదు. మన రాష్ట్రాన్ని ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేసుకుంటాము. ఏ విధంగా మనకున్న వనరులను ఉపయోగించుకుంటాము. ఏవిధంగా మన జాతిని సముద్ధరిస్తామనేదే ధ్యేయం తప్ప మరొకటి కాదని మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి సవినయముగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే వారు ప్రతిపాదించిన వాటిలో దేనిని కూడా తెలుగు దేశము పార్టీ అంగీకరించే విధానం కాదు. అంగీకరించదు అని స్పష్టము చేస్తున్నాను. మనకున్న హక్కును వదలు కొని వారికి బి. షెడ్యూలు ప్రకారము నీరు పంచి ఇచ్చే ఆలోచన చేస్తే అది దేశాన్ని దగా చేసినట్లు అవుతుంది. కాబట్టి ఏ విధంగా కూడా మనకున్నటువంటి హక్కును వదలుకోము. వారిని ఏ విధంగా కూడా నీటిని పంచడానికి అనుమతించమని మా పార్టీ విధానాన్ని మీకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఇది అత్యంత ముఖ్యమైన విషయం. ఎంతో అవగాహన, ఎంతో ఆలోచన. ఎంతో ఉద్వేగముతో. జాతీయ భావంతో నిర్ణయించవలసిన విషయము. కాబట్టి ఎంతో పరిపూర్ణమైనటువంటి హృదయముతో, నమ్మకంతో మన జాతి సముద్ధరణకు వారు పూనుకొవలసిందని చరిత్రలో శాశ్వతంగా ఇది చెన్నారెడ్డి గారి హయాములో జరిగిందని వారి పేరు నిలబెట్టుకునేలా వారు చేసుకోవలసిన అవకాశం కల్పించుకోవాలని, మేము ఈ విషయంలో రాష్ట్ర ఆభ్యుదయానికి వారు కృషి చేసినట్లయితే, ఈనాడు మన జంట నగరాలకు నీరు ఇవ్వడానికి సోదరులు అడిగినట్లు. ఇవన్నీ కూడా చేస్తామని వారు అంటే, మా సహాయం వారికి వెంటనే ఉంటుందని కూడా ఈ సందర్భంలో సవినయముగా మనవి చేస్తున్నాము. కాబట్టి దీని విషయములో ముఖ్యంగా వారు ఆలోచనతో, సమగ్రమైన సమాధానము ఇచ్చి, నాకే కాదు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రజానికాన్ని సంతృప్తి పరచవలసిన బాధ్యత ఉంది. కాబట్టి దీని విషయములో అతి ముఖ్యంగా మనస్సులో నేను అన్న భావనలు ఉంచుకోండి. నా ఆవేశం నాది. ఇంకొకరిది నాకు రారు. నాది ఇంకొకరికి చెళ్ళదు. కాబట్టి నా ప్రకారము నేను చెప్పాను. దానిలో మంచి తీసుకోండి. సద్భావనతో జాతికి, దేశ పురోగమనానికి మీరు దోహదం చేయండి అని మరీ మరీ వారికి చెబుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినటువంటి మీకు నా హృదయ పూర్వక అభినందనలు వ్యక్తం చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి : అధ్యక్షా, గత రెండు రోజుల నుండి మీరు చాలా ఓపికతో సాగించిన ఈ చర్చలో ఎంతోమంది గౌరవనీయ సభ్యులు పాల్గొని, వారి అమూల్యమైనటువంటి అభిప్రాయాలను చెప్పారు. దానిని అంతా నేను విన్నాను. నేను లేనప్పుడు ఇతరులు వ్రాసిన పాయింట్సును కూడా చూశాను. కాబట్టి నేను ఎవరిని నిర్లక్ష్యం చేయలేదు. నేను వుంటేనే బాగుంటుందనే భావం ఎంత ఉన్నా, అది నా మీద అప్యాయత చూపించడమే అనుకుంటాను. కాని నేను లేదనే కోపం మాత్రము కాదనుకుంటాను. నిజంగా ఈ సమస్యపైన నేను ఉదయం రెండు మూడు పర్యాయములు, మీ అనుమతితో చర్చలలో పాల్గొని కొంత క్లారిఫికేషను చేయడానికి ప్రయత్నం చేశాను. ఆ ప్రయత్నం నాతప్పా లేకపోతే నేను చేసిన కార్లరిఫికేషను అర్థం చేసుకోకుండా ఏమైనా పొరపాటు జరిగిందో నాకు తెలియదు గాని దానివల్ల పెద్ద ఉపయోగం జరిగినట్లు కనబడ లేదు. ఇప్పుడు వుండే సమస్య కేవలం ఒకే ఒకటి చిన్న విషయము. అది మహాత్తరమైనటువంటి విషయము. అది కాదని కాదు. కాని పాయింటు మాత్రము ఒకటే. ఒకటి ఏమిటంటే ఈ విషయం మహాత్తరం అయితే మన 8.50 ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడిన ఉపన్యాసం అంతకన్న మహాత్తరం కాబట్టి నేను రా॥ కొంచెము కన్ఫ్యూజ్ అవుతున్నాను. అది మహాత్తరమా. ఇది మహాత్తరమా అని. యు.ఎన్. ఓ లో చర్చలు జరిగినప్పుడు పాలిస్తానా నాయకుడు, జువ్ నాయకుడు చర్చించుకున్న ధోరణి నాకు కనిపించింది. అది ఎక్కడి సమస్య? మేము రక్తం చిందిస్తాము అంటున్నారు. మేము చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోము అని అంటున్నారు. ఎవరు అంటున్నారు చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోమని. అటువంటి భ్రమ మాకు ఏమీ లేదు. ఎవరైనా చేతులు ముడుచుకొని ఉంటే దయచేసి రండి న్యాయంగా పని చేయండిని చెప్పడానికే కాని చేతులు ముడుచుకోమనే మాట చెబితే అది ఒకసారికి పనికి వస్తే రావచ్చు. అది బెదిరించడానికి పనికి వస్తే పనికి రావచ్చు కాని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆ బెదిరింపులను లెక్క పెట్టదని మనవి చేస్తున్నాను. రక్తం ప్రవహించే మాట సంబంధం లేనే లేదు.

(ఇంటరప్షన్సు)

శ్రీ. కె. రోశయ్య :- అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడేప్పుడు ఇవతలివారు మాట్లాడితే తమరు ఏమి చెప్పారో చూడండి. ఆయన ఏమి మాట్లాడారో చూడండి. ఇప్పుడు ఈ సంగీతం బాగుందదు.

(ఇంటరప్షన్సు)

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ప్లీజ్ రెజ్యూం యువర్ సీట్సు. ఇప్పుడు డిస్టర్బు చేసిన వారికి అమర్యాదకరమే తప్ప దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమీ ఉండదు. అందరూ దయచేసి సైలెంట్గా ఉండాలని రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడితే పేలవంగా ఉంటుందని నాకు బాగా తెలుసు. కావాలని అంటే ఆప్రక్క నుంచి చప్పుడు కలిసి వస్తే బాగా జోరుగా కనిపిస్తుంది. అంతకుమించి నేను చెప్పే మాటలు ఎక్కడా ఉద్రేకంగా ఉండవు. మిమ్ములను బెదిరించారు. రక్తం అన్నారు. చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోము అని మాటలు అన్నప్పుడు...

(ఇంట్రక్షన్లు)

(తెలుగు దేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు. శ్రీ జి ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు. తదితరులు లేపి కేకలు వేశారు. ఆ సమయంలో కాంగ్రెస్ పక్షం నుంచి కూడా శ్రీ ఆర్. చెంగరెడ్డి, శ్రీ డి. శ్రీనివాస్. తదితరులు తమ సీట్ల నుంచి లేచిరి)

Mr. Dy. Speaker :- Please resume your seats. There should be no cross talk please. I request you all to maintain silence.

డాక్టర్ ఎమ్ చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా. మైసూరు చర్చలు కాని తిరుపతి చర్చలు కాని ఈ సమస్యకు సబంధం లేదని, రిలవెన్సు లేదని నేను ఇదివరకు మనవి చేసాను. తిరిగి ఆదే మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ కేవలం ఒకే ఒక సమస్య. ఆ సమస్య ఏమిటంటే తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టుకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇచ్చే హైడ్రాలజికల్ క్లయరెన్సు కావాలి. ఆనాడు ప్రధానమంత్రిగా శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ ఉన్నప్పుడు, కర్నాటక రాష్ట్రానికి సంబంధించిన శ్రీశంకరానంద్ గారు కేంద్రంలో మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఏమి జరిగిందో గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకులు వివరంగా చెప్పారు. నాకు చాలా సంతోషం నేను అదే చెప్పదలచుకున్నాను వారు అది చెప్పివేశారు. వారి పద్ధతి ప్రకారం ఒక సమస్య గురించి రెండు రాష్ట్రాలకు తగాదా వస్తే వారు కూర్చోని వారు గూర్చి పరిష్కారం చేసుకావాలి. పరిష్కారం ఉందా లేదా అనే సంగతి కూర్చోని మాట్లాడినప్పుడు తెలుస్తుంది. అట్లాగకాకుండా పరిష్కారం లేనలేదు. నాకేసు అంత స్ట్రాంగ్ గా ఉందని చెబితే అసలు యుఎన్ ఓ ను ఎన్నడో మూసి పెట్టవలసి వచ్చేది. యుఎన్ ఓలో స్టేట్ మెంట్ ఇవ్ కావాలి. డిప్లమేసీ కావాలి, ఓపిక కావాలి. విషయాలు బాగా చదువుకోవాలి. అవిధంగా లేకుండా ఆనాడు శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారు ప్రయత్నం చేసినా అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా పట్టుదలతో నిరాకరించిన సంగతి అభినందించాలో, ఏమి చెప్పాలో నాకు తెలియదు కాని నేను మాత్రం మా కాంగ్రెస్ పార్టీ మాత్రం ఈ పద్ధతి సరైనది కాదని చెప్పి మాట నేను స్పష్టంగా మనవి చేయదలచుకున్నాను. మేము ఏమైనా విషయాలు ఉంటే చర్చించుకొని మాట్లాడాలి. అది డెమోక్రసీ. డెమోక్రసీలో నా అభిప్రాయం కఠిన్యంగా ఉందని అంటే ఎలాగ? మామూలుగా ఇద్దరు తగాదా పడితే ఒక పెద్ద మనిషిగా పోయి ఏవైనా చెప్పదలచుకుంటే చెప్పాలి. ఒకనిది కఠిన్య అయినా పోయి చెప్పాలి కాని నేను రానుపో అంటే మీరు ఏమి అనుకుంటారు చెప్పండి. కనుక అవిధమైన పరిష్కారం శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారు అవేశ చేయలేదు. శ్రీ శంకరానంద్ గారి కాలంలో జరగలేదు. ఇప్పుడు ఏమి జరుగుతున్నది. అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు సెంట్రల్ లో ఉన్నది కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం కాదు. ఈనాడు నేషనల్ ఫ్రంటు ప్రభుత్వం ఉంది. అక్కడ శ్రీ విశ్వనాథ్ ప్రతాప్ సింగ్ గారు ప్రధానమంత్రి. ఆయన చేసింది ఏమిటంటే మాకుకూడా రాబాలని ఆహ్వానం పంపించారు. అది ఇన్ ప్రెస్సిఫుల్ మేము ఒప్పుకున్నాము. అది మంచి పద్ధతి అవునా కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. నేషనల్ ఫ్రంటు చైర్మన్ గారు ఇక్కడ మాటలు చెబితే అది ఆర్గనైజేషనల్ వ్యవహారం అవుతుంది. నేను అందులో కాలు పెట్ట కూడదు. జోక్యం చేసుకోకూడదు. అందువల్ల నేను ఏమీ చెప్పదలచుకోలేదు. నేను నా నోటులో చెప్పినట్లుగా ఇరిగేషను మంత్రిగారు ఏమి అన్నారుంటే ఈ వ్యవహారంలో తగాదా ఉంది, దయచేసి మీ ముగ్గురు

ముఖ్యమంత్రులు రండి, నేను మాట్లాడతాను అని చెప్పారు. అధ్యక్షా, ఇది ఏమి అన్నట్లా చెప్పండి. మీరు రూలింగు ఇస్తే నాకు కొంచెము తృప్తిగా ఉంటుంది. రూలింగు అంటే లేచి చెప్పమని నా ఉద్దేశం కాదు. ఇది తప్పు అయితే నేను తెలుసుకుంటాను. శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారు ఆ కాలంలో చేసిన పనే ఈనాడు నేషనల్ ఫ్రంట్ కు చెందిన జనతాదళకు చెందిన ప్రభుత్వంలో ఉండే ఇరిగేషను మంత్రి మా ముగ్గురికీ వ్రాసారు. ఆ ప్రిన్సిపుల్ ఓవర్. ఇప్పుడు దానిమీద డిస్కస్ చేస్తే లాభం లేదు.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు :- అధ్యక్షా, ఒక క్లారిఫికేషను

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :- చివరలో క్లారిఫికేషను అడగండి.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, క్లారిఫికేషనుకు రిక్వెస్టు చేసి అడుగుతూ ఉంటే అవకాశం ఇవ్వరేమిటి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- విద్యాధర రావుగారూ - మీరు వత్తాను ఎందుకు ?

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- అధ్యక్షా, వత్తాను ఏమటి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- హాను మతాడ్ ఎట్లాగ ఉందో మీకు తెలుసు. 10 మంది లేచి హానును డిస్టర్బు చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :- దయచేసి ఒక క్లారిఫికేషను ఇస్తున్నాను. వారు అనుమతించారు. మీరు అనుమతించాలి అధ్యక్షా, వారు ఒక విషయం చెప్పారు. నేను ఇంకొక విషయం వారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఇక్కడ శ్రీకాకుళం జిల్లాకు సంబంధించిన సోదరులందరూ ఉన్నారు. వంశధార గురించి మనవి చేస్తాను. నేను అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి. మీరు, మాట్లాడుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదని అన్నారు, మేము ఇద్దరం మాట్లాడుకున్నాము. 106 ఎకరాల సబ్ మెర్లనుకు మేమిద్దరం అంగీకరించాము. శ్రీ శంకరానంద్ గారి ముందు ఇది జరిగింది. అది రికార్డులో ఉంది. మమ్ములను నిర్లక్ష్యం చేసినప్పుడు నేను వారిని ఒక లంచ్ లో కలుసుకున్నప్పుడు ప్రధానమంత్రి గారి దగ్గరకు నేను తీసుకొని వెళ్లాను. ఇదిగో ఒరిస్సా ముఖ్యమంత్రిగారు. మేమిద్దరం రాజీ చేసుకున్నాము. 106 ఎకరాల సబ్ మెర్లనుకు వంశధార స్టేజి 2 అనుమతించడానికి వారు అంగీకరించారు. అది మీకు చెబుతున్నామని అంటే ఇట్ చాజ్ డన్ అని అన్నారు. డన్ అని ఎన్నిళ్ళు అయింది? సంవత్సరాలు అయింది. మా ప్రభుత్వం పోయింది. 9.00 డెన్ అనే మాట చెప్పి నాలుగు సంవత్సరాలైంది. మా ప్రభుత్వము పోయింది. రాష్ట్రం ఇంకా డన్ గానే ఉంది. వంశధార అక్కడనే ఉంది.

Mr. Deputy Speaker :- That is a different issue.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు :- ఆయన చెప్పినది మీకు అర్థము అయితే కదా.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :- మొదట వారు ఉపన్యాసము విన్నప్పుడు రక్తము చిందిస్తామని అంటే నాకు కూడా కోపము వచ్చింది. నేను ఉద్రేక పడినాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- మిమ్మల్ని కాదు.

Mr. Deputy Speaker :- I request all to maintain silence. No cross talk please.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :- ఆంధ్ర రాష్ట్రము గురించి రక్తము చిందిస్తాము అన్నాము. వారి ప్రసక్తి రాలేదు. వారు సరిగా అర్థము చేసుకోలేదు. ఈ విధంగా అనవలసినది కాదు.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :- మా రక్తము 50 సంవత్సరాల నుంచి ధారపోస్తూనే ఉన్నాము. మాకు చరిత్ర ఉంది. నిన్న మొన్న వచ్చిన వారము కాము. మా పార్టీకి 100 ఏండ్ల చరిత్ర ఉంది.

(తెలుగు దేశం పార్టీ గా. సభ్యుల వైపు నుంచి కేకలు)

అది కాదు. నాకు కూడా కొంత ఉద్రేకం కోపము వచ్చింది. అది మంచిది కాదు. ఒక బలహీనతను కప్పి పుచ్చుకోడానికి కోపము, ఉద్రేకము వస్తుంది. ఒక సమస్య గురించి చెప్పేటప్పుడు కోపమును, ఉద్రేకముతోను చెబితే కష్టము. నేను కూడా ఆనిమిషంలో చాలా బాధ పడ్డాను. నేను చెప్పేటప్పుడు ఉద్రేక పడదలచుకోలేదు. ఎవరైనా బెదిరించినా ఉరుకునేది లేదు. మాకు చరిత్ర ఉంది. దేశము కోపము ధార పోసాము. ధారపోయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పిన దాంట్లో నాకు ఎంతో సంతోషంగా ఉంది. ఎందుకంటే కాంగ్రెసు వారి స్థాండు బలపరిచినారు. కేవలం ఉద్రేకపడి కోపముతో రెండు మూడు మాటలు చెబితే బల్ల గుద్దితే ఏదో పడిపోతుందనుకున్నారు. సర్వోష్ణ వాటరు గురించి మాట్లాడదలచుకోలేదు. వాటరు వాడుకుంటాము. వాడుకోవడమే కాకుండా మనకు ఇచ్చిన బచావత్ ఎవార్డులో. It is an obligation; it is a mandate; it is a direction Therefore if you don't do we shall be guilty and the future posterity will certainly question. మేము చెప్పడం కాదు. మేము చెప్పిన మాటలు నేను ఇచ్చిన స్టేటమెంటులో ఉన్నాయి. ముందే కట్టివాము. ఇంకా కట్టుకుంటాము.

If this project does not prosper well with your 29 TMC subsequent to the results or decisions of the Tribunal not allotting extra water, we are prepared to suffer. We have given actual figures. ఆ ఫిగర్లు ఏమిటంటే 1500 టు 4500 వాటరు ప్లక్యుయేషను కృష్ణా రివరులో ప్రతి సంవత్సరము ఉంటుంది. మిగతావి పోగో - కేవలం తెలుగు గంగకు కావలసినటువంటి 300 కోట్ల రూపాయల గురించి బాధపడే పని కాని ఇబ్బంది పడే పని కాని లేదు. 1000 కోట్ల రూపాయలైనా ఇబ్బంది పడే పని లేదు. We facing this. Our projects are being managed in this flexible atmosphere. అనుకుంటున్నాము. దీనితో పాటుగా తక్కువ అయితే క్రామ్ పాటరన్ ఛేంజ్ చేసుకుందాము. How does it make any difference ? what is this, after all, Telugu Ganga ? We are not wasting the money. We are apending for a very important very needy area. We have grown so modern, so ultra, we should not be scared of these small things. కాబట్టి

అట్లాగ్ క్రాప్ పాటర్న్ ఛేంజ్ చేస్తాము. అనే మాటలు నిక్కచ్చిగా చెప్పవలసి వచ్చింది. అయితే మేము చెప్పిన దానిని రామారావు గారు ఇంకో ధోరణిలో మాట్లాడితే కొంత వ్యతిరేకతతో మాట్లాడినారు అని బయట ప్రతికలు అనుకుంటాయి అని అనుకున్నారు. అది ఏమీ లేదు. He has completely supported our stand. We have not taken any commitment. పొద్దున నాగేశ్వరరావు గారు మిగతా సభ్యులు చెప్పినారు. I am not going back. అది కాకుండా అట్లాగ్ చెబుతామంటే చెప్పనివ్వండి. We have self confidence. We are determined politicians Statesmen and diplomats. I am representing the whole state of Andhra Pradesh. అంతే కాకుండా రామారావు గారు చెప్పినట్లుగా ఆరున్నర కోట్లు, 7 కోట్లు అనే మా చెప్పను. నాకు లెక్క తెలియదు. నేను వాడలేదు. వారు వాడుతున్నారు. Including Mr. Rama Rao. That is why, the interests of Andhra Pradesh is safe in our hands. పాపము వారు కూడా చాలా సంతోషంగా మాట్లాడినారు. విరేంద్రపాటిల్ గారు శరద్ పవార్ గారు చాలా సహృదయంతో సమస్యలు పరిష్కారం చేసుకోవాలని చెప్పారు. వారు తీవ్రంగా మాట్లాడి బెదరించలేదు సంతోషంగా వారు వచ్చారు. వారు రావని చెప్పలేదు, మేము సెంట్రల్ మినిష్టరుకు వ్రాస్తే - మీమూడు రాష్ట్రాల వారు కూర్చుని మాట్లాడి ఒక నిర్ణయము తీసుకోండి. అని అంటే మేము ముగ్గురము కూర్చుని మాట్లాడినాము. ఆ విధంగా నిర్ణయం తీసుకునే విధంగా మాట్లాడుకుంటే మూడు రాష్ట్రాలు కాంగ్రెసు రాష్ట్రాలు అయిన కారణంగా విపరీతమైన అర్థము తీసినట్లు కనపడుతున్నది. అది మా ఉద్దేశ్యము కాదు. మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాలతో రామారావు గారు కంటిన్యూ అయినా It is imminent. పాకిస్థాన్ తో తగాదా వచ్చింది ఇరాక్ తో తగాదా వచ్చింది. యుయస్ జి జనరల్ చక్రవర్తి పిలిస్తే సద్దము రావని అనలేదే. అది మంచిది అనుకున్నాము.

Therefore, let us have a clear demarcation; what should be talked and what should not be talked. వీరప్పగారు ఎగ్జి అయినారు ఆయన కాంగ్రెసు వాడు. మేము కూర్చుని మాట్లాడుకున్నాము. రామారావుగారు ఈ మాటకైసంపూర్ణంగా అంగీకరించి బలపరుస్తున్నాడు అని అనుకోవాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. నెక్ట్ ఏమిటి అన్నారు. డిఫరెంట్ అట్ట్రినేటివ్స్ చేసినారు. తెలుగు అని పేరు పెట్టుకుని నేను తెలుగు అనుంగు బిడ్డని అని అంటున్నారు. డిసే కట్ 30 టి.యంసి వాటరు ఇచ్చి ఈ స్కీము చేసుకోవాలని 1979 సంవత్సరములోనే అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ యంజి రామచంద్రన్ గారు హైదరాబాదు వచ్చారు ఆనాడు ఆపాజిషను నాయకులు సుందరయ్యగారు, గౌతు లచ్చన్నగారు అటువంటి అనుభవజ్ఞులైన నాయకులతో కూర్చుని మాట్లాడడం జరిగింది. మేము అందరం ఆనాడు కూర్చుని అనుకున్నది ఏమిటంటే గోదావరి నుంచి కృష్ణకు నీరు వస్తే గోదావరి దగ్గర పోలవరం బ్యారేజ్ 150 ఫీట్ పాతే 180 టి. యంసి రాబట్టగలుగుతుంది. అని అనుకున్నాము. ఆలు లేదు. చూలు లేదు అని మీరు అనవచ్చు. ఎన్నాళ్ళకయినా పట్టవచ్చు. 1879 -80 తగాదా ఏమిటంటే మొట్టమొదట 150 ఫీట్ పోవాలంటే ఒరిస్సాలో మనకంటే ఎక్కువ లాండు సబ్మెర్జ్ అవుతుందని - అది ఒరిస్సా గవర్నమెంటు ఆక్షేపణ.

9.10

రా||

వారికి లాభము లేదు నీరుతో. వారు మేమూ అందరం కలిసి, వారిని ఒప్పించాము. ఇది మీరు చేయాలి. మీ భూమికి కాంపెన్సేషన్ ఇస్తాము. ఇంకా మీరు ఏ సౌకర్యములు కావాలన్నా చూస్తాము. కానీ, ఒక మంచి ప్రాజెక్టు నుండి 80 టి.ఎం.సి గోదావరి నుండి కృష్ణాకు వచ్చే వాటర్ను దయచేసి అవవద్దని అంటే అనాడు కూడా వారిని అంగీకరింప చేసాము. వారు వచ్చి మాట్లాడినప్పుడు, గోదావరిలో మాకు 50 టి.ఎం.సి కావలెను. వారికి 30 టి.ఎం.సిల నీరు కావాలని ఇంతవరకు డిస్ ఘ్వాట్ నడిచింది. నేను అప్పుడు ఒకటి అనుకోవాము. ఎన్ని రోజులు ఈ తగాదాలు? ఎవరికి లాభం వీటివల్ల. ఏమైనా పరిష్కారము చేయాలనే మాట. నాకు బాగా తెలుసు. పరిష్కారము చేయడమే కాదు. పరిష్కారము ఎట్లా చేస్తున్నాము. అనేది అవసరం. సర్వజన అంగీకారం వుంటేనే పరిష్కారం వల్ల లాభం ఉంటుంది. దేనిమీదనయినా అంగీకారం లేదని అనుకోనప్పుడు దాన్ని మానకోవలెననేది నా విశ్వాసము. అటువంటప్పుడు అది పెట్టి, అపొజిషన్ ను అడిగి, ఎక్స్ పర్ట్ ను పిలిచి మాట్లాడి, ఏమి చేస్తే కుదురుతుందని - చివరకు అది ఎంతవరకు వచ్చిందంటే మా ఎక్స్ పర్ట్, మా అపొజిషన్ లీడర్స్ ఒక సలహా ఇచ్చారు. Out of 50, you come down to 40 or from 35 you come down to 30. We have agreed in 1/2 hour's time in Bombay. That is how the things have been decided. లేకపోతే పాకిస్తాన్ తో మనకున్న తగాదాలు గాని, లిబియాతో ఉన్న తగాదాలు గాని రాజస్థాన్ తో ఉన్న తగాదాలు గాని, రోజూ ఎన్నో నడుస్తున్నాయి. ఎవరయినా పిలిచినప్పుడు నేను మాట్లాడను పొమ్మంటే ఎవరయినా అయ్యో, ఇదేమిటి అని నవ్వుతారేమోననే భయం. మేము క్లియర్ గా అదే ధోరణితో చేశాము అయితే That should be an agreement. You should also instil confidence in and also the Opposition. That is the complete formality of democracy. That is democracy. ఈ మూడయితేనే. That is complete formality of democracy. అందువల్ల ఇక్కడ పెట్టాము. నేను అక్కడ మాట్లాడినప్పుడు వచ్చింది. మొదటకన్నా రెండో అడుగు ఇది లాభమా? వారు అయన్ను 'మొగవాడా అని అన్నారట' నన్ను పాపం రామారావుగారు ఏమీ అనలేదు. నేను ఆవిధంగా మగవాణ్ణి అని చెప్పలేదు. నామొగతనం చూపేది ఉంటే - రామారావుగారికి తెలంగాణా ఉద్యమంలో పోర్టన్ కల్పించిన అనాటి ఉద్యమం జుప్తి ఉండే ఉంటుంది. కాబట్టి దయచేసి ఆ విధంగా నన్ను మగవాడు అనే ధోరణిలో మాట్లాడవద్దండి. వీరేంద్రపాటిల్ నిజంగా మగవాడే. నేను ఇప్పటికి చెబుతున్నాను. అందువల్ల దైర్యంగా వచ్చి మాట్లాడుతున్నారు. అందువల్ల అసెంబ్లీ ముందు వచ్చి వ్యవహరిస్తున్నారు. మేము కూడా మీతో వచ్చి చెబుతున్నాము. మా కాంగ్రెసు వారంతా మగవాళ్లని అంటే ఆడవాళ్లు ఏమైనా అనుకోగలరు. మేమందరంకూడా మగ వాళ్ళము. పౌరుషము కలిగిన వాళ్లము, అనుభవము కలిగిన వాళ్లము, విజ్ఞానము కలిగిన వాళ్లము. డిప్లొమసి కలిగిన వాళ్లము. ఈ విధంగా జరుగుతూ ఉంటే, దానికి మీరు నా పేరు పెట్టాలని రామారావు గారికి కొరిక కలిగి నందుకు. వారి సహృదయాధికి సౌహార్దానికి కృతజ్ఞత ఎంత చెప్పాలో నాకు తెలవదు. చాలా విషయాలలో నాపేరు పెట్టాలి ప్లెట్టాలి కొట్టాలి. కొట్టాలి మొక్కాలి మొక్కాలి. ముక్క చెక్కలు చేయాలనే పద్ధతినే ఫెట్టు కొన్నారు. గత 9 సంవత్సరాలలో మీరు మొదట నుండి లేరు అనుకుంటూ స్పీకరుగో మధ్యలో వచ్చారు. కానీ

అప్పట నుండి మీరు చూస్తూనే ఉన్నారు. ఇప్పుడు కూడా చూస్తున్నారు. నేను రిప్రజెంటేటివ్స్ తో చాలా చనువుగా బి.ఎ.సిలో మాట్లాడుతూ వుంటాను. మనకు ఏ పాయింట్ మీద డిఫరెన్స్ వస్తున్నది. ఎక్కడ మనము డిఫరెంట్ అవుతున్నాము. అనేది తేల్చుకొంటాము గాని మనము ఇది చేస్తూ ఉంటే బయటి వాళ్లు వినడం బాగుండదేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను. అది కష్టము కావచ్చు కాకపోవచ్చు నేను అనుభవజ్ఞుడని చాలామంది చెబుతారు. ఎప్పుడయినా అవసరమయితే డా. చెన్నారెడ్డి, ముఖ్యమంత్రి అనుభవం కలిగిన వారని చెబుతూ వుంటారు. లేకపోతే, నేను హాస్లో కూర్చున్నా. గందరగోళము జరుగుతూ ఉంది. ఒకవేళ రామారావు గారికి అభావన ఉంటే, నేను కాంగ్రెసు పార్టీ పక్షాన సంపూర్ణంగా రియాక్ట్ కావడానికి తయారుగా ఉన్నాను. We shall make this Assembly to function as a Local Body. in the South అని మనము అనుకుంటామని నాకు ఇప్పటికీ కోరికగా ఉంది. ఉంటే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు ఎంత పేరు వస్తుందో మీకు తెలియదు. చలా బ్రహ్మాండంగా పేరు వస్తుంది. ఆ పేరులో చెన్నారెడ్డితో పాటు రామారావు గారి పేరు బ్రాకెట్ లో ఉంటుంది. కాంగ్రెసుతో పాటు తెలగు దేశం బ్రాకెట్ లో వుండాలని అది నా కోరిక అని మనవి చేస్తున్నాను. అది డెమోక్రసీ అంటే నేను ఎన్నో సార్లు చెప్పాను. నేను ఎప్పుడూ ఎదుటి పార్టీ వారిని శ్రేయకంగా ఎటాక్ చేసేవాడిని కాను. డెమోక్రసీ లో అందరి అవసరమూ ఉంటుంది. అందరి గౌరవము కాపాడాలి. ఎవరో మనకు సరిపడని వారు మన గౌరవాన్ని చెడగొట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారనే మాట చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు మా సమస్య సింపుల్. గోదావరి నది నుండి మేము ఎంత నీరు తీసుకోగలుగాతామో కృష్ణా నుండి ఎంత నీటిని తీసుకోగలుగుతాము. ఆ నీరు 29 టి.ఎం.సిలు అన్నాము. వారు అపెక్స్ బాడీ అన్నారు. కొత్తది పెట్టింది కాదు మహాప్రభో మేము పెట్టిందే ఒక మంచి తెలివితో, యోదాచనతో, అనుభవంతో కూడిన విషయాలు - ఎందుకంటే నేను ఇంజనీరింగ్ దానిలో Though I myself is a Doctor, I don't advise to other Doctors in their duties. So, you leave it to me, that is the best thing. మేమొక కమిటీని పెట్టుకొన్నాము. మా దగ్గర సెక్రటరీ ఉన్నారు. ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్ ఉన్నారు. ఇంకా అనేక మంది ఇంజనీర్స్ ఉన్నారు. వీరందరికీ అనుభవం ఉంది. మేమందరిని అడుగుతున్నాము., మీరేమంటారు? అని అడుగుతున్నాము. ఎంపీలను ప్లూర్ లీడర్స్ ను అడిగాము. దానికంటే మొదలు ఒక అపెక్స్ బాడీ అని మొదట నుండి మన డిపార్టుమెంటులో ఒకపద్ధతి ఉంది. ఎక్కడయినా సమస్యలు జటిలంగా ఉంటే వారిని అడిగి వారి మార్గదర్శకత్వాన్ని తీసుకొని పని చేస్తూ ఉంటాము. మీ ఇంజనీరింగ్ చీఫ్ కు ఏది వచ్చిందో లేదా చీఫ్ మినిష్టరుకు ఏది వచ్చిందో అదే చేయాలనే మూర్ఖత్వము మాకు లేదు. We submit to the Expert's Advice. ఒకసారి మేము ఉద్రేకానికి వచ్చి కాంప్రహెన్సివ్ తీసుకోకపోవచ్చు. కాబట్టి వాళ్లేమో చెబుతారేమో అడిగాము గాని కమిటీమెంట్ మాది కాదే. వారిచ్చిన తరువాత, మేము 18-8-1990 We have the meeting at Mysore in Mysore. They said while the Appex Body has given some advice to take 100 TMC తీసుకుంటే దానిలో సగము మనము ఒక 100 టి.ఎం.సి. తీసుకుని మిగతా సగం వారికి ఇవ్వమన్నారు. మేము ఆ ప్రెసిపుల్స్ కు ఒప్పుకోలేదు.. Indirectly, it may touch our basic principle that before 200 AD, we shall not think of distribution of surplus waters. కాబట్టి

ఆది విని, ఇప్పటికీ మేము తిరస్కరించలేదు. వారు లెక్కపెట్టలేదు. ఇప్పుడు కూడా, అనాడు కూడా అడ్వయజ్ తీసుకొన్నాము. తరువాత ఫయినల్ నిర్ణయం తీసుకునేది క్యాబినెట్ కు ఉంటుంది. అట్లాగే ఎక్స్ ప్రెస్ ను అడిగాము. ఆసెంబ్లీలో అడుగుతాము. దారితప్పి పోలేదు. కొంప ముంచ లేదు.. అమ్మలేదు, ఏమేమో పెట్టేశారని చెప్పారు. ఆది ఎట్లా చేస్తున్నారో అందరికీ తెలుసు, వారికి తెలుసు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఈ ధోరణిలో చేస్తున్నదని మరొకసారి స్పష్టము చేస్తున్నాను. ఇది సింపుల్ విషయం, టాక్స్ వుండవద్దని అంటారా ఆది రాంగ్ అని మరల చెబుతున్నాను. సెంట్రల్ లో జనతా దళ్ వారి అధ్యక్షములో నడుస్తున్న సేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వము దానికి సంబంధించిన ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు మమ్ములను రమ్మని అడన్నారు. ఏమంటారు దానికి. This is nothign to do that మేము ఒప్పించాము. As you all waned, we also wanted it. ఎందుకు పెయిల్ అవుతాము? పెయిల్ అయితే అనాడు చెబుతామువారికి. అప్పట్కైనా వారిని పిలవాలి. ఎన్విరాన్మెంటల్ క్లియరెన్స్ వచ్చింది. ఎడ్వాన్స్ క్లియరెన్స్ వచ్చింది. హైడ్రాలిక్ క్లియరెన్స్ రాలేదు. నేను ఈమాట కూడా చెప్పాను. మేము అడుగుతున్నాము కూడా We are appealing to them. సామరస్యంగా చేయాలని అంటున్నాము. అది చేయము అనుకోండి. It only goes to the Centre and the Centre will have to say something. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఆక్షేపణ చేస్తారు. వారికేమి అధికారం ఉందని అంటారు. బచావత్ కమిటీ మరల ఎందుకని అంటారు? బచావత్ కమిటీ ఇచ్చినదానిలో ఇంకేమైనా ఇస్తే, వీరవరు ఇచ్చేది? వీరు ఎందుకు మరల ఇస్తున్నారు అని కోపంగా అంటే, నేను చెప్పేది ఏమీ లేదు. We are trying to do in a proper manner. లేకపోతే రేపు ఏమంటారంటే - మీరు బాగా అడిగా కూడా ఫేల్ మార్క్ తెచ్చుకోకూడదు. గేంట్ నేను లెక్కపెట్టేది లేదని అంటే వారు ఏమంటారంటే, ప్లైయర్ చెవులు పట్టుకొని తీసిపోతేస్తారు. ఇంకేమైనా మాట్లాడితే 2-3 సంవత్సరాలు సస్పెండ్ చేస్తారు. క్రికెట్ గాని, ఫుట్ బాల్ గాని Every where there is discipline. My Government is trying with discipline. Still if you stick up to that point also, we will get clearance. ఈ లోపల క్లియరెన్సు దొరికితే సంతోషపడతాము. లేకపోతే అతను కూడా నో అంటే ఈ రక్తం అక్కడ చిందిస్తే మంచిది కాదు. ఢిల్లీలో రక్తం చిందించే మాట మంచిది కాదు. వారికి ఢిల్లీలో రక్తం చిందించిన మాటలున్నాయి. ఆ మాటల్లో మనము ఏమైన సహాయం చేయాలి. రాజీవ్ గాంధీ గారు సహాయం చేయాలని, నేనూ చేస్తాననే మాట చెప్పాను. ఒక ప్రక్క రాజకీయ వాతావరణం విషమించి పోతుంటే, మశీదు. మందిరాల తగాదా చిక్కలు వస్తూ ఉంటే బి.జె.పి నాయకులు దేశములో తిరుగుతూ వుంటే కాంగ్రెసు ఒకటే వని చేస్తున్నది. "నత్ బావనయాశ్ర." That is democracy. ఇప్పుడు ఇచ్చారు. ఈ నోటూ ఇవన్నీ తీసుకొంటున్నాము. మేము వ్రాసిన ఉత్తరానికి వారేమైనా పంపిస్తే అవి తీసుకొంటాము. అపెక్స్ బాడీ ఇంకా ఇవ్వలేదు. అపెక్స్ బాడీని మేము గౌరవిస్తాము. వారి ఓపినియన్ రావలసి ఉంది. మీ అభిప్రాయాన్ని కూడా తీసుకొంటాము

9.20 వారిని మేము గౌరవిస్తాము. ఎక్స్ ప్రెస్ అని వారి ఒపినియన్ కూడా వస్తే మీ
రా. అభిప్రాయం అంతా తీసుకుని హవుసు యొక్క కన్ సెన్సస్ మేము రృష్టిలో పెట్టుకుని ఏ విధమైన స్టాండు తీసుకోవాలి. ఆ స్టాండులో నాకు తెలిసినంత వరకు నాకు

కనబడేంతవరకు We are not going to change this 2000 A.D. Decision. ఇట్లా పోయినప్పుడు మళ్ళీ ఏమైనా అవుతుందా? ఏమైనా మార్పు వస్తుందా? లేదు. ప్రతిష్ఠంభన ఉంటుంది. అంతకన్న మించింది లేదు. ప్రతిష్ఠంభన ఉండడానికి మనం కారణ భూతులం కాకూడదు. ప్రతిష్ఠంభన కావడానికి అన్ని పరిస్థితులు కలిసి కారణ భూతులయితే అప్పుడు అందరిపైన ఉంటుందిగాని కేవలం మన పైన ఉండదు. ఇక అధ్యక్షా, ఇక కొన్ని విషయాలు. ఈ కృష్ణ జలాలగురించి మాట్లాడినప్పుడు అన్ని ప్రాంతాలవారి అభిప్రాయాల గురించి. అక్కడక్కడ సమస్యల గురించి మాట్లాడుకున్నప్పుడు దానిని ఇల్లెలవెంటు అంటే వారికి కోపము రాకూడదు. ఈ పూటకీ ఇల్లెలవెంటు అన్నాను. తరువాత ఏమి కావాలి. ఏళ్లా కాకూడదు. ఈరోజు ఉదయం అధ్యక్షా రాయలసీమ పక్షాన ఆసెంబ్లీ సభ్యులు కూడా వచ్చారు. రాజగోపాలరెడ్డిగారు. మైసూరారెడ్డిగారు., వీరిద్దరు ఉన్నట్లు నాకు జ్ఞాపకము. ఇంకా ఎవరైనా ఉన్నారో ఇంకా ముగ్గురు చీఫ్ ఇంజనీర్లు రిటైర్లు చీఫ్ ఇంజనీర్లు మల్లారెడ్డిగారు. శ్రీరామ రెడ్డిగారు రంగనాథస్వామి ఈ ముగ్గురు చీఫ్ ఇంజనీర్లు వచ్చారు. అధ్యక్షా, ఒక రిపోర్టు యిచ్చినారు. అది కృష్ణా వాటర్నుపైన చాలా చక్కటి రిపోర్టు. వారు ఏమి అన్నారు అంటే. Do you modernise in circlar areas? అక్కడ మీరు చేసినట్లయితే కొంత నీరు కననర్యు చేయవచ్చు ఆరి ఎస్సీమేటు 140 టి.ఎం.సి వరకు స్కాపు ఉందని వారు అనుకుంటున్నారు. మా డిపార్టుమెంటులో కలిగిన అనుభవం ఏమిటంటే ఒకసారి విజయవాడ పవర్ స్టేషనుకి 6 టి.ఎం.సి నీళ్ళు కావాలని ఉన్నాయి. నాచురల్ గా సెంట్రల్ వాటర్ పవర్ కమిషన్ ఒక క్వశ్చన్ అడుగుతారు. ఈ 6 టి.ఎం.సి వాటర్ ఎక్కడ నుంచి తెస్తాము. అని. మేము ఆ సారి 1979 ఎప్పుడైతే డీప్ కట్ చేసి ఆనాడు చేసినామో ఆనాడు కూడా అదే మాట మాట్లాడాము. మేము చెప్పాము. మాకు శ్రీశైలములో బాక్ వాటర్ ఉంది. మాకు. కె.సి కెనాల్ లో కూడ సర్వులన్ వాటర్ ఉంది అది హీడెన్ సర్ప్లస్ కావచ్చు. ఓపెన్ సర్వులన్ కావచ్చు. అక్కడ సర్వులన్ వాటర్ ఉంది. ఇది అన్ని కాకపోతే మా దగ్గర ఇవి అన్ని చేసుకుంటాము మేము. పోలవరం ప్రాజెక్టు నుంచి వచ్చిన 80 టి.ఎం.సిలు వచ్చిన నాడు మాకు వచ్చే 80 టి.ఎం.సిలలో మా భాగాన్ని మీరు తీసుకోండి. అని కూడా చెప్పాము. పని సాధించాలి. పని సాధించడానికి చెప్పాలి. ఇప్పుడేమో ఎలట్రీసిటీ డిపార్టుమెంటు వారు ప్రయత్నంచేస్తుంటే మీరు ఎక్కడ నుంచి ఆ 6 టి.ఎం.సి రాబోతున్నది అన్నారు. ఓరి, ఏమేమో పెద్ద పెద్ద మాటలు మాట్లాడుతూ ఉంటే. 6 టి.ఎం.సిలకు ఇంత కఠినముగా అగుడుతున్నారే, కాని చెప్పాలి. వాళ్ళని అడగకుండా ఉండి ఏదైనా నిర్ణయం చేసేది తప్ప కాబట్టి ఆయన చెప్పినట్లు మేము చూపించాలి. మా డిపార్టుమెంటు ఇక్కడ సర్వులన్ ఉంది. అని. No they are not convincing. I do not know what happens - I cannot predict and I am prepared to do my best as the C.M. of the State. అధ్యక్షా, మీరు స్పీకరు అయినంత ఉన్నత స్థాయికి నేను పోలేను గానీ నేను ఆస్టాయిలోనే మొత్తం రాష్ట్రంలోని అన్ని భాగాలకు వ్యాయం కలిగించే ప్రయత్నం చేయడానికి మాత్రం వెనుకకు పోను అని మనవి చేస్తున్నాను. సన్ను కొందరు బెదిరించారు. తెలంగాణా అంటే ఏమి అవుతుందో అని కొంప మునిగి పోతుంది అని భయపడుతున్నారు అని అయ్యా నాకు భయము లేదు. ఈనాటి సబ్జెక్టుతో దానికి సంబంధం లేదు అని చెప్పాను. ఆ సంబంధాన్ని పెట్టుకుని మీరు

వ్యవహారం చేయాలి. అని చెబుతున్నాను. కాబట్టి మరి ఏదైనా మిగతా సబ్జెక్టులు ఇర్రెలవెంటు అంటే ఎవరికైనా బాధ కలిగిస్తే వారికి క్షమాపణ చెబుతున్నాను. ఎవరికీ బాధ కలిగించేది లేదు. ఈ చర్చ చాలా సింపుల్. ఇది మేము చేసినామా? ఇది ఉన్నది. మీరు నాలుగు పాయింట్లు మీద ఎవరైనా చెబితే తప్పకుండా వింటాము ఇప్పుడు కాకపోతే తరువాత వ్రాసి పంపించినా మేము దృష్టిలో పెట్టుకుంటాము. వీటి అన్నిటికీ గమనించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తుది నిర్ణయం తీసుకుని మేము నవంబరులో జరిగేటటువంటి మహాబలేశ్వరం మీటింగుకి పోవడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తాము అని చెప్పి మనవి చేస్తూ ఈ చర్చకు మీరు అవకాశం ఇచ్చారు. ఓపికగా విన్నారు. నేను గౌరవనీయ సభ్యులకు, మీకు నా ప్రత్యేకమైన కృతజ్ఞతలు తెల్పుకుంటూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :- Now, I adjourn the House till 8.30 A.M., to-morrow

(The House then adjourned at 9.25 pm to meet again at 8.30 A.M. on Tuesday, the 25th September 1990.)

